

- 1 -

Ε

**ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**

**ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΟΥ Ν.4046/2012 ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Η ελληνική οικονομία διέρχεται τα τελευταία χρόνια μια συνεχή διαδικασία μετασχηματισμού. Το μείγμα της οικονομικής πολιτικής, που βασίζεται στην εμπροσθοβαρή δημοσιονομική εξυγίανση και στις ευρείες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, έχει περιορίσει σημαντικά τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές ανισορροπίες. Τα θετικά αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής αντανakλώνται στη βελτίωση της μακροοικονομικής επίδοσης το 2013 και στις ευνοϊκές μακροοικονομικές προοπτικές για το 2014. Η ύφεση στην ελληνική οικονομία συνεχίστηκε το 2013. Παρά ταύτα, το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 3,9% έναντι πρόβλεψης για 4,2% ύφεση. Το καλύτερο από το αναμενόμενο οικονομικό αποτέλεσμα του 2013 θα στηρίξει την οικονομική ανάκαμψη το τρέχον έτος. Η αύξηση του πραγματικού Α.Ε.Π. εκτιμάται στο 0,6% το 2014 και στο 2,9% το 2015, ακολουθώντας περαιτέρω επιτάχυνση μεσοπρόθεσμα.

Επιπρόσθετα, διαμορφώνονται σταδιακά συνθήκες σταθεροποίησης και η εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία ανακάτται το οποίο και αποτυπώνεται τόσο στη σημαντική βελτίωση των δεικτών οικονομικού κλίματος (σε υψηλό 5.5 ετών) και προσδοκιών όσο και στην παρατηρούμενη αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων στη χώρα. Τα επιτόκια των δεκαετών ομολόγων μειώθηκαν το 2013 κατά 298 μονάδες βάσης (και άλλες 145 έως σήμερα).

Η συνεχιζόμενη μείωση των τιμών περιορίζει τη μείωση των πραγματικών εισοδημάτων. Το σημαντικό πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ύψους 1,2 δις ευρώ (0,7% του Α.Ε.Π.) το 2013 και η σταθερή αύξηση των εξαγωγών αντανakλά την ανάκτηση της απώλειας ανταγωνιστικότητας της προηγούμενης δεκαετίας. Είναι χαρακτηριστικό πως το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών το 2013 είναι πλεονασματικό, σε αντίθεση με τις προβλέψεις διεθνών οργανισμών, για πρώτη φορά τις τελευταίες δεκαετίες και για όσο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Στον τομέα της δημοσιονομικής πολιτικής, τα στοιχεία για τη Γενική Κυβέρνηση επιβεβαιώνουν την επίτευξη χαμηλότερου ελλείμματος σε σχέση με τις προβλέψεις, καθώς και σημαντικού ύψους πρωτογενούς πλεονάσματος το 2013, υψηλότερου έναντι του στόχου του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής για μηδενικό πρωτογενές αποτέλεσμα. Η αποπληρωμή 6,2 δις ευρώ ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσα στο 2013, αναμένεται να δώσει επιπρόσθετη ώθηση στην ελληνική οικονομία, μέσω του έντονα πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος στο Α.Ε.Π. λόγω της δεδομένης έλλειψης ρευστότητας που παρατηρείται.

Το πλεόνασμα στο εξωτερικό ισοζύγιο της χώρας, σε συνδυασμό με το πρωτογενές πλεόνασμα που επετεύχθη στον κρατικό προϋπολογισμό το 2013, αντιμετωπίζουν δραστικά τα δυο αίτια της ελληνικής οικονομικής κρίσης, δηλαδή τα μεγάλα δίδυμα ελλείμματα στον προϋπολογισμό και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Σηματοδοτείται έτσι η έναρξη αναστροφής των παλαιών και επίμονων τάσεων ελλειμμάτων της ελληνικής οικονομίας και προοιωνίζει θετικά την εκπλήρωση των εκτιμήσεων για το 2014 ως το έτος επιστροφής της οικονομίας σε τροχιά υγιούς και βιώσιμης ανάπτυξης. Πιο αναλυτικά, για το τρέχον έτος, οι οικονομικές προοπτικές είναι ενθαρρυντικές. Η πώση στην ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται μικρότερη (στο -1,6%), ενώ η ανάκαμψη της επενδυτικής δραστηριότητας το 2014 θεμελιώνεται στην υψηλότερη απορρόφηση των διαθρωτικών πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη βελτίωση των προσδοκιών για την πορεία της οικονομίας. Η συμβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων κρίνεται καθοριστική για την εμπροσθοβαρή αύξηση της ρευστότητας στον τομέα των επενδύσεων. Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος για το σύνολο της οικονομίας αλλά και ειδικότερα, στις κατασκευές, σηματοδοτεί σταδιακή ανάκτηση των προσδοκιών των επενδυτών και αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας και τα επόμενα χρόνια. Η ανεργία μειώθηκε το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του 2013, αλλά παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα το οποίο, σε συνδυασμό με τη διάρθρωση αυτής, με υψηλά ποσοστά νέων και μακροχρόνια ανέργων, έχει σημαντικό κοινωνικό κόστος. Αντιδρώντας με κάποιο βαθμό υστέρησης στην πορεία της οικονομικής δραστηριότητας, η ανεργία αναμένεται να αρχίσει σταδιακά να μειώνεται από το 2014.

Ο αποπληθωρισμός θα συνεχιστεί το 2014 και ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή εκτιμάται στο -0,4% από -0,9% το 2013. Η αλλαγή του οικονομικού μοντέλου της χώρας με στροφή από διεθνώς μη εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες σε διεθνώς εμπορεύσιμα, οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης και η διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων, θα συμβάλλουν καθοριστικά στη βελτίωση της δυναμικής του δημοσίου χρέους.

Η ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας μεσομακροπρόθεσμα. Στο πλαίσιο αυτό, εισάγονται ρυθμίσεις για τη διατήρηση και βελτίωση των επιτευγμάτων της οικονομίας (**άρθρο τρίτο**).

Τα νέα κείμενα της συμφωνίας, όπως διαμορφώθηκαν μετά από μια έντονη διαπραγμάτευση, προβλέπουν πολλές σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές αναπτυξιακού χαρακτήρα, που απελευθερώνουν την οικονομία, εξασφαλίζουν την ευστάθεια του τραπεζικού συστήματος, αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα και μειώνουν τις τιμές (**άρθρα πρώτο και δεύτερο**). Πρόκειται για μεταρρυθμίσεις που έχουν ήδη γίνει σε άλλες χώρες της Ευρώπης και προωθούνται με το παρόν στην ελληνική οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα.

Με το παρόν νομοσχέδιο ολοκληρώνεται μια μεγάλη περίοδος δοκιμασιών, και γίνεται ένα νέο ξεκίνημα. Τα αποτελέσματα γίνονται πλέον ορατά, χειροπιαστά, για τον πολίτη. Η προσπάθεια συνεχίζεται για την ανόρθωση της ελληνικής οικονομίας και τη βελτίωση της ζωής και της καθημερινότητας των Ελλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Ν.4046/2012

Άρθρο πρώτο

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α: ΔΙΑΝΟΜΗ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ
ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Την τελευταία πενταετία η οικονομική κρίση οδήγησε σε βαθιά και παρατεταμένη ύφεση, σε σημαντική συρρίκνωση των εισοδημάτων και σε πρωτόγνωρη αύξηση της ανεργίας. Η προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας, με στόχο την εξάλειψη των δίδυμων ελλειμμάτων στο ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αποδίδει καρπούς. Η Ελλάδα, τα τελευταία 2 χρόνια, επιτυγχάνει τους δημοσιονομικούς της στόχους. Το 2013, ένα έτος νωρίτερα από ότι είχε αρχικά προβλεφθεί, και χάρη στις τεράστιες θυσίες της ελληνικής κοινωνίας, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης, προ τόκων, εμφάνισε σημαντικό πρωτογενές πλεόνασμα. Ως αποτέλεσμα, και σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές αποφάσεις, επιστρέφεται μέρος του πρωτογενούς πλεονάσματος του ισοζυγίου του έτους 2013, συνολικού ύψους πεντακοσίων είκοσι πέντε εκατομμυρίων (525.000.000) ευρώ, στις πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, χωρίς να τίθεται σε διακινδύνευση η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων του 2014.

Παράλληλα, μέρος του πλεονάσματος του 2013 διατίθεται για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας, μέσω της αποπληρωμής ληξιπροθέσμων οφειλών του Δημοσίου, καθώς και για την τόνωση των αναπτυξιακών προοπτικών της, μέσω της μείωσης του μη-μισθολογικού κόστους της εργασίας και ειδικότερα μείωσης, πλέον της μείωσης 1% που έχει ήδη γίνει, κατά 3,9% συνολικά των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης εργοδοτών και εργαζομένων, όπως αναλυτικά ορίζεται στην Υποπαράγραφο Ι.Α. του άρθρου πρώτου του παρόντος.

Συγκεκριμένα:

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.1.: ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

Διατίθενται 450 εκατ. € περίπου, ως κοινωνικό μέρισμα, για τη στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων πολιτών και οικογενειών της χώρας μας. Δικαιούχοι του κοινωνικού μερίσματος είναι οι συμπολίτες μας με χαμηλό συνολικό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα και μικρής αξίας ακίνητη περιουσία, αλλά και ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, όπως είναι, κατεξοχήν, οι μακροχρόνια άνεργοι. Το κοινωνικό μέρισμα καταβάλλεται εφάπαξ, είναι αφορολόγητο, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχεται ούτε συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή του Ε.Κ.Α.Σ. ή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, θα προσδιορισθεί το ακριβές ποσό του διανεμόμενου κοινωνικού μερίσματος ανά δικαιούχο, ο ακριβής αριθμός των δικαιούχων με βάση εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, καθώς και η σχετική διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής του κοινωνικού μερίσματος.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.2.: ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ, ΣΙΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΕΓΟΥΣ

Διατίθενται 20 εκατ. ευρώ περίπου, ως ειδική μέριμνα, για τους συμπολίτες μας που βιώνουν με το σκληρότερο τρόπο την κρίση, τους άστεγους, μέσω δράσεων στέγασης, σίτισης και κοινωνικής φροντίδας. Με την πρώτη **περίπτωση 1** της προτεινόμενης ρύθμισης καθορίζεται το πλαίσιο προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Ημέρας Αστέγων, Κοινωνικών Ξενώνων ή άλλων παρεμφερών δομών. Με την **περίπτωση 2** ορίζεται ότι η πίστωση για τα εν λόγω προγράμματα εγγράφεται στον προϋπολογισμό τρέχοντος έτους του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ε.Φ. 33-220), η οποία ανέρχεται στο ποσό των 20 εκ. ευρώ για το έτος 2014. Τα προγράμματα ή οι δράσεις προκηρύσσονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας με δυνητικούς δικαιούχους τους πιστοποιημένους φορείς που αποδεδειγμένα παρέχουν υπηρεσίες στην ομάδα στόχο των άστεγων. Επίσης, η υλοποίηση των προγραμμάτων ή δράσεων δύναται να πραγματοποιείται μέσω σύναψης προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και των φορέων υλοποίησης, στους οποίους υπάγονται τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τα εκκλησιαστικά φιλανθρωπικά ιδρύματα, οι φορείς της Εκκλησίας και τα πιστοποιημένα από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, σύμφωνα με το ν.2646/1998, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που αποδεδειγμένα δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών στην ομάδα στόχου των άστεγων. Επιπλέον, ως δυνητικό μέσο παροχής υπηρεσιών ή αγαθών στο πλαίσιο των ανωτέρω προγραμμάτων ή δράσεων καθιερώνεται η Κοινωνική Επιταγή. Η Κοινωνική Επιταγή ενσωματώνει την αξία συγκεκριμένης

κοινωνικής παροχής, η οποία είναι ατομική και παρέχεται στο δικαιούχο του προγράμματος ή της δράσης που την ενεργοποιεί αποκλειστικά για την απολαβή των συγκεκριμένων αγαθών ή/και υπηρεσιών. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, προβλέπεται ότι επιλέξιμα προς χρηματοδότηση προγράμματα ή δράσεις είναι τα τρέχοντα κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της διάταξης.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.3.: ΠΑΡΟΧΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ ΣΕ ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΟΥΣ

Με την προτεινόμενη διάταξη λαμβάνεται μέριμνα προκειμένου να καλυφθούν για παροχές ασθένειας σε είδος κατηγορίες συμπολιτών μας, οι οποίοι επλήγησαν περισσότερο από την οικονομική συγκυρία, με αποτέλεσμα να απολέσουν την ασφαλιστική τους ικανότητα. Ειδικότερα, παρέχεται κάλυψη παροχών ασθένειας σε είδος μέχρι 28-02-2015, σε ασφαλισμένους του ΟΑΕΕ και στα προστατευόμενα μέλη αυτών, οι οποίοι είτε διέκοψαν την επαγγελματική τους δραστηριότητα ή προέβησαν σε δήλωση αδράνειας εργασιών στη Δ.Ο.Υ. είτε συνεχίζουν μεν την επαγγελματική τους δραστηριότητα, ωστόσο λόγω οφειλών στον ασφαλιστικό τους φορέα δεν έχουν ασφαλιστική ικανότητα, υπό την προϋπόθεση ότι οι οφειλές τους αφορούν τα έτη 2011, 2012 και 2013 και ο μέσος όρος του συνολικού οικογενειακού τους εισοδήματος κατά τα ως άνω έτη δεν υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ. Περαιτέρω, μέχρι το ως άνω χρονικό διάστημα, καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος ασφαλισμένοι του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του ΕΤΑΑ και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, οι οποίοι επίσης έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους ικανότητα λόγω οφειλών στον ασφαλιστικό τους φορέα, εφόσον οι οφειλές τους αφορούν τα έτη 2011, 2012 και 2013 και ο μέσος όρος του συνολικού οικογενειακού τους εισοδήματος κατά τα ως άνω έτη δεν υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ. Τέλος, η ίδια μέριμνα περί καλύψεως για παροχές ασθένειας σε είδος μέχρι 28.02.2015, λαμβάνεται και για υπερήλικες ασφαλισμένους του ΟΓΑ (των οποίων το ασφαλιστικό δικαίωμα επανεξετάζεται βάσει της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ.6. του άρθρου πρώτου του νόμου 4093/2012 και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση σύνταξης), δίχως την απαίτηση συνδρομής πρόσθετων εισοδηματικών προϋποθέσεων.

Η προκαλούμενη δαπάνη από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, θα καλυφθεί από το πρωτογενές πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης έτους 2013, με επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό προς τους οικείους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Σημειώνεται, ότι με τις διατάξεις του άρθρου 18 του νόμου 4242/2014 παρατάθηκε για ένα ακόμη χρόνο η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για τους άνεργους που έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2768/1999 (Α' 273), της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3996/2011 (Α' 170), της παραγράφου Α2 του άρθρου 138 του ν. 4052/2012 (Α' 41) και της παραγράφου 3 του άρθρου 75 του ν. 4144/2013 (Α' 88), για τους

ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ οι οποίοι έχουν συμπληρώσει 50 ημέρες ασφάλισης, καθώς και για τους εργαζόμενους στα Ναυπηγεία Σκαρामαγκά και τους εργαζόμενους της επιχείρησης «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.».

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α.4.: ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΦΑΠΑΞ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΕΝΣΤΟΛΟΥΣ

Χορηγείται εφάπαξ χρηματική ενίσχυση σε ένστολο προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, που τελούσαν σε ενέργεια κατά την 31.1.2014, ύψους πεντακοσίων ευρώ (500 €). Η καταβολή της χρηματικής ενίσχυσης πραγματοποιείται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών (Ε.Α.Π.) με καταστάσεις που συντάσσουν οι εκκαθαριστές αποδοχών των οικείων Υπηρεσιών. Η ανωτέρω ενίσχυση καταβάλλεται ολόκληρη, εφόσον οι συνολικές μεικτές τακτικές αποδοχές μηνός Ιανουαρίου 2014 των ανωτέρω στελεχών, δεν υπερέρβαιναν τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ. Για αποδοχές πάνω από χίλια πεντακόσια ευρώ (1.500 €) και μέχρι χίλια πεντακόσια σαράντα δύο (1.542) ευρώ, η εφάπαξ ενίσχυση μειώνεται κατά δώδεκα (12) ευρώ για κάθε ένα (1) επιπλέον ευρώ αποδοχών.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Β: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.1.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΗ

Με τις τροποποιήσεις του π.δ. 53/2013 (Α' 96) εναρμονίζεται το θεσμικό πλαίσιο της χώρας μας με το ευρωπαϊκό καθεστώς όπως προκύπτει από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 765/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής ένωσης. Το εναρμονισμένο ευρωπαϊκό καθεστώς θεσπίζει διεθνή κριτήρια για την αναγνώριση της τεχνικής επάρκειας και ικανότητας των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες διεθνούς πιστοποίησης εισάγοντας για το λόγο αυτό τα κριτήρια διαπίστευσης. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται πλήρως η αμεροληψία, η αντικειμενικότητα και η διεθνής αμοιβαία αναγνώριση των Πιστοποιητικών που χορηγούνται από τους αρμόδιους διαπιστευμένους φορείς για την επαγγελματική επάρκεια στις υπηρεσίες αναλογιστών. Με τη διεθνή αναγνώριση των χορηγουμένων από τη χώρα μας Πιστοποιητικών διασφαλίζεται και η αμοιβαία αναγνώριση της επαγγελματικής επάρκειας των αναλογιστών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Στο τροποποιούμενο με την περίπτωση 1 άρθρο 1 του π.δ. 53/2013 οριοθετείται το αντικείμενο του επαγγέλματος του αναλογιστή και

περιγράφεται η διαδικασία αναγγελίας έναρξης επαγγέλματος στην Αρμόδια Διοικητική Αρχή. Πιο συγκεκριμένα ορίζονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων, η Αρμόδια Διοικητική Αρχή, ελέγχει εάν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για εγγραφή στο Μητρώο Αναλογιστών και ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα.

Επιπρόσθετα, με το τροποποιούμενο με την **περίπτωση 2** άρθρο 2 του π.δ. 53/2013 οριοθετείται και προσδιορίζεται με ακρίβεια η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο του άρθρου 1 του π.δ. 53/2013. Αναλυτικότερα ορίζονται τα απαιτούμενα πιστοποιητικά ώστε να αποδεικνύονται και να τεκμαίρονται μεταξύ άλλων η επαγγελματική εξειδίκευση και επάρκεια του υποψήφιου αναλογιστή. Η διαδικασία εγγραφής στο μητρώο αναλογιστών ολοκληρώνεται εφόσον συντρέχουν οι σωρευτικά οριζόμενες προϋποθέσεις του άρθρου 2. Οι σωρευτικά οριζόμενες προϋποθέσεις στο εν λόγω άρθρο είναι απολύτως εναρμονισμένες με το διεθνές νομικό πλαίσιο αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων και ακαδημαϊκών τίτλων. Συναφώς η πιστοποίηση διενεργείται από το Εθνικό σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

Με το τροποποιούμενο με την **περίπτωση 3** άρθρο 3 του π.δ. 53/2013 και περιγράφεται πλήρως το πλαίσιο της εξεταστικής διαδικασίας τόσο σε επίπεδο διαδικασίας όσο και σε επίπεδο ουσίας της εξεταστέας ύλης. Αναλυτικότερα ορίζονται η κλίμακα βαθμολογίας καθώς και η περιγραφή της εξεταστέας ύλης. Τέλος αποσαφηνίζονται τα χαρακτηριστικά που οφείλουν να φέρουν οι εξεταστικές επιτροπές των υπό διαπίστευση φορέων έτσι ώστε να λάβουν την απαιτούμενη διαπίστευση από τον ΕΣΥΔ. Επίσης θεσπίζεται η δυνατότητα στους υποψηφίους που δεν θα επιτύχουν και στα οχτώ (8) γνωστικά αντικείμενα να συμμετέχουν στην αμέσως επόμενη εξεταστική διαδικασία προκειμένου να επιτύχουν στο σύνολο των εξεταζόμενων μαθημάτων.

Με το τροποποιούμενο με την **περίπτωση 4** άρθρο 4 του π.δ. 53/2013 ορίζεται η διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών Αναλογιστή που χορηγούνται από τους διαπιστευμένους φορείς πιστοποίησης. Επίσης θεσπίζεται για τους διαπιστευμένους φορείς υποχρεωτική διαδικασία ετήσιας επιτήρησης και επαναπιστοποίησης των πιστοποιητικών που εκδίδουν.

Με το τροποποιούμενο με την **περίπτωση 5** άρθρο 5 του π.δ. 53/2013 ορίζεται ότι το Μητρώο καθίσταται διαφανές και δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.

Με το τροποποιούμενο με την **περίπτωση 6** άρθρο 6 του π.δ. 53/2013 προβλέπεται η σύσταση του πενταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου των πιστοποιημένων αναλογιστών και περιγράφονται λεπτομερώς τόσο οι εξουσίες του Συμβουλίου όσο και η διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον του έτσι ώστε να τηρούνται οι αρχές της δίκαιης δίκης και να διασφαλίζεται η αμεροληψία και η αντικειμενικότητα της διαδικασίας.

Με το τροποποιούμενο με την περίπτωση 7 άρθρο 7 του π.δ. 53/2013 επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του π.δ. και στους Αναλογιστές α) Κοινωνικής Ασφάλισης και β) Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης του άρθρου 7 του ν.3029/2002. Σκοπός αυτού είναι να εξασφαλιστεί ομοιομορφία και ισότητα στις διαδικασίες αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων με βάσει ευρωπαϊκά και διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.2.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΕΚΤΙΜΗΤΗ

Με την υποπερίπτωση α' αντικαθίσταται ο όρος «ορκωτός» με τον ορθό όρο «πιστοποιημένος», ως επακόλουθο της παραγράφου Γ. του ν. 4152/2013 (Α' 107) με την οποία καταργείται το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών και εφεξής αντικαθίσταται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών.

Με την υποπερίπτωση β', το στοιχείο αα' της υποπερίπτωσης στ' της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Γ.2. της παραγράφου Γ. του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 τροποποιείται και βελτιώνεται, με τον ορισμό εναλλακτικών τρόπων εγγραφής στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών, η απόκτηση πιστοποίησης από φορέα που έχει διαπιστευτεί από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι τα άτομα που αποκτούν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών, θα έχουν περάσει από διαδικασία πιστοποίησης ιδιαίτερα αυξημένων απαιτήσεων, η οποία αναγνωρίζεται επαγγελματικά και από τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Διασφαλίζεται έτσι η αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ταυτόχρονα προβλέπεται η διαδικασία εξετάσεων στις οποίες έχουν δικαίωμα συμμετοχής οι κάτοχοι πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, γεγονός το οποίο διαφυλάσσει το υψηλό μορφωτικό επίπεδο των ατόμων που θα ασκούν το επάγγελμα του ορκωτού εκτιμητή.

Με την υποπερίπτωση γ', το στοιχείο γγ' της υποπερίπτωσης στ' της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Γ.2. της παραγράφου Γ. του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 διαγράφεται, καθώς η εισαγωγή της πιστοποίησης μέσω διαπιστευμένου φορέα εξασφαλίζει την ποιότητα της διαδικασίας χωρίς να είναι απαραίτητη η διενέργεια εξετάσεων και από το Υπουργείο Οικονομικών για το σκοπό αυτό. Αντίθετα, η διατήρηση δύο παράλληλων συστημάτων εξετάσεων και πιστοποίησης (από διαπιστευμένο φορέα και το Υπουργείο Οικονομικών) θα οδηγούσε σε επαγγελματίες με προσόντα διαφορετικού επιπέδου τα οποία δεν θα είναι συγκρίσιμα μεταξύ τους.

Με την υποπερίπτωση δ', η υποπαραγράφος Γ.3. της παραγράφου Γ. του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 διαγράφεται καθώς μετά τη διαγραφή του στοιχείου γγ' της υποπερίπτωσης στ' της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Γ.2. της παραγράφου Γ. του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 καθίσταται άνευ ουσίας η αναλυτική περιγραφή του τρόπου διενέργειας των εξετάσεων από το υπουργείο Οικονομικών.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.3.: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΙΠΕΔ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **υποπαραγράφου Β.3.** επιδιώκεται η βελτίωση της λειτουργίας του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και η παροχή σ' αυτό της δυνατότητας να αξιοποιήσει περισσότερα χρηματοοικονομικά εργαλεία για την επωφελέστερη για το δημόσιο αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται σ' αυτό. Ως προς τις ειδικότερες διατάξεις σημειώνονται τα ακόλουθα:

περίπτωση 1: υποπερίπτωση α': Στο μέτρο που ορισμένα Υποθηκοφυλακεία και Κτηματολογικά Γραφεία ζητούν την καταβολή τελών και δικαιωμάτων για τη χορήγηση πιστοποιητικών και αποσπασμάτων επί των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου στα προεπιλέγντα και υποψήφια προς μεταβίβαση στο ΤΑΙΠΕΔ ακίνητα, χρειάζεται να διευκρινιστεί ρητώς στο νόμο του ΤΑΙΠΕΔ ότι κατά το στάδιο της επεξεργασίας των επιλέξιμων ακινήτων από το ΤΑΙΠΕΔ και προ της μεταβίβασης αυτών με απόφαση ΔΕΑΑ, οι αιτήσεις για την έκδοση και χορήγηση αυτών των έγγραφων, τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα για τη διεξαγωγή των νομικών ελέγχων από τους Συμβούλους του Ταμείου για τους σκοπούς της περαιτέρω αξιοποίησης, καταβάλλονται ατελώς. Ελλείψει ειδικής ρύθμισης, διαπιστώνεται αποσπασματική αντιμετώπιση τέτοιων αιτήσεων ανά Υποθηκοφυλακείο ή/και Κτηματολογικό γραφείο και της υποχρέωσης καταβολής χρημάτων. Η πρακτική αυτή καθιστά δυσβάστακτο οικονομικά το κόστος της χορήγησης πιστοποιητικών για όλα τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου επί ακινήτων, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη η μνημονιακή υποχρέωση μεταφοράς μεγάλου όγκου ακινήτων ανά εξάμηνο, για τα οποία θα πρέπει να διεξάγεται κάποιος σχετικός προηγούμενος έλεγχος περί της μεταβιβασιμότητας αυτών, ιδίως εάν κρίνονται εμπορικώς βιώσιμα και αξιοποιήσιμα, και για το σκοπό αυτό επιλέγονται προς μεταβίβαση από το Ελληνικό Δημόσιο στο ΤΑΙΠΕΔ."

Με την προτεινόμενη **υποπερίπτωση β'** προβλέπεται η καταβολή δικαιωμάτων μειωμένων κατά 95% σε σχέση με τις κοινές διατάξεις στους συμβολαιογράφους για την κατάρτιση πράξεων που αφορούν στην αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου. Η διάταξη αυτή είναι αναγκαία προκειμένου να διευκολυνθεί το έργο του Ταμείου. Με την ίδια προτεινόμενη **υποπερίπτωση β'** προβλέπεται ανάλογος περιορισμός των δικαιωμάτων των άμισθων υποθηκοφυλάκων και των προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων, προκειμένου να υπερκερασθούν οι επιφυλάξεις της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων σχετικά με την ατέλεια ή/και τα πάγια τέλη που προβλέπονται για τους άμισθους υποθηκοφύλακες σε άλλες περιπτώσεις. Διευκρινίζεται επίσης ότι οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 325/1976 (Α' 125), όπου εφαρμόζονται, κατισχύουν της παρούσας διάταξης. Ο εν λόγω περιορισμός των δικαιωμάτων των άμισθων υποθηκοφυλάκων και των προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων δικαιολογείται από λόγους

δημοσίου συμφέροντος και τίθεται χάριν της ενίσχυσης της εθνικής οικονομίας, μέσα στους σκοπούς της οποίας είναι και η αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται η αυξημένη συμμετοχή και το αυξημένο καθήκον ευθύνης και συνεισφοράς των συμβολαιογράφων και των υποθηκοφυλάκων, με την ιδιότητα των επικουρικών δικαστικών υπαλλήλων ή απλά δικαστικών προσώπων (ΑΠ 967/1999, ΠΟΙΝΧΡ 2000, 444). Επειδή η μη συμμόρφωση των υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων με την διάταξη αυτή έχει ιδιαίτερα αρνητικές συνέπειες για την εθνική οικονομία, υπενθυμίζεται η ποινική διάσταση της παραβάσεως, καθισταμένης μάλιστα διαρκές αδίκημα.

Με την **περίπτωση 2** διευκρινίζεται ότι οι επιχορηγήσεις που μπορούν να δίνονται σήμερα στο Ταμείο για την εξυπηρέτηση των σκοπών του σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 17, περίπτωση γ του ν. 3986/2011, μπορούν να δίνονται και για την κάλυψη κόστους που σχετίζεται με την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων που συνάπτει το Ταμείο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Με την **περίπτωση 3** ορίζεται ότι μόνο τα έσοδα από μερίσματα της εκάστοτε τελευταίας χρήσης των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών που περιέρχονται στο Ταμείο αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, αφού αυτά είναι τακτικά έσοδα, ενώ ποσά που προέρχονται από κέρδη προηγούμενων χρήσεων ή από επιστροφή κεφαλαίου αποδίδονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 14 στον ειδικό λογαριασμό της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 (Α'71) με την ονομασία «Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) Εισπράξεις και Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου Χρέους». Η διανομή ποσών που είτε είχαν διατηρηθεί στις εταιρείες για μελλοντική χρήση είτε αποτελούσαν μέρος του μετοχικού τους κεφαλαίου απομειώνει την αξία των εταιρειών αυτών και αντίστοιχα το τίμημα πώλησής τους και συνεπώς είναι εύλογο τα αντίστοιχα ποσά να κατευθύνονται προς μείωση του Δημοσίου χρέους όπως συμβαίνει και με το τίμημα από την πώληση των υπολοίπων περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου. Η ρύθμιση αυτή είναι άλλωστε συμβατή με τη συνήθη πρακτική σε περιπτώσεις πώλησης εταιρειών αφού συνηθίζεται τα μερίσματα των προηγούμενων ετών, ως μη τακτικά έσοδα, να αφαιρούνται από την εταιρεία πριν αυτή πωληθεί.

Με την **περίπτωση 5** προσδιορίζονται οι λόγοι αντικατάστασης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του ΤΑΙΠΕΔ.

Με τις **περιπτώσεις 4, 6 και 7** εισάγονται ρυθμίσεις που επιτρέπουν την απρόσκοπτη λειτουργία του Ταμείου παρά την κένωση της θέσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Με την **περίπτωση 8** διευκρινίζονται οι υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων από το Ταμείο.

Με την **υποπερίπτωση α' της περίπτωσης 9** προβλέπεται η κατάρτιση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταξύ του Ταμείου και του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Εντεταλμένου Συμβούλου. Με την **υποπερίπτωση β' της περίπτωσης 9** ρυθμίζεται το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΙΠΕΔ κατά τη διάρκεια της θητείας τους στις σχετικές θέσεις. Οι λειπομέρειες και η διαδικασία για την παρακράτηση και καταβολή των σχετικών εισφορών εργοδότη και εργαζομένου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας. Με την **υποπερίπτωση γ' της περίπτωσης 9** επιλύεται οριστικά η ερμηνευτική αμφιβολία σχετικά με τη συνέχιση της εφαρμογής, ως ειδικότερων, των διατάξεων της περίπτωση 12 του άρθρου 3 του ν. 3986/2011 και μετά την εφαρμογή των διατάξεων των περίπτωση 1 και 3 του άρθρου έκτου του ν. 4092/2012 και του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης 8 της υποπαραγράφου Γ.1. της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, που προέκυψε επειδή από παράβλεψη από τις τελευταίες αυτές διατάξεις δεν εξαιρέθηκε ρητά το ΤΑΙΠΕΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις των περίπτωση 1, 3 και 4 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011.

Με την **περίπτωση 10** διευκρινίζεται η δυνατότητα του Ταμείου να εκδίδει ανταλλάξιμους τίτλους (ήτοι ανταλλάξιμες ομολογίες και warrants). Η δυνατότητα αυτή προβλεπόταν ρητά στο νόμο 3049/2002 και διευκρινίζεται ότι υπάρχει και στο πλαίσιο του ν. 3986/2011 προκειμένου να αρθεί οποιαδήποτε αμφισβήτηση σχετικά με τη δυνατότητα αυτή.

Με την **περίπτωση 11** διευκρινίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου έχει διακριτική ευχέρεια στον καθορισμό των κατ' ιδίαν διαδικασιών εξεύρεσης αντισυμβαλλομένου, ώστε να υπάρχει ευελιξία στη λήψη αποφάσεων και δυνατότητα να προσαρμόζεται η διαδικασία στις συνθήκες κάθε περίπτωσης. Η διάταξη αποβλέπει στο να επιτρέψει στο Ταμείο να ακολουθήσει διαδικασίες κατά τα διεθνή συναλλακτικά ήθη και πρακτική με σκοπό να επιλέγεται η εκάστοτε αρμόζουσα διαδικασία για τέτοιου τύπου συναλλαγές. Με την ίδια διάταξη διευκρινίζεται ότι το Ταμείο, κατά την αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται σε αυτό, οφείλει να τηρεί τους κανόνες του ενωσιακού δικαίου για τη σύναψη συμβάσεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων. Η διάταξη έχει μόνο διευκρινιστικό χαρακτήρα, αφού γίνεται αναφορά σε κανόνες αμέσου εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου που δεσμεύουν ούτως ή άλλων το Ταμείο, όπως έχει κριθεί από τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Η **περίπτωση 12** εισάγει νομοτεχνική βελτίωση χωρίς μεταβολή του νοήματος της διάταξης ούτως ώστε να καθίσταται σαφές ότι καλύπτονται μόνο οι προπαρασκευαστικές συμβάσεις.

Με την **περίπτωση 13** προστίθενται εδάφια στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 με σκοπό να αντιμετωπιστούν ειδικά θέματα που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση των συμβάσεων παραχώρησης τουριστικών λιμένων και λιμένων κρουαζιέρας. Σε αντίθεση με τις συμβάσεις πώλησης ακινήτων ή μετοχών, στις συμβάσεις παραχώρησης τουριστικών λιμένων, για ορισμένο χρονικό διάστημα, και μάλιστα εν λειτουργία, είναι αναγκαίο το Υπουργείο Τουρισμού, ως αρμόδιο για τη διοίκηση και διαχείριση των τουριστικών λιμένων βάσει και του άρθρου 30 περίπτωση 1 του ν. 2160/1993, να αναλάβει την παρακολούθηση της τήρησης των συμβατικών όρων περί της καλής λειτουργίας, συντήρησης, ασφάλειας και ανάπτυξης (με έργα χερσαία ή θαλάσσια), έχοντας προς τούτο και τη σχετική τεχνογνωσία. Ομοίως, στις αντίστοιχες συμβάσεις παραχώρησης λιμένων κρουαζιέρας την αντίστοιχη παρακολούθηση αναλαμβάνει το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου το οποίο ασκεί την εποπτεία των φορέων διοίκησης των λιμένων. Για τις μαρίνες ιδιοκτησίας ΕΟΤ και διοίκησης και διαχείρισης ΕΤΑΔ το Υπουργείο Τουρισμού δύναται να ζητά τη συνδρομή της ΕΤΑΔ, η οποία υποχρεούται να την παράσχει. Τούτων δοθέντων την ευθύνη για την τήρηση των σχετικών συμβατικών όρων φέρει αποκλειστικά το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εξουσιοδοτείται να υπογράψει τη σχετική σύμβαση παραχώρησης δια του Υπουργού Τουρισμού ή του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, κατά περίπτωση. Πάντως ρητά προβλέπεται ότι ρυθμίσεις του ν. 3986/2011 περί της είσπραξης και χρήσης του τιμήματος της αξιοποίησης από το ΤΑΙΠΕΔ και περί μεταφοράς αυτού στον ειδικό λογαριασμό της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 δεν θίγονται με τα παραπάνω, ήτοι με τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης ως συμβαλλομένου μέρους. Τέλος, με την επιφύλαξη διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προβλέπεται η δυνατότητα ορισμού ανεξάρτητου τεχνικού συμβούλου ή/και πραγματογνώμονα για τεχνικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης με διαδικασία που θα συνομολογείται στη σύμβαση. Η διάταξη αυτή είναι αναγκαία, προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία επίλυση διαφορών που θα ανακύπτουν κατά τη διάρκεια της σύμβασης με ομαλό, κοινά αποδεκτό τρόπο και να αποφεύγονται κατά το δυνατόν οι αντιδικίες. Τέλος ρητά προβλέπεται ότι ρυθμίσεις του ν. 3986/2011 περί της είσπραξης και χρήσης του τιμήματος της αξιοποίησης δεν θίγονται με τα παραπάνω.

Με την **περίπτωση 14** γίνονται τροποποιήσεις που απαιτούνται για την ορθή χρήση της ορολογίας εν όψει και των τροποποιήσεων που επέρχονται με αυτή.

Με την προτεινόμενη **περίπτωση 15** του άρθρου 5 του ν. 3986/2011, εισάγονται δύο δυνατότητες για την καλύτερη αξιοποίηση μετοχών που είναι

εισηγμένες ή εισάγονται σε Οργανωμένη Αγορά, όπως π.χ. το Χρηματιστήριο Αθηνών (νέοι παράγραφοι 11, 12 και 13 του άρθρου 5 του ν.3986/2011). Ειδικότερα εισάγεται πρώτον η δυνατότητα εφαρμογής της μεθοδολογίας του λεγόμενου επιταχυνόμενου βιβλίου προσφορών (accelerated book building) για την πώληση εισηγμένων μετοχών. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία αυτή το Ταμείο αναθέτει σε πιστωτικά ιδρύματα ή ΕΠΕΥ να ανοίξουν βιβλίο, στο οποίο να δέχονται προσφορές από επενδυτές και μέσω αυτού να εξεύρουν αγοραστές για τις πωλούμενες μετοχές. Η μεθοδολογία αυτή προσφέρεται για την πώληση πακέτων μετοχών και έχει χρησιμοποιηθεί με επιτυχία τόσο σε αποκρατικοποιήσεις όσο και σε πωλήσεις από ιδιώτες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Δεύτερον εισάγεται η δυνατότητα διάθεσης μετοχών με δημόσια προσφορά επί μετοχών ήδη εισηγμένων ή που εισάγονται σε Οργανωμένη Αγορά ταυτόχρονα με τη δημόσια προσφορά.

Είναι ενδεχόμενο να υποβληθεί δημόσια πρόταση από τρίτο πρόσωπο για την απόκτηση εισηγμένων μετοχών εταιρείας μέτοχος της οποίας είναι το Ταμείο. Στην περίπτωση αυτή είναι σημαντικό το Ταμείο να μπορεί να αποδεχθεί τη δημόσια πρόταση, επειδή συνήθως οι δημόσιες προτάσεις γίνονται σε ελκυστικές αποτιμήσεις. Επιπλέον, η διαδικασία των δημοσίων προτάσεων, όπως προβλέπεται στον ν. 3461/2006, ενέχει ήδη το στοιχείο του ανταγωνισμού (μέσω του θεσμού της ανταγωνιστικής δημόσιας πρότασης) και της διαφάνειας. Για τους λόγους αυτούς η προτεινόμενη περίπτωση 12 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011, προβλέπει και τη δυνατότητα του Ταμείου να αποδεχθεί δημόσια πρόταση.

Οι διαδικασίες της παραγράφου 11 και 12 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 είναι ιδιαίτερα σύντομες, ενώ ως εκ της φύσεώς τους δεν είναι εφικτή η διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις γενικώς ισχύουσες διατάξεις. Ως εκ τούτου, για τις περιπτώσεις αυτές, καθίσταται αναγκαία η διενέργεια του προσυμβατικού ελέγχου από γνωμοδότηση συμβούλου ή παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που παρίσταται στις σχετικές συνεδριάσεις του συμβουλίου εμπειρογνωμόνων και του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου καλούμενος 24 ώρες ή 48 ώρες (για τα θέματα της περίπτωση 11 και της περίπτωση 12 αντίστοιχα) πριν τη σχετική συνεδρίαση (νέα παράγραφος 13 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011).

Ορισμένες από τις συμβάσεις που συνάπτει το Ταμείο περιέχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις του δημοσίου σε βάθος χρόνου. Το Ταμείο έχει την τεχνογνωσία σε σχέση με τις συμβάσεις αυτές και για τον λόγο αυτόν η **περίπτωση 16** προβλέπει τη δημιουργία μονάδας παρακολούθησης συμβάσεων στο Ταμείο, ώστε το Ταμείο να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης του δημοσίου σε σχέση με υφιστάμενες συμβάσεις.

Επίσης, στη διεθνή πρακτική είναι συνήθης σε διεθνείς συναλλαγές η λήψη γνωμοδότησης από πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ περί του δικαίου και εύλογου της συναλλαγής από χρηματοοικονομικής άποψης (fairness opinion). Οι γνωμοδοτήσεις αυτές προβλέπονται και στο ελληνικό και το ευρωπαϊκό δίκαιο (βλ. ενδεικτικά άρθρο 71 περίπτωση 2 ν. 2190/1920). Με την

14

περίπτωση 17 δίνεται η δυνατότητα στο Ταμείο να λαμβάνει τέτοιες γνωμοδοτήσεις.

Με την **περίπτωση 18** καταργείται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 8. Το εδάφιο αυτό έρχεται σε αντίφαση με το πρώτο εδάφιο, δεδομένου ότι το πρώτο εδάφιο προβλέπει ότι οι διαδικασίες ανάθεσης υπηρεσιών καθορίζονται στον σχετικό κανονισμό του Ταμείου (βλ. υπ. αριθμ. 2/66012/0025/20.09.2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 2241), ενώ το δεύτερο ορίζει ότι εφαρμόζεται επ' αυτών ο ν. 3049/2002. Η αντίφαση αίρεται με την κατάργηση του δευτέρου εδαφίου.

Με την **περίπτωση 19** διευκρινίζεται, κατ' αρχάς, ότι το Ταμείο ασκεί τα δικαιώματα που πηγάζουν από την ιδιότητά του ως μετόχου στις εταιρίες των οποίων η πλειοψηφία των μετοχών έχει μεταβιβαστεί σε αυτό, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του ν.3986/2011, με γνώμονα τη βέλτιστη υλοποίηση του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων, σύμφωνα με πλαίσιο συνεργασίας, το οποίο θέτει τους επιμέρους στόχους και υποχρεώσεις, που επιβάλλονται από το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων στις εν λόγω εταιρίες, καθώς και τα κριτήρια επίτευξης αυτών. Το ανωτέρω πλαίσιο συνεργασίας καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

Με την **περίπτωση 20** προστίθενται δυο εδάφια στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 9 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011, με σκοπό την ενοποίηση των διαδικασιών για όλα τα περιουσιακά στοιχεία που αξιοποιεί το ΤΑΙΠΕΔ. Έτσι γνωμοδοτικό ρόλο έχει το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο, αντί του οικείου Δήμου, ως προβλέπεται γενικότερα στο άρθρο 12 και 13, και αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για τα περιουσιακά στοιχεία του ΤΑΙΠΕΔ ορίζεται η ΕΥΠΕ, για λόγους δε ενότητας και σφαιρικότητας στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ακόμη για λιμενικές εγκαταστάσεις, ευρύτερες των προς παραχώρηση, εφόσον συνιστούν - από περιβαλλοντική σκοπιά - ενιαίο έργο με το προς παραχώρηση. Το ΤΑΙΠΕΔ δύναται αρμοδίως να επισπεύδει τη σχετική διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Ορισμένες κατηγορίες συμβάσεων του Ταμείου, όπως οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες ακινήτων, λαμβάνουν χώρα με τυποποιημένες και ομοιόμορφες διαδικασίες και συμβάσεις. Για τις συμβάσεις αυτές είναι αποτελεσματικότερο ο προσυμβατικός έλεγχος να λαμβάνει χώρα για ολόκληρη την κατηγορία συμβάσεων και όχι για κάθε σύμβαση χωριστά. Με την **περίπτωση 21** δίνεται η δυνατότητα αυτή.

Με την **περίπτωση 22** προστίθεται τελευταία παράγραφος στο άρθρο 15Α του ν. 3986/2011 με σκοπό να διευθετηθούν ζητήματα νομιμοποίησης υφισταμένων εγκαταστάσεων, υποδομών και επιδομών (π.χ. κτηριακών εγκαταστάσεων) και λιμενικών έργων εντός τουριστικού λιμένα που αξιοποιείται κατόπιν παραχώρησης από το ΤΑΙΠΕΔ στο πλαίσιο και κατά τη

διαδικασία του ν.3986/2011. Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται εξαιρέση από τις διατάξεις του ν. 2971/2001 προκειμένου να διευκολυνθεί η εκμετάλλευση των τουριστικών λιμένων από τους ιδιώτες επενδυτές που θα αναδειχθούν μέσω της διαγωνιστικής διαδικασίας του Ταμείου. Ειδικότερα, θεσπίζεται κεντρική διαδικασία νομιμοποίησης των υφιστάμενων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έργων και εγκαταστάσεων από το Υπουργείο Τουρισμού (αντί του Υπουργείου Οικονομικών, κατά τις προβλέψεις του ν.2971/2001), δεδομένου ότι οι τουριστικοί λιμένες που παραχωρούνται από το ΤΑΙΠΕΔ με τις διαδικασίες του ν.3986/2011 αδειοδοτούνται πλήρως από το Υπουργείο αυτό. Σχετικώς, προβλέπεται επίσης ότι για την νομιμοποίηση υφισταμένων έργων και εγκαταστάσεων δεν οφείλεται αποζημίωση στο Ελληνικό Δημόσιο, καθώς θα ήταν καταχρηστικό να ζητείται από τον παραχωρησιούχο να αποζημιώσει το Δημόσιο για παράνομες κατασκευές που το ίδιο ανήγειρε. Τέλος, ορίζεται ότι και για την υλοποίηση νέων έργων και εγκαταστάσεων επί αιγιαλού και παραλίας εντός θεσμοθετημένου τουριστικού λιμένα, που διαθέτει περιβαλλοντική άδεια, δεν οφείλεται αποζημίωση στο Δημόσιο ούτε απαιτείται η έκδοση άδειας χρήσης του ν.2971/2001, εφόσον τα εν λόγω έργα και εγκαταστάσεις προβλέπονται από τις εγκεκριμένες μελέτες που έχει καταρτίσει ο παραχωρησιούχος. Διευκρινίζεται ωστόσο ότι οι παραπάνω ευνοϊκές ρυθμίσεις περί απαλλαγής καταλαμβάνουν μόνον όσα έργα και εγκαταστάσεις υπάρχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή εκτελούνται στο πλαίσιο εγκεκριμένων μελετών μετά την παραχώρηση. Επομένως, δεν καταλαμβάνονται από τη ρύθμιση έργα και εγκαταστάσεις που πραγματοποιούνται μετά τη δημοσίευση του παρόντος ή εκτός των προβλεπόμενων στις οικείες μελέτες.

Με την **περίπτωση 23** αποσαφηνίζεται προς άρση κάθε αμφιβολίας ότι το δικαίωμα επικαρπίας του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε., το οποίο περιήλθε σε αυτήν, δυνάμει του ν. 3027/2002 (ΦΕΚ 152/2002), ως καθολική διάδοχο της Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαιδευσεως («ΣΕΛΕΤΕ», καταργείται δια της μεταβίβασης κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή του υπό στοιχεία Ε1 ακινήτου της υποπερίπτωσης 3.β της ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.2. του Πρώτου Άρθρου του ν. 4093/2012, προς το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου.

Περίπτωση 24: Στο πλαίσιο του τρέχοντος σχεδίου αποκρατικοποίησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ από το ΤΑΙΠΕΔ, το ΤΑΙΠΕΔ θα προσλάβει εξειδικευμένο τεχνικό επιστημονικό σύμβουλο ώστε να συμβάλει στην ταυτοποίηση, αξιολόγηση, εκτίμηση και έλεγχο του τροχαίου υλικού, επί του παρόντος ιδιοκτησίας του ΟΣΕ, το οποίο θα μεταβιβασθεί σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3891/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 91 ν. 4199/2013 (Α' 216) και το άρθρο 25 του ν. 4111/2013 (Α' 18), στο Ελληνικό Δημόσιο. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το έργο της τεχνικής και οικονομικής αποτίμησης του τροχαίου υλικού είναι απολύτως απαραίτητο για την αποκρατικοποίηση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, καθώς θα προσδιοριστεί η λειτουργική κατάσταση και αξία του, προς τον σκοπό της μίσθωσης αυτού από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ. Το Ελληνικό Δημόσιο, στο οποίο θα

μεταβιβαστεί βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 8 περίπτωση 1 του ν. 3891/2010, θα καταστεί ο τελικός αποδέκτης, που έχει εύλογο έννομο συμφέρον να το αποτιμήσει, προκειμένου να γνωρίζει την ακριβή κατάσταση του, όταν θα περιέλθει στην κυριότητά του, δια μεταβιβάσεως από τον ΟΣΕ. Προς τον σκοπό αυτό, το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ως εποπτεύων φορέας του ΟΣΕ, δυνάμει του π.δ. 293/26.11.1999 (Α' 263) αναλαμβάνει την επιβάρυνση του προϋπολογισμού του με την εν λόγω δαπάνη.

Με την **περίπτωση 25** μεταβιβάζονται και περιέρχονται χωρίς αντάλλαγμα στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε." ("Ταμείο") κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή, ακίνητα ιδιοκτησίας της υπό εκκαθάριση δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Πολεοδομίας και Στέγασης» (ΔΕΠΟΣ), ρητώς προβλεπόμενης αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο για την εν λόγω μεταβίβαση προκειμένου να μην θιγεί η διαδικασία εκκαθάρισης της ΔΕΠΟΣ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.4.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Με την **υποπαράγραφο Β.4.** ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την παραχώρηση του αμοιβαίου υποδρομιακού στοιχήματος. Ειδικότερα:

Με την **περίπτωση 1** προβλέπεται η καταβολή στο Δημόσιο ποσού ύψους 4,5% επί των μεικτών κερδών όσων διεξάγουν στοιχημα επί υποδρομιών. Παράλληλα, προβλέπεται ο τρόπος κατανομής μέρους του ποσού αυτού στους φορείς της αγοράς υποδρομιών και ειδικότερα στους δικαιούχους επάθλων υποδρομιών και στη ΦΕΕ, ως φορέα αρμόδιο για την εποπτεία του αθλήματος. Με τη ρύθμιση αυτή καθίσταται δυνατή η επιβίωση και η ανάπτυξη του κλάδου των υποδρομιών στην Ελλάδα.

Με την **περίπτωση 2** δίνονται φορολογικά κίνητρα στα φυσικά πρόσωπα που ασχολούνται ερασιτεχνικά με τις υποδρομίες, για να αποκτήσουν και να συντηρούν μικρό αριθμό δρομώνων ίππων δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί σημαντικά το ενδιαφέρον και οι ελληνικές υποδρομίες έχουν υποστεί σημαντικό πλήγμα. Με τη ρύθμιση αυτή προσδοκείται ότι θα αυξηθούν οι ιδιοκτήτες και ο αριθμός των ίππων και τελικά θα ενισχυθούν οι ελληνικές υποδρομίες. Επιπλέον, η ενθάρρυνση της μικροϊδιοκτησίας στον υπόδρομο οδηγεί σε αύξηση του αριθμού των ιδιοκτητών (και άρα της διασποράς των δρομώνων ίππων επί των οποίων διεξάγεται στοιχημα) και συνεπώς στην καθαρότητα του στοιχήματος.

Με την **περίπτωση 3** διασφαλίζεται η μείωση του συμβολαιογραφικού κόστους και του κόστους μεταγραφής της σύμβασης μίσθωσης της περίπτωσης

β' της παραγράφου 7 του άρθρου 13 του ν. 4111/2013 και των σχετικών με αυτή δουλειών. Η διάταξη αυτή είναι αναγκαία δεδομένης της οικονομικής αδυναμίας της ΟΔΙΕ Α.Ε. να καλύψει το συμβολαιογραφικό κόστος και το κόστος μεταγραφής των συγκεκριμένων συμβάσεων που είναι αναγκαίες για τους σκοπούς της αποκρατικοποίησης του αμοιβαίου στοιχήματος επί υποδομιών.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.5. : ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟΥ

Με την προτεινόμενη **υποπαράγραφο Β.5.** τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1474/1984 και των άρθρων 1 και 6 του π.δ. 344/2000 και καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 2 και 18 του π.δ. 344/2000.

Η εν λόγω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την άρση συγκεκριμένων περιορισμών στην άσκηση του γεωτεχνικού επαγγέλματος από γεωτεχνικούς - μέλη του ΓΕΩΤΕΕ.

Ειδικά ως προς την κατάργηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος επισημαίνεται ότι αυτή έχει ήδη αντικατασταθεί από αναγγελία έναρξης άσκησης του Γεωτεχνικού επαγγέλματος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.1. ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου (δικαστικοί υπάλληλοι με βαθμό διευθυντή) ασκούν προληπτικό έλεγχο στις δαπάνες του κράτους καθώς και στις δαπάνες της μεγάλης πλειονότητας των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με το άρθρο 98 παρ. 1 περ. α' του Συντάγματος και τα άρθρα 30 επ. του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013). Επίσης, ασκούν έλεγχο νομιμότητας στις συμβάσεις που πρόκειται να συνάψουν οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, προϋπολογισθείσης δαπάνης από του ποσού των διακοσίων χιλιάδων μέχρι του ποσού των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (άρθρο 36 του ν. 4129/2013). Για το πέραν του ποσού αυτού ως προς τις συμβάσεις των Ο.Τ.Α και για το πέραν του ποσού του ενός εκατομμυρίου ευρώ για τις συμβάσεις του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών, ο έλεγχος ασκείται από δικαστικούς σχηματισμούς του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Με την προτεινόμενη διάταξη επεκτείνεται ο έλεγχος που ασκούν οι Επίτροποι και στα σχέδια συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, προϋπολογισθείσης δαπάνης από πεντακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο ευρώ, που πρόκειται να συνάψει το Δημόσιο και τα ν.π.δ.δ., των οποίων οι δαπάνες ήδη ελέγχονται προληπτικά. Το πλεονέκτημα της προτεινόμενης ρυθμίσεως είναι ότι ενώ ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών ενεργείται κατά το στάδιο εκταμίευσης

της δαπάνης, με αποτέλεσμα πολλές φορές να προκύπτουν τετελεσμένα γεγονότα (π.χ. ένα μέρος του έργου έχει ήδη αρχίσει να εκτελείται ή ένα μέρος των υπό προμήθεια αγαθών έχει ήδη παραδοθεί), αντιθέτως, ο έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας και του σχεδίου συμβάσεως ενεργείται κατά το στάδιο αναλήψεως της δαπάνης, πριν δηλαδή τη σύναψη της συμβάσεως και πριν τη συμβατική δέσμευση του δημόσιου φορέα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.2: ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οι Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών είναι επιφορτισμένες με το έργο της διασφάλισης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εκάστου φορέα και των χρηματοδοτούμενων από αυτόν φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και εποπτεύουν τις διαδικασίες που αφορούν στον προϋπολογισμό και τη λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του φορέα αυτού. Το ανωτέρω έργο εκτελείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) στο οποίο διαβιβάζονται τα δημοσιονομικά στοιχεία των φορέων. Λόγω της αδήριτης ανάγκης για πιστή τήρηση και εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων και πρακτικών με την παρούσα διάταξη (**περίπτωση 1**) προτείνεται η σύσταση στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους Τμήματος, το οποίο θα έχει την αρμοδιότητα της καθοδήγησης και υποστήριξης των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.), καθώς και των Οικονομικών Υπηρεσιών όλων των φορέων Γενικής Κυβέρνησης σε θέματα κατάρτισης, εκτέλεσης και παρακολούθησης των προϋπολογισμών τους. Το Τμήμα αυτό θα έχει επίσης την αρμοδιότητα της συγκέντρωσης και επεξεργασίας στοιχείων που αφορούν οριζόντια θέματα προϋπολογισμού, την κατάρτιση σχετικών εγκυκλίων, τη σύνταξη αποφάσεων για θέματα προϋπολογισμού, οριζόντιου χαρακτήρα και την έκδοση γενικών οδηγιών για τη διοίκηση των εσόδων και εξόδων του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης.

Επιπρόσθετα, στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους έχει ανατεθεί το έργο της κατάρτισης και ορθής υλοποίησης του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης, της έγκαιρης δημοσίευσης των αναγκαίων στοιχείων, καθώς και της συστηματικής παρακολούθησης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Λόγω της ανάγκης ενιαίας παρακολούθησης του συνόλου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, με την παρούσα διάταξη (**περίπτωση 1**) προτείνεται η σύσταση στην εν λόγω Διεύθυνση Τμήματος, στο οποίο περιέρχονται οι σχετικές με θέματα προϋπολογισμού και παρακολούθησης της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των δημοσίων επιχειρήσεων και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στο κεφάλαιο Α' του ν. 3429/2005 αρμοδιότητες, οι οποίες έως σήμερα

ασκούνται από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Κ.Ο.) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Αντίστοιχα, λόγω της ανάγκης ενιαίας παρακολούθησης θεμάτων Αποκρατικοποιήσεων, με την παρούσα διάταξη (**περίπτωση 2**) προτείνεται η σύσταση Τμήματος Αποκρατικοποιήσεων στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, υπαγομένου απευθείας στο Γενικό Γραμματέα αυτής, στο οποίο περιέρχονται οι σχετικές με αποκρατικοποιήσεις αρμοδιότητες που ως σήμερα ασκούνται από τη Διεύθυνση Δ.Ε.Κ.Ο. της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση (παράγραφος 3) η Διεύθυνση Δ.Ε.Κ.Ο. της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και η Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Δ.Ε.Κ.Ο.) καταργούνται και οι λοιπές αρμοδιότητες της καταργούμενης Διεύθυνσης, πλην αυτών που θα ασκούνται από τα συνιστώμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος Τμήματα, μεταφέρονται σε άλλες οργανικές μονάδες του Γ.Λ. του Κράτους.

Με την προτεινόμενη διάταξη (**περίπτωση 4**) ρυθμίζονται θέματα του υπηρετούντος προσωπικού της καταργούμενης Διεύθυνσης Δ.Ε.Κ.Ο., του οποίου οι θέσεις κατηγοριών Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης μεταφέρονται στο Δημοσιονομικό κλάδο με στόχο τη βέλτιστη διαχείριση του προσωπικού αυτού. Για τις ανάγκες της συνιστώμενης με το παρόν Μονάδας Αποκρατικοποιήσεων σε εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό προτείνεται η σύσταση δύο (2) θέσεων δικηγόρων με έμμισθη εντολή. Καθώς το Υπουργείο Οικονομικών βρίσκεται σε διαδικασία αναδιοργάνωσης των δομών του, η έλλειψη προσωπικού επιβάλλει την όσο το δυνατόν ορθολογικότερη κατανομή των υπηρετούντων υπαλλήλων. Η ανάγκη αυτή είναι ακόμη πιο επιτακτική για τις Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που συγκροτούν την Κεντρική Υπηρεσία, καθώς έχει αναληφθεί από αυτές μεγάλος αριθμός νέων αρμοδιοτήτων κατ' εφαρμογή μνημονιακών υποχρεώσεων, χωρίς την αντίστοιχη αύξηση του προσωπικού τους. Εν όψει των ανωτέρω και με γνώμονα τις υπηρεσιακές ανάγκες, η προτεινόμενη ρύθμιση δίδει μεγαλύτερη ευελιξία στη μετακίνηση των υπαλλήλων του Γ.Λ.Κ. εντός των υπηρεσιών του, προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις (**περίπτωση 5**) τροποποιούνται οι κείμενες διατάξεις, ώστε να εναρμονίζονται οι υποχρεώσεις των Δημοσίων Επιχειρήσεων περί υποβολής στοιχείων με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της υπό κατάργηση Διεύθυνσης ΔΕΚΟ στις οργανικές μονάδες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Επίσης διευκρινίζεται ότι ο έλεγχος και η εποπτεία ως προς τις ως άνω υποχρεώσεις που ασκούσε η υπό κατάργηση Διεύθυνση ΔΕΚΟ μεταφέρεται στις οργανικές μονάδες του Γ.Λ.Κ..

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις (**περίπτωση 6**) καταργούνται οι διατάξεις που προέβλεπαν τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Δ.Ε.Κ.Ο.), τη Διεύθυνση ΔΕΚΟ της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και την

υποχρέωση υποβολής από τις Δημόσιες Επιχειρήσεις στρατηγικών σχεδίων στη Διεύθυνση ΔΕΚΟ. Επίσης, καταργείται η Διυπουργική Επιτροπή Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, διότι ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της με νεότερες διατάξεις έχουν ήδη περιέλθει σε οργανικές μονάδες του Γ.Λ.Κράτους και άλλα συλλογικά όργανα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.3: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΣΤΑΤ

περίπτωση 1: Για την επεξεργασία ερωτηματολογίων της Γενικής Απογραφής 2011 χρησιμοποιήθηκε προσωπικό μικρό μέρος του οποίου δεν κατέστη δυνατή να πληρωθεί την αποζημίωσή του για λόγους διαδικαστικούς. Το συνολικό ποσό της οφειλής ανέρχεται σε 10.500 ευρώ περίπου και με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα καταβολής της οφειλόμενης αποζημίωσης στο εν λόγω προσωπικό.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 2** η άρση του απορρήτου για την ΕΛΣΤΑΤ εντάσσεται σε διάταξη του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013, Α' 170), τηρώντας τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται με αυτόν.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.4. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Ο.Δ.ΔΗ.Χ.

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ), λειτουργώντας ως εντολοδόχος και για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, να εκδίδει, να διακρατεί και να διαχειρίζεται τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, με σκοπό τη χρήση τους για τη σύναψη πράξεων πώλησης με συμφωνία επαναγοράς (repos) καθώς και για την παροχή εξασφάλισης σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων (hedging) που συνάπτει, επί του συνόλου του χρέους του Ελληνικού Δημοσίου.

Με την έκδοση και διακράτηση των προαναφερόμενων τίτλων διασφαλίζεται η συνεχής παροχή του απαραίτητου όγκου κρατικών χρεογράφων για την απρόσκοπτη σύναψη μελλοντικών συμφωνιών repos. Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα χρήσης τους ως εξασφαλίσεις για πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων που συνάπτονται, επί του συνόλου του χρέους του Ελληνικού Δημοσίου, με στόχο την περαιτέρω μείωση του κόστους των συναλλαγών αυτών.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.5.: ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Με τις διατάξεις της **υποπαράγραφου Γ.5.** υλοποιείται η μνημονιακή δέσμευση της χώρας μας για κατάργηση ή/και εξορθολογισμό των μη

ανταποδοτικών χρεώσεων. Προτείνεται η μεταρρύθμιση κοινωνικών πόρων είτε με την κατάργηση ορισμένων χρεώσεων υπέρ τρίτων είτε με την εισαγωγή άλλων τελών υπέρ τρίτων ως εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, με στόχο την παρακολούθηση της αποτελεσματικής διαχείρισής τους, καθόσον οι φορείς υπέρ των οποίων οι πόροι αυτοί έχουν θεσπισθεί θα ενισχύονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Επιπροσθέτως, η κατάργηση των εν λόγω μη ανταποδοτικών χρεώσεων θα επιφέρει τόνωση της πραγματικής οικονομίας, λόγω της εξάλειψης των επιβαρύνσεων αυτών στην τελική τιμή των εκάστοτε διατιθέμενων στην ελληνική αγορά προϊόντων.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.6.: ΕΚΔΟΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

Η προτεινόμενη ρύθμιση ικανοποιεί την απαίτηση του άρθρου 10 της 2011/7/ΕΕ Οδηγίας για έκδοση εκτελεστού τίτλου όσον αφορά στις εμπορικές συναλλαγές του Δημοσίου, των ο.τ.α., των λοιπών ν.π.δ.δ. και των ν.π.ι.δ. του ευρύτερου δημόσιου τομέα που ανήκουν εξ' ολοκλήρου στο Δημόσιο, με ταχεία διαδικασία εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, από την κατάθεση της αγωγής ή αίτησης του δανειστή στο δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια αρχή. Η ισχύς της ρύθμισης αρχίζει από 1.07.2014, και καταλαμβάνει απαιτήσεις από εμπορικές συναλλαγές που γεννήθηκαν από τις 16.03.2013 και εφεξής, ημερομηνία λήξης της προθεσμίας για την ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/7/ΕΕ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Γ.7.: ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 6 Ν.3717/2008

Προφανώς εκ παραδρομής δεν καταργήθηκε με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.1.Ι), της παραγράφου ΙΑ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και το ποσό της ειδικής κοινωνικής (εισοδηματικής) ενίσχυσης του άρθρου 6 του ν.3717/2008 που αφορούσε τους ιπτάμενους χειριστές. Για λόγους ισότητας και δικαιοσύνης επιβάλλεται κατάργηση και για την εν λόγω εισοδηματική ενίσχυση.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.1. : ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Με την περίπτωση 1 γίνεται νομοτεχνική επεξεργασία της περίπτωσης ιβ' του άρθρου 5 ώστε να καθίσταται σαφές ότι εισόδημα Ελλάδας είναι οι τόκοι που

οφείλονται από φορολογικό κάτοικο Ελλάδας ή αλλοδαπής μέσω μόνιμης εγκατάστασης στην Ελλάδα.

Με την **περίπτωση 2** καταργείται το μέγιστο όριο των εννέα χιλιάδων διακοσίων πενήντα (9.250) ευρώ σε σχέση με τις ετήσιες δαπάνες ως προϋπόθεση για την εφαρμογή της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12. Επιπροσθέτως, δίδεται η εξουσιοδότηση στο Γενικό Γραμματέα να καθορίζει με απόφασή του τις αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της περίπτωσης.

Με την **περίπτωση 3** γίνεται προσθήκη στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 ώστε να απαλλάσσεται από το φόρο και η σύνταξη που καταβάλλεται στις οικογένειες των αναπήρων ειρηνικής περιόδου και στρατιωτικών που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους. Επίσης, προστίθεται νέα περίπτωση θ' με την οποία προβλέπεται η απαλλαγή των ειδικών επιδομάτων επικίνδυνης εργασίας που καταβάλλονται στους αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και του Λιμενικού Σώματος.

Με την **περίπτωση 4** γίνεται νομοτεχνική επεξεργασία, ώστε να γίνεται σαφές ότι σε αυτοτελή φορολόγηση 20% υπόκειται το υπερβάλλον τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ.

Με την **περίπτωση 5** τροποποιείται η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 24 ώστε να καθίσταται σαφές ότι η οικονομική διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου προκύπτει από την εφαρμογή των συντελεστών απόσβεσης που αναφέρονται στον Πίνακα της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου. Παράλληλα με την τροποποίηση της περίπτωσης δ' προκύπτει ότι προκειμένου μία σύμβαση μίσθωσης να χαρακτηρίζεται χρηματοοικονομική για τους σκοπούς του Κ.Φ.Ε θα πρέπει η παρούσα αξία των μισθωμάτων να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 90% της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου.

Με την **περίπτωση 6** προστίθεται νέα παράγραφος στην περίπτωση ε' του άρθρου 32 προκειμένου οι δωρεές ή χορηγίες προς κοινωφελή ιδρύματα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που επιδιώκουν σκοπούς κοινωφελείς ή πολιτιστικούς να εξαιρούνται από τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Με την περίπτωση 7 τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 41, συγκεκριμένα δε:

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαθίσταται η λέξη «εταιρείας» με τις λέξεις «νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας», ώστε να καταστεί σαφές ότι η αναφερόμενη περίπτωση καταλαμβάνει όλα τα ανωτέρω μορφώματα και όχι μόνο τις εταιρείες.

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 γίνεται αποσαφήνιση της έννοιας της υπεραξίας, ώστε αυτή να είναι συμβατή με την παράγραφο 1, όταν αυτή έχει προκύψει συνεπεία ανταλλαγής.

Με την αντικατασταθείσα ρύθμιση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 προσδιορίζεται η τιμή κτήσης στην μεν περίπτωση της κτήσης λόγω μεταβίβασης με επαχθή αιτία, ως το τίμημα ή η αξία του ανταλλάγματος, όπως προκύπτει από το οικείο συμβόλαιο, στη δε περίπτωση κτήσης λόγω κληρονομικής διαδοχής ή μεταβίβασης με χαριστική αιτία, ως η αξία βάσει της οποίας υπολογίστηκε ο οικείος φόρος κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής ή χορηγήθηκε απαλλαγή από αυτόν, όπως η αξία αυτή προκύπτει από το οικείο συμβόλαιο ή οποιοδήποτε άλλο δημόσιο έγγραφο (οικεία έκθεση φορολογικού ελέγχου ή πράξη προσδιορισμού του αντίστοιχου φόρου). Είναι αυτονόητο, στις παραπάνω περιπτώσεις, ότι, στην περίπτωση της κτήσης λόγω μεταβίβασης από επαχθή αιτία, αφού εκ της φύσεως της δικαιοπραξίας υπάρχει δηλωθέν από τους συμβαλλόμενους τίμημα, αυτό και μόνο θα λαμβάνεται υπ' όψιν (ανεξαρτήτως προσδιορισθείσας φορολογητέας αξίας), στην περίπτωση της ανταλλαγής θα λαμβάνεται υπ' όψιν η προσδιορισθείσα από τους συμβαλλόμενους αξία του ανταλλάγματος και, εφ' όσον αυτή δεν υφίσταται, η φορολογητέα αξία, ενώ, τέλος, στην περίπτωση της κτήσης λόγω κληρονομικής διαδοχής, κληροδοσίας κλπ ή από χαριστική αιτία, θα λαμβάνεται υπ' όψιν η αξία βάσει της οποίας υπολογίστηκε ο οικείος φόρος κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής ή χορηγήθηκε απαλλαγή από αυτόν, η οποία θα προκύπτει κατά βάση από την οικεία έκθεση ελέγχου ή την πράξη προσδιορισμού του φόρου που αφορά το συγκεκριμένο ακίνητο ή δικαίωμα, ώστε μόνο όταν αυτά για οποιοδήποτε λόγο δεν προσκομίζονται, θα λαμβάνεται υπ' όψιν η αξία η οποία προκύπτει από την οικεία συμβολαιογραφική πράξη. Με την ίδια διάταξη, επιλύεται το ζήτημα της τιμής κτήσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με όλα τα προηγούμενα, δεν προκύπτει σχετική τιμή, η οποία στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται ως εξής: Τιμή κτήσης ίσον τιμή μεταβίβασης επί τον Δείκτη Τιμών Κατοικιών (ΔΤΚατ) του έτους κτήσης διά του ΔΤΚατ του προηγούμενου της μεταβίβασης έτους. Ως ΔΤΚατ νοείται ο μέσος Δείκτης Τιμών Κατοικιών Αστικών Περιοχών της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου κάθε έτους, όπως ανακοινώνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Αν, για οποιοδήποτε λόγο, κατά το χρόνο της μεταβίβασης δεν έχει δημοσιευθεί ο σχετικός μέσος ΔΤΚατ, λαμβάνεται υπ' όψιν ο σχετικός δείκτης του αμέσως προηγούμενου έτους. Σημειώνεται ότι ο ΔΤΚατ ανακοινώνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και είναι ο πλέον κατάλληλος δείκτης για την αναγωγή της τιμής ενός ακινήτου στο έτος κτήσης του, αφού απεικονίζει το μέσο ετήσιο επίπεδο των τιμών των κατοικιών για τα έτη μετά το 1994 και αποτελεί την καλύτερη προσέγγιση (proxy) για το επίπεδο τιμών των ακινήτων, δεδομένου ότι ο σχετικός τύπος εκτίμησης της αξίας κτήσης ενός ακινήτου χρησιμοποιεί την μεταβολή του μέσου επιπέδου τιμών και ότι οι μεταβολές του επιπέδου τιμών των κατοικιών συμβαδίζουν με τις μεταβολές του επιπέδου τιμών των κτιρίων, εν γένει, αλλά και της γης, την αξία της οποίας ενσωματώνουν. Ο ως άνω Δείκτης επίσης είναι ο πλέον κατάλληλος και σε σχέση με άλλους Δείκτες

(π.χ. τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ο οποίος απεικονίζει μόνο το επίπεδο τιμών καταναλωτικών αγαθών ή τον Δείκτη Τιμών Ενοικίων, που μόνο έμμεσα και όχι με την ίδια ακρίβεια, καταγράφει την αξία των ακινήτων). Ο Δείκτης Τιμών Κατοικιών ενσωματώνει, επίσης, συγκεκριμένα πλεονεκτήματα, όπως το ότι η κατάρτισή του γίνεται από επίσημο φορέα, το ότι εφαρμόζεται σύγχρονη μεθοδολογία, το ότι υπάρχει έγκαιρη και τακτική δημοσιοποίηση με έκδοση Δελτίων Τύπου σε προκαθορισμένες ημερομηνίες με ελάχιστη χρονική υστέρηση, ενώ γίνεται απογραφική καταγραφή με κάλυψη όλης της χώρας και με ενσωμάτωση ποικίλων χαρακτηριστικών της αξίας των ακινήτων.

Με την τροποποίηση του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 2 ρυθμίζεται το ζήτημα της «τιμής πώλησης», πλην της περίπτωσης της κατά τον ΑΚ πώλησης, όπου λαμβάνεται υπ' όψιν το αναγραφόμενο στο οικείο συμβόλαιο από τους συμβαλλόμενους τίμημα, και στην περίπτωση της ανταλλαγής, όπου λαμβάνεται υπ' όψιν η αντικειμενική αξία της ακίνητης περιουσίας που αποτελεί το αντάλλαγμα για κάθε συμβαλλόμενο και, εφόσον αυτή δεν υφίσταται (λόγω μη εφαρμογής στην οικεία περιφέρεια της αντικειμενικής αξίας), η φορολογητέα αξία.

Με την τροποποίηση του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 2 επέρχεται νομοθετική αποσαφήνιση του περιεχόμενου οικείου εδαφίου.

Με την νέα παράγραφο 3 ορίζεται ως χρόνος κτήσης, αυτός κατά τον οποίο αποκτήθηκε ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του μεταβιβαζόμενου δικαιώματος επί της ακίνητης περιουσίας. Με την διάταξη αυτή επιχειρείται ο προσδιορισμός του χρόνου κτήσης του μεταβιβαζόμενου ακινήτου, δικαιώματος κλπ, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω του ότι υπάρχουν διαφορετικοί-διαδοχικοί χρόνοι κτήσης, δεν δύναται να προσδιοριστεί ακριβές σχετικό χρονικό σημείο, οπότε με βάση την προτεινόμενη διάταξη λαμβάνεται υπ' όψιν ο χρόνος κατά τον οποίο αποκτήθηκε ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του μεταβιβαζόμενου δικαιώματος. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο, και, συγκεκριμένα, επί μεταβίβασης κτίσματος που ανεγέρθηκε, με αυτεπιστασία ή με βάση το σύστημα της αντιπαροχής, ως χρόνος κτήσης θεωρείται ο χρόνος μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από την ημερομηνία έκδοσης ή δύο (2) ετών από την ημερομηνία ανανέωσης της οικοδομικής άδειας ανέγερσης, εκτός βεβαίως της περιπτώσεως κατά την οποία η μεταβίβαση γίνεται σε προγενέστερο χρόνο, οπότε λαμβάνεται υπ' όψιν η ημερομηνία αυτή. Επί πολεοδομικής τακτοποίησης εξ ολοκλήρου αυθαίρετης κατασκευής, ως χρόνος κτήσης θεωρείται ο χρόνος που δηλώνεται ως χρόνος ανέγερσης και έχει πιστοποιηθεί από το μηχανικό στη σχετική αίτηση τακτοποίησης, ενώ επί πολεοδομικής τακτοποίησης μερικώς αυθαίρετης κατασκευής, ήτοι στην περίπτωση που είτε επί νομίμου κτίσματος υφίσταται πολεοδομική υπέρβαση ή εντός του αυτού ακινήτου υπάρχει εκτός από νόμιμο κτίσμα υπάρχει και αυθαίρετη κατασκευή, ως χρόνος κτήσης θεωρείται ο χρόνος κτήσης του νόμιμου κτίσματος. Τέλος, επί χρησικτησίας, ως χρόνος κτήσης θεωρείται η αντίστοιχη ημερομηνία του εικοστού πρώτου έτους, πριν από το χρόνο της μεταβίβασης. Με την ίδια παράγραφο, ορίζεται

ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζεται χρόνος κτήσης και σε κάθε άλλη περίπτωση καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Με την τροποποίηση του πίνακα που ενσωματώνεται στη διάταξη της παραγράφου 5, ορίζονται για λόγους ισότητας και ακριβέστερης απεικόνισης συντελεστές, για την απομείωση της προκύπτουσας υπεραξίας ανάλογα με τα έτη διακράτησης, οι οποίοι κλιμακώνονται ομαλά κατ' έτος αντί βαθμυδόν ανά πενταετία.

Με την τροποποίηση της παραγράφου 6 εντάσσεται στην έννοια του όρου μεταβίβαση η μεταγραφή δικαστικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 949 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, λόγω μη εκτέλεσης προσυμφώνου μεταβίβασης ή η απόκτηση οποιουδήποτε δικαιώματος με αυτοσύμβαση, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη, ενώ εξαιρείται σχετικώς ο δικαστικός (αναγκαστικός) πλειστηριασμός.

Στην παράγραφο 7 καταργείται για λόγους εναρμόνισης με την τροποποίηση της προηγούμενης παραγράφου η περίπτωση α), και γίνεται αντιστοίχη αναρίθμηση των επόμενων περιπτώσεων, ενώ διευκρινίζεται ότι δεν εμπίπτει στην έννοια της μεταβίβασης και η πράξη σύστασης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας, εφόσον δεν μεταβάλλονται τα ποσοστά συνιδιοκτησίας ανά συνιδιοκτήτη, ρητά δε προβλέπεται ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου η ανταλλαγή ποσοστών ακίνητης περιουσίας τα οποία έχουν αποκτηθεί λόγω κληρονομικής διαδοχής (συνιδιοκτησία κληρονόμων) ή γονικής παροχής ή από συζύγους κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσης (πχ σε περίπτωση διαζυγίου και διανομής κοινής περιουσίας).

Με την παράγραφο 9, όπως αναριθμήθηκε, διαγράφονται οι σχετικές λέξεις, ώστε να αποσυνδεθεί η προβλεπόμενη απομείωση ύψους 25.000 ευρώ από την τυχόν μεταβίβαση άλλης περιουσίας από τον φορολογούμενο, η οποία δημιουργούσε πρακτικά προβλήματα στη βεβαίωση του φόρου αλλά και θέματα ίσης μεταχείρισης.

Με την **περίπτωση 8** τροποποιείται το άρθρο 42 προκειμένου η μεταβίβαση εισηγμένων μετοχών να υπόκειται σε φόρο υπεραξίας μόνον εφόσον αυτές έχουν αποκτηθεί μετά την 1^η Ιανουαρίου 2009 και ο μεταβιβάζων συμμετέχει στο κεφάλαιο της εταιρείας τουλάχιστον σε ποσοστό 0,5%. Επίσης, με την τροποποίηση της παραγράφου 5 η δυνατότητα μεταφοράς ζημιών περιορίζεται στα 5 έτη.

Με την **περίπτωση 9** τροποποιείται η περίπτωση α' του άρθρου 46 ώστε από τους φορείς της γενικής κυβέρνησης ως απαλλασσόμενα από το φόρο νομικά πρόσωπα να εξαιρούνται καταρχήν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες, με την επιφύλαξη των εταιρειών αυτών στις οποίες το κράτος ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου συμμετέχουν με ποσοστό 100% (π.χ. δημοτικές επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου Α.Ε.Ι κτλ).

Επιπροσθέτως, με την προσθήκη στην περίπτωση γ' του άρθρου 46 προκύπτει ότι της απαλλαγής του φόρου τυγχάνουν πέραν των ΟΣΕΚΑ ημεδαπής και όσοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ.

Με την **περίπτωση 10** προστίθενται δύο νέες παράγραφοι στο άρθρο 47. Με την νέα παράγραφο 5 προβλέπεται ότι οι διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 37 και της παρ. 6 του άρθρου 42 σχετικά με την απαλλαγή από το φόρο των τόκων και της υπεραξίας που προέκυψε κατ' εφαρμογή του προγράμματος συμμετοχής στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους εφαρμόζονται και στα νομικά πρόσωπα του άρθρου 45.

Επίσης με την νέα παράγραφο 6 προβλέπεται η απαλλαγή από το φόρο της υπεραξίας που αποκτούν από τη μεταβίβαση ομολογιακών δανείων και εντόκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και δεν διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση

Με την **περίπτωση 11** τροποποιείται το άρθρο 48 προκειμένου η απαλλαγή από την παρακράτηση να καταλαμβάνει μόνον τα ενδοομιλικά μερίσματα που εισπράττουν νομικά πρόσωπα φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας από θυγατρικές τους εταιρείες που είναι φορολογικοί κάτοικοι σε κράτος μέλος της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ. Ομοίως, με την τροποποίηση της παραγράφου 2 περιορίζεται η απαλλαγή μόνον στα ενδοομιλικά μερίσματα που εισπράττουν μόνιμες εγκαταστάσεις εταιρειών φορολογικών κατοίκων σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ.

Τέλος, με την νομοτεχνική επεξεργασία της παραγράφου 3 του άρθρου 48 αποσαφηνίζεται το πότε καταπίπτει η εγγυητική επιστολή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Με την **περίπτωση 12** επεκτείνεται η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49, ώστε να καταλαμβάνει πέραν των πιστωτικών ιδρυμάτων, τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης και τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Με την **περίπτωση 13** προστίθενται στα εισοδήματα της παρ.1 του άρθρου 60 και τα ημερομίσθια. Επίσης, με τη νομοτεχνική επεξεργασία της παρ.3 αποσαφηνίζεται ότι η μείωση του παρακρατούμενου φόρου αφορά και στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που υπόκεινται σε παρακράτηση σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 60. Τέλος, με την προσθήκη στην παράγραφο 5 προκύπτει ότι σε παρακράτηση 20% σύμφωνα με την παρ. 5 υπόκεινται και οι πρόσθετες αμοιβές που δεν συνεντέλλονται με τις τακτικές.

Με την **περίπτωση 14** τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 62 και θεσπίζεται σχετική απόκλιση για την περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της περίπτωσης ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 41, που αφορά το φόρο υπεραξίας

Με την **περίπτωση 15** γίνεται νομοτεχνική επεξεργασία στην παράγραφο 3 του άρθρου 63, ώστε να καθίσταται σαφές το πότε καταπίπτει η εγγυητική επιστολή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Με την **περίπτωση 16** τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 64 και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την απόδοση του φόρου υπεραξίας από τους συμβολαιογράφους, οι οποίοι αποδίδουν αυτόν με τραπεζική επιταγή σε διαταγή του Ελληνικού Δημοσίου, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την υπογραφή του συμβολαίου, ενώ με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζεται η διαδικασία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Με τις **περιπτώσεις 17 και 18** γίνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στα άρθρα 65 και 66.

Με την **περίπτωση 19** εισάγονται οι διατάξεις του άρθρου 67Α και ρυθμίζονται τα σχετικά με την υποβολή της δήλωσης υπεραξίας από το φορολογούμενο, τις υπό των συμβολαιογράφων υποχρεώσεις ελέγχου και βεβαίωσης της ακρίβειας των στοιχείων της δήλωσης, ως προς τον χρόνο και την αξία κτήσης και μεταβίβασης, το είδος της ακίνητης περιουσίας ή των ιδανικών μεριδίων αυτής ή του εμπραγμάτου δικαιώματος, τα μεγέθη του ΔΤΚατ και τον υπολογισμό του φόρου, καθώς και θεώρησης της δήλωσης αυτής, την οποία, επί ποινή ακυρότητας του συμβολαίου, επισυνάπτουν σ' αυτό. Ρητά δε ορίζεται ότι ο συμβολαιογράφος δεν έχει ευθύνη για όσα στοιχεία δεν έχουν περιέλθει σε γνώση του και δεν περιλαμβάνονται στο συμβόλαιο που συντάσσει. Περαιτέρω ορίζεται ως χρόνος υποβολής της δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 31 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ο χρόνος σύνταξης του συμβολαίου μεταβίβασης στο οποίο προσαρτάται. Ειδική μνεία σχετικά με την απόδοση του φόρου γίνεται α)όσον αφορά τον μισθωτή του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 41, ο οποίος υποχρεούται να δηλώνει το σύνολο των στοιχείων που αφορούν στον προσδιορισμό του φόρου υπεραξίας του κτίσματος που περιέρχεται στην κατοχή του τρίτου, ενώ υπόχρεος καταβολής του φόρου είναι ο τρίτος καθώς και β)όσον αφορά τις μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στην περίπτωση ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 41, όπου ορίζεται ότι υπόχρεος της υποβολής δήλωσης αλλά και καταβολής του φόρου είναι ο αποκτών. Με την ίδια διάταξη ορίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο χρόνος απόδοσης του φόρου και κάθε άλλο αναγκαίο για την εφαρμογή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου αυτού.

Με την **περίπτωση 20** γίνεται νομοτεχνική επεξεργασία του άρθρου 69, προκειμένου να αρθεί κάθε ερμηνευτική αμφιβολία ότι σε προκαταβολή φόρου υπόκειται αποκλειστικά το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και όχι από άλλες πηγές όπως μισθωτή εργασία και συντάξεις ή το εισόδημα από ακίνητη περιουσία.

Με την **περίπτωση 21** γίνεται νομοτεχνική επεξεργασία της παραγράφου 8 του άρθρου 71, προκειμένου η προκαταβολή φόρου σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 69 επί των συμβατικών αμοιβών για εκπόνηση μελετών και σχεδίων να καταλαμβάνει και τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες.

Με την **περίπτωση 22** γίνεται νομοτεχνική επεξεργασία στο άρθρο 72. Ειδικότερα, τροποποιείται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 12, ώστε να αρθεί κάθε ερμηνευτική αμφιβολία ότι οι ζημίες με τις οποίες συμψηφίζονται υποχρεωτικά τα αφορολόγητα αποθεματικά, εφόσον δεν διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν, είναι οι φορολογικές ζημίες της επιχείρησης, όπως δηλώθηκαν στις φορολογικές δηλώσεις που υπέβαλε.

Επίσης, με την προσθήκη στην παράγραφο 13 εξαιρείται το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε, σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν.2238/1994 από το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 12.

Εισάγονται μεταβατικές διατάξεις των παραγράφων 26 και 27 του άρθρου 72 και ορίζεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία η μεταβίβαση του άρθρου 41 Κ.Φ.Ε. αφορά δικαίωμα το οποίο αποκτήθηκε μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1994, η υπεραξία θεωρείται μηδενική ενώ σε περίπτωση ακινήτου που εμπίπτει επίσης στις διατάξεις του άρθρου 41 και έχει αποκτηθεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, από 1^{ης} Ιανουαρίου 1995 έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2002, ο συντελεστής απομείωσης της παραγράφου 5 πολλαπλασιάζεται περαιτέρω με το συντελεστή 0,8. Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν στην περαιτέρω εξομάλυνση του καθεστώτος επιβολής του φόρου υπεραξίας, αφού ρητώς εξαιρούν από αυτόν κτήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 41, προ του έτους 1995 ενώ για τα δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί από 1^{ης} Ιανουαρίου 1995 έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2002, προβλέπεται περαιτέρω απομείωση της υπεραξίας. Μετά την ως άνω χρονική περίοδο που ουσιαστικά συμπίπτει με την πάροδο έτους από την υιοθέτηση από τη χώρα του ευρώ, εφαρμόζεται αποκλειστικά η κατ' έτος απομείωση της υπεραξίας κατά το άρθρο 41.

Στην νέα παράγραφο 28 που προστίθεται στο άρθρο 72 ορίζεται ότι για τη μεταβατική περίοδο μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2015, οπότε και τίθενται σε ισχύ τα νέα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, η υπεραξία που αποκτά ένα νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα από πώληση και επαναμίσθωση ακινήτου αναγνωρίζεται ως έσοδο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 17, όπως αυτό υιοθετείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με την νέα παράγραφο 29 παρατείνεται μέχρι και το τέλος Απριλίου του 2014 ο χρόνος υποβολής και απόδοσης παρακρατούμενου φόρου για τα εισοδήματα Ιανουαρίου του 2014 που υπόκεινται σε παρακράτηση σύμφωνα με τα άρθρα 60 και 64 του Κ.Φ.Ε. Λόγω της πληθώρας αλλαγών που επέφεραν οι ν.4172/2013 και 4223/2013, η παράταση αυτή κρίνεται επιβεβλημένη προκειμένου οι υπόχρεοι να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις παραπάνω φορολογικές υποχρεώσεις χωρίς να τους επιβληθούν οι σχετικές κυρώσεις.

Με την νέα παράγραφο 30 προβλέπεται για κοινωνικούς λόγους η μείωση των φορολογικών συντελεστών του εισοδήματος από μισθωτή εργασία και των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των μόνιμων κατοίκων της Κεφαλονιάς. Η ρύθμιση αυτή θα ισχύσει για τα εισοδήματα που αποκτώνται και τα κέρδη που προκύπτουν από την 1^η Ιανουαρίου 2014 έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2015.

Με την νέα παράγραφο 31 ορίζεται για λόγους άρσης κάθε ερμηνευτικής αμφιβολίας ότι για τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν από 1.1.2013 έως 31.12.2013 εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παρ.7 του άρθρου 4 του ν.2238/1994, καθώς και οι κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες αποφάσεις.

Με την περίπτωση 23 ορίζεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2014, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ.2. : ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Με την περίπτωση 1 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 4 και η λέξη όργανο αντικαθίσταται από τη λέξη όργανα και η λέξη υπογράφει από τη λέξη υπογράφουν, ώστε να καταστεί σαφές ότι η εξουσιοδότηση υπογραφής του Γενικού Γραμματέα μπορεί να αφορά (χωρίς αριθμητικό περιορισμό) περισσότερα του ενός όργανα της Φορολογικής Διοίκησης. Με την ίδια παράγραφο ορίζεται ότι η άσκηση της εκάστοτε αρμοδιότητας που μεταβιβάστηκε ή μεταβιβάζεται από το Γενικό Γραμματέα καθώς και η εξουσιοδότηση της υπογραφής του δεν υπόκειται επίσης σε κανένα περιορισμό από απόψεως αριθμού διοικητικών οργάνων που μπορεί να ασκήσουν την ίδια αυτή (μεταβιβαζόμενη) αρμοδιότητα ή να υπογράφουν με εντολή του για το ίδιο ζήτημα (έκδοση διοικητικής ή διαδικαστικής πράξης κλπ). Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι με τις εν γένει ρυθμίσεις του άρθρου 4, η μνεία της απόφασης, με την οποία μεταβιβάζεται το δικαίωμα υπογραφής σε όργανο της Φορολογικής Διοίκησης, στο προοίμιο της εκάστοτε εκδιδόμενης διοικητικής πράξης ή διενεργούμενης διαδικαστικής πράξης της Φορολογικής Διαδικασίας ή της διοικητικής εκτέλεσης κλπ, που εκδίδεται ή διενεργείται σε εκτέλεση της απόφασης αυτής, έχει απλώς πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν συνιστά τύπο της εκδόσεώς τους, που επηρεάζει το κύρος τους. Συνεπώς η παράλειψη αναγραφής της απόφασης αυτής δεν συνιστά ελάττωμα των εκδιδόμενων πράξεων ή ενεργειών ούτε επηρεάζει το κύρος τους, όπως παγίως γίνεται, εξάλλου νομολογιακά δεκτό (ΣτΕ 1884/2012, 3882/2008 2445/1992).

Με την περίπτωση 2 τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 4 και, προς άρση κάθε ερμηνευτικής αμφιβολίας, ορίζεται ότι ο Γενικός Γραμματέας μπορεί οποτεδήποτε να τροποποιεί ολικά ή μερικά την απόφαση του με την

οποία μεταβιβάζει αρμοδιότητες ή εξουσιοδοτεί τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης να υπογράφουν με εντολή του.

Με την περίπτωση 3 τροποποιείται: α) η περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 17, ώστε να μην ισχύει το απόρρητο έναντι των διωκτικών αρχών, στο πλαίσιο διερεύνησης ή δίωξης οποιουδήποτε αδικήματος και όχι μόνο επί φοροδιαφυγής, β) η περίπτωση γ της παραγράφου 1 του άρθρου 17, ώστε να μην ισχύει το απόρρητο έναντι των δικαστικών αρχών στο πλαίσιο εκδίκασης οποιασδήποτε ποινικής ή φορολογικής υπόθεσης αλλά και επί εκδίκασης οποιασδήποτε αστικής υπόθεσης με διάδικο το Δημόσιο ή Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης. Η παρούσα περίπτωση, όσον αφορά τις δικαστικές αρχές, καλύπτεται ήδη, σε ορισμένο βαθμό, και από την υφιστάμενη περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 17, ήτοι από την μη εφαρμογή του φορολογικού απορρήτου έναντι των μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, για την άσκηση των προβλεπόμενων από το Σύνταγμα και το νόμο καθηκόντων τους, τόσο ως προς την πρόσβαση όσο και ως προς την χρησιμοποίηση στοιχείων του φορολογικού απορρήτου, μεταξύ άλλων, και ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου, για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου ή άλλου δημοσίου νομικού προσώπου ή Αρχής, τα οποία εκπροσωπούν. Από τη ρύθμιση αυτή είναι προφανές ότι η περίπτωση αυτή καταλαμβάνει τους δικηγόρους του Ελληνικού Δημοσίου που δεν είναι μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να χρησιμοποιούν τα σχετικά στοιχεία για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, ενώπιον των ανωτέρω δικαστηρίων, γ) η περίπτωση ε της παραγράφου 1 του άρθρου 17, ώστε το φορολογικό απόρρητο να μην ισχύει έναντι των φορέων Γενικής Κυβέρνησης για τους ήδη αναφερόμενους στις υφιστάμενες διατάξεις σκοπούς, δ) η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 17, ώστε το φορολογικό απόρρητο να αίρεται και για τους εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), προκειμένου η τελευταία να ασκήσει τις προβλεπόμενες κατά το νόμο αρμοδιότητές της, ε) προστίθεται νέα περίπτωση θ', ώστε να μην ισχύει το φορολογικό απόρρητο έναντι οποιουδήποτε τρίτου, εφ' όσον έχει εκδοθεί σχετικά αιτιολογημένη εισαγγελική παραγγελία, σύμφωνα με την οποία δεν συντρέχει περίπτωση φορολογικού απορρήτου, και διατάσσεται η Φορολογική Διοίκηση να χορηγήσει σχετικά στοιχεία καθώς και περίπτωση ι' σύμφωνα με την οποία, τόσο για λόγους προστασίας του καλόπιστου φορολογούμενου όσο και για λόγους διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος (πρόληψη φοροδιαφυγής και φοροαπάτης), πληροφορίες που είναι απαραίτητες, προκειμένου να διακριβωθεί η φορολογική ή επαγγελματική υπόσταση φορολογούμενου, που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, δίδονται σε άλλο φορολογούμενο που ασκεί αντίστοιχη δραστηριότητα, κατόπιν αιτήσεώς του προς την Φορολογική Διοίκηση. Είναι αυτονόητο ότι στην περίπτωση αυτή η κάμψη του φορολογικού απορρήτου περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στη διακρίβωση της ύπαρξης ή μη φορολογικής ή επαγγελματικής υπόστασης φορολογούμενου που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, δε αίτηση προς

τη Φορολογική Διοίκηση θα πρέπει να είναι πλήρης και αιτιολογημένη και οι πληροφορίες θα πρέπει να περιορίζονται στο πλαίσιο των ορισμών της προτεινόμενης διάταξης.

Με την **περίπτωση 4** τροποποιείται το άρθρο 21, ήτοι αντικαθίσταται η παράγραφος 3, ώστε να προβλέπεται και ο χρόνος κατάρτισης του φακέλου τεκμηρίωσης και να δίδεται στους υπόχρεους εύλογος χρόνος σύνταξης του, περαιτέρω δε αντικαθίσταται η παράγραφος 5, ώστε να καθοριστούν ζητήματα επικαιροποίησης του Φακέλου Τεκμηρίωσης και, τέλος, αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6, ώστε να συμπληρωθεί η εξουσιοδοτική διάταξη, ενώ, ειδικά, όσον αφορά την παραπομπή στο ευρωπαϊκό δίκαιο, για τον ορισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, αυτή προβλέπεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, επίκληση και ενσωμάτωση της οποίας γίνεται σε πολλές νομοθετικές πράξεις του ευρωπαϊκού δικαίου.

Με την **περίπτωση 5** τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 25, ώστε να καταστεί σαφές ότι εντολή φορολογικού ελέγχου μπορεί να αφορά περισσότερους του ενός υπαλλήλους της Φορολογικής Διοίκησης (είτε πρόκειται για περισσότερους ελεγκτές και επόπτη ελέγχου είτε για ένα ελεγκτή και επόπτη ελέγχου) καθώς για να διευκρινιστεί ότι εντολές φορολογικού ελέγχου εκδίδει, εκτός από τον ίδιο τον Γενικό Γραμματέα και κάθε άλλο όργανο (ένα ή περισσότερα) της Φορολογικής Διοίκησης τα οποία έχουν σχετικώς εξουσιοδοτηθεί από αυτόν (είτε στο πλαίσιο της μεταβίβασης αρμοδιότητας είτε στο πλαίσιο εξουσιοδότησης υπογραφής).

Με την **περίπτωση 6** τροποποιείται το άρθρο 25 προκειμένου να ρυθμιστεί η περίπτωση ειδικά της εντολής διενέργειας φορολογικού ελέγχου προκειμένου για μερικό επιτόπιο έλεγχο σε φορολογούμενους ορισμένης περιοχής ή/και δραστηριότητας ή φορολογούμενους που διακινούν αγαθά. Στην περίπτωση αυτή, λόγω της ιδιαιτερότητας του ελέγχου, που δεν εστιάζει, απαραίτητα, εκ των προτέρων, σε συγκεκριμένα φορολογικά υποκείμενα, η εντολή μπορεί να περιλαμβάνει, αντί των υπό γ και δ στοιχείων της εντολής της παραγράφου 1, την περιοχή του φορολογικού ελέγχου (ανεξαρτήτως είδους δραστηριότητας των φορολογουμένων) ή/και είδος δραστηριοτήτων των φορολογουμένων. Ο χρόνος διενέργειας του ελέγχου, στις προηγούμενες περιπτώσεις μπορεί να είναι και εκτός του επισήμου ωραρίου της Φορολογικής Διοίκησης, ήτοι δεν απαιτείται ο συγκεκριμένος, εξ αρχής, προσδιορισμός χρόνου.

Με την **περίπτωση 7** τροποποιείται το άρθρο 37 και καθίσταται σαφές ότι δεν είναι απαραίτητη η σύνταξη και κοινοποίηση έκθεσης ελέγχου στην περίπτωση αποδοχής τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης του φορολογουμένου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κώδικα. Σημειώνουμε ότι η περίπτωση της αποδοχής τροποποιητικής δήλωσης του φορολογουμένου και η

έκδοση από τη Φορολογική Διοίκηση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου, δεν συνιστά περίπτωση φορολογικού ελέγχου, ώστε δεν ισχύουν οι λοιπές δεσμεύσεις που αφορούν τον φορολογικό έλεγχο, ήτοι η Φορολογική Διοίκηση δεν κωλύεται να εκδώσει οποτεδήποτε πράξη διόρθωσης του φόρου, ακόμη και χωρίς την συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 25 και 34 του Κώδικα κλπ.

Με την **περίπτωση 8** τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 46 και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του ως άνω άρθρου και νόμου, ώστε να αρθεί η οιαδήποτε ερμηνευτική αμφιβολία ότι τα μέτρα του άρθρου 46 δεν συνδέονται με τα επιμέρους χρηματικά όρια που ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 55 αλλά ότι τα όρια αυτά κρίνονται αυτοτελώς σύμφωνα με το άρθρο 46.

Με την **περίπτωση 9** τροποποιούνται οι διατάξεις που αφορούν το υφιστάμενο καθεστώς των φορολογικών προστίμων του άρθρου 54 ως ακολούθως:

α) Ρυθμίζεται η περίπτωση της ελλιπούς δήλωσης (πληροφοριακού χαρακτήρα ή από την οποία δεν ανακύπτει φορολογική υποχρέωση), ήτοι δήλωσης στην οποία δεν έχουν αναγραφεί τα οριζόμενα στις κείμενες διατάξεις ή, στην περίπτωση της αναγραφής τους, αυτά δεν είναι πλήρη ή έχουν αναγραφεί κατά τρόπο που δεν απεικονίζουν την πραγματική κατάσταση του φορολογουμένου. Σημειώνουμε ότι η αναφορά στην περίπτωση της δήλωσης πληροφοριακού χαρακτήρα, δεν περιλαμβάνει στοιχεία, στα οποία η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να έχει πρόσβαση από άλλες υπηρεσίες του Ελληνικού Δημοσίου.

β) Για λόγους νομοτεχνικούς η προβλεπόμενη έως σήμερα στην περίπτωση η) της παραγράφου 1 παράβαση που αφορά την μη έκδοση φορολογικών στοιχείων προβλέπεται πλέον ως αυτοτελής παράβαση της περίπτωσης θ) και αναφέρεται ως μη έκδοση ή ως ανακριβής έκδοση φορολογικών στοιχείων (αποδείξεων λιανικής πώλησης, επαγγελματικών κλπ φορολογικών στοιχείων),

γ) Από την περίπτωση η) της παραγράφου 1 διαγράφονται οι λέξεις «και την έκδοση στοιχείων», δεδομένου ότι η παράβαση αυτή ρυθμίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτιθέμενα ως αυτοτελής περίπτωση θ),

δ) Στην περίπτωση β) της παραγράφου 2 διαγράφονται οι λέξεις «για κάθε άλλη παράβαση σε περίπτωση» και αντικαθίστανται από τις λέξεις «για κάθε παράβαση των περιπτώσεων β, γ και δ της παραγράφου 1», ώστε να συνδεθεί ρητώς με τις συγκεκριμένες περιπτώσεις παραβάσεων η επιβολή του προβλεπόμενου στη διάταξη αυτή προστίμου, για όσους δεν είναι υπόχρεοι τήρησης λογιστικών βιβλίων.

δ) Στην περίπτωση γ) της παραγράφου 2 προβλέπεται σημαντική μείωση των προβλεπόμενων έως σήμερα προστίμων, για όσους είναι υπόχρεοι τήρησης βιβλίων και στοιχείων με βάση απλοποιημένα λογιστικά πρότυπα, από το ποσό ύψους χιλίων (1.000) ευρώ, στο ποσό ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, για κάθε παράβαση των περιπτώσεων β, γ, δ, στ και θ της παραγράφου

1. Στην περίπτωση κατά την οποία η παράβαση αφορά την σύμφωνα με την περίπτωση θ) της παραγράφου 1 μη έκδοση ή ανακριβή έκδοση φορολογικών στοιχείων (αποδείξεων λιανικής πώλησης ή κάθε άλλου προβλεπόμενου φορολογικού στοιχείου), καθιερώνεται (σε σχέση με την υφιστάμενη ρύθμιση, η οποία δεν προέβλεπε οροφή στο ύψος του προστίμου για κάθε μία μη έκδοση ή ανακριβή έκδοση φορολογικού στοιχείου) σχετικό ανώτατο όριο προστίμου ίσο προς τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά φορολογικό έλεγχο.

ε) Στην περίπτωση δ) της παραγράφου 2 προβλέπεται σημαντική μείωση των προβλεπόμενων έως σήμερα προστίμων, για όσους είναι υπόχρεοι τήρησης βιβλίων και στοιχείων με βάση πλήρη λογιστικά πρότυπα, από το ποσό ύψους δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, στο ποσό ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ, για κάθε παράβαση των περιπτώσεων β, γ, δ, στ και θ της παραγράφου 1.

1. Στην περίπτωση κατά την οποία η παράβαση αφορά την σύμφωνα με την περίπτωση θ) της παραγράφου 1 μη έκδοση ή ανακριβή έκδοση φορολογικών στοιχείων (αποδείξεων λιανικής πώλησης και κάθε άλλου προβλεπόμενου φορολογικού στοιχείου), καθιερώνεται (σε σχέση με την υφιστάμενη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία δεν υπήρχε οροφή στο ύψος του προστίμου για κάθε μία μη έκδοση ή ανακριβή έκδοση φορολογικού στοιχείου) σχετικό ανώτατο όριο προστίμου ίσο προς τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά φορολογικό έλεγχο. Στην ίδια ως άνω παράγραφο προβλέπεται ότι διαγράφεται το τελευταίο εδάφιο της ίδιας περίπτωσης, το οποίο προβλέπει πρόστιμο, καθώς η περίπτωση αυτή ρυθμίζεται αυτοτελώς ως επόμενη περίπτωση ε) της ίδιας παραγράφου.

στ) Στην παράγραφο 2 προστίθεται περίπτωση ε) και ρυθμίζεται μετά και από τη διαγραφή του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης δ) η επιβολή του προβλεπόμενου σχετικά προστίμου στις περιπτώσεις των παραβάσεων των περιπτώσεων ε) και ζ) και η) της παραγράφου 1.

ζ) Στο τέλος της παραγράφου 2 προστίθεται εδάφιο με βάση το οποίο ορίζεται ότι ειδικά στην περίπτωση της υποβολής εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης ΦΠΑ ή εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, εφ' όσον η αντίστοιχη αρχική δήλωση ΦΠΑ ή δήλωση παρακρατούμενου φόρου έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα, δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα του άρθρου 54 για εκπρόθεσμη υποβολή. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να μην υπόκεινται στο πρόστιμο του συγκεκριμένου άρθρου οι φορολογούμενοι που ανταποκρίθηκαν εγκαίρως και υπέβαλαν σχετική εμπρόθεσμη αρχική δήλωση και εκ των υστέρων τροποποίησαν αυτή. Είναι αυτονόητο ότι εφ' όσον από την εν λόγω εκπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση ανακύπτει περαιτέρω φορολογική υποχρέωση, ισχύουν και εφαρμόζονται οι διατάξεις των επόμενων άρθρων.

η) Με την παράγραφο 3, αντικαθίσταται η αντίστοιχη υφιστάμενη παράγραφος 3, η οποία προέβλεπε τον διοικητικό κολασμό των παραβάσεων του άρθρου 54, σε περίπτωση υποτροπής, ώστε, τα σχετικά πρόστιμα της υποτροπής (διπλάσιο και τετραπλάσιο) να επιβάλλονται μόνο στην περίπτωση που η διάπραξη της ίδιας παράβασης διαπιστώνεται στο πλαίσιο διεξαγόμενων φορολογικών ελέγχων και δη εντός πενταετίας (ημερολογιακής) από την έκδοση της αρχικής πράξης και όχι στην περίπτωση

εκπρόθεσμης οικειοθελούς συμμόρφωσης του φορολογουμένου ή διαπίστωσης τους στο πλαίσιο του ιδίου φορολογικού ελέγχου, όπως ίσχυε έως σήμερα.

Με την **περίπτωση 10** διορθώνεται εκ παραδρομής παραπομπή σε εσφαλμένη παράγραφο.

Με την **περίπτωση 11** γίνεται νομοτεχνική βελτίωση του άρθρου 59, ώστε να καταστεί σαφές ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είναι αναγκαία η τήρηση ιδιαίτερης διοικητικής διαδικασίας.

Με την **περίπτωση 12** τροποποιείται το άρθρο 62, ώστε να αρθεί οποιαδήποτε ερμηνευτική αμφιβολία (αν και συνάγεται σαφώς και από τις υφιστάμενες έως σήμερα διατάξεις) ότι μεταξύ των ενδεικτικώς αναφερομένων, ως αναλογικά ισχυουσών διατάξεων επί φόρων, που εφαρμόζονται και στα πρόστιμα, περιλαμβάνονται και οι διατάξεις περί παραγραφής καθώς και για να εναρμονιστεί ο απαιτούμενος χρόνος ακροάσεως των είκοσι ημερών που ισχύει επί φόρων, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κώδικα, και στην περίπτωση των προστίμων.

Με την **περίπτωση 13** διευκρινίζεται ότι εφ' όσον σύμφωνα με τον Κώδικα για την ίδια παράβαση, επιβάλλονται από περισσότερες διατάξεις διαφορετικά πρόστιμα, υπερισχύει η διάταξη που προβλέπει το μεγαλύτερο πρόστιμο (το οποίο προκύπτει κατ' αποτέλεσμα μέσω εξατομίκευση των διατάξεων ανά περίπτωση κολαζόμενης παράβασης). Η διάταξη αυτή είναι αναγκαία, προκειμένου να αποσαφηνιστεί ότι δεν επιβάλλονται σωρευτικά πρόστιμα σε βάρος του φορολογουμένου που έχει υποπέσει σε μία παράβαση, αφού τούτο αντίκειται σε συνταγματικές αρχές αλλά και στην αρχή της χρηστής διοίκησης, που αποκλείουν τον πολλαπλό κολασμό της ίδιας παράβασης. Ως χαρακτηριστικές τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθούν εκείνη της παράβασης της μη έκδοσης ή ανακριβούς φορολογικού στοιχείου, όπου σχετικό πρόστιμο για μη έκδοση ενός εκάστου τέτοιου φορολογικού στοιχείου προβλέπεται τόσο από τις διατάξεις του άρθρου 54 όσο και από τη διάταξη του άρθρου 55 παρ. 2^α ή εκείνη της μη υποβολής φορολογικής δήλωσης, όπου σχετικό πρόστιμο προβλέπεται τόσο από τις διατάξεις του άρθρου 54 αλλά και από τη διάταξη του άρθρου 58 παρ. 2. Είναι αυτονόητο, όπως εξάλλου ισχύει παγίως και υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, ότι δεν υπάρχει σώρευση μεταξύ των διατάξεων που προβλέπουν την επιβολή προστίμων εν γένει ή προστίμων επί μη (εμπρόθεσμης) υποβολής, με τις διατάξεις που προβλέπουν προσαύξηση-πρόστιμα λόγω εκπρόθεσμης καταβολής της οφειλής.

Με την **περίπτωση 14** τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 63, ώστε να ρυθμιστεί η περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής και επί παράλειψης έκδοσης πράξης εκ μέρους της Φορολογικής Διοίκησης, η οποία (παράλειψη) προσβάλλεται εντός προθεσμίας 30 ημερών από τη συντέλεσή της, σύμφωνα με τις εκάστοτε γενικές ή ειδικώς εφαρμοζόμενες διατάξεις, που

ορίζουν το χρόνο της συντέλεσης της παράβασης (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας ή ειδικές φορολογικές διατάξεις).

Με την **περίπτωση 15** τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 63 και ορίζεται ότι αναστολή δεν ισχύει επί άμεσου προσδιορισμού του φόρου καθώς και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, που εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε οποιαδήποτε φορολογική του δήλωση. Η ρύθμιση αυτή είναι συμβατή με τα ισχύοντα και υπό το προηγούμενο φορολογικό καθεστώς αλλά και αυτονόητη, καθ' όσον τόσο στην περίπτωση του άμεσου προσδιορισμού όσο και επί πράξης διοικητικού προσδιορισμού του φόρου, η αξίωση της Φορολογικής Διοίκησης στηρίζεται σε δήλωση του ιδίου του φορολογούμενου και όχι στην με πρωτοβουλία της διενέργεια ελεγκτικών επαληθεύσεων, που δεν εδράζονται σε δήλωση. Με την ίδια παράγραφο προβλέπεται ότι για την αναστολή, λόγω άσκησης δικαστικής προσφυγής, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις που ισχύουν για την αναστολή λόγω ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής, ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης.

Με την **περίπτωση 16** τροποποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 63 και ορίζεται ότι ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης (ο οποίος εκπροσωπεί την εν λόγω Υπηρεσία) μπορεί με απόφαση του να εξουσιοδοτεί άλλους υπαλλήλους της ίδιας Υπηρεσίας να υπογράφουν με εντολή του τις εκδιδόμενες κατόπιν ενδικοφανών προσφυγών και αιτήσεων αναστολής των φορολογουμένων αποφάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης. Σημειώνεται, στο σημείο αυτό, ότι, και στην περίπτωση της προκείμενης εξουσιοδότησης, η μνεία της απόφασης, με την οποία μεταβιβάζεται το δικαίωμα υπογραφής σε άλλο υπάλληλο της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης, στο προοίμιο της εκάστοτε εκδιδόμενης κατ' εξουσιοδότηση απόφασης, έχει απλώς πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν συνιστά τύπο της εκδόσεώς της, που επηρεάζει το κύρος της. Συνεπώς η παράλειψη αναγραφής της απόφασης αυτής δεν συνιστά ελάττωμα της εκδιδόμενης απόφασης ούτε επηρεάζει το κύρος της, όπως παγίως γίνεται, εξάλλου, νομολογιακά δεκτό (ΣτΕ 1884/2012, 3882/2008, 445/1992).

Με την **περίπτωση 17** τροποποιείται η παράγραφος 1 ώστε να καταληφθούν από το πρόστιμο που προβλέπεται για τη μη έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων, τα οποία είχαν παραληφθεί εκ παραδρομής, παρότι ρητά από τη διάταξη του νόμου υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού.

Με την **υποπερίπτωση α' της περίπτωσης 18** τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 66 και ορίζεται ότι ως έναρξη του φορολογικού ελέγχου κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου του ιδίου άρθρου θεωρείται και η αποστολή έως την 31.12.2013 επιστολής στο φορολογούμενο, με την οποία του γνωστοποιείται ότι έχει εκδοθεί εντολή φορολογικού ελέγχου. Με την ρύθμιση του επόμενου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, επίσης, αίρεται οποιαδήποτε

ερμηνευτική αμφιβολία σχετικά με την περίπτωση κατά την οποία, έως την 31.12.2013, είχε εκδοθεί εντολή φορολογικού ελέγχου από τη Φορολογική Διοίκηση και για οποιοδήποτε λόγο, μετά την ημερομηνία αυτή, για την ίδια χρήση, περίοδο, φορολογική υπόθεση ή υποχρέωση, εκδοθεί νέα εντολή ελέγχου, και ορίζεται ότι οι όποιες έννομες συνέπειες της έκδοσης της αρχικής εντολής δεν θίγονται. Ενδεικτικά, με την ρύθμιση αυτή, εάν ως συνέπεια της έκδοσης της αρχικής εντολής ελέγχου είχε προβλεφθεί η διακοπή της παραγραφής της φορολογικής αξίωσης του Δημοσίου, η έκδοση της νέας εντολής, δεν θίγει τις συνέπειες έκδοσης της αρχικής, ακόμη και η νέα εντολή εκδίδεται από άλλο όργανο ή ανατίθεται σε άλλο όργανο της Φορολογικής Διοίκησης.

Με την **υποπερίπτωση β' της περίπτωσης 18** ορίζεται ότι όπου σε κείμενες διατάξεις ουσιαστικού φορολογικού δικαίου, που αφορούν ρυθμίσεις και χρήσεις προϊσχύουσες του Κώδικα, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νομοθεσιών που διέπονται από αυτόν, προβλέπεται προθεσμία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου να κοινοποιεί φύλλα ελέγχου, πράξεις προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, πράξεις επιβολής προστίμων και κάθε άλλη συναφή πράξη, η παραγραφή διακόπτεται με μόνη την έκδοση των οικείων πράξεων. Η ως άνω πρόβλεψη είναι συμβατή με τις ήδη υφιστάμενες ρυθμίσεις του άρθρου 36 του Κώδικα και εναρμονίζει το σχετικό χρονικό σημείο διακοπής της παραγραφής με τις κύριες διατάξεις περί παραγραφής που ισχύουν κατά τον Κώδικα (βλ. σχετικά και αιτιολογική του άρθρου 36). Η ρύθμιση αυτή που προβλέπει τη διακοπή της παραγραφής με μόνη την έκδοση της αμφισβητούμενης πράξης προσδιορισμού φόρου, τελών, εισφορών, επιβολής προστίμων κλπ, καταλαμβάνει και εφαρμόζεται και σε εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις, οι οποίες δεν έχουν συζητηθεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε πρώτο βαθμό. Είναι αυτονόητο ότι η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου της παραγράφου 11 του άρθρου 66 που ορίζει το σχετικό χρόνο παραγραφής των εν λόγω υποθέσεων εξακολουθεί να υφίσταται, με τη διαφορά ότι η διακοπή συνδέεται, μετά την προκείμενη ρύθμιση, με την έκδοση της πράξης.

Με την **περίπτωση 19** διευκρινίζεται (προς άρση κάθε τυχόν αμφιβολίας) ότι το πρόστιμο για μη υποβολή ή εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικής δήλωσης αναφέρεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπό το προϊσχύον δίκαιο επιβαλλόταν το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2523/1997, και, συνεπώς, ουδόλως, κατ' οιοδήποτε τρόπο, έχει θιγεί από την θέση σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 66 παρ. 19 του Κώδικα η ισχύς των λοιπών διατάξεων του άρθρου 4 του Ν. 2523/1997 που προβλέπουν διαφορετικά ειδικότερα πρόστιμα.

Με την **περίπτωση 20** η διάταξη της παραγράφου 40 του άρθρου 66 του ν.4174/2013 αναδιατυπώνεται και ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 65^Α τίθενται σε ισχύ για χρήσεις που αρχίζουν από 1^η Ιανουαρίου 2014 και καταργούνται για τις χρήσεις που αρχίζουν από 1^η Ιανουαρίου 2016 και

εντεύθεν ενώ η Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1159/2011 διατηρείται σε ισχύ για χρήσεις που αρχίζουν πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2014.

Με την **περίπτωση 21** διευκρινίζεται, προς άρση οποιασδήποτε ερμηνευτικής αμφιβολίας ήθελε θεωρηθεί ότι υπάρχει μετά την θέση σε ισχύ των διατάξεων του Κώδικα, ότι, εφ' όσον είτε με τροποποιητική φορολογική δήλωση είτε με σχετικό αυτοτελές αίτημα ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, έχει προβληθεί ή προβάλλεται από φορολογούμενο αξίωση επιστροφής φόρου, που αφορά σε φορολογικό έτος, διαχειριστική περίοδο ή φορολογική υπόθεση, μέχρι την έναρξη ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, για τα σχετικά με τον χρόνο της παραγραφής της αξίωσης αυτής, εφαρμόζονται τα ισχύοντα σε κάθε φορολογία-είτε βάσει ειδικής είτε βάσει γενικής διάταξης- μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος του Κώδικα. Η διάταξη αυτή είναι ερμηνευτικά συνεπής με την διάταξη της παραγράφου 11 του άρθρου 66 του Κώδικα που ορίζει ότι για κάθε φορολογικό έτος, διαχειριστική περίοδο ή φορολογική υπόθεση μέχρι την έναρξη ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και για τις αξιώσεις του Δημοσίου να εκδίδει πράξεις προσδιορισμού φόρων, προστίμων κλπ εφαρμόζονται αντιστοιχες διατάξεις. Στην ίδια παράγραφο ορίζεται ρητά ότι από την έναρξη ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας κάθε αίτημα προς τη Φορολογική Διοίκηση, για διοικητικό ή δικαστικό συμβιβασμό, θεωρείται απαράδεκτο και δεν εξετάζεται. Η ρύθμιση περί απαράδεκτου, η οποία κρίνεται σκόπιμη, λόγω της καθιέρωσης σταδίου ενδικοφανούς προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 63 του Κώδικα, στο πλαίσιο του οποίου ο φορολογούμενος δύναται να προβάλλει τις όποιες αιτιάσεις του, δεσμεύει, εκτός από τη Φορολογική Διοίκηση, και τα δικαστήρια υπό την έννοια ότι αυτά οφείλουν να αγνοούν συναφή αιτήματα, που εισάγονται στα δικόγραφα των ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων ή υποβάλλονται αυτοτελώς, και να επιλαμβάνονται και να εκδικάζουν την φορολογική διαφορά. Τα ανωτέρω αναφερόμενα, περί απαράδεκτου του αιτήματος διοικητικού ή δικαστικού συμβιβασμού, εφαρμόζονται, ανεξαρτήτως χρονικών περιορισμών, και στις υποθέσεις, για τις οποίες ασκήθηκε ή υπήρχε η δυνατότητα να ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ή υποβλήθηκε ή υπήρχε η δυνατότητα να υποβληθεί αίτημα διοικητικής επίλυσης ή δικαστικού συμβιβασμού, ενώπιον των οργάνων των άρθρων 70Α και 70Β του Ν. 2238/1994, τούτο δε, μάλιστα, ανεξαρτήτως του εάν τα αρμόδια όργανα πράγματι επιλήφθηκαν της υπόθεσης ή τούτο δεν κατέστη δυνατό, λόγω παρόδου της σχετικώς οριζόμενης προθεσμίας, συμπεριλαμβανομένης και εκείνης του τέταρτου άρθρου του Ν. 4183/2013, ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Αυτονόητα, η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει και τις υποθέσεις που το αίτημα για διοικητικό ή δικαστικό συμβιβασμό υποβλήθηκε ενώπιον άλλου οργάνου (πχ προϊσταμένου ΔΟΥ κλπ), αντί των ανωτέρω οργάνων, και, για οποιονδήποτε λόγο, αυτό δεν εξετάστηκε ή δεν έγινε δεκτό.

Με την **περίπτωση 22** ρυθμίζονται μεταβατικά ζητήματα λειτουργία της Φορολογικής Διοίκησης, ενώ η αναφορά στο ενιαίο της αφορά και καλύπτει όλα τα ζητήματα τοπικής αρμοδιότητας των οργάνων της και την εν γένει

τήρηση του εξωτερικού τύπου νομιμότητας της έκδοσης των αναφερομένων διοικητικών ή διαδικαστικών πράξεων.

Με την **περίπτωση 23** παρέχεται η δυνατότητα σε φορολογουμένους, οι οποίοι μέχρι την 31.12.2013 έχουν υποπέσει σε οποιαδήποτε παράβαση, για την οποία επιβάλλεται το πρόστιμο των διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 6 του Ν. 2523/1997, ανεξάρτητα από το χρόνο διαπίστωσης της, να υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 6 του ίδιου νόμου, ενώ ειδικά για παραβάσεις που διαπράχθηκαν έως την 26.7.2013 και για τις οποίες επιβάλλεται πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 10 και 6 του Ν. 2523/1997, δίδεται η δυνατότητα να υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 55 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Για την υπαγωγή στις ανωτέρω διατάξεις προϋποτίθεται δήλωσή του φορολογουμένου προς τον Προϊστάμενο της αρχής που εξέδωσε την πράξη επιβολής προστίμου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της, με την οποία αποδέχεται ανεπιφύλακτα το σύνολο των παραβάσεων που αναφέρονται στην πράξη και η καταβολή εντός της ίδιας αυτής προθεσμίας ποσοστού τουλάχιστον 40% της συνολικής οφειλής, ενώ το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται εφ' άπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα της αποδοχής. Είναι προφανές ότι εάν κατά το χρόνο της αποδοχής δεν καταβληθεί το ως άνω ποσοστό της οφειλής, η αποδοχή δεν παράγει την προβλεπόμενη έννομη συνέπεια. Σε περίπτωση κατά την οποία ο φορολογούμενος έχει ασκήσει εμπρόθεσμη ενδικοφανή ή δικαστική προσφυγή, ενώπιον της Υπηρεσίας Εσωτερικής Επανεξέτασης ή διοικητικού δικαστηρίου πρώτου βαθμού, οι οποίες κατά τη δημοσίευση του παρόντος δεν έχουν εξεταστεί ή συζητηθεί, η δήλωση αποδοχής της πράξης μπορεί να γίνει εντός αποκλειστικής εξήντα ημερών από την δημοσίευση της προτεινόμενης διάταξης. Οι ανωτέρω διατάξεις κρίνονται εύλογες και σκόπιμες για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, προκειμένου φορολογούμενοι οι οποίοι υπέπεσαν στις εν λόγω παραβάσεις, μέχρι την θέση σε εφαρμογή του Κώδικα και δεν έχουν πλέον τη δυνατότητα να υπαχθούν σε διοικητικό ή δικαστικό συμβιβασμό, να αντιμετωπίζονται από άποψη ουσιαστικής φορολογικής μεταχείρισης κατ' ανάλογο τρόπο με εκείνους οι οποίοι από τυχαίο γεγονός ελέγχθηκαν σε προγενέστερο χρόνο και για τις ίδιες παραβάσεις που ανάγονται στον ίδιο χρόνο είχαν τη δυνατότητα υπαγωγής της υπόθεσής τους σε συμβιβασμό. Ειδικά για τις παραβάσεις που έχουν διαπραχθεί έως την 26.7.2013 και για τις οποίες το σχετικό πρόστιμο υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 10 και 6 του Ν. 2523/1997, δίδεται η δυνατότητα υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 55 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Η συγκεκριμένη χρονική επιλογή γίνεται, εν' όψει του ότι έκτοτε ισχύουν τα προβλεπόμενα πρόστιμα του Κώδικα περί φοροδιαφυγής, με τα οποία ήδη επιχειρείται η πλήρης εναρμόνιση. Με την ίδια διάταξη ορίζεται ότι ποσά τα οποία έχουν καταβληθεί δεν επιστρέφονται λόγω της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου. Είναι ευνόητο ότι η περίπτωση αυτή αναφέρεται στα καταβληθέντα από το φορολογούμενο ποσά στο πλαίσιο της προβεβαιώσης ή

λόγω άμεσης βεβαίωσης του προστίμου. Επισημαίνεται, ότι εν' όψει του ότι η υπαγωγή στις ανωτέρω διατάξεις συνεπάγεται τροποποίηση ήδη εκδοθείσας πράξης επιβολής προστίμου, εφ' όσον κατά το διαδραμόντα χρόνο, από την έκδοση της πράξης μέχρι την αποδοχή, έχουν υπολογιστεί προσαυξήσεις εκπροθέσμου καταβολής, αυτές θα περιοριστούν αναλογικά κατά το ποσό που εντέλει οφείλεται μετά την αποδοχή. Τέλος, με την ίδια διάταξη ορίζεται ότι σε περίπτωση που ο φορολογούμενος, αμφισβητήσει την νομιμότητα της αποδοχής της παράβασης (πχ ισχυριζόμενος υπέρβαση της εξουσίας του εκπροσώπου ή πληρεξουσίου νομικού προσώπου), η πράξη και οι συναφείς έννομες συνέπειές της (πχ ποινικές) αναβιώνουν.

Με την **περίπτωση 24** ορίζεται η έναρξη ισχύος διατάξεων της παρούσας υποπαραγράφου.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.3.: ΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 1** επιδιώκεται η αναλογική εφαρμογή των ειδικών διατάξεων του ν. 3296/2004 (Α' 253) και για τις Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους για την διενέργεια ερευνών και ελέγχων πρόληψης εφαρμογής της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, με σκοπό την αποτελεσματικότερη άσκηση αυτών.

Με την προτεινόμενη **περίπτωση 2** επεκτείνεται η αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) να καθορίζει, πέραν των Ελεγκτικών Κέντρων και των Δ.Ο.Υ., τον κανονισμό λειτουργίας, τον κανονισμό καθηκόντων του προσωπικού και την περιγραφή των θέσεων εργασίας και των υπόλοιπων υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε., στα πλαίσια της αυτονομίας αυτής, της αναγκαιότητας του άμεσου εκσυγχρονισμού της φορολογικής και τελωνειακής διοίκησης και της συνακόλουθης επαύξησης της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητάς της.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ Σ.Δ.Ο.Ε. ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Με τις διατάξεις της **υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 1** συγχωνεύονται: αα) οι Γενικές Διευθύνσεις Φορολογίας και Φορολογικών Ελέγχων και Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών σε μία (1) νέα Γενική Διεύθυνση, με

τίτλο «Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης», στην οποία υπάγονται οι υφιστάμενες, κατά την δημοσίευση του παρόντος νόμου, Υπηρεσίες των δύο (2) συγχωνευόμενων Γενικών Διευθύνσεων και η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες των Γενικών αυτών Διευθύνσεων,

Με τις διατάξεις της **υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 1** μετονομάζονται: αα) η Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης της ίδιας Γενικής Γραμματείας σε «Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανθρώπινου Δυναμικού»,

Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται α) η συγκέντρωση όλων των φορολογικών υπηρεσιών σε μία ισχυρή και άρτια στελεχωμένη Γενική Διεύθυνση, με σκοπό τον αποτελεσματικότερο συντονισμό, την εποπτεία, την οργάνωση και την λειτουργία των Υπηρεσιών αυτής, καθώς και την μείωση του λειτουργικού τους κόστους και β) η πληρέστερη απόδοση των αρμοδιοτήτων της μετονομαζόμενης Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης, οι οποίες αφορούν στην συνολική υποστήριξη της Γ.Γ.Δ.Ε., συμπεριλαμβανομένων εκτός από την διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, της οργάνωσης των υπηρεσιών και της διοικητικής υποστήριξης αυτών, της οργάνωσης, διαχείρισης και ανάπτυξης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και εφαρμογών.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 2** ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας για τη λειτουργία υπηρεσιών μεταξύ Υπουργού Οικονομικών και Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, λόγω του ειδικού θεσμικού ρόλου του τελευταίου. Για το λόγο αυτό επαναπροσδιορίζονται και μετονομάζονται τα αντικείμενα μεταξύ τους.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 3** καθορίζεται ο χρόνος παύσης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης και των υπηρεσιών αυτής (**υποπερίπτωση α')**, η μεταφορά των αρμοδιοτήτων τους, των οργανικών θέσεων και του προσωπικού (**υποπερίπτωση β')**. Σκοπός της αναδιοργάνωσης είναι να ενισχυθεί ο μηχανισμός εσωτερικού ελέγχου των διαδικασιών των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, να καταπολεμηθούν αποτελεσματικότερα τυχόν φαινόμενα διαφθοράς υπαλλήλων, να εξασφαλιστεί η σύννομη και αποτελεσματικότερη λειτουργία των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) και εν γένει του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων, καθώς και η ενίσχυση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημοσιονομικών ελέγχων.

Με το **στοιχείο δδ' της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3** διασφαλίζεται και μετά την κατάργηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης ο έλεγχος στις ΜΚΟ, έτσι ώστε να μην απολεσθεί το ελεγκτικό αντικείμενο από το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο πλέον περιέρχεται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και ειδικότερα στην Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων, η οποία πλέον θα διενεργεί τους εν λόγω ελέγχους σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που την διέπει.

Με τις διατάξεις του **στοιχείου εε΄ της υποπερίπτωσης β΄ της περίπτωσης 3** μεταφέρεται το αναγκαίο προσωπικό για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 4** μεταφέρεται η Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Οικονομικών στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων και υπάγεται απευθείας στον Γενικό Γραμματέα, με στόχο να ενισχυθεί και να βελτιωθεί η ανάπτυξη των διεθνών οικονομικών σχέσεων της χώρας στον φορολογικό και τελωνειακό τομέα και η συμμετοχή της στην αμοιβαία διοικητική συνδρομή στα θέματα αυτά.

Με την **περίπτωση 5** καταργείται η υποχρεωτική προέλευση των υπαλλήλων που τοποθετούνται, μετατίθενται ή αποσπώνται στις Υπηρεσίες του Σ.Δ.Ο.Ε. από τους κλάδους Εφοριακών και Τελωνειακών ή από αυτούς που υπηρετούν σε θέσεις Ελεγκτών Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους.

Στόχος της νέας ρύθμισης είναι η διεύρυνση των κλάδων από τους οποίους μπορεί να προέρχεται το προσωπικό του Σ.Δ.Ο.Ε., στο πλαίσιο της ιδιαίτερα σημαντικής αποστολής του για την αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος. Υπάλληλοι που προέρχονται από τους κλάδους Εφοριακών και Τελωνειακών και από αυτούς που υπηρετούν σε θέσεις Ελεγκτών Βεβαίωσης και Αναγκαστικής Είσπραξης των Εσόδων του Κράτους εξακολουθούν να τοποθετούνται στις υπηρεσίες του Σ.Δ.Ο.Ε. Ταυτόχρονα, όμως, καθίσταται δυνατή η τοποθέτηση στις υπηρεσίες αυτές και υπαλλήλων που προέρχονται από άλλους κλάδους, όπως για παράδειγμα Οικονομικοί Επιθεωρητές, Δημοσιονομικοί Ελεγκτές, Πληροφορικοί και άλλοι με προσόντα, τα οποία προσιδιάζουν στην αποστολή του ΣΔΟΕ.

Η διεύρυνση των κλάδων θα συμβάλει στην αποτελεσματική λειτουργία και άσκηση των αρμοδιοτήτων του Σ.Δ.Ο.Ε.

Με την **υποπερίπτωση α΄ της περίπτωσης 6** παρατείνεται η προθεσμία για τη στελέχωση της Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, η οποία και συστάθηκε με το νόμο 4152/2013. Η διάταξη είχε ενταχθεί στο κατατεθέν κείμενο του ν. 4223/2013, αλλά αφαιρέθηκε εκ παραδρομής κατά τη διαδικασία ψήφισης.

Με την **υποπερίπτωση β΄ της περίπτωσης 6** αποσκοπείται η διευκόλυνση σύστασης της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) αποτελεί συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης των θεμάτων κρατικών ενισχύσεων, με δεδομένο μάλιστα ότι η Χώρα έχει ιστορικό προηγούμενο λόγω χορηγήθεισών κατά το παρελθόν παράνομων κρατικών ενισχύσεων κι ως εκ τούτου είναι αναγκαίο εφεξής οι χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις να συνάδουν απόλυτα με τις διατάξεις της Συνθήκης της Λισαβόνας περί Κρατικών Ενισχύσεων, ήτοι τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ, καθώς και με το σχετικό παράγωγο ευρωπαϊκό δίκαιο (ειδικοί Κανονισμοί, Κατευθυντήριες γραμμές κλπ). Η άμεση στελέχωση της ΚΕΜΚΕ συνιστά όρο *sine qua non*, προκειμένου η εν λόγω Μονάδα να φέρει εις πέρας με επιτυχία την κρίσιμη

αποστολή της, η οποία αντικειμενικά δεν δύναται να πραγματοποιηθεί χωρίς την άμεση στελέχωσή της που όμως έχει ήδη καθυστερήσει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι υποπαράγραφοι ΣΤ.1 έως και ΣΤ.19 αφορούν την άρση κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό σε τέσσερις βασικούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας: Λιανεμπόριο, Επεξεργασία Τροφίμων, Δομικά Υλικά και Τουρισμό και προέρχονται κατά ένα μέρος από τις προτάσεις που διατύπωσε ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) από την εφαρμογή της εργαλειοθήκης (toolkit) στους τέσσερις αυτούς κλάδους, οι οποίοι εκπροσωπούν το 1/5 του ΑΕΠ της χώρας και αφορούν πάνω από 1 εκατ. θέσεις εργασίας ή το 1/4 του των συνολικών θέσεων εργασίας της χώρας.

Σκοπός της μελέτης που διενήργησε ο ΟΟΣΑ ήταν ο εντοπισμός των κανονιστικών εμποδίων μέσω συγκεκριμένης μεθοδολογίας, η αποτύπωση της επίπτωσης στον ανταγωνισμό και η πρόταση για την άρση των εμποδίων που εντοπίστηκαν έτσι ώστε να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός. Τα οφέλη από την ενίσχυση του ανταγωνισμού εντοπίζονται, κυρίως, στη μείωση των τιμών και στην αύξηση των επιλογών του καταναλωτή και της ποικιλίας των προϊόντων, ως αποτέλεσμα της άρσης των εμποδίων εισόδου στην αγορά και της ομαλοποίησης της αγοράς προς όφελος του καταναλωτή.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ ΣΤ.1. ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΤ.5.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΛΙΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Η σημασία του λιανικού εμπορίου για την Ελληνική οικονομία είναι αδιαμφισβήτητη, εκτός των άλλων και λόγω της έκτασης του κλάδου. Το 2011, σύμφωνα και με την έκθεση ΟΟΣΑ, ο τομέας εμφάνισε αποτελέσματα 7.7 δισεκατομμυρίων ευρώ της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας καταλαμβάνοντας το 4.2% του ΑΕΠ. Σε όρους απασχόλησης, η συνεισφορά του τομέα του λιανικού εμπορίου αναλογεί σε 12.3% των συνολικών θέσεων εργασίας. Ο εντοπισμός κανονιστικών εμποδίων στον κλάδο του λιανικού εμπορίου ανέδειξε πλήθος περιοριστικών για τον ανταγωνισμό διατάξεων, σε ένα ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των υποπαραγράφων ΣΤ.1. έως και ΣΤ.5. αίρονται οι περιορισμοί που εντοπίστηκαν στη νομοθεσία που διέπει τον τομέα του λιανικού εμπορίου. Ειδικότερα:

Στην υποπαράγραφο ΣΤ.1. περιλαμβάνονται τα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας φαρμακείων και της διάθεσης φαρμάκων και αίρονται τα κανονιστικά εμπόδια που εντοπίστηκαν.

Ειδικότερα, με την περίπτωση 1 αίρονται οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ των ιδρυόμενων φαρμακείων. Η ρύθμιση κατά το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο συνιστά έναν τύπο γεωγραφικού περιορισμού και κρίθηκε ότι περιορίζει σημαντικά την ιδιωτική πρωτοβουλία και οδηγεί σε καθεστώς ελλιπούς ανταγωνισμού και αποθάρρυνσης της εισόδου στον κλάδο. Παράλληλα, δεν είναι βέβαιο κατά πόσο οι συγκεκριμένοι περιορισμοί έχουν επιτελέσει το σκοπό της ρύθμισής τους δεδομένου ότι θεσπίζονται σημαντικές εξαιρέσεις για φαρμακεία που λειτουργούν στον ίδιο χώρο για περισσότερα έτη (παλαιότερα φαρμακεία), θεσπίζοντας γι' αυτά ακόμα και αποστάσεις 20 μέτρων, ήτοι σχεδόν χωρίς περιορισμό. Κατά συνέπεια, προτείνεται η άρση των ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ των φαρμακείων.

Με την περίπτωση 2 καταργείται η προέγκριση του αρμόδιου Περιφερειάρχη για την ίδρυση εταιρειών εκμετάλλευσης φαρμακείων, που λειτουργούν ως ατομικά, εταιρικά και συστεγαζόμενα. Η μέχρι σήμερα ισχύουσα ρύθμιση αποτελεί ένα περαιτέρω διοικητικό βάρος στην ίδρυση εταιρειών φαρμακείων από μεμονωμένους φαρμακοποιούς, αποθαρρύνει την δημιουργία εταιρειών και συνεπακόλουθα την επίτευξη οικονομιών κλίμακος και λειτουργεί εις βάρος της μεγαλύτερης αποδοτικότητας και, συνεπώς, της παραγωγής συνολικού οφέλους για τον κλάδο και τον καταναλωτή.

Με την περίπτωση 3, υποπερίπτωση α) αίρονται οι περιορισμοί της ορισμένης εκ του νόμου συμμετοχής στην εκμετάλλευση φαρμακείου από φαρμακοποιούς. Με την προτεινόμενη ρύθμιση της υποπερίπτωσης β) καταργείται το ελάχιστο ποσοστό 50% επί του εταιρικού κεφαλαίου, κερδών και ζημιών που όφειλε να έχει ο αδειούχος φαρμακοποιός προκειμένου να προβεί στη σύσταση εταιρείας με άλλο φαρμακείο ή φαρμακαποθήκη. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε ότι έθετε υπέρμετρο εμπόδιο στον αριθμό των φαρμακοποιών που μπορούν να συστήσουν εταιρείες αποθαρρύνοντας την επίτευξη οικονομιών κλίμακας. Με την προτεινόμενη ρύθμιση τα ποσοστά συμμετοχής σε εταιρείες φαρμακείων ή φαρμακαποθηκών καθορίζονται ελεύθερα από τους συμμετέχοντες.

Με την περίπτωση 4 αίρεται το κριτήριο του ελάχιστου αριθμού κλινών δημοσίου νοσοκομείου (άνω 150 κλινών) προκειμένου να είναι δυνατή η μεταφορά και η ίδρυση φαρμακείων πλησίον αυτών. Το κριτήριο αυτό δεν φαίνεται δικαιολογημένο ή αναλογικό του σκοπού της ρύθμισης.

Με την περίπτωση 5 αίρεται ο περιορισμός της ύπαρξης ενός φαρμακοποιού ανά τρεις βοηθούς, περιορισμός ο οποίος οδηγούσε δυνητικά στην αύξηση κόστους του φαρμακείου. Πλέον επαφίεται στο εκάστοτε φαρμακείο να κρίνει ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες του τον αριθμό των προσώπων που θα απασχολούνται σε αυτό.

Με την περίπτωση 6 αίρονται περιορισμοί στη λειτουργία των φαρμακείων που θέσπιζε ο ν. 5607/1932. Ειδικότερα, αίρεται ο περιορισμός της δυνατότητας μεταφοράς φαρμακείου μόνο εντός των ορίων του Δήμου και πλέον η μεταφορά μπορεί να πραγματοποιείται ελεύθερα, τηρουμένων των πληθυσμιακών ορίων, όπως ισχύουν. Επίσης, προτείνεται η άρση του περιορισμού σύμφωνα με τον οποίο ένας φαρμακοποιός μπορεί να λάβει μόνο μία άδεια για ίδρυση ή διεύθυνση φαρμακείου. Με την άρση του

περιορισμού ενισχύεται η ελευθερία επιλογής του επαγγελματία να σταθμίσει τις αποφάσεις του και να διευρύνει την επαγγελματική του ενασχόληση με περισσότερα από ένα φαρμακεία. Επιπλέον, με την ίδια περίπτωση 6, προτείνεται η άρση του περιορισμού συστέγασης φαρμακείων ή φαρμακοποιών με άλλα καταστήματα. Ομοίως, για τους ίδιους λόγους, θα πρέπει η τυχόν συστέγαση να αποτελεί προϊόν επιλογής του εκάστοτε επαγγελματία και να μην περιορίζεται εκ του νόμου η οικονομική ελευθερία.

Με την **περίπτωση 7** προτείνεται η άρση ελάχιστων τετραγωνικών μέτρων φαρμακαποθήκης και φαρμακοπωλείου που θέτουν το π.δ. 88/2004 και ο ν. 1963/1991, καθώς κρίθηκε ότι δύνανται να αποτελέσουν εμπόδιο εισόδου νέων επαγγελματιών στην αγορά. Ομοίως προτείνεται η κατάργηση της υποχρέωσης τήρησης αποθεμάτων των φαρμακαποθηκών που θέτει το π.δ. 88/2004, ρύθμιση η οποία κρίθηκε ότι δύναται να δημιουργεί επιπλέον κόστος στη λειτουργία των φαρμακαποθηκών. Με την άρση των προαναφερομένων περιορισμών ενισχύονται οι συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού χωρίς περαιτέρω κόστος και εμπόδια εισόδου.

Με τις **περιπτώσεις 8, 10 και 11** ρυθμίζονται ζητήματα τιμολόγησης των Μη Συνταγογραφούμενων Φαρμάκων (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.).

Η Ελλάδα είναι σήμερα μία από τις 4 εναπομείνουσες χώρες της Ευρώπης που καθορίζει τις τιμές και τα ανώτατα περιθώρια κέρδους όλων των επιμέρους σταδίων (χονδρική και λιανική πώληση) των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Οι ρυθμίσεις περί τιμολόγησης των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ καταλήγουν να βλάπτουν τον καταναλωτή τόσο σε επίπεδο διαθέσιμων προϊόντων όσο και σε επίπεδο τιμών, οδηγώντας σε περιορισμένη δυνατότητα επιλογής προϊόντων και ενίοτε ανεπάρκεια ειδών ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Επιπλέον, δρουν ανασταλτικά για την ανάπτυξη της αγοράς καθώς αποτελούν εμπόδιο για την κυκλοφορία νέων προϊόντων στην ελληνική αγορά και την είσοδο νέων επαγγελματιών στο χώρο. Πρέπει να σημειωθεί, ότι στην Ελλάδα το μερίδιο των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη, το οποίο κυμαίνεται στο 11,9% του συνόλου των φαρμακευτικών προϊόντων το 2012 (372 εκατ. ευρώ) έναντι 16% που είναι ο μέσος όρος της ευρωζώνης. Τέλος, ο πλήρης καθορισμός των τιμών σε όλα τα επίπεδα δείχνει ότι οδηγεί σε λιανικές τιμές κατά 27,6% υψηλότερες κατά μέσο όρο και ανά μονάδα δραστικής ουσίας, σύμφωνα και με την έκθεση του ΟΟΣΑ. Η απελευθέρωση των περιορισμών ως προς τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., σύμφωνα και με τα πορίσματα της Έκθεσης του ΟΟΣΑ, όπου αναλύονται συγκριτικά παραδείγματα με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναμένεται να οδηγήσει σε ένα νέο καθεστώς υγιούς ανταγωνισμού υπό όρους οικονομικής ελευθερίας που θα λειτουργήσει προς όφελος τόσο της συγκεκριμένης αγοράς όσο και προς όφελος του καταναλωτή.

Ειδικότερα, με την **περίπτωση 8** προτείνεται η σταδιακή αποκλιμάκωση των περιορισμών στην τιμολόγηση των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Ειδικότερα, προτείνεται να θεσπισθεί απαγόρευση αύξησης των τιμών μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016, ώστε να παρασχεθεί ο απαραίτητος χρόνος προσαρμογής στο νέο περιβάλλον. Η προτεινόμενη ρύθμιση σε συνδυασμό **με τις περιπτώσεις 10 και 11**, με τις οποίες καταργούνται τα περιθώρια κέρδους που ίσχυαν για τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ., δημιουργεί ένα νέο καθεστώς τιμολόγησης των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Τα

αποτελέσματα του νέου καθεστώτος τιμολόγησης στην πτώση των τιμών των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. θα μελετηθούν εντός τριμήνου από την ψήφιση του νόμου, ώστε να επανεξεταστεί το πλαίσιο τιμολόγησης και διανομής τους, εφόσον αυτό παραστεί αναγκαίο.

Κατ' αντιστοιχία, στην **περίπτωση 8 (γ)** ρυθμίζονται τα ζητήματα των ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. που θα τεθούν σε κυκλοφορία μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος αναλόγως της δραστικής ουσίας των νέων φαρμάκων καθώς και όσων χαρακτηρισθούν ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. Επίσης, ρυθμίζεται (**περίπτωση 8δ**) ότι τα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. δεν υπόκεινται σε περιορισμούς εκπτώσεων και γνωστοποιήσεων. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας προκειμένου να ρυθμίσει με απόφασή του κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή των νέων διατάξεων και τίθεται γενικός κανόνας ότι στα ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ. δεν έχουν εφαρμογή ειδικότερα οι διατάξεις περί ανώτατης χονδρικής τιμής, ανώτατης λιανικής τιμής, καθαρής τιμής παραγωγού ή εισαγωγέα, περί τιμολόγησης γενοσήμων, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για τον καθορισμό ή μεταβολή τιμής, η τιμολόγηση φαρμάκων αναφοράς, οι χορηγούμενες πιστώσεις, οι περιορισμοί στις εκπώσεις καθώς και η διαδικασία γνωστοποίησης πωλήσεων.

Με τις **περιπτώσεις 9, 12 και 16** ρυθμίζονται τα ζητήματα ωραρίου των φαρμακείων.

Η Έκθεση του ΟΟΣΑ επισημαίνει ότι το υφιστάμενο καθεστώς αναφορικά με το ωράριο λειτουργίας των φαρμακείων συνιστά εμπόδιο για τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Ο λόγος είναι ότι η υφιστάμενη νομοθεσία επιβάλλει στους φαρμακοποιούς που επιθυμούν να τηρήσουν διευρυμένο ωράριο να το δηλώνουν υποχρεωτικά δύο φορές ανά έτος και να δεσμεύονται στην τήρηση του δηλωθέντος ωραρίου επί εξάμηνο. Επιπλέον, τυχόν διευρυμένο ωράριο θα πρέπει υποχρεωτικά να συμπίπτει με το ωράριο των εφημεριών των φαρμακείων. Έτσι, φαρμακοποιός που επιθυμεί να τηρήσει ωράριο λειτουργίας διευρυμένο μόνο κατά λίγες ώρες αλλά όχι ίδιο με το ωράριο της οικείας εφημερίας, δεν μπορεί με το υφιστάμενο καθεστώς να το πράξει. Από την άλλη όμως, είναι προς το δημόσιο συμφέρον τα φαρμακεία που αναφέρονται στον εκάστοτε κατάλογο εφημερευόντων να τηρούν πράγματι το διευρυμένο ωράριο που έχουν δηλώσει, η δε μη τήρηση του ωραρίου αυτού (εφόσον το φαρμακείο περιλαμβάνεται στον κατάλογο των εφημερευόντων) να συνοδεύεται με αντίστοιχες κυρώσεις.

Η επέκταση του ωραρίου λειτουργίας κρίνεται ότι θα αυξήσει τη δυνατότητα πρόσβασης των καταναλωτών στα φαρμακεία με αποτέλεσμα την μείωση του κόστους συναλλαγών και σημαντική εξοικονόμηση χρόνου λόγω της ευελιξίας ως προς τη δυνατότητα του καταναλωτή να επισκέπτεται τα φαρμακεία. Επιπροσθέτως από τη διεύρυνση του ωραρίου δύνανται να ωφεληθούν και οι φαρμακοποιοί μέσω της αύξησης του όγκου και του είδους των υπηρεσιών που προσφέρουν. Η διεύρυνση δύναται επίσης να έχει ευεργετικές συνέπειες και ως προς την αγορά εργασίας καθώς το διευρυμένο ωράριο συνεπάγεται και αυξημένη προσφορά εργασίας στον κλάδο.

Με την **περίπτωση 12** θεσπίζεται ως γενικός κανόνας η δυνατότητα διεύρυνσης του ωραρίου λειτουργίας των φαρμακείων, προκειμένου κάθε

φορέας φαρμακείου να μπορεί να επιλέγει ελεύθερα το ωράριο λειτουργίας χωρίς η επιλογή αυτή να υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, να εξαρτάται από τα ωράρια των εφημεριών ή η μη τήρηση του δηλωθέντος διευρυμένου ωραρίου να υπόκειται σε κυρώσεις.

Ενόψει όμως και του εύλογου δημοσίου συμφέροντος να τηρείται δεσμευτικά το ωράριο λειτουργίας των φαρμακείων που περιλαμβάνονται στους καταλόγους των εφημερευόντων, προκρίθηκε να προβλεφθούν δύο δυνατότητες. Σύμφωνα με την πρώτη, το φαρμακείο μπορεί να λειτουργεί ελεύθερα εφαρμόζοντας το διευρυμένο ωράριο ανάλογα με τις δυνατότητες και την επιθυμία του οικείου φαρμακοποιού. Στην περίπτωση αυτή, το φαρμακείο δεν θα αναφέρεται στον κατάλογο των εφημερευόντων. Στην δεύτερη περίπτωση και προκειμένου το φαρμακείο να περιλαμβάνεται στην λίστα των εφημερευόντων, το διευρυμένο ωράριο θα πρέπει να γνωστοποιείται εκ των προτέρων και η τήρησή του είναι υποχρεωτική και συμπίπτει με αυτή των εφημεριών (ως είχε η προϋφιστάμενη ρύθμιση). Προφανώς, είναι δυνατή και η συνδυαστική εφαρμογή των δύο δυνατοτήτων. Φαρμακείο μπορεί να δηλώσει εκ των προτέρων και δεσμευτικά συγκεκριμένο ωράριο λειτουργίας και ως προς αυτό να συμπεριληφθεί στις λίστες των εφημερευόντων (παράγραφος 2β του άρθρου 36 του ν. 3918/2011). Εκτός αυτού του υποχρεωτικά τηρούμενου διευρυμένου ωραρίου, το ίδιο φαρμακείο μπορεί να παραμένει ανοικτό και επιπλέον ώρες κάνοντας χρήση της γενικής δυνατότητας της παρ. 2α του άρθρου 36 του ν. 3918/2011.

Κατ' αντιστοιχία και για λόγους του ενιαίου της ρύθμισης, **οι περιπτώσεις 9 και 16** καταργούν τις αντίστοιχες ρυθμίσεις περί ωραρίου λειτουργίας.

Με τις **περιπτώσεις 13, 14, 15 και 16** ρυθμίζονται λοιπά ζητήματα που σχετίζονται με την διακίνηση και διάθεση φαρμάκων και σκευασμάτων και συγκεκριμένα απλουστεύονται οι διατάξεις για το παράλληλο εμπόριο σύμφωνα με τις επιταγές της ενωσιακής νομοθεσίας. Επίσης, τροποποιούνται, επί τη βάση της απελευθέρωσης του δικτύου διανομής, διατάξεις της νομοθεσίας που αφορούν σε διαιτητικά προϊόντα που προορίζονται για ιατρικούς σκοπούς και επιτρέπεται ρητώς η πώληση εξ αποστάσεως των βιταμινών και συμπληρωμάτων διατροφής της ΥΑ ΓΠ/οικ.103499/2013. Επίσης, προτείνεται η τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας σύμφωνα με την οποία για να χαρακτηριστεί ένα προϊόν ως ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ απαιτείται να κυκλοφορεί σε 5 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως τέτοιο. Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει πλέον ως προϋπόθεση την κυκλοφορία σε 3 κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, αναφορικά με τα προϊόντα καπνού, ορίζεται ρητά ότι διέπονται από την απελευθέρωση των περιορισμών που επέφερε ο ν. 3919/2011 και διακινούνται ελεύθερα υπό τους περιορισμούς διάθεσης του ν.3730/2008. Σημειώνεται ότι οι περιορισμοί του ν.3730/2008 αφορούν τον τρόπο διάθεσής τους στο κοινό για την προστασία της δημόσιας υγείας και όχι το φορέα του δικαιώματος διάθεσής τους, που υπόκειται σε απελευθέρωση.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.2.** περιλαμβάνονται τα ζητήματα σχετικά με την άρση περιορισμών στην λειτουργία της αγοράς **υγρών καυσίμων.**

Με την παρούσα υποπαράγραφο ρυθμίζονται δύο ζητήματα αναφορικά με την οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και το ρυθμιστικό πλαίσιο αδειοδότησης της άσκησης δραστηριοτήτων πετρελαιοειδών προϊόντων. Πρώτον, η λιανική πώληση πετρελαίου θέρμανσης και, δεύτερον, η οργάνωση της λιανικής εμπορίας δυνάμει συμβάσεων αποκλειστικής προμήθειας πετρελαιοειδών προϊόντων.

Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο στηρίζεται στη γενική αρχή ότι για κάθε οικονομική δραστηριότητα στην αγορά υγρών καυσίμων απαιτείται η κατοχή ειδικής άδειας. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται διάκριση μεταξύ των πωλητών πετρελαίου θέρμανσης με ιδίους αποθηκευτικούς χώρους και χωρίς ιδίους αποθηκευτικούς χώρους όσον αφορά τις κατηγορίες κατόχων αδειών, από τους οποίους μπορούν να προμηθεύονται ή στους οποίους επιτρέπεται να πωλούν πετρελαιοειδή προϊόντα. Τέτοιο περιορισμοί είναι δικαιολογημένοι μόνο εφόσον εγγυώνται την ασφάλεια κατά την τροφοδοσία του πετρελαίου θέρμανσης. Κατά τα λοιπά, περιορίζουν αδικαιολόγητα την επαγγελματική και οικονομική ελευθερία των πωλητών πετρελαίου θέρμανσης, οδηγώντας σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην σχετική αγορά.

Με την παρούσα υποπαράγραφο, ρυθμίζεται επίσης η λιανική εμπορία πετρελαιοειδών προϊόντων δυνάμει συμβάσεων αποκλειστικής προμήθειας. Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει εκ του νόμου την αποκλειστικότητα στις συμβάσεις προμήθειας πετρελαιοειδών προϊόντων, η οποία όμως κρίνεται ότι αυξάνει τη διαπραγματευτική ισχύ των εταιριών εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων. Ο βασικός δικαιολογητικός λόγος της ισχύουσας ρύθμισης είναι η παρεπόμενη υποχρέωση των κατόχων άδειας λιανικής εμπορίας που προμηθεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα αποκλειστικά από ορισμένη εταιρία εμπορίας να αναρτούν το εμπορικό της σήμα, προς διασφάλιση της ενημέρωσης του καταναλωτικού κοινού σχετικά με την προέλευση των πωλούμενων πετρελαιοειδών προϊόντων.

Με την προτεινόμενη **περίπτωση 1** αίρεται η απαγόρευση διακίνησης πετρελαίου θέρμανσης με βυτιοφόρο αυτοκίνητο που φέρει το σήμα συγκεκριμένης εταιρίας εμπορίας και διανομής πετρελαιοειδών από τον κάτοχο άδειας λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, υπό την προϋπόθεση ότι το βυτιοφόρο δεν φέρει παραπλανητικό σήμα ως προς την προέλευση των διακινούμενου καυσίμου.

Με την προτεινόμενη **περίπτωση 3** αίρεται η απαγόρευση πώλησης πετρελαιοειδών από κάτοχο άδειας διύλισης σε κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας ή κοινοπραξίες και συνεταιρισμούς, εφόσον οι κάτοχοι των παραπάνω αδειών ή τα μέλη των κοινοπραξιών και συνεταιρισμών συμβάλλονταν με αποκλειστική σύμβαση με εταιρεία εμπορίας. Ωστόσο, για να πραγματοποιηθεί προμήθεια από κάτοχο άδειας διύλισης, ο κάτοχος άδειας λιανικής εμπορίας οφείλει να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση περί μη ύπαρξης σχέσης αποκλειστικότητας.

Με την **περίπτωση 4** αίρεται η περιοριστική διάκριση σε πρατηριούχους με αποκλειστική σύμβαση και «Ανεξάρτητα Πρατήρια». Παρόλ' αυτά, σε περίπτωση ύπαρξης σύμβασης αποκλειστικότητας, ο κάτοχος Άδειας λιανικής

εμπορίας διατηρεί την υποχρέωση να τηρεί το εμπορικό σήμα του κατόχου άδειας εμπορίας.

Με την **περίπτωση 5** αίρεται ο περιορισμός των Προμηθευτικών Συνεταιρισμών και Κοινοπραξιών να μην μπορούν να διαθέτουν ιδίους αποθηκευτικούς χώρους παρά μόνο των μελών τους. Πλέον οι Προμηθευτικοί Συνεταιρισμοί και Κοινοπραξίες θα μπορούν να διαθέτουν ιδίους αποθηκευτικούς, εφόσον έχουν εγκατεστημένο και σε πλήρη λειτουργία, σύστημα εισροών εκροών.

Με την **περίπτωση 6** επεκτείνεται η δυνατότητα πραγματοποίησης εισαγωγών και στους κατόχους άδειας λιανικής εμπορίας, εκτός των πωλητών θέρμανσης χωρίς αποθηκευτικούς χώρους, και πάντα υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εγκατεστημένο και σε πλήρη λειτουργία, σύστημα εισροών εκροών.

Με τις προτεινόμενες **περιπτώσεις 2 και 7** αναφορικά με την οργάνωση της λιανικής πώλησης πετρελαίου θέρμανσης, η διάκριση μεταξύ πωλητών πετρελαίου θέρμανσης με ιδίους αποθηκευτικούς χώρους και χωρίς ιδίους αποθηκευτικούς χώρους διατηρείται μόνο στον βαθμό που διασφαλίζει την τροφοδοσία και διακίνηση του πετρελαίου θέρμανσης. Αντιθέτως, καταργούνται όσοι περιορισμοί, αναφορικά με τις επιλογές εφοδιασμού, διάθεσης και διακίνησης πετρελαίου θέρμανσης, περιορίζουν αδικαιολόγητα την επαγγελματική και οικονομική ελευθερία των πωλητών πετρελαίου θέρμανσης. Έτσι, πωλητές πετρελαίου θέρμανσης χωρίς ιδίους αποθηκευτικούς χώρους πλέον ορίζεται ότι επιτρέπεται να προμηθεύονται πετρελαιοειδή προϊόντα είτε από πωλητές πετρελαίου θέρμανσης με ιδίους αποθηκευτικούς χώρους, είτε από εταιρίες εμπορίας πετρελαιοειδών και Διυλιστήρια, κατά τα όσα ισχύουν και για τους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης με ιδίους αποθηκευτικούς χώρους, οι οποίοι συμπληρωματικά μπορούν να προμηθεύονται και από εισαγωγές εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις διαθέτουν εγκατεστημένο και σε πλήρη λειτουργία σύστημα εισροών-εκροών.

Αποκλείεται, εντούτοις, η προμήθεια πετρελαιοειδών προϊόντων από εισαγωγείς από όσους πωλητές δεν διαθέτουν αποθηκευτικούς χώρους, λαμβάνοντας υπόψη την ανυπαρξία αποθηκευτικών χώρων και τον κίνδυνο λαθρεμπορίας. Αντιστοίχως τροποποιούνται και οι διατάξεις που είτε δεν δίνουν τη δυνατότητα είτε απαγορεύουν σε κατόχους άδειας διύλισης ή σε πωλητές πετρελαίου θέρμανσης με ιδίους αποθηκευτικούς χώρους να διαθέτουν πετρελαιοειδή προϊόντα σε πωλητές πετρελαίου θέρμανσης χωρίς ιδίους αποθηκευτικούς χώρους. Τέλος, καταργείται ο περιορισμός της δυνατότητας των πωλητών πετρελαίου θέρμανσης χωρίς ιδίους αποθηκευτικούς χώρους να πωλούν λιανικώς μόνο σε τελικούς καταναλωτές. Επιπλέον, με την προτεινόμενη **περίπτωση 8** αίρεται η απαγόρευση πρατηρίων υγρών καυσίμων επί των εθνικών αυτοκινητόδρομων να διαθέτουν πετρέλαιο θέρμανσης, καθώς εκτός του αδικαιολόγητου περιορισμού που εισάγει, έχει καταστεί άνευ αντικειμένου μετά την εξίσωση του φόρου πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης.

Κατ' αντιστοιχία με τις προηγούμενες ρυθμίσεις, με την περίπτωση 9 προσαρμόζονται αντίστοιχα οι προαναφερθέντες περιορισμοί και από τον Κανονισμό Αδειών (Δ2/Α/Φ.8/15670/2005).

Τέλος, με την περίπτωση 10 καταργείται ο εκ του νόμου περιοριστικός προσδιορισμός των μηχανισμών διαμόρφωσης της χονδρικής τιμής πώλησης των υγρών καυσίμων και ορίζεται ότι, πλέον, η διαμόρφωση της χονδρικής τιμής πώλησης των υγρών καυσίμων είναι ανοιχτή σε διαπραγμάτευση από τα μέρη.

Στην υποπαράγραφο ΣΤ.3. περιλαμβάνονται ζητήματα περιπτέρων, πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων και κυλικείων.

Με τις περιπτώσεις 1 έως 16 καταργούνται ρητά περιορισμοί στη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και κυλικείων και στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων αναφορικά με την πώληση καπνοβιομηχανικών προϊόντων. Καταργούνται ρητά ρυθμίσεις αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησης για τη λειτουργία περιπτέρων, κυλικείων, καφενείων και κουρείων σε κοινόχρηστους χώρους και κτήρια των ΟΤΑ, καθώς και περιορισμοί στην πώληση καπνοβιομηχανικών προϊόντων. Οι ρυθμίσεις αυτές καταργούνται ρητά ως μη συμβατές με τη γενικής εφαρμογής διάταξη της περίπτωση 1 της υποπαραγράφου ΣΤ.2. του ν. 4093/2012, με την οποία διευκρινίστηκε ότι τα άρθρα 2 και 3 του ν. 3919/2011 περί απελευθέρωσης των επαγγελμάτων εφαρμόζονται και στη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και κυλικείων και, επομένως, αδικαιολόγητοι περιορισμοί στην πρόσβαση και άσκηση των ανωτέρω επαγγελμάτων αίρονται.

Πριν την έκδοση του παραπάνω ν. 4093/2012 (με τη γενικής εφαρμογής διάταξη της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου ΣΤ.2.), η εγκύκλιος 797/2012 του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας είχε ερμηνεύσει τον ν. 3919/2011 κατά τρόπο ώστε το πεδίο εφαρμογής του να καταλαμβάνει και τα εν λόγω επαγγέλματα. Εν τούτοις, για λόγους ασφάλειας δικαίου, προκρίνεται η ρητή κατάργηση όλων των αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων σχετικών με την πώληση καπνοβιομηχανικών προϊόντων και την εκμετάλλευση περιπτέρων και κυλικείων.

Αντιθέτως, διατηρείται σε ισχύ ο περιορισμός περί παραχώρησης του 30% των θέσεων περιπτέρων, οι οποίες προσδιορίζονται κατόπιν δημόσιας κλήρωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α.) και πολύτεκνους, με βάση εισοδηματικά κριτήρια, κατά την υποπαράγραφο ΣΤ.2., περίπτωση 3 του ν. 4093/2012. Προκρίνεται ότι ο εν λόγω περιορισμός της επαγγελματικής ελευθερίας είναι αναλογικός προς το επιδιωκόμενο κοινωνικό όφελος που προκύπτει από την προνομιακή μεταχείριση ατόμων με ειδικές ανάγκες και πολυτέκνων, χωρίς να αποκλείεται ολοσχερώς η πρόσβαση στα εν λόγω επαγγέλματα.

Τέλος, καταργούνται ρητά, για λόγους ασφάλειας δικαίου, διατάξεις οι οποίες λογίζεται ότι έχουν ήδη καταργηθεί δυνάμει της περίπτωσης 6 της υποπαραγράφου ΣΤ.2. του ν. 4093/2012, σύμφωνα με την οποία καταργείται κάθε άλλη, γενική ή ειδική, διάταξη που αντίκειται στην ως άνω ρύθμιση της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου ΣΤ.2. του ν. 4093/2012.

Με την υποπαράγραφο ΣΤ.4. ρυθμίζονται τα θέματα περί ενιαίας τιμής βιβλίου.

Ειδικότερα, με την **περίπτωση 1** τροποποιούνται οι υφιστάμενες διατάξεις που επιβάλλουν περιορισμούς ως προς την δυνατότητα εκπτώσεων σε τιμές βιβλίων. Περιορισμοί για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν είναι άγνωστοι και στις νομοθεσίες άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα όμως είχε επιλέξει μία άκρως αυστηρή πολιτική προστασίας της λιανικής τιμής, η οποία εφαρμοζόταν σε κάθε κατηγορία βιβλίου και επί διετία για κάθε έκδοση ή ανατύπωση αυτού. Η υφιστάμενη ρύθμιση, σε συνδυασμό με την πολιτική μερίδας των εκδοτών να παράγουν μικρό αριθμό βιβλίων ανά έκδοση και να προβαίνουν σε νέες εκδόσεις του ίδιου βιβλίου πριν από την πάροδο της διετίας, οδηγούσε κατ' ουσίαν την προστασία της λιανικής τιμής κάθε βιβλίου για δυνητικά απεριόριστο χρονικό διάστημα.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση της νομοθεσίας οι υφιστάμενοι περιορισμοί ως προς την λιανική τιμή των βιβλίων διατηρούνται ως είχαν αναφορικά με τα αντίτυπα της α' έκδοσης των βιβλίων που εντάσσονται στην κατηγορία των «λογοτεχνικών βιβλίων», όπως αυτό έχει διαπλασθεί από το νόμο και τη νομολογία (πρβλ. άρθρο 33 του ν. 2121/1993 για την πνευματική ιδιοκτησία). Με την ρύθμιση αυτή διατηρείται το προστατευτικό καθεστώς για τα λογοτεχνικά βιβλία και ενθαρρύνεται η παραγωγή και διάθεση νέων έργων λογοτεχνίας, για τα οποία η λιανική τιμή θα παραμένει εντός των προδιαγεγραμμένων από των εκδότη ορίων (έως 10% έκπτωση επί της ενδεικτικής τιμής που ορίζει ο εκδότης). Ως προς τις λοιπές κατηγορίες βιβλίων (μη λογοτεχνικά βιβλία και λογοτεχνικά βιβλία σε επόμενη της πρώτης έκδοση) αίρονται οι υφιστάμενοι περιορισμοί, κυρίως αυτοί που αφορούν τον περιορισμό ως προς την δυνατότητα έκπτωσης επί της ενδεικτικής τιμής λιανικής.

Καθώς κρίθηκε ότι οι περιορισμοί αυτοί θέτουν υπερβολικά και αδικαιολόγητα εμπόδια στην λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού, αναμένεται ότι μετά την απελευθέρωση στην διαμόρφωση της τιμής του βιβλίου, ιδίως μετά την απάλειψη του περιορισμού ως προς το ύψος της έκπτωσης που μπορεί να γίνει από την καθορισθείσα τιμή βιβλίου, θα ωφεληθεί ο καταναλωτής λόγω της μείωσης της τιμής του βιβλίου εν γένει. Αναμένεται, τέλος, επί τη βάσει και διδαγμάτων άλλων χωρών, ότι η απελευθέρωση της τιμής του βιβλίου δεν θα επηρεάσει δυσμενώς τον όγκο αλλά και το ποιοτικό εύρος των πνευματικών δημιουργημάτων γραπτού λόγου που διατίθενται στο κοινό.

Με την **περίπτωση 2** αίρονται οι περιορισμοί στην δυνατότητα πώλησης βιβλίων κατά τη διάρκεια των εκθέσεων. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα για διενέργεια περισσότερων της μίας εκθέσεων βιβλίων όπου είναι δυνατή η πώλησή τους, με αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη. Σύμφωνα με την έκθεση του ΟΟΣΑ είναι περιοριστική η οριζόντια απαγόρευση της διενέργειας πέραν της μίας έκθεσης βιβλίων όπου είναι δυνατή η πώληση και ο αριθμός των εκθέσεων αυτών πρέπει να δύναται να

αυξηθεί χωρίς ταυτόχρονα να αίρεται ο σκοπός της ρύθμισης, που αφορά στην προστασία των καταστημάτων πώλησης βιβλίων.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.5**, περιλαμβάνονται λοιπές διατάξεις σχετικές με την άρση περιορισμών στο λιανικό εμπόριο.

Με την **περίπτωση 1** προστίθεται στο ν. 4177/2013 εξουσιοδότηση στον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας να εκδώσει απόφαση, εντός 3 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, κατόπιν διαβούλευσης με τους τοπικούς και συλλογικούς φορείς, προκειμένου να επιτραπεί πιλοτικά σε τουλάχιστον τρεις τουριστικές περιοχές και για ένα έτος, η προαιρετική λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων όλες τις Κυριακές , χωρίς τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 16 και χωρίς την προηγούμενη απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη. Με την διάταξη αυτή δίνεται η δυνατότητα εφαρμογής πιλοτικής λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων στις οριζόμενες με την Υπουργική απόφαση τουριστικές περιοχές για την εξαγωγή συγκριτικών αποτελεσμάτων και στοιχείων για τη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές.

Με την **περίπτωση 2** παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση Κώδικα Δεοντολογίας για τις εκπτώσεις και προσφορές. Κρίθηκε σκόπιμο περιορισμοί αυτού του είδους να ρυθμίζονται πλέον επί τη βάσει Κώδικα Δεοντολογίας και προς τούτο εξουσιοδοτείται ο αρμόδιος Υπουργός να θεσπίσει Κώδικά Δεοντολογίας εντός εξαμήνου, μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς φορείς. Στον Κώδικα Δεοντολογίας θα ρυθμίζονται, ιδίως, θέματα που αφορούν στην πλήρη, σαφή και μη παραπλανητική ενημέρωση του κοινού στην διάρκεια των προσφορών, στην ποσότητα και στα χαρακτηριστικά των προσφερόμενων ειδών, στις συνέπειες παράβασης του Κώδικα Δεοντολογίας και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Με τον Κώδικα Δεοντολογίας ή άλλη κανονιστική πράξη θα ρυθμίζονται και ζητήματα που αφορούν στην χρονική περίοδο κατά την οποία τα εποχικά είδη μπορούν να προσφέρονται σε μειωμένη τιμή καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των καταστημάτων πώλησης αποθεμάτων (stock) και των εκπωτικών καταστημάτων (outlet) και η πώληση εμπορευμάτων από τα καταστήματα αυτά. Μετά την υιοθέτηση του Κώδικα Δεοντολογίας καταργούνται αυτοδικαίως οι υφιστάμενες ρυθμίσεις για τις εκπτώσεις και προσφορές που περιέχονται στις παραγράφους 2 έως 6 του ν. 4177/2013.

Παράλληλα, με την **περίπτωση 3** καταργούνται περιορισμοί των καταστημάτων πώλησης αποθεμάτων (stock) και των εκπωτικών καταστημάτων (outlet) που κρίθηκε ότι συνιστούν εμπόδιο στον ανταγωνισμό και με την **περίπτωση 4** καταργείται ο περιορισμός κατά τη διενέργεια προωθητικών ενεργειών σύμφωνα με τον οποίο η αξία του ανόμοιου προϊόντος που δίδεται ως δώρο πρέπει να είναι μικρότερη της αξίας του κύριου προϊόντος, καθώς η σχετική ρύθμιση κρίθηκε ότι περιορίζει την υιοθέτηση επιχειρηματικών επιλογών και στρατηγικής.

Με την **περίπτωση 5** καταργούνται αναχρονιστικές διατάξεις που έδιναν τη δυνατότητα στον Υπουργό να ρυθμίζει περισσότερα στοιχεία αναγραφής στα

τιμολόγια διακίνησης προϊόντων καθώς και το μητρώο χονδρεμπόρων το οποίο δεν έχει λειτουργήσει στην πράξη κατά τα οριζόμενα στο ν. 2323/1995. Με την **περίπτωση 6** αίρεται η εξαίρεση της Κυριακάτικης αγοράς του Πειραιά από την υποχρέωση ανανέωσης της άδειας, εξαίρεση που εισήχθη με το ν. 4013/2011. Παρά το γεγονός ότι η εν λόγω διάταξη είχε εφαρμογή άπαξ, εντούτοις θα πρέπει να καταργηθεί ρητώς για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Με την **περίπτωση 7** καταργείται η διαδικασία υποχρεωτικής γνωστοποίησης των απορρυπαντικών στο Γενικό Χημείο του Κράτους. Η ρύθμιση κρίθηκε ότι συντελεί στην αύξηση του κόστους για τις επιχειρήσεις που διαθέτουν απορρυπαντικά στην Ελληνική αγορά, καθώς όφειλαν να γνωστοποιούν τη σύνθεση και άλλα στοιχεία κάθε προϊόντος απορρυπαντικού προς το Γενικό Χημείο του Κράτους, καταβάλλοντας συγκεκριμένα τέλη για τη διαδικασία αυτή αλλά και ταυτόχρονα έχοντας την υποχρέωση να αποτυπώσουν σε κάθε προϊόν τον αντίστοιχο κωδικό έγκρισης. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούταν επιπρόσθετο κόστος στη διάθεση των προϊόντων και κατ' επέκταση και την τελική τιμή του προϊόντος αποθαρρύνοντας νέες επιχειρήσεις ή νέα προϊόντα να εισέλθουν στην αγορά, λειτουργώντας εις βάρος του ανταγωνισμού. Πλέον η γραφειοκρατική διοικητική διαδικασία αίρεται και αντικαθίσταται από μία απλή ηλεκτρονική καταχώριση, χωρίς την υποχρέωση αποτύπωσης του αντίστοιχου κωδικού έγκρισης. Ο κάθε παραγωγός και εισαγωγέας είναι υπεύθυνος για το προϊόν που διαθέτει στην Ελληνική αγορά όπως επιτάσσει η Ενωσιακή νομοθεσία, χωρίς να απαιτείται γνωστοποίηση (υπό τη μορφή εγκρίσεως) και περαιτέρω διοικητικά βάρη. Στη ν ίδια περίπτωση τίθενται οι απαραίτητες μεταβατικές διατάξεις για την λειτουργία του νέου καθεστώτος, καταργείται ρητώς το καταβαλλόμενο τέλος και αποσαφηνίζονται οι αντίστοιχες κυρώσεις.

Με την **περίπτωση 8** καταργείται η γενική ρήτρα επιβολής ανώτατων τιμών πώλησης «γενικά σε όλους τους χώρους, δημόσιους ή ιδιωτικούς, στους οποίους εξ αντικειμένου δεν είναι εφικτό να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός» (περίπτωση (ι), του Πίνακα 2, του άρθρου 137 της ΥΑ Α2- 861 -ΦΕΚ Β' 2044/2013), καθώς είναι εξαιρετικά ευρεία, δεν παρέχει κριτήρια για τον έλεγχο της Διοίκησης κατά την άσκηση της διακριτικής της ευχέρειας και δεν ανταποκρίνεται στον επιδιωκόμενο σκοπό προστασίας του καταναλωτικού κοινού. Διατηρείται ωστόσο η ανώτατη τιμή για βασικά είδη στα λοιπά σημεία που ορίζονται από το ίδιο άρθρο 137, δηλαδή κυλικεία που λειτουργούν σε κυλικεία πλοίων, δικαστηρίων, αρχαιολογικών χώρων, νοσοκομείων, αεροδρομίων κ.ά. Επιπλέον, καταργείται η δυνατότητα που παρέχει σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο στον Υπουργό Ανάπτυξης τη δυνατότητα να προσδιορίζει βασικά είδη βιοτικής ανάγκης που προσφέρονται υποχρεωτικά στα κυλικεία που λειτουργούν σε χώρους, των οποίων την κυριότητα ή εκμετάλλευση έχει το Δημόσιο, και να καθορίζει τις ανώτατες τιμές πώλησης των προϊόντων αυτών (άρθρο 16 του ν.όμου 3377/2005). Ο καθορισμός των τιμών, ειδικά σε ένα ευρύ φάσμα σημείων πώλησης, είναι από τα πιο περιοριστικά του ανταγωνισμού μέτρα και

κρίνεται ότι το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης είναι εξαιρετικά ευρύ και μη συγκεκριμένο. Επομένως με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, το άρθρο 16 του ν.3377/2005 καταργείται και, ακολούθως, συγκαταργείται και η ΥΑ Α2-96 (ΦΕΚ Β' 55/2007), που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης.

Τέλος, με την περίπτωση 9 καταργούνται ρητά απηρχαιωμένες εξουσιοδοτικές διατάξεις, που δεν συμβιβάζονται με την διάταξη του πρόσφατου ν. 4177/2013.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ ΣΤ.6. ΕΩΣ ΣΤ.9. : ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ο κλάδος της επεξεργασίας τροφίμων αποτελεί έναν από τους πυλώνες της παραγωγικής και μεταποιητικής δραστηριότητας της Ελληνικής οικονομίας. Η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία του τομέα σύμφωνα και με τον ΟΟΣΑ αναλογεί σε 5,9 δισεκατομμύρια Ευρώ (2011) το οποίο αντιπροσωπεύει 23% του συνολικού κλάδου της βιομηχανίας και 3,5% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας των οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας. Σε όρους εργασίας, ο τομέας προσέφερε 96,000 θέσεις εργασίας το τρίτο τετράμηνο του 2012 το οποίο εκπροσωπεί το 27,1% των συνολικών θέσεων εργασίας στη βιομηχανία. Παράλληλα, ο κλάδος έχει ισχυρή παρουσία στις εξαγωγές, με το πρώτο τετράμηνο του 2013 να αυξάνονται οι εξαγωγές τροφίμων κατά 4,4%, με αξία 1,6 δισεκατομμυρίων Ευρώ η οποία αντιπροσωπεύει το 13% των συνολικών εξαγωγών της χώρας.

Ο εντοπισμός των κανονιστικών εμποδίων στη νομοθεσία εφαρμόστηκε και στον τομέα της επεξεργασίας των τροφίμων, δεδομένης μάλιστα της σπουδαιότητας του συγκεκριμένου τομέα για την ελληνική οικονομία. Χαρτογραφήθηκε η νομοθεσία που διέπει το συγκεκριμένο τομέα και εντοπίστηκαν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό που αφορούν κυρίως τις ακόλουθες κατηγορίες: τα αρτοποιεία και γενικά τα αλευρώδη προϊόντα, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, την επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και προϊόντων κρέατος και τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών. Παρά το γεγονός ότι ο κλάδος διέπεται κατά ένα μεγάλο μέρος από την Ενωσιακή νομοθεσία που είτε έχει άμεση εφαρμογή στην ελληνική έννομη τάξη είτε έχει ενσωματωθεί αντίστοιχα, εντοπίστηκαν κανονιστικά εμπόδια στις βασικές υποκατηγορίες του κλάδου.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η άρση των εμποδίων, προκειμένου να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, να ομαλοποιηθεί η αγορά με περισσότερες επιλογές για τον καταναλωτή, μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων και να μειωθεί το κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων που συνιστά εμπόδιο εισόδου στις συγκεκριμένες αγορές. Παράλληλα, εντοπίστηκε πλήθος αναχρονιστικών διατάξεων που, αν και καταργημένες εν τοις πράγμασι, λειτουργούν εις βάρος της ασφάλειας δικαίου και των νέων επιχειρήσεων που θα ήθελαν να εισέλθουν στην εκάστοτε αγορά.

Ειδικότερα, στην **υποπαράγραφο ΣΤ.6.** περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για την αρτοποιητική νομοθεσία. Συγκεκριμένα, **με την περίπτωση 1** καταργούνται οι εκ του νόμου προκαθορισμένες ποσότητες και το προκαθορισμένο βάρος πώλησης άρτου και αρτοπαρασκευασμάτων και ορίζεται ρητά ότι τα προϊόντα αυτά ζυγίζονται υποχρεωτικά ενώπιον του καταναλωτή σε όλα τα σημεία πώλησης και φέρουν ένδειξη τιμής ανά κιλό και μόνον συμπληρωματικά τιμή τεμαχίου. Η προτεινόμενη ρύθμιση παρέχει τη δυνατότητα στους φούρνους να επιλέγουν ελεύθερα το βάρος του πωλούμενου προϊόντος ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς και καθιερώνεται η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, δηλαδή ανά κιλό. Με τον τρόπο αυτό επέρχεται πλήρης διαφάνεια στην πώληση των προϊόντων και προστατεύεται καλύτερα ο καταναλωτής ο οποίος θα καταβάλλει την αξία για ό,τι ακριβώς αγοράζει. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα ελεύθερης παραγωγής και άλλων υποδιαιρέσεων και πολλαπλάσιων των μέχρι σήμερα προκαθορισμένων βαρών και με τον τρόπο αυτό διευρύνεται η επιλογή των προϊόντων στην αγορά και οι επιλογές της επιχείρησης ανταποκρινόμενες στην αντίστοιχη ζήτηση. Συμπληρωματικά, για τα προϊόντα που συνήθως πωλούνται με το «τεμάχιο» προτείνεται η αναγραφή και της τιμής ανά τεμάχιο.

Με την **περίπτωση 2** παρέχεται η δυνατότητα πώλησης άρτου σε όλα τα καταστήματα, υπό την επιφύλαξη τήρησης των υγειονομικών διατάξεων και των διατάξεων σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την προστασία των καταναλωτών και εφόσον έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας πρατηρίου άρτου. Παράλληλα, για λόγους διασφάλισης της δημόσιας υγείας, δεν επιτρέπεται η διάθεση άρτου και η λειτουργία πρατηρίου άρτου εντός κρεοπωλείων, πτηνοπωλείων, ιχθυοπωλείων και περιπτέρων, εφόσον το πρατήριο άρτου δεν συνιστά αυτοτελές και ανεξάρτητο κατάστημα. Με τον τρόπο αυτό, όλα τα καταστήματα τροφίμων και ποτών μπορούν να διαθέσουν άρτο και προϊόντα άρτου στους καταναλωτές με παράλληλη διασφάλιση των υγειονομικών διατάξεων και της ασφάλειας της προστασίας του καταναλωτή και με εξαίρεση τα καταστήματα αυτά στα οποία ενδεχομένως εντοπίζεται κίνδυνος επιμόλυνσης.

Με την **υποπερίπτωση α της περίπτωσης 3** τίθεται ένα μεταβατικό στάδιο δύο (2) ετών για την προσαρμογή στις νέες ρυθμίσεις των υφιστάμενων πρατηρίων άρτων, των αρτοποιείων που λειτουργούν νόμιμα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νομοθετήματος, των βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων αρτοποιίας, καθώς και των επαγγελματικών εργαστηρίων παραγωγής ζύμης. Επίσης, **με την υποπερίπτωση β της περίπτωσης 3** καταργούνται οι παράγραφοι 3 έως και 6 του άρθρου 20 του ν. 3526/2007, καθώς κρίθηκε ότι είναι αόριστοι και δημιουργούν ανισότητες στην αγορά καθώς εισάγουν γενικές εξαιρέσεις για τις προ της έναρξης εφαρμογής του νόμου 3526/2007 επιχειρήσεις.

Με την **περίπτωση 4** καταργούνται οι διατάξεις για τα αποθέματα πρώτων και βοηθητικών υλών καθώς κρίθηκε ότι συντελούν στην αύξηση του λειτουργικού κόστους και, κατ' αποτέλεσμα, δημιουργούν ανασφάλεια στην ανάπτυξη του κλάδου.

Τέλος, με την περίπτωση 5 καταργείται το αναχρονιστικό ν.δ. 296/1969 που όριζε ελάχιστη δυναμικότητα παραγωγής για τους αρτοποιούς της πρωτεύουσας. Η ρύθμιση αυτή έχει εν τοις πράγμασι καταστεί άνευ αντικειμένου και πρέπει να καταργηθεί για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Στην υποπαράγραφο ΣΤ.7, περιλαμβάνονται οι διατάξεις που αφορούν στον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών.

Περίπτωση 1 και 2: Η χρήση των ενδείξεων «χωρίς συντηρητικά» και «χωρίς χρώματα» σε προϊόντα τροφίμων χρησιμοποιείται ευρύτατα σε πολλά από τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον από εμπορικής πλευράς για τις εταιρείες που επιθυμούν να προωθήσουν τα προϊόντα τους με τα εν λόγω ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Όταν οι ενδείξεις αυτές χρησιμοποιούνται καταχρηστικά παραβιάζονται οι διατάξεις του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου περί παραπλάνησης του καταναλωτή. Η παράβαση αυτή μπορεί να τεκμηριωθεί από τις γενικές διατάξεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να δίνονται στον καταναλωτή για τα τρόφιμα [παράγραφος 2α του άρθρου 11 του ΚΤΠ και άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 1169/2011] και τη χρήση προσθέτων τροφίμων [κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008]. Συνεπώς, η σχετική με τις ανωτέρω ενδείξεις διάταξη του ΚΤΠ και η σχετική απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου πρέπει να καταργηθεί.

Περίπτωση 3: Η ισχύουσα διάταξη της παραγράφου 13 του άρθρου 18 του ν. 4177/2013 δε επιτρέπει στην εφεσιβάλλουσα επιχείρηση να ορίσει ως εκπρόσωπό της εμπειρογνώμονα άλλης ειδικότητας εκτός του χημικού, κατά τη διαδικασία της κατ' έφεση εξέτασης δείγματος που εκτελείται στο Γενικό Χημείο του Κράτους. Ο περιορισμός αυτός μπορεί να οδηγήσει σε επιπλέον κόστος για τον εφεσιβάλλοντα, ο οποίος θα πρέπει να απασχολήσει, ειδικά γι' αυτό το σκοπό, επιστήμονα χημικό για την εκπροσώπηση. Με την παρούσα πρόταση τροποποίησης, και σε συνέχεια των υπ' αριθ. 378/1997 και 457/1998 γνωμοδοτήσεις το Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ορίσει ως εκπρόσωπό του στην εν λόγω διαδικασία οποιονδήποτε έχει μια από τις κατονομαζόμενες ειδικότητες, ο οποίος έχει την τεχνική επάρκεια για συγκεκριμένο είδος εργαστηριακής εξέτασης. Οι επιπλέον προτεινόμενες ειδικότητες έχουν αναγνωρισμένη από την ισχύουσα νομοθεσία (πχ ν. 4235/2014, π.δ. 78/1989) τεχνική επάρκεια για την εκτέλεση του συγκεκριμένου καθήκοντος

Στο πλαίσιο της προσπάθειας εκσυγχρονισμού του τομέα επεξεργασίας τροφίμων, κρίνεται σκόπιμο να προβλεφθεί η υιοθέτηση ενός σύγχρονου κώδικα καλών πρακτικών, ο οποίος θα εκδοθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από διαβούλευση με τους φορείς της αγοράς. Ο κώδικας αυτός θα είναι ένα ευέλικτο εργαλείο, το οποίο θα συγκεντρώνει τους ορισμούς των τροφίμων και ποτών με ιδιαίτερη σύνθεση που προωθεί την παραγωγή του τροφίμου ή ποτού με παραδοσιακή μέθοδο, σε ένα κείμενο που θα ορίζει τη διαδικασία παραγωγής και επεξεργασίας των τροφίμων, τη συσκευασία τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα, επικαιροποιούμενο και

προσαρμοζόμενο άμεσα και πιο εύκολα στις νέες τεχνολογίες και στις ανάγκες της αγοράς. Στην **περίπτωση 4** παρέχεται η αναγκαία νομοθετική εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών για έκδοση του προτεινόμενου ανωτέρω κώδικα καλών πρακτικών.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.8.** περιλαμβάνονται οι διατάξεις που αφορούν στον κλάδο των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη **περίπτωση 1** και για λόγους ασφάλειας δικαίου διευκρινίζεται ότι η διαδικασία έγκρισης του άρθρου 10 της υπ' αριθ. 302026/2004 (Β' 1688) ΚΥΑ απαιτείται να ακολουθηθεί άπαξ από τους αγοραστές αγελαδινού γάλακτος και πάντως πριν από την έναρξη δραστηριότητας και την αγορά οποιαδήποτε ποσότητας γάλακτος από τους παραγωγούς.

Αναφορικά με την προτεινόμενη **περίπτωση 2** και το θεσμικό πλαίσιο του γάλακτος:

Σύμφωνα με το υφιστάμενο πλαίσιο στην Ελλάδα υπάρχει γάλα παστεριωμένο διάρκειας μέχρι 5 ημερών, που μπορεί να ονομάζεται και «φρέσκο», και γάλα υψηλής παστερίωσης. Παρά την υψηλή ζήτηση για γαλακτοκομικά προϊόντα, το υφιστάμενο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς γάλακτος έχει οδηγήσει σε ακριβές τιμές για τον καταναλωτή, μείωση του αριθμού των αγελαδοτρόφων και μείωση της ελληνικής παραγωγής γάλακτος λόγω της έλλειψης ανταγωνιστικότητας.

Στη χώρα μας καταγράφεται μια από τις υψηλότερες τιμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τον καταναλωτή. Επιπλέον, παρά τη βαθιά οικονομική κρίση, η μέση τιμή του παστεριωμένου γάλακτος αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια με σημαντικά υψηλότερο ρυθμό από ότι ο συνολικός δείκτης της κατηγορίας διατροφή. Συνολικά, από το 2009 μέχρι σήμερα, οι τιμές του γάλακτος κατέγραψαν συνολική αύξηση κατά +8,5% ενώ οι τιμές της συνολικής κατηγορίας της διατροφής +4,9%. Για το 2013 οι τιμές του παστεριωμένου γάλακτος συνέχιζαν να αυξάνονται (+3,5% τη περίοδο Δεκ. 2012-Δεκ. 2013), τη στιγμή που η γενική κατηγορία της διατροφής παρουσιάζει πτώση (-0,6%). Το σημερινό καθεστώς λειτουργίας της αγοράς γάλακτος επιβαρύνει κατά 25% όλο το κύκλωμα μεταποίησης, διανομής, λιανεμπορίου και κατανάλωσης γάλακτος. Η ανάγκη διανομής καθημερινά σε πολλά σημεία της επικράτειας και μάλιστα σε μικρό χρονικό περιθώριο, σε συνδυασμό με το κόστος των επιστροφών και την απουσία εναλλακτικών δικτύων διανομής έχουν καταστήσει την αγορά κοστοβόρα με μόνο δυσμενή αποτελέσματα για τον Έλληνα καταναλωτή. Όλα τα παραπάνω κάνουν επιτακτική την ανάγκη τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου που ισχύει σήμερα.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 2** αίρεται ο περιορισμός της ανώτατης διάρκειας συντήρησης του παστεριωμένου γάλακτος και ορίζεται ρητώς ότι οι παρασκευαστές θα θέτουν οι ίδιοι τη διάρκεια ζωής του παραγόμενου προϊόντος γάλακτος, με βάση τη χρησιμοποιούμενη σε κάθε μονάδα τεχνολογία και μέθοδο παστερίωσης και με την αυτονόητη προϋπόθεση ότι πληρούν τις προβλέψεις του ενωσιακού δικαίου και

ελέγχονται σύμφωνα με αυτές καθώς και όλους τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας που έχει θέσει ο νόμος, όπως ακριβώς συμβαίνει σε όλα τα υπόλοιπα προϊόντα ζωικής προέλευσης. Παράλληλα, σε όλα τα είδη γάλακτος, ορίζεται ότι η ημερομηνία παστερίωσης και ημερομηνία λήξης θα πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς στη συσκευασία, όπως και το σήμα καταλληλότητας και η θερμοκρασία συντήρησης. Επίσης, θα πρέπει να αναγράφεται σε σαφή μορφή και εμφανές σημείο στο ίδιο οπτικό πεδίο με το σήμα του προϊόντος και η ένδειξη διάρκειας σε ημέρες (π.χ. «γάλα [χ] ημερών»). Τέλος, θεσπίζεται ειδική κατηγορία παστεριωμένου γάλακτος ημέρας, το οποίο δύνανται να επισημανθεί με την ένδειξη «γάλα ημέρας» και το οποίο συλλέγεται και συσκευάζεται εντός 24 ωρών, δεν έχει υποστεί επεξεργασία θέρμισης ή άλλη ισοδύναμη επεξεργασία προ της παστερίωσης (ήτοι θέρμανσης που δεν συνιστά παστερίωση και που δεν οδηγεί σε αποτέλεσμα αρνητικής φωσφατάσης), με διάρκεια ζωής συνολικά 2 ημερών από την ημέρα παστερίωσης. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το για τα πάσης φύσεως πωλούμενα γάλατα, οι λιανοπωλητές υποχρεούνται όπως κάθε επί μέρους κατηγορία αυτών να την τοποθετούν σε ευδιάκριτα ξεχωριστά σημεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΥΑ Α2-861/2013.

Με τη νέα ρύθμιση το εθνικό πλαίσιο εναρμονίζεται με την κοινή πρακτική των περισσότερων χωρών της Ευρώπης. Επιπλέον, η προτεινόμενη ρύθμιση θα συμβάλει στη μείωση του κόστους επιστροφών και στην ανάπτυξη εναλλακτικών δικτύων διανομής, οδηγώντας σε ουσιαστική μείωση της τιμής του γάλακτος. Παράλληλα όμως, με τη θέσπιση του γάλακτος «ημέρας», ενισχύεται ο τοπικός παραγωγός και οι συνεταιρισμοί, έχοντας πλέον τη δυνατότητα να πωλούν απευθείας φρέσκο γάλα σε καταναλωτές της περιοχής. Έτσι οι μικροί τοπικοί παραγωγοί όχι μόνο δεν αποδυναμώνονται, αλλά αποκτούν τη δυνατότητα να διαφοροποιηθούν ανταγωνιστικά και να ισχυροποιήσουν τη θέση τους στη σχετική αγορά.

Η ρύθμιση αυτή, σε συνδυασμό με την επικείμενη καθιέρωση του σήματος ελληνικού προϊόντος και την απονομή του σε όσες επιχειρήσεις πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, θα δώσει την απαραίτητη ώθηση στους Έλληνες παραγωγούς να αποκτήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα στην αγορά. Οι προτάσεις αυτές παρέχουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο με περισσότερες επιλογές για τον καταναλωτή, ομαλοποιούν την αγορά, στηρίζουν με πιο ουσιαστικό τρόπο τον Έλληνα παραγωγό, αίροντας αγκυλώσεις που λειτουργούν τελικά εις βάρος τόσο του παραγωγού όσο και του καταναλωτή. Με την **περίπτωση 3** αίρεται αναχρονιστική διάταξη σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός είχε την αποφασιστική αρμοδιότητα να υποχρεώσει τις βιομηχανίες γάλακτος να παράγουν μόνο παστεριωμένο γάλα. Η διάταξη ανάγεται σε ανάγκες άλλων εποχών και πρέπει να καταργηθεί για λόγους ενίσχυσης της ασφάλειας δικαίου.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.9.** περιλαμβάνονται οι λοιπές διατάξεις που αφορούν τον κλάδο επεξεργασίας τροφίμων.

Με τις ρυθμίσεις της περίπτωσης 1 (1α έως 1δ) επιδιώκεται η μείωση του κόστους που προκύπτει από την υποχρέωση των υπεύθυνων καταστήματος λιανικής πώλησης κρεάτων να έχουν σαφή διαχωρισμό (χωροταξικό ή χρονικό) μεταξύ των δραστηριοτήτων παρασκευαστηρίου και καταστήματος. Προς το σκοπό αυτό, προτείνεται ο εν λόγω διαχωρισμός να είναι σαφής για λόγους υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, αλλά να δίνεται ταυτόχρονα η δυνατότητα ο διαχωρισμός αυτός να είναι είτε μόνιμος είτε προσωρινός. Τέλος, παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση Υπουργικής Απόφασης που θα ρυθμίζει, αναλογικά τις παραγόμενες ποσότητες, κάθε σχετικό θέμα με τον παρακείμενο χώρο παρασκευαστηρίου σε κατάσταση λιανικής πώλησης κρέατος.

Με την περίπτωση 2 θεσπίζονται μεγαλύτερες συσκευασίες εμπορίας ελαιολάδου, άνω των 5 λίτρων που ισχύουν για τη λιανική πώληση, εφόσον το προϊόν προορίζεται για εστιατόρια, νοσοκομεία, καφέ ή άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις και όχι για τον τελικό καταναλωτή. Με την προτεινόμενη διεύρυνση της χωρητικότητας επιδιώκεται η ποικιλία στα προϊόντα που προσφέρονται στον καταναλωτή και κατ' επέκταση η μείωση του κόστους για τον αγοραστή. Σε κάθε περίπτωση κατά τα λοιπά, συνεχίζει να ισχύει η Υπουργική Απόφαση 323902/2009.

Τέλος, με τις περιπτώσεις 3 και 4, καταργούνται το άρθρο 5 του ν. 4035/1960, καθώς και η παράγραφος 1^α της ΥΑ 1733/1974. Τα εν λόγω νομοθετήματα περιείχαν διατάξεις που δεν έχουν πια έρεισμα στα χαρακτηριστικά της σχετικής αγοράς και η ισχύς τους είχε συνήθως ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των επιλογών του καταναλωτή. Οι ρυθμίσεις αυτές καταργούνται προς το σκοπό της ενίσχυσης της ασφάλειας δικαίου.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ ΣΤ.10 ΕΩΣ ΣΤ.12.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ

Ο κλάδος των δομικών υλικών καλύπτει ένα ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα. Η βιομηχανία των δομικών υλικών, σύμφωνα και με την έκθεση του ΟΟΣΑ, σημείωσε το έτος 2010 5.3 δισεκατομμύρια Ευρώ της Ακαθάριστη Προστιθέμενης Αξίας (GVA), αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 27.2% της συνολικής Ελληνικής βιομηχανίας γεγονός που αποδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία του κλάδου για την Ελληνική οικονομία μέχρι σήμερα. Τα κανονιστικά εμπόδια στον τομέα των δομικών υλικών σε σχέση με τον ανταγωνισμό εντοπίστηκαν κυρίως στον τομέα της διακίνησης τσιμέντου, στην εμπορία ασφάλτου και στη λειτουργία λατομείων και ορυχείων. Η άρση των εμποδίων αναμένεται να έχει συλλογικό όφελος για την αγορά των δομικών υλικών, η οποία θα καταστεί περισσότερο ανταγωνιστική με συνεπακόλουθο όφελος για τον καταναλωτή. Επιπλέον, με τις νέες ρυθμίσεις δημιουργείται ένα πιο ευέλικτο περιβάλλον, ενισχύεται η είσοδος νέων επιχειρήσεων και κατ' επέκταση ενθαρρύνεται η μεγαλύτερη αποδοτικότητα του τομέα των δομικών υλικών. Ειδικότερα:

Στην υποπαράγραφο ΣΤ.10, περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για τη διακίνηση τσιμέντου.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται η διακίνηση τσιμέντου που παράγεται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από φορείς άλλους από τους παραγωγούς τσιμέντου ή που παράγεται σε τρίτες χώρες. Με τις εν λόγω διατάξεις επιχειρείται η εξάλειψη εμποδίων στην ελεύθερη διακίνηση του προϊόντων τσιμέντου, καθώς και η θέσπιση κανόνων, αναφορικά με το ίδιο αντικείμενο, συμβατών με τις αρχές του ελεύθερου και υγιούς ανταγωνισμού. Το προϋπάρχον καθεστώς της άνευ διακρίσεως υποχρέωσης διακίνησης μέσω των Κέντρων Διανομής Τσιμέντων που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα κρίνεται ότι περιορίζει και νοθεύει τον υγιή ανταγωνισμό. Κατά συνέπεια, κρίνεται απαραίτητο να περιοριστεί η υποχρέωση αυτή μόνον στις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες δεν είναι δυνατό να διασφαλισθεί με άλλον τρόπο ο έλεγχος της ποιότητας, της ιχνηλασιμότητας και της σύστασης του προϊόντος, καθώς και η συμβατότητά του με κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Έτσι, στην **περίπτωση 1 (1α έως 1γ)** προβλέπεται ότι η υποχρέωση διακίνησης τσιμέντου από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω Κέντρων Διανομής Τσιμέντων δεν θα υφίσταται πλέον ούτε στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το τσιμέντο θα διακινείται σε σφραγισμένους από τον παραγωγό μεγασάκους, εφόσον αυτοί θα φθάνουν ανέπαφοι μέχρι τον τελικό χρήστη ούτε στις περιπτώσεις του τσιμέντου που θα διακινείται ως χύδην μεν αλλά θα προορίζεται για ίδια χρήση του παραλήπτη, θα μεταφέρεται σε σφραγισμένα μεταφορικά μέσα μέχρι την παραλαβή του από τον τελικό χρήστη και το προϊόν θα παραλαμβάνεται και χρησιμοποιείται απευθείας από τον τελικό χρήστη (παραλήπτη) χωρίς να μεσολαβεί στάδιο ενδιάμεσης αποθήκευσης. Και τούτο διότι η ασφάλεια και η τήρηση των προδιαγραφών του προϊόντος διασφαλίζεται με τη χρήση κλειστού μεταφορικού μέσου, όπως φορτηγό σιλό ή σφραγισμένο πλοίο, στο μέτρο που πριν την αποστολή του το προϊόν έχει ελεγχθεί και προορίζεται για ίδια χρήση. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση τσιμέντου σε μεγασάκους, εφόσον οι σάκοι αποστέλλονται σφραγισμένοι με σήμανση CE και δεν ανασυσκευάζονται μεταξύ αποστολής και παραλαβής από τον τελικό χρήστη. Οι ρυθμίσεις προωθούν τον ελεύθερο ανταγωνισμό καθώς αίρουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην είσοδο στην αγορά προμήθειας και εμπορίας τσιμέντου.

Με την **υποπερίπτωση 1δ** θεσπίζεται η υποχρέωση των διακινητών, πριν την διακίνηση του τσιμέντου, να υποβάλουν στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ερωτηματολόγιο και υπεύθυνη δήλωση, δηλώνοντας ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την απαλλαγή από την απαίτηση διακίνησης μέσω Κέντρου Διανομής Τσιμέντων. Το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου καθορίζεται με Υπουργική απόφαση που εκδίδεται εντός 60 ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και, εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, ο διακινητής υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις απαλλαγής από τη διακίνηση μέσω Κέντρου Διανομής.

Με τις **περιπτώσεις 2 έως 5** λαμβάνονται πρόσθετες εγγυήσεις και θεσπίζεται μηχανισμός επίβλεψης για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων διακίνησης, την εξασφάλιση ποιότητας του διακινούμενου τσιμέντου, σύμφωνα με τις κοινοτικές προδιαγραφές, καθώς την ορθή λειτουργία των κέντρων διανομής. Ειδικότερα, με την **υποπερίπτωση 2α** ρυθμίζονται τα θέματα πιστοποίησης των Κέντρων Διανομής τα οποία πρέπει να είναι σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 197-2. Ταυτόχρονα ορίζεται ότι η χωρητικότητα τόσο των σιλό αποθήκευσης όσο και των Κέντρων Διανομής πρέπει να είναι ικανή ώστε να εξασφαλίζεται η παραλαβή για κάθε τύπο ξεχωριστά του συνόλου των διακινούμενων ποσοτήτων. Με την **υποπερίπτωση 2β** ορίζεται ότι οι φορείς που ιδρύουν και λειτουργούν τα Κέντρα Διανομής είναι υπεύθυνοι για τα προϊόντα που διακινούνται ή αποθηκεύονται μέσω αυτών. Με την **υποπερίπτωση 2γ** προβλέπεται ότι η συμμόρφωση των Κέντρων Διανομής Τσιμέντων βεβαιώνεται με το Πιστοποιητικό από τον Φορέα Πιστοποίησης και ορίζεται η διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων από τον Φορέα Πιστοποίησης προκειμένου να εκδοθεί η Βεβαίωση Συμμόρφωσης που χορηγεί η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας. Με την **υποπερίπτωση 2δ** ρυθμίζεται η δυνατότητα ανάκλησης του πιστοποιητικού εφόσον διαπιστωθεί μη συμμόρφωση του Κέντρου Διανομής Τσιμέντων και η αυτοδίκαιη ανάκληση και της Βεβαίωσης Συμμόρφωσης.

Με την **περίπτωση 3** ρυθμίζονται τα θέματα αδειοδότησης των Κέντρων Διανομής Τσιμέντων. Ορίζεται επίσης ότι η Βεβαίωση Συμμόρφωσης και το Πιστοποιητικό από Φορέα Πιστοποίησης αποτελούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας του Κέντρου Διανομής Τσιμέντου.

Με την **περίπτωση 4** ορίζεται ότι το τσιμέντο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές ποιότητας και καταλληλότητας όπως αυτές προσδιορίζονται στον Κανονισμό προτύπου ΕΛΟΤ EN 197-2, να φέρει όλα τα νόμιμα παραστατικά έγγραφα και τη σήμανση CE εφόσον διακινείται και διατίθεται συσκευασμένο.

Με την **περίπτωση 5** ορίζεται η αρμοδιότητα ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων.

Τέλος, με την **περίπτωση 6** τίθεται μεταβατική διάταξη ενός έτους για τη συμμόρφωση των υφιστάμενων Κέντρων Διανομής και με την **περίπτωση 7** καταργείται η ισχύουσα Υπουργική Απόφαση και κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει το ίδιο θέμα.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.11**, ρυθμίζεται η άρση των περιορισμών για την εμπορία ασφάλτου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση αίρονται οι προϋποθέσεις περί ελάχιστου εταιρικού κεφαλαίου και περί ελάχιστου όγκου των αποθηκευτικών χώρων που απαιτείται να έχουν οι κάτοχοι Άδειας Εμπορίας Ασφάλτου (κατηγορίας Δ'). Η απαίτηση αποθηκευτικού χώρου τέτοιας έκτασης και χωρητικότητας (2,000 κ.μ.) του ισχύοντος καθεστώτος, σε συνδυασμό με την έλλειψη ολοκληρωμένου πλαισίου χρήσεων γης στην Επικράτεια, κρίθηκε από τον ΟΟΣΑ ότι δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο τη

δυνατότητα εισόδου δεδομένης της δυσκολίας αδειοδότησης αποθηκευτικού χώρου τέτοιας δυναμικότητας. Το ισχύον καθεστώς κρίθηκε ότι επιβάλλει υπέρμετρα εμπόδια εισόδου στην αγορά της ασφάλτου, ενισχύοντας τη συγκέντρωση στη σχετική αγορά και λειτουργώντας εις βάρος του υγιούς ανταγωνισμού. Παράλληλα, οι λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκαν οι προϋποθέσεις ελάχιστου εταιρικού κεφαλαίου και αποθηκευτικού χώρου, ήτοι η εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης και η ασφάλεια/ασφάλιση του προϊόντος, είναι ζητήματα που εξαρτώνται από το μέγεθος και τις δυνατότητες της εκάστοτε επιχείρησης εμπορίας και πρέπει να αποτελούν προϊόν επιχειρηματικών επιλογών. Η άρση των περιορισμών αναμένεται να ενθαρρύνει νέες επιχειρήσεις να εισέλθουν στον κλάδο και κατ' επέκταση να λειτουργήσει προς όφελος του υγιούς ανταγωνισμού με ενδεχόμενες θετικές επιπτώσεις στην τιμή του διακινούμενου προϊόντος.

Στην υποπαράγραφο ΣΤ.12, ρυθμίζονται τα ζητήματα των λατομείων και ορυχείων. Ειδικότερα, με την **περίπτωση 1** ρυθμίζεται το πλαίσιο της άδειας λειτουργίας των μηχανημάτων κατεργασίας των αδρανών υλικών. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η άδεια λειτουργίας δίδεται για 15 έτη, αλλά η διάρκεια της επεκτείνεται αυτοδικαίως για όσο χρονικό διάστημα τυχόν ισχύει η άδεια εκμετάλλευσης ή η σύμβαση μίσθωσης.

Με την **περίπτωση 2** καταργείται η υποχρέωση υποβολής δεδομένων στις αρμόδιες υπηρεσίες όσων εκμεταλλεύονται λατομεία βιομηχανικών ορυκτών, ή μαρμάρων κατά το μέρος που αφορά σε στοιχεία για την παραγωγή και διακίνηση προϊόντων. Με την **περίπτωση 6**, και κατ' αντιστοιχία με την περίπτωση 2, καταργείται η υποβολή στοιχείων, εκ μέρους των λατομείων ορυκτών και μαρμάρων, που αφορούν την παραγωγή και διακίνηση των ορυκτών και μαρμάρων, τη διάθεση στο εξωτερικό, τις επιτευχθείσες τιμές πώλησης, τα μη διατιθέμενα ορυκτά και μάρμαρα και τη μέγιστη δυνατή ετήσια παραγωγή. Παράλληλα όμως, διατηρείται η υποβολή των υπόλοιπων στοιχείων όπως ορίζονται στο ν. 669/1977.

Με την **περίπτωση 3** περιορίζονται οι ευρείες αρμοδιότητες δημοσίων αρχών σχετικά με τον υπολογισμό των αναλογικών μισθωμάτων μίσθωσης λατομείου αδρανών υλικών και θεσπίζονται συγκεκριμένα κριτήρια για τον υπολογισμό τους, καταργουμένης της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που είχε μέχρι σήμερα ο Περιφερειάρχης έτσι ώστε η μισθώτρια επιχείρηση να μπορεί να εκτιμήσει το αναλογικό μίσθωμα που μπορεί να προκύψει από την σχετική εκτίμηση των στοιχείων. Με την **περίπτωση 5** περιορίζεται η αρμοδιότητα της Επιτροπής να γνωμοδοτεί μόνο σχετικά με τους όρους που περιγράφονται στο άρθρο 5 του ΠΔ 285/1979 προκειμένου ο Περιφερειάρχης να προβεί στην έγκριση ή μη της μίσθωσης δια απευθείας σύμβασης της αιτούμενης λατομικής έκτασης.

Με την **περίπτωση 4** καταργούνται οι περιορισμοί περί ανώτατου και κατώτατου ορίου της έκτασης των λατομείων μαρμάρου για την οποία χορηγείται άδεια εκμετάλλευσης, καθώς αποτελεί εμπόδιο εισόδου όσων επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στη σχετική αγορά περιορίζοντας τον αριθμό των πιθανών επιχειρήσεων και λειτουργώντας εις βάρος του

ανταγωνισμού. Με την κατάργηση των περιορισμών, η ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις είναι σε θέση να προσαρμόσουν την προς εκμετάλλευση έκταση ανάλογα με της οικονομικές και εμπορικές τους ανάγκες.

Κατ' εξαίρεση, θεωρείται δικαιολογημένος και αναλογικός ο περιορισμός ως προς το ανώτατο όριο των 100,000 στρεμμάτων στις περιπτώσεις της απευθείας ανάθεσης. Στις περιπτώσεις αυτές, εξακολουθεί να ισχύει ο περιορισμός περί ανώτατου ορίου της έκτασης για την οποία χορηγείται άδεια εκμετάλλευσης (δια απ' ευθείας ανάθεσης), προκειμένου να μην δεσμεύεται υπέρμετρα η προς εκμετάλλευση έκταση λαμβανομένων υπόψη και τον τυχόν περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Τέλος, με την **περίπτωση 7** καταργείται η ρύθμιση για την υποχρέωση διορισμού μηχανικών με ειδικά προσόντα καθώς και η θέσπιση ελάχιστου αριθμού μηχανικών ανάλογα με τις μονάδες παραγωγής ανά νομό καθώς αύξανε το λειτουργικό κόστος των μονάδων. Επαφίεται πλέον στην εκάστοτε επιχείρηση να ορίσει τον απαιτούμενο ειδικό και τον αριθμό αυτών για την λειτουργία των μονάδων παραγωγής προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ ΣΤ.13 ΕΩΣ ΣΤ.17: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο κλάδος του τουρισμού αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της Ελληνικής οικονομίας. Σύμφωνα και με την έκθεση του ΟΟΣΑ, ο κλάδος προσέλκυσε το 2012 15,5 εκατομμύρια τουρίστες με κατά προσέγγιση έσοδα της τάξης των 10 δισεκατομμυρίων, που αντιπροσωπεύουν το 5% του ΑΕΠ. Μεταξύ των υπο-κλάδων του τουρισμού, η μεγαλύτερη συμμετοχή εντοπίζεται στις υπηρεσίες καταλυμάτων που αντιπροσωπεύουν το 3% του ΑΕΠ (2011) και το οποίο βρίσκεται πάνω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο (EU-27) κατά 1%. Το 2012, ο αριθμός των ξενοδοχειακών και άλλων παρόμοιων καταλυμάτων έφτασε τα 9.670, περίπου 5% του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα στοιχεία συνηγορούν στην απόλυτη σημασία του κλάδου για την Ελληνική οικονομία.

Παρά την απελευθέρωση πολλών τουριστικών δραστηριοτήτων τα τελευταία έτη προκειμένου να καταστεί ο κλάδος ακόμα πιο ελκυστικός και να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, η μελέτη για τον εντοπισμό των κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό κατέδειξε ότι παρά το μέγεθος του κλάδου, παραμένουν σήμερα σημαντικά εμπόδια στην νομοθεσία. Εντοπίστηκαν διατάξεις που εμποδίζουν το καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού στον τομέα του τουρισμού και οι νέες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εξάλειψη των αντίστοιχων εμποδίων προς όφελος της ίδιας της δραστηριότητας, των καταναλωτών και του συνόλου των τουριστών.

Συγκεκριμένα, εντοπίστηκαν ρυθμίσεις που όριζαν ελάχιστες προδιαγραφές για την τουριστική δραστηριότητα οι οποίες ωστόσο κρίθηκαν υπερπροστατευτικές ή ότι απαδούν της επιχειρηματικής δραστηριότητας την οποία επιδιώκουν να ρυθμίσουν και ενδέχεται να λειτουργήσουν

αποτρεπτικά για νέους επιχειρηματίες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στη σχετική αγορά ή ενδέχεται να αλλοιώσουν τον ελεύθερο καθορισμό των τιμών μακράν πέραν του συσχετισμού προσφοράς και ζήτησης. Ομοίως, εντοπίστηκε πλήθος διατάξεων χωροταξικών απαιτήσεων και συγκεκριμένων προδιαγραφών που αυξάνουν το κόστος εισόδου νέων επιχειρήσεων. Οι διατάξεις αυτές προτείνεται να καταργηθούν, καθώς, όπως αναφέρεται και στην έκθεση ΟΟΣΑ, οδηγούν σε αύξηση κόστους και κατ' επέκταση σε εμπόδια εισόδου. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στην **υποπαράγραφο ΣΤ.13.**

Ειδικότερα, με την **περίπτωση 1** επιδιώκεται η απλοποίηση διατάξεων του π.δ. 14/2007 ώστε πλέον η κάλυψη τουριστικών καταλυμάτων κοντά σε αυτοκινητοδρόμια να προκύπτει από τους συσχετισμούς της αγοράς χωρίς κανονιστική επιβολή ελάχιστων κλινών ή άλλων προδιαγραφών που αποδείχτηκαν στείρες. Αντιστοίχως, καταργούνται οι σχετικές διατάξεις του π.δ. 14/2007.

Ομοίως, εντοπίστηκαν χωροταξικές διατάξεις και προδιαγραφές λειτουργίας οι οποίες δεν κρίθηκαν αναλογικές και αντ' αυτού περιόριζαν υπέρμετρα την επιχειρηματική δραστηριότητα ή δημιουργούσαν μεγάλο κόστος εισόδου. Με την **περίπτωση 2** καταργούνται χιλιομετρικές αποστάσεις μέσα στις οποίες έπρεπε να είναι εγκατεστημένα τα Κέντρα Αθλητικού και Προπονητικού Τουρισμού σε σχέση με τις ξενοδοχειακές μονάδες 500 κλινών καθώς και η υποχρεωτική λειτουργία των κέντρων καθ' όλο το έτος.

Ομοίως με την **περίπτωση 3** καταργούνται χιλιομετρικές προδιαγραφές και απαιτήσεις δυναμικότητας κέντρων θαλασσοθεραπείας.

Με την **περίπτωση 4** καταργείται, αφενός, η έγκριση σκοπιμότητας για τη δημιουργία Συνεδριακού Κέντρου και, αφετέρου, οι απαιτήσεις σύμφωνα με τις οποίες τα Συνεδριακά Κέντρα πρέπει να βρίσκονται πλησίον ξενοδοχειακών καταλυμάτων.

Με την **περίπτωση 5** καταργούνται οι ρυθμίσεις που επέβαλλαν ελάχιστες προδιαγραφές ως προς την τουριστική ανάπτυξη πλησίον θεματικών πάρκων, οι οποίες αποδείχτηκε ότι εμποδίζαν την ομαλή αλληλεπίδραση ή τη νέα πρωτοβουλία για την τουριστική ανάπτυξη εν προκειμένω.

Με την **περίπτωση 6** ορίζεται ρητά και αποσαφηνίζεται ότι η έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου/γηπέδου που αφορά τις οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (κάμπινγκς), παρέχεται μόνον εφόσον συντρέχουν οι περιοριστικά περιγραφόμενες στην ισχύουσα νομοθεσία προϋποθέσεις.

Με την **περίπτωση 7** αίρονται πρόσθετες απαιτήσεις για τους διευθυντές τουριστικών καταλυμάτων και με την **περίπτωση 8** αίρονται οι περιορισμοί επέκτασης συγκεκριμένου τύπου ξενοδοχείων.

Με την **περίπτωση 9** καταργούνται οι ελάχιστες προδιαγραφές και χιλιομετρικές απαιτήσεις για την ίδρυση χιονοδρομικού κέντρου.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.14.** περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για τις τουριστικές μεταφορές.

Με τις **περιπτώσεις 1α και 2** αίρονται περιορισμοί που είχαν εισαχθεί ως προς την εκμίσθωση επιβατηγών ιδιωτικής χρήσης (ΕΙΧ) και συγκεκριμένα αίρεται ο περιορισμός τα οχήματα να είναι κατ' ελάχιστον κινητήριας δύναμης 1.500 κυβικών μέτρων, και μειώνεται η ελάχιστη διάρκεια εκμίσθωσης από 12 σε 6 ώρες. Με τον τρόπο αυτό αίρονται εμπόδια που οδηγούσαν σε τεχνητή διάκριση και καθιστούσαν δυσχερή και κοστοβόρα την είσοδο νέων παικτών στην συγκεκριμένη αγορά. Παράλληλα όμως, παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις περί εκπομπών ρύπων, ελάχιστης διάρκειας των αυτοκινήτων κ.λπ.. Παράλληλα, με την **περίπτωση 1β** επεκτείνεται η δυνατότητα χρηματοδοτικής μίσθωσης επιβατηγών δημοσίας και ιδιωτικής χρήσης σε όλα τα τουριστικά καταλύματα του ν. 2160/1993 και όχι αποκλειστικά στα κύρια τουριστικά καταλύματα που ίσχυε έως σήμερα έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο και μικρότερες ξενοδοχειακές μονάδες, αυξάνοντας τις επιλογές των τουριστών.

Με τις **περιπτώσεις 3, 4 και 5** καταργούνται περιορισμοί που σχετίζονται με τη λειτουργία επιχειρήσεων εκμίσθωσης μοτοσικλετών άνω των 50 κ.ε. άνευ οδηγού. Επιπλέον, ο καθορισμός ανώτατου ποσοστού τρίκυκλων ή τετράκυκλων οχημάτων σε σχέση με τη δυναμικότητα της εκάστοτε επιχείρησης μεταβιβάζεται στον οικείο Δήμο. Το ανώτατο ποσοστό δεν δύναται να είναι μικρότερο από την σημερινό ποσοστό 20%. Η θέση ανώτατου ποσοστού θα πρέπει να λαμβάνεται ιδίως για λόγους προστασίας του οικιστικού περιβάλλοντος, της ασφάλειας των τουριστών και των τοπικών ιδιαιτεροτήτων. Ταυτόχρονα, τίθεται μεταβατική διάταξη 6 μηνών για τη θέση σε ισχύ της περίπτωσης αυτής.

Με την **περίπτωση 6** τροποποιείται το εδάφιο (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 711/1977 και επιδιώκεται η πλήρης απελευθέρωση στην πρόσβαση και άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας θέσης σε κυκλοφορία ειδικού τουριστικού λεωφορείου, με την κατάργηση της προϋπόθεσης θέσης σε κυκλοφορία μόνο καινούριων τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης και της ρύθμισης ότι τόσο τα καινούρια όσο και μεταχειρισμένα λεωφορεία τίθενται σε κυκλοφορία υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του ίδιου νόμου. Σύμφωνα με το ισχύον καθεστώς, σε κυκλοφορία τίθενται μόνο καινούρια τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης, ενώ μεταχειρισμένα τουριστικά λεωφορεία προέλευσης εσωτερικού ή εξωτερικού (χώρας μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.) τίθενται σε κυκλοφορία μόνο σε περίπτωση αντικατάστασης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ίδιου ως άνω αναφερόμενου νόμου. Το γεγονός αυτό συνιστά ένα άτυπο εμπόδιο για την απεριόριστη πρόσβαση στην αγορά. Το υψηλό κόστος απόκτησης νέου τουριστικού λεωφορείου σε συνδυασμό με τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες οδηγεί τους νέους επαγγελματίες που επιθυμούν να εισέλθουν στον κλάδο, στην αγορά ήδη κυκλοφορούντος μεταχειρισμένου τουριστικού λεωφορείου από άλλον επιχειρηματία, στο όνομα του οποίου έχει ήδη εκδοθεί έγκριση θέσης σε κυκλοφορία Δ.Χ.Τ.Λ., το οποίο στη συνέχεια θέτουν σε κυκλοφορία στο όνομά τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8 του ν. 711/1977, όπως ισχύει. Επομένως, συντηρούνται επί της ουσίας συνθήκες κλειστού επαγγέλματος στον κλάδο των τουριστικών

λεωφορείων, καθώς πρόσβαση στην συγκεκριμένη αγορά μπορούν να έχουν μόνο όσοι μπορούν να αναλάβουν το κόστος αγοράς νέων τουριστικών λεωφορείων, χωρίς να ενισχύεται επί της ουσίας ο ελεύθερος ανταγωνισμός και η τόνωση της εθνικής οικονομίας.

Αναφορικά με τα τουριστικά λεωφορεία και στην προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 7**, με την κατάργηση του ανώτατου ορίου των €6.000, καταργείται η προνομιακή μεταχείριση των μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των μικρότερων που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στη συγκεκριμένη αγορά. Θεωρήθηκε ως πιο δίκαιη προσέγγιση η μη ύπαρξη ανώτατου ορίου της εγγυητικής και αντ' αυτού να ορίζεται ως 1,000 ευρώ για τα πρώτα 10 οχήματα και πλέον 100 Ευρώ κάθε ένα από τα επόμενα. Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμη η εισαγωγή μεταβατικής διάταξης σύμφωνα με την οποία τίθεται προθεσμία 6 μηνών για την καταβολή τυχόν υπόλοιπου ποσού από επιχειρήσεις που έχουν καταβάλει το ποσό των 6,000 Ευρώ και με τη νέα ρύθμιση θα οφείλουν πέραν του ποσού αυτού.

Με την **περίπτωση 8** επεκτείνεται η δυνατότητα παροχής και άλλων υπηρεσιών από τις τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών (TEOM). Σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, τουριστικά λεωφορεία που τίθενται σε κυκλοφορία από τουριστικά γραφεία ή TEOM θα μπορούν να πραγματοποιούν το μεταφορικό έργο που προβλέπεται στο άρθρο 1 του ν. 711/1977, εκτός των περιπτώσεων οργανωμένου ταξιδιού της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ. 339/1996. Προβλέπεται η σύναψη ειδικής σύμβασης με αποδεικτικό χαρακτήρα μεταξύ τουριστικού λεωφορείου και τουριστικού γραφείου ενώ καταργείται, για νομοτεχνικούς λόγους, η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.15**, περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις που αφορούν σε γνωστοποιήσεις, θεωρήσεις ή εγκρίσεις τιμών και τιμοκαταλόγων. Οι ρυθμίσεις περί γνωστοποίησης, θεώρησης και έγκρισης τιμών θα πρέπει να καταργηθούν γιατί αφενός ενισχύουν την ακαμψία των τιμών, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπεται η ή δεν ευνοείται η αυξομείωση τους ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες, και αφετέρου βλάπτουν τον ανταγωνισμό, καθώς οι ανταγωνιστές έχουν πρόσβαση σε πληροφόρηση που δεν αναμένεται να είχαν στη διάθεσή τους υπό άλλες συνθήκες. Παράλληλα, σε χρόνο μεταγενέστερο της γνωστοποίησης οι τιμές δεν παραμένουν απαραίτητα σταθερές ενώ σε κάθε περίπτωση, η προηγούμενη γνωστοποίηση τιμών απάδει του ελεύθερου συσχετισμού προφοράς και ζήτησης.

Έτσι, με την **περίπτωση 1** καταργείται η υποχρέωση των επιχειρήσεων ιαματικής θεραπείας, κέντρων ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρων θαλασσοθεραπείας και κέντρων αναζωογόνησης να γνωστοποιούν στον Ε.Ο.Τ. τις τιμές των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών και να τηρούν τις τιμές αμετάβλητες για ένα έτος.

Με την **περίπτωση 2**, και στο ίδιο πλαίσιο, καταργούνται οι γνωστοποιήσεις τιμών των τουριστικών επιχειρήσεων προς το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Με την **περίπτωση 3** καταργούνται οι θεωρήσεις τιμοκαταλόγων επιχειρήσεων ενοικιαζόμενων δωματίων και διαμερισμάτων.

Ομοίως, με τις **περιπτώσεις 4 και 5** καταργούνται οι δηλώσεις προς τον ΕΟΤ τιμών τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων και οι εγκρίσεις τιμών των ορειβατικών καταφυγίων.

Με την **περίπτωση 6** καταργείται η υποχρέωση έγκρισης τιμολογίων τουριστικών λιμένων και με την **περίπτωση 7** καταργείται ο καθορισμός των τιμολογίων ιαματικών πηγών τουριστικής σημασίας. Με την **περίπτωση 8** αίρεται η υποχρέωση θεώρησης των τιμολογίων των τουριστικών επιχειρήσεων από τον ΕΟΤ ή τις οικείες εμπορικές οργανώσεις. Τέλος, εισάγεται ενιαία και γενική ρύθμιση ώστε να καταργηθεί κάθε διάταξη που ρύθμιζε ή επέβαλε τη γνωστοποίηση ή ενημέρωση περί των τιμών τουριστικών επιχειρήσεων.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.16.** περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν τουριστικούς λιμένες.

Με την **περίπτωση 1** η γνωμοδότηση και απόφαση για την χωροθέτηση τουριστικών λιμένων και μαρινών καθίσταται πιο συγκεκριμένη, βασιζόμενη σε συγκεκριμένα κριτήρια και επιπλέον, η γνωμοδότηση της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων ρητώς υπόκειται σε αίτηση θεραπείας. Με τον τρόπο αυτό αίρεται τυχόν αμφιβολία περί άνισης ή διακριτικής μεταχείρισης των αιτούντων.

Με την **περίπτωση 2** αίρεται ο περιορισμός ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής σε αλιευτικούς λιμένες ή καταφύγια, εφόσον σε απόσταση μικρότερη των 5 ναυτικών μιλίων λειτουργεί χωροθετημένος και αδειοδοτημένος τουριστικός λιμένας σκαφών αναψυχής. Με τον τρόπο αυτό αίρεται η προστασία των τουριστικού λιμένα με ταυτόχρονη τόνωση του ανταγωνισμού μεταξύ των λιμένων.

Με την **περίπτωση 3** αίρεται ο περιορισμός ότι η πρωτοβουλία ίδρυσης μαρίνας μπορεί να ανήκει –εκτός της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού- μόνο στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι κύριος ή επικαρπώτης του παράκτιου ακινήτου, έμπροσθεν του οποίου ενδιαφέρεται να χωροθετηθεί και να κατασκευάσει μαρίνα. Με τον τρόπο αυτό, η πρωτοβουλία κατασκευής μαρίνας ανήκει στον οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο.

Στην **περίπτωση 4** περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναφορικά με την «Εταιρία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε.» Συγκεκριμένα, προτείνεται η κατάργηση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 17 του άρθρου 6 του ν.2160/1993 (Α'118) ως προς την εταιρία (που προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών ΚΕΔ Α.Ε. και ΕΤΑ Α.Ε.), σύμφωνα με τα πορίσματα της Εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ, καθώς η ρύθμιση συμβάλλει στη δημιουργία προτιμησιακού καθεστώτος υπέρ της εν λόγω εταιρίας του Δημοσίου (**υποπερίπτωση α**). Στο ίδιο πνεύμα καταργείται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου υπέρ του ΕΟΤ (**υποπερίπτωση β**). Επιπλέον, με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν.3498/2006 θεσπίστηκε απαλλαγή του Ελληνικού Δημοσίου από κρατήσεις ή εισφορές και μείωση δικαιωμάτων συμβολαιογράφων και υποθηκοφυλάκων για τις

συμβάσεις που αφορούν τη δημιουργία τουριστικών λιμένων. Λαμβάνοντας υπόψη την ελάχιστη, πλέον, πρακτική σημασία της διάταξης καθώς επίσης και τις συστάσεις της έκθεσης του ΟΟΣΑ που επισημαίνει τη δημιουργία άνισων συνθηκών ανταγωνισμού μεταξύ κρατικών και ιδιωτικών τουριστικών λιμένων, προτείνεται, με την **υποπερίπτωση γ'**, η κατάργηση της εν λόγω ρύθμισης. Τέλος, με την καταργούμενη ρύθμιση της παραγράφου 6 του άρθρου 166 του ν.4070/2012 προβλέφθηκε ένα μεταβατικό καθεστώς όσον αφορά την αδειοδότηση για τις μαρίνες των οποίων τη χρήση και διαχείριση έχει η εταιρία ΕΤΑΔ Α.Ε. Δεδομένου ότι έχει παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του ν.4070/2012 και η πρακτική σημασία της εν λόγω διάταξης έχει ατονήσει, προτείνεται με την **υποπερίπτωση δ'** η κατάργησή της.

Τέλος, στην **υποπαράγραφο ΣΤ.17.** περιλαμβάνονται λοιπές διατάξεις που αφορούν στον τομέα του τουρισμού. Μεταξύ αυτών εντοπίστηκαν αναχρονιστικές διατάξεις που πρέπει να καταργηθούν για λόγους ασφάλειας δικαίου καθώς και λοιπές διατάξεις που εντοπίστηκαν στον κλάδο του τουρισμού.

Με την **περίπτωση 1** καταργείται η υποχρεωτική εισφορά περιγητικών πλόων με σημαία τρίτων χωρών. Η ρύθμιση αυτή δεν εφαρμόζεται στην πράξη και καταργείται ρητώς για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Ομοίως με την **περίπτωση 2** καταργούνται ρητώς, αν και έχουν καταργηθεί εν τοις πράγμασι και πλέον είναι άνευ αντικείμενου, οι διατάξεις του ν. 3185/1955 περί κέντρου διακοπών και παραθερισμού αλλοδαπών, για λόγους ασφάλειας δικαίου.

Με την **περίπτωση 3** καταργείται το π.δ. 12/19 Μαΐου 1923 το οποίο έχει καταστεί άνευ αντικείμενου.

Με την **περίπτωση 4** αίρονται αναχρονιστικές διατάξεις που αφορούν στις τιμές και θεωρήσεις τιμών και υποχρεώσεις παροχών της απόφασης ΓΓ ΕΟΤ 5030007/1976 οι οποίες ομοίως έχουν καταργηθεί εν τοις πράγμασι. Επίσης, καταργείται το β.δ. 436/1961 το οποίο, εκτός των υπολοίπων ρυθμίσεων, εμπεριείχε πλείστες προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό μίας επιχείρησης ως «τουριστικής» με ανάλογες υποχρεώσεις ακόμα και ελάχιστου κεφαλαίου. Ωστόσο, παραμένουν σε ισχύ οι περιπτώσεις β, ε και στ του άρθρου 1 του εν λόγω β.δ. προκειμένου να διατηρηθούν σε ισχύ οι εκεί περιεχόμενοι ορισμοί.

Με την **περίπτωση 5** επεκτείνεται η 40ετής μίσθωση σε όλους τους παραχωρησιούχους ή μισθωτές ιαματικών πηγών ώστε να επέλθει η ίση μεταχείριση όλων των δραστηριοποιούντων στην αγορά αυτή. Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η κατάργηση της προνομιακής μεταχείρισης συγκεκριμένων νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα εις βάρος των υπολοίπων παικτών της αγοράς η οποία λειτούργησε τελικά σε βάρος της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Με την **περίπτωση 6** εξισώνονται όλες οι τουριστικές εγκαταστάσεις ως προς τη διάθεση υγρών αποβλήτων, καθώς ρύθμιση μη οριζόντιου προσανατολισμού δεν δικαιολογείται εν προκειμένω. Για την ομαλή μετάβαση των υφιστάμενων επιχειρήσεων στο νέο καθεστώς, παρέχεται μεταβατική περίοδος 18 μηνών.

Με την **περίπτωση 7** τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου μόνου του β.δ. της 13/29.4.1955, ως ισχύει μετά την τροποποίηση με βάση το Ν. 3766/2009 ώστε, σε ανώνυμες εταιρίες, το διοικητικό συμβούλιο να είναι ελεύθερο να προτείνει υποψηφίους. Κάθε άλλη ρύθμιση που θα μπορούσε να περιορίσει τη βούληση του νομικού προσώπου εν προκειμένω δεν κρίνεται δικαιολογημένη τόσο από απόψεως εταιρικού δικαίου όσο και από απόψεως ανταγωνισμού.

Με την **περίπτωση 8** καταργείται η περίπτωση (γ) της παραγράφου 2 άρθρου 10 του ν.4002/2011 καθώς το σχετικό κίνητρο κρίθηκε, στην πράξη, ανεπιτυχές.

Με την **περίπτωση 9** αίρονται περιορισμοί χρονομεριστικής μίσθωσης ανάλογα με τη δυναμικότητα του ξενοδοχειακού καταλύματος και αναλόγως εάν πρόκειται για υφιστάμενη ή νέα ξενοδοχειακή μονάδα. Η άρση του περιορισμού εξομοιώνει τις υφιστάμενες με τις νέες ξενοδοχειακές μονάδες και αίρεται η μεταξύ τους άνιση μεταχείριση.

Με την **περίπτωση 10** παρέχεται στα διαδικτυακά τουριστικά γραφεία η δυνατότητα να παρέχουν το σύνολο των υπηρεσιών που παρέχουν τα τουριστικά γραφεία με φυσική παρουσία. Η σημερινή μορφή της διάταξης δεν επέτρεπε στα δικτυακά τουριστικά γραφεία να παρέχουν παρά μόνο ένα ελάχιστο μέρος των προβλεπόμενων υπηρεσιών τουριστικού γραφείου περιορίζοντας τη δραστηριότητα των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και κατ' επέκταση δυσχεραίνοντας τον υγιή ανταγωνισμό.

Τέλος, με την **περίπτωση 11**, καταργούνται αναχρονιστικές διατάξεις του ν. 431/1937 περί ελέγχου ξενοδοχείων και προστασίας της πελατείας τους.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ ΣΤ.18. ΚΑΙ ΣΤ.19: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Ο εντοπισμός κανονιστικών εμποδίων επεκτάθηκε και στην οριζόντια νομοθεσία, δηλαδή τη νομοθεσία που διέπει και δύναται να επηρεάσει τους τέσσερις κλάδους των προηγούμενων παραγράφων, λιανεμπορίου, επεξεργασίας τροφίμων, δομικών υλικών και τουρισμού.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αίρονται τα εμπόδια που εντοπίστηκαν και που αφορούν κυρίως ζητήματα αδειοδοτήσεων και εγκαταστάσεων βιομηχανιών - βιοτεχνιών και εργαστηρίων, εμπορευματικών κέντρων καθώς και ζητήματα μεταφορών. Η οριζόντια εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν με το μέχρι σήμερα καθεστώς στους τέσσερις κλάδους, αλλά και σε άλλους πέραν των προαναφερθέντων, καταδεικνύει τη σημασία των εμποδίων στο σύνολο της Ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα:

Με την **υποπαραγράφο ΣΤ.18**, περιλαμβάνονται ζητήματα που αφορούν στα εμπόδια που εντοπίστηκαν στις αδειοδοτήσεις.

Συγκεκριμένα, με την **περίπτωση 1**, ρυθμίζονται ζητήματα των Επιμελητηρίων σε σχέση με την αρμοδιότητά τους ως αδειοδοτουσών αρχών. Δεδομένου ότι μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2015 θα καταστεί προαιρετική η εγγραφή στα Επιμελητήρια, όπως προβλέφθηκε με το άρθρο 48 του ν.

4111/2013, και αναμένεται να τεθεί σε ισχύ η ήδη προβλεφθείσα αρμοδιότητα των Επιμελητηρίων να χορηγούν άδειες, προβλέπεται με την παρούσα περίπτωση ρυθμίζεται ότι αρμοδιότητα χορήγησης άδειας των επιμελητηρίων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 2081/1992 (Α' 154) επεκτείνεται και σε επιχειρήσεις που δεν έχουν εγγραφεί στο επιμελητήριο. Με τον τρόπο αυτό γίνεται σαφές ότι μετά την 1^η Ιανουαρίου 2015 δεν θα πρέπει να υπάρξει καμία διακριτική μεταχείριση μεταξύ των επιχειρήσεων που εγγράφονται ως μέλη των Επιμελητηρίων και αυτών που δεν θα εγγράφονται μετά την θέση σε ισχύ του προαιρετικού χαρακτήρα της εγγραφής.

Με τις **περίπτώσεις 2 και 3** αίρονται εμπόδια που αφορούν στη συγχώνευση και το διαχωρισμό εγκαταστάσεων. Με την **περίπτωση 2** ρυθμίζεται ότι η συγχώνευση δύο ή περισσότερων βιομηχανιών, βιοτεχνιών, επαγγελματικών εργαστηρίων που ιδρύθηκαν και λειτουργούν νόμιμα εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής είναι δυνατή με τη μεταφορά της μίας από αυτές στη θέση της άλλης χωρίς να απαιτείται, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα, οι δύο δραστηριότητες να λειτουργούν νόμιμα για μια τριετία τουλάχιστον πριν από την αιτούμενη συγχώνευση και το προϊόν της μίας να είναι το ίδιο ή να αποτελεί πρώτη ή ενδιάμεση ύλη του προϊόντος της άλλης. Η μέχρι σήμερα ρύθμιση αποτελούσε εμπόδιο στην επιχειρηματική επιλογή περί συγχώνευσης των μονάδων, αποθαρρύνοντας τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και περιορίζοντας την οικονομική ελευθερία. Με την **περίπτωση 3** αίρεται αντίστοιχο εμπόδιο ως προς τον διαχωρισμό (spin-off) των μονάδων καθώς έπρεπε οι μονάδες που προέκυπταν από το διαχωρισμό να ανήκουν σε διαφορετικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα και να λειτουργήσουν σε πλήρως διακεκριμένους χώρους. Η μέχρι σήμερα διάταξη κρίθηκε περιοριστική, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούσε ασάφεια ως προς την έκταση της εφαρμογής της. Χωρίς την προϋπόθεση αυτή, αίρεται το σημαντικό εμπόδιο εξόδου που αποθάρρυνε τις επιχειρήσεις από τα λάβουν τη βέλτιστη επιλογή και κατ' επέκταση ενισχύεται ο ανταγωνισμός και η οικονομική ελευθερία.

Με τις **υποπερίπτώσεις 4α και 4β** αίρονται περιορισμοί ως προς την ίδρυση εμπορευματικών κέντρων και συγκεκριμένα ο περιορισμός ύπαρξης υποδομών μεταφορών εντός του εμπορευματικού κέντρου ή σύνδεσής του με τέτοιες υποδομές, το ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο ανάλογου του μεγέθους του εμπορευματικού κέντρου καθώς και τα ελάχιστα στρέμματα για την ίδρυση του με την υποχρεωτική ύπαρξη συγκεκριμένων εγκαταστάσεων εντός αυτών. Με τον τρόπο αυτό, διευκολύνεται η είσοδος στην αγορά εμπορευματικών κέντρων καθώς αίρονται εμπόδια που δημιουργούσαν κόστος εισόδου και αποθάρρυναν τυχόν επιχειρηματικές επιλογές.

Με την **περίπτωση 5**, αίρεται η άνιση μεταχείριση μεταξύ υφιστάμενων επί τριετία και νέων βιομηχανιών ως προς τη δυνατότητα για ευνοϊκότερους όρους δόμησης έτσι ώστε η ίδια δυνατότητα να παρέχεται και στις νέες βιομηχανικές εγκαταστάσεις που αποδεικνύουν την έναρξη λειτουργίας τους, χωρίς να απαιτείται η πάροδος της τριετίας.

Τέλος, με την **περίπτωση 6** θεσπίζονται πιο συγκεκριμένα κριτήρια για τον καθορισμό της εγγύησης για τη λειτουργία αποθήκης προσωρινής εναπόθεσης

στην περίπτωση που χορηγείται άδεια για πρώτη φορά και καταργείται η 10ετής διάρκεια της άδειας λειτουργίας των αποθηκών προσωρινής εναπόθεσης.

Στην **υποπαράγραφο ΣΤ.19** περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν στις μεταφορές.

Συγκεκριμένα, με την **περίπτωση 1** ορίζεται πλέον ρητά, και όχι με τη μορφή εγκυκλίου όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα, η δυνατότητα ταυτόχρονης μεταφοράς με Φορτηγό Ιδιωτικής Χρήσης ευπαθών και μη ευπαθών προϊόντων με την προϋπόθεση ύπαρξης ειδικών διαχωριστικών για τη στεγανοποίηση του ενός διαμερίσματος από το άλλο. Ταυτόχρονα ορίζεται ότι τα μεταφερόμενα εμπορεύματα καθώς και η ύπαρξη των χωρισμάτων αναγράφονται στη στήλη των παρατηρήσεων της άδειας κυκλοφορίας, προκειμένου να ελέγχεται και να διασφαλίζεται η ασφαλής μεταφορά και ο διαχωρισμός των ευπαθών και μη ευπαθών προϊόντων.

Με την **περίπτωση 2** αίρεται η άνιση μεταχείριση υφιστάμενων και νέων εταιρειών Φορτηγών Δημοσίας Χρήσεως καθώς για τις πρώτες δεν ήταν απαραίτητη η απόδειξη ύπαρξης χώρου στάθμευσης για τα χρησιμοποιούμενα οχήματα. Πλέον αίρεται η υποχρέωση χώρου στάθμευσης και στις δύο περιπτώσεις καθώς δημιουργούσε υπέρμετρο κόστος και εμπόδιο εισόδου στις νέο-εισερχόμενες επιχειρήσεις.

Τέλος, με την **περίπτωση 3** αίρονται περιορισμοί ως προς τον αριθμό αδειών Φορτηγών Ιδιωτικής Χρήσης για πρακτορεία τύπου και πλέον καταλαμβάνονται και αυτές οι επιχειρήσεις από τους γενικούς κανόνες περί αδειών Φορτηγών Ιδιωτικής Χρήσης των άρθρων 1 και επόμενα του ν. 1959/1991.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ.20: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Με το ν. 4155/2013 (Α' 120) προβλέφθηκε η διενέργεια διαγωνισμών προμηθειών, υπηρεσιών και έργων μέσω ηλεκτρονικού συστήματος, του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ).

Ήδη από το προηγούμενο έτος είναι σε εξέλιξη η εφαρμογή του Συστήματος από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, ενώ από 01.01.2014 ένας μεγάλος αριθμός διαγωνιστικών διαδικασιών και λοιπών φορέων της Κεντρικής Διοίκησης (Υπουργείων και Ανεξαρτήτων Αρχών) διενεργούνται μέσω του Συστήματος. Ταυτόχρονα, εκατοντάδες οικονομικοί φορείς - εν δυνάμει συμμετέχοντες σε διαγωνισμούς έχουν εγγραφεί στο Σύστημα και συνεχίζονται δράσεις ενημέρωσης των αναθετουσών αρχών και των οικονομικών φορέων στη χρήση του Συστήματος με τη συνέργεια και του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης και των κατά τόπους Επιμελητηρίων.

Καθώς σκοπός είναι το Σύστημα να ανταποκριθεί με τον πληρέστερο δυνατό τρόπο στις απαιτήσεις σταδιακά όλου του δημοσίου τομέα, κρίνεται σκόπιμο

να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα εφαρμογής του Συστήματος για όλους τους διαγωνισμούς του δημοσίου, ανεξαρτήτως αναθέτουσας αρχής, παράλληλα με τη μετάθεση των ημερομηνιών υποχρεωτικής εφαρμογής του. Με τον τρόπο αυτό, θα δοθεί η δυνατότητα να παρακολουθηθεί η λειτουργία του σε πραγματικές συνθήκες και να βελτιωθεί η ανταπόκρισή του στις απαιτήσεις των διαγωνισμών, ενώ θα είναι πάντα δυνατή η χρήση του σε εθελούσια βάση. Αντίστοιχα, προτείνεται να αποκατασταθούν διαγωνισμοί και πράξεις της Διοίκησης που εκδόθηκαν μετά την 01.01.2014 χωρίς τη χρήση του Συστήματος, εφόσον πάσχουν μόνο εξ αυτού του λόγου.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ.21: ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/7 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Με την παράγραφο Ζ του ν. 4152/2013 ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2011/7 για τις καθυστερήσεις πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές. Στο άρθρο 10 της Οδηγίας αυτής προβλέπεται η θέσπιση από τα κράτη-μέλη σύντομης διαδικασίας ενενήντα (90) ημερών για την έκδοση εκτελεστού τίτλου στις περιπτώσεις μη αμφισβητούμενων απαιτήσεων. Καθώς το άρθρο αυτό της Οδηγίας προβλέπει συγκεκριμένες εξαιρέσεις από την προθεσμία των 90 ημερών, εισάγεται νομοτεχνική βελτίωση, ώστε να αποκατασταθεί στο ακριβές η ενσωμάτωση της Οδηγίας.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ.22: ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Με το ν. 1676/1986 (Α' 204), άρθρα 17 επ. επιβλήθηκε σε εμπορικές εταιρείες, κοινοπραξίες, συνεταιρισμούς, ενώσεις προσώπων κλπ φόρος στη συγκέντρωση κεφαλαίων και με το άρθρο 18 του ίδιου νόμου ως συγκέντρωση κεφαλαίων θεωρήθηκε και υπήχθη στο φόρο η σύσταση των προσώπων αυτών. Σήμερα, προκειμένου να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον, να τονωθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον και να δοθούν κίνητρα για την ίδρυση και την εγκατάσταση εταιρειών, συνεταιρισμών ή υποκαταστημάτων τους στη χώρα, εισάγεται εξαίρεση από την επιβολή του φόρου αυτού στις πράξεις της σύστασης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 18 του ίδιου νόμου και έχουν διαπλασθεί κατά το διαδραμόντα χρόνο. Η διάταξη δεν επηρεάζει το υποκείμενο ή το αντικείμενο του φόρου στις λοιπές περιπτώσεις που κατά το νόμο θεωρούνται συγκέντρωση κεφαλαίων και εξακολουθούν να υπάγονται στο φόρο, όπως η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, τα δάνεια κοκ.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΣΤ.23: ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Με το προς ψήφιση νομοσχέδιο επιχειρείται η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης στον τομέα των νομοθετικά ρυθμιζόμενων επαγγελμάτων η οποία ξεκίνησε με το ν. 3982/2011, και ειδικότερα στον τομέα των

επαγγελματιών που έχουν να κάνουν με τις μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, προς την κατεύθυνση του ορισμού των ουσιαστικών προσόντων που πρέπει να κατέχει κάποιος που θέλει να ασκήσει ένα τεχνικό επάγγελμα αυτού του τομέα.

Η ολοκλήρωση αυτή καθίσταται αναγκαία καθότι ο νόμος 3982/2011, ενώ ρύθμισε τις σχετικές επαγγελματικές δραστηριότητες στο επίπεδο ΤΕΙ, δεν ασχολήθηκε με τη σχετική ρύθμιση στο επίπεδο ΑΕΙ, αφήνοντας ανέγγιχτο το καθεστώς του σχετικού παλαιού νόμου 6422/1934. Ο ν. 6422/1934 ήταν κυρίως προσανατολισμένος στην κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων βάσει ορισμένων τίτλων σπουδών ανωτάτων πολυτεχνικών σχολών και όχι στην διαπίστωση της κτήσης ουσιαστικών προσόντων από τον επαγγελματία ως προϋπόθεση για την άσκηση των σχετικών δραστηριοτήτων.

Αντίθετα, η φιλοσοφία των προτεινόμενων ρυθμίσεων του παρόντος νομοσχεδίου αποβλέπει στον προσδιορισμό του κύκλου των δικαιούμενων να ασκήσουν ένα επάγγελμα ή μια επαγγελματική δραστηριότητα (εν προκειμένω του μηχανολόγου ή ηλεκτρολόγου ή γενικά του μηχανικού του ασχολούμενου με τις δραστηριότητες της μηχανικής) με γνώμονα το γνωστικό τους αντικείμενο. Με αυτόν τον τρόπο απομακρυνόμαστε από τη μέχρι τώρα αρχή του προσδιορισμού του κύκλου των δικαιούμενων, βάσει ορισμένων περιοριστικά τίτλων σπουδών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και κατευθυνόμαστε στην αρχή ο προσδιορισμός αυτός να γίνεται στο μέλλον βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που θα καταλαμβάνουν σε πρώτη φάση όλα τα γνωστικά πεδία της συγκεκριμένης δραστηριότητας, ενώ θα λαμβάνεται μέριμνα ώστε η Πολιτεία να μπορεί να προσδιορίζει εξαιρέσεις από το γενικό κανόνα.

Με γνώμονα τα παραπάνω, το υπό κρίση νομοσχέδιο επιφέρει τις απαραίτητες αλλαγές στο ν. 3982/2011, ώστε να ικανοποιούνται οι προαναφερθείσες αρχές. Ειδικότερα, με τις περιπτώσεις 1 και 2, εμπλουτίζονται οι ορισμοί και το πεδίο εφαρμογής του ν. 3982/2011, με την εισαγωγή ορισμού της μηχανικής και των συναφών δραστηριοτήτων, και έτσι επιχειρείται ο καθορισμός του πεδίου επαγγελματικής δραστηριότητας με τη χρήση περιγραφικών επιστημονικών κριτηρίων και μάλιστα κατά τρόπο ενδεικτικό και όχι αποκλειστικό. Δηλαδή με το υπό κρίση νομοσχέδιο προσδιορίζεται με αντικειμενικά θεμελιωμένους επιστημονικούς ορισμούς το πεδίο εντός του οποίου μπορεί να δραστηριοποιείται όποιος κατέχει ορισμένα ουσιαστικά προσόντα.

Με τις περιπτώσεις 3 και 4 καθιερώνεται αφενός η βέλτιστη διαδικασία για τον κατέχοντα το γνωστικό αντικείμενο των επιμέρους δραστηριοτήτων της μηχανικής να ασκήσει το σχετικό επάγγελμα ελεύθερα, χωρίς προηγούμενη άδεια, και αφετέρου δίνεται η δυνατότητα στην Πολιτεία καθορισμού εξαιρέσεων στην άνευ προηγούμενης άδειας ελεύθερα άσκηση του επαγγέλματος με σκοπό τον δυνητικό περιορισμό του διευρυμένου πεδίου δραστηριοποίησης σε συγκεκριμένους τομείς λόγω ιδιαίτερης πολυπλοκότητας ή/και επικινδυνότητας που παρουσιάζουν οι τομείς αυτοί. Η δυνατότητα αυτή δίνεται με προηγούμενη τήρηση σαφώς προσδιορισμένης

διαδικασίας που λαμβάνει υπόψη της τα επιστημονικά κάθε φορά δεδομένα, όπως αυτά υποδεικνύονται από επίσημους καταξιωμένους επιστημονικούς φορείς, όπως είναι το ΤΕΕ και η Επιτροπή Τεχνικών Επαγγελματιών, και, βέβαια, την επεξεργασία των σχετικών κειμένων από το ΣτΕ.

Τέλος, με τις περιπτώσεις 5 και 6 ρυθμίζονται θέματα μεταβατικής ισχύος και δίδεται η αναγκαία χρονική δυνατότητα στους εμπλεκόμενους φορείς για την προετοιμασία εφαρμογής του νέου νομικού καθεστώτος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ζ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Με τη ρύθμιση της **παραγράφου Ζ**, καταργούνται και ρητά οι οριζόμενες σε αυτό διατάξεις, ώστε να μην υφίσταται νομοθετική αβεβαιότητα για την εφαρμογή των ήδη θεσπισμένων, στις διατάξεις του ν. 4046/2012 και της ΠΥΣ 38/2012, νομοθετικών μεταρρυθμίσεων που αφορούν στις εργασιακές σχέσεις των ιδιωτικών εκπαιδευτικών, με στόχο την ισόνομη αντιμετώπιση των εργασιακών σχέσεων του ιδιωτικού τομέα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Η: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Με την **περίπτωση 1** προστίθεται διάταξη στο άρθρο 10 του ν. 3028/2002 (Α' 28) αποσκοπεί στην μείωση του χρόνου αναμονής όσων υποβάλλουν αίτηση για την αδειοδότηση καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος και στην διευκόλυνση της ανάπτυξης της εκ μέρους τους επιχειρηματικότητας.

Με την **περίπτωση 2**, για την άσκηση του επαγγέλματος του τεχνικού κινηματογράφου και τηλεόρασης παύει η υποχρέωση τήρησης του μέχρι σήμερα προβλεπόμενου τύπου καθώς και η υποχρέωση για τη συνδρομή ειδικών προϋποθέσεων. Με τον τρόπο αυτό αίρονται οι περιορισμοί που μέχρι σήμερα αποθάρρυναν νέους επαγγελματίες από τις συγκεκριμένες ειδικότητες.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Θ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Θ.1.: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ-ΠΑΡΑΤΑΣΗ-ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ-ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ-ΠΑΡΟΧΕΣ ΟΑΕΔ

Εισαγωγικά επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις εντάσσονται στην υποπαράγραφο Ζ.2 της παραγράφου Ζ του ν.4093/2012, όπως ισχύει, δεδομένου ότι βασική αιτία των εν λόγω ρυθμίσεων αποτελεί η διαθεσιμότητα τα ειδικότερα ζητήματα της οποίας ρυθμίζονται με τις διατάξεις της εν λόγω υποπαράγραφου. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν ειδικό περιεχόμενο με την έννοια ότι είτε εισάγουν ρυθμίσεις οι οποίες δεν υφίστανται στις κείμενες διατάξεις είτε ρυθμίζουν ζητήματα τα οποία έχουν αποκλειστική αιτία τη διαθεσιμότητα. Για το λόγο, δε, αυτό κρίνεται σκόπιμο να ενταχθούν ως νομοθετική ρύθμιση στον ως άνω νόμο.

Η ρύθμιση της **υποπαράγραφου Θ.1.** κρίνεται απαραίτητη:

α. καθότι αφορά σε αποζημίωση υπαλλήλων των οποίων η εργασιακή σχέση λύεται λόγω κατάργησης της θέσης τους δυνάμει του ν.4172/2013, μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου στην υποπαράγραφο Ζ.2 της παρ. Ζ. του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διαστήματος σε διαθεσιμότητα, η οποία αποζημίωση δεν είχε ως τώρα προβλεφθεί σε διάταξη νόμου.

Η πρόταση των εν λόγω διατάξεων κατέστη αναγκαία δεδομένου ότι το μέχρι σήμερα ισχύον θεσμικό καθεστώς αποζημίωσης λόγω λύσης της εργασιακής σχέσης των υπαλλήλων στο χώρο του δημοσίου τομέα κάλυπτε μόνο τους απασχολούμενους σε αυτόν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και όχι με τους σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, δηλαδή τους μονίμους υπαλλήλους. Η λύση της εργασιακής σχέσης, συνεπώς, ως επακόλουθο της διαθεσιμότητας, και μονίμων υπαλλήλων του δημοσίου τομέα θέτει ζήτημα ίσης μεταχείρισης, ως προς το ζήτημα της αποζημίωσης των υπαλλήλων αυτών με τους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Στη βάση, λοιπόν, αυτής της συνταγματικής αρχής, προβλέπεται με τις εισαγόμενες διατάξεις η καταβολή αποζημίωσης και για τους μονίμους υπαλλήλους οι οποίοι σε διαφορετική περίπτωση παρά τη λύση της εργασιακής τους σχέσης δεν θα είχαν δικαίωμα απόληψης τέτοιας αποζημίωσης.

Επίσης, παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης με την οποία θα εξειδικεύονται ζητήματα εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

β. προκειμένου να διευρυνθούν οι κατηγορίες υπαλλήλων οι οποίοι εντάσσονται στις παροχές του ΟΑΕΔ, στα πλαίσια της κοινωνικής προστασίας, καθότι αφορά στους υπαλλήλους που απολύονται λόγω κατάργησης της θέσης τους δυνάμει του ν.4172/2013, μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου στην υποπαράγραφο Ζ.2 της παραγράφου Ζ. του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διαστήματος σε διαθεσιμότητα και δεν υπήρχε αντίστοιχη πρόβλεψη σε διάταξη νόμου.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η εφαρμογή μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της ανεργίας και ιδιαίτερα μέτρων προς τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για την επαγγελματική ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Σημειώνεται ότι η επιβάρυνση του ΟΑΕΔ από την ένταξη των υπαλλήλων των οποίων η εργασιακή σχέση λύεται λόγω της λήξης του χρονικού διαστήματος της διαθεσιμότητας, στις παροχές του Οργανισμού θα προέλθουν από την εισφορά κοινωνικής αλληλεγγύης η οποία έχει επιβληθεί για να καλύψει και αυτές τις περιπτώσεις.

Παράλληλα, δίδεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους που απολύονται λόγω κατάργησης της θέσης τους δυνάμει του ν.4172/2013 να μπορούν να εντάσσονται σε ειδικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.). Με τον τρόπο αυτό το ΕΚΔΔΑ, το οποίο διαθέτει πλούσια τεχνογνωσία, δύναται να παρέχει σε στοχευμένες κατηγορίες διαθεσίμων των οποίων η υπαλληλική σχέση λήγει ή έληξε, εφόδια απαραίτητα κατά τη μετεξέλιξη της επαγγελματικής τους διαδρομής.

γ. καθότι δεν έχει εφαρμοστεί ανάλογο μέτρο στο παρελθόν και προς αποφυγή τυχόν δυσχερειών από τις υπηρεσίες που υποχρεούνται να εφαρμόσουν τις προβλεπόμενες διατάξεις, εφόσον αφορά στην έκδοση πράξεων λύσης της εργασιακής σχέσης των υπαλλήλων λόγω κατάργησης της θέσης τους δυνάμει του ν.4172/2013, μετά την παρέλευση του προβλεπόμενου στην υποπαράγραφο Ζ.2 της παραγράφου Ζ. του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, διαστήματος σε διαθεσιμότητα.

Η συμπλήρωση της περίπτωσης 2 της υποπαραγράφου Ζ.2 της παρ.Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/12 (Α' 122), όπως ισχύει, κρίνεται απαραίτητη καθότι αφορά σε παράταση χρόνου διαθεσιμότητας σε εγκύους, ευαίσθητη κατηγορία εργαζομένων λόγω της βιολογικής τους κατάστασης, που χρήζει προστασίας από την Πολιτεία, στην περίπτωση που δεν έχουν επανατοποθετηθεί στον προβλεπόμενο χρόνο διάρκειας της διαθεσιμότητας. Ο χρόνος διαθεσιμότητας για τις υπαλλήλους που βρίσκονται σε κατάσταση εγκυμοσύνης, που αρχίζει ή εξελίσσεται εντός του διαστήματος της διαθεσιμότητας, παρατείνεται μέχρι την ημέρα του τοκετού και για επιπλέον διάστημα δώδεκα (12) μηνών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η προστασία της οικογένειας, που αποτελεί άλλωστε θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, σύμφωνα με το Σύνταγμα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Θ.2.: ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Με την υποπαράγραφο Θ.2. επιχειρείται η νομοθετική βελτίωση της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν.4223/2013 που αφορά την επιβολή κυρώσεων στα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που δεν εντάσσονται στο σύστημα πληρωμών της Ε.Α.Π., ούτως ώστε να προβλέπεται πλέον ρητά

ότι, οι κυρώσεις επιβάλλονται όχι μόνο στα νομικά πρόσωπα που δεν εντάσσονται στο σύστημα πληρωμών της Ε.Α.Π., αλλά και σε αυτά που δεν απογράφουν το προσωπικό και τους λοιπούς υπόχρεους στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, ως οφείλουν. Δεδομένης της δέσμευσης της Χώρας μας να ολοκληρώσει την απογραφή και την ένταξη στην Ε.Α.Π., όχι μόνο των φορέων του στενού δημοσίου, αλλά και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, κρίνεται απαραίτητη η επιβολή κυρώσεων στους φορείς που επιμένουν να μην απογράφονται και να εντάσσονται στην ΕΑΠ, με την αναστολή της κρατικής χρηματοδότησης αλλά και με την κατά περίπτωση επιβολή κυρώσεων στα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Θ.3.: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΟΥ Ν. 4172/2013

Με την **υποπαράγραφο Θ.3.** επιλύονται ερμηνευτικά ζητήματα που τυχόν να ανακύψουν κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 101 του ν. 3528/2007 και της παραγράφου 2 του άρθρου 105 του ν. 3584/2007 για τους υπαλλήλους που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα δυνάμει των άρθρων 80, 81, 82 και 93 του ν. 4172/2013. Σύμφωνα με τις ανωτέρω παραγράφους ο υπάλληλος μετά το πέρας του οκταμήνου της διαθεσιμότητας δεν απολύεται στην περίπτωση που εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 91 του ίδιου ως άνω νόμου Ανακοίνωση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ο υπάλληλος έχει υποβάλλει σχετική αίτηση-υπεύθυνη δήλωση για τη μετάταξη/μεταφορά του έως την έκδοση των τελικών πινάκων διάθεσης και υπό την προϋπόθεση ότι θα συμπεριληφθεί σε αυτούς ή αν εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος έχουν εκδοθεί ήδη τελικοί πίνακες διάθεσης από αρμόδιο όργανο και μέχρι της δημοσίευσης στο ΦΕΚ της πράξης μετάταξης/μεταφοράς του.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Θ.4: ΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ

Η **υποπαράγραφος Θ.4.** κρίνεται απαραίτητη, διότι σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ.1, οι ανωτέρω υποχρεωτικές μετατάξεις, οι οποίες ισχύουν παράλληλα με τις εθελούσιες μετατάξεις, διενεργούνται για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών και ως μηχανισμός για την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα και την εξάλειψη ανορθολογικών καταστάσεων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ι: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ι.1.: ΜΟΝΑΔΕΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ (Μ.Η.Ν.)

Με τη διάταξη της υποπαράγραφου Ι.1. αντικαθίσταται το άρθρο 33 του Ν.4025/2011 (ΦΕΚ 228 Α'), προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα και στο δημόσιο τομέα και ειδικότερα στις νοσοκομειακές μονάδες του Ε.Σ.Υ. και τις μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (ΠΕΔΥ) να ιδρύουν, να αναπτύσσουν και να λειτουργούν Μονάδες Ημερήσιας Νοσηλείας (Μ.Η.Ν.). Η δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας Μ.Η.Ν. στον ιδιωτικό τομέα, όπως είχε αρχικά προβλεφθεί με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Ν. 4025/2011, εξακολουθεί να ισχύει.

Σκοπός είναι η αποσυμφόρηση των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και των τμημάτων επειγόντων περιστατικών των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων νοσοκομείων, η μείωση των εισαγωγών στις κλινικές των νοσοκομείων αυτών, ο έλεγχος του κόστους περίθαλψης, τόσο για τα ασφαλιστικά ταμεία, όσο και για τους ιδιώτες, η βελτίωση της ποιότητας της περίθαλψης, μέσω της αποφυγής έκθεσης στον κίνδυνο ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων, αφού η παραμονή του ασθενούς δεν θα ξεπερνά τις 24 ώρες και η αύξηση του αισθήματος ικανοποίησης των χρηστών των υπηρεσιών υγείας.

Με Απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., θα καταρτιστεί λεπτομερής κατάλογος των ιατρικών θεραπευτικών ή χειρουργικών πράξεων, οι οποίες επιτρέπεται να εκτελούνται σε Μ.Η.Ν..

Με Απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., θα καθοριστούν οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές προδιαγραφές, ο εξοπλισμός, το προσωπικό και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία των Μ.Η.Ν..

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ι.2.Α. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ Ε.Κ.Α.Β. ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΤΟΥ Ε.Σ.Υ.

Α) Διαθεσιμότητα προσωπικού των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.

1. Με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 και προκειμένου να επιτευχθεί σε σύντομο χρόνο η επιχειρούμενη μεταρρυθμιστική δράση στο χώρο της παροχής δημόσιων υπηρεσιών υγείας προβλέπεται η θέση του προσωπικού των κλάδων ΔΕ Οδηγών, ΔΕ Τεχνικού (ειδικότητας Οδηγών) και ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων σε καθεστώς διαθεσιμότητας για το σύντομο χρονικό διάστημα του ενός μήνα.

περίπτωση 2: Με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 8 του Π.Δ. 348/96 (ΦΕΚ 229 Α'), όπως έχει αντικαταστεί με την υπ' αριθμόν Υ46/49901/4-7-02 (ΦΕΚ 860 Β') Κ.Υ.Α. προσόν διορισμού στον κλάδο ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ είναι η κατοχή διπλώματος επαγγελματικής κατάρτισης της ειδικότητας Πληρώματος Ασθενοφόρου του ΙΕΚ ΕΚΑΒ, ελλείψει δε αυτού η κατοχή απολυτηρίου Λυκείου ή ισότιμου αλλοδαπού τίτλου και επαγγελματική άδεια Γ' τουλάχιστον κατηγορίας.

Με την προτεινόμενη διάταξη δίνεται η δυνατότητα μετάταξης ή μεταφοράς στο ΕΚΑΒ προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων οι οποίοι δεν κατέχουν τα τυπικά προσόντα του άρθρου 8 του Π.Δ. 348/96 αλλά κατέχουν τα τυπικά προσόντα του άρθρου 20 και 21 του Π.Δ.50/2001 (ΦΕΚ 39 Α') και παρ. 13, άρθρο μόνο του Π.Δ. 347/03 (ΦΕΚ 315 Α'). Για όσους δε διαθέτουν επαγγελματική άδεια οδήγησης Γ' τουλάχιστον κατηγορίας, παρέχεται η δυνατότητα να καταλάβουν αντίστοιχες των προσόντων που κατέχουν προσωποπαγείς θέσεις στο ΕΚΑΒ.

3. Στην **περίπτωση 3**, προβλέπονται και απαριθμούνται στενά συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες, οι οποίες, επιφέρουν για τον υπάλληλο, που εμπίπτει σε αυτές, καθεστώς διαθεσιμότητας δεκαπέντε (15) ημερών.

Τέλος, για λόγους εύρυθμης διοικητικής διαδικασίας στην **περίπτωση 4**, ορίζεται ότι οι διαπιστωτικές πράξεις, ως ατομικές διοικητικές πράξεις, εκδίδονται από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες των Φορέων προέλευσης, του ως άνω προσωπικού.

Β) Κινητικότητα προσωπικού των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.

Στην **περίπτωση 1** ορίζεται η διαδικασία κινητικότητας του εν λόγω προσωπικού των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. σε οργανικές θέσεις, που συστήνονται για τον σκοπό αυτό στο Ε.Κ.Α.Β..

Το ανωτέρω προσωπικό, που τίθεται σε διαθεσιμότητα, καλείται εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών να υποβάλλει δήλωση αποδοχής της νέας του θέσης προκειμένου να μεταταχθεί/μεταφερθεί σε οργανική θέση του κλάδου ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων του Ε.Κ.Α.Β. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες των Φορέων προέλευσης, οι οποίες φέρουν την ευθύνη μεταβίβασης αυτών στην αντίστοιχη υπηρεσία του Ε.Κ.Α.Β..

Στη **περίπτωση 2**, ορίζονται δύο διακριτές ημερομηνίες - προθεσμίες κατά τις οποίες οι μετατασσόμενοι/μεταφερόμενοι οφείλουν να παρουσιαστούν, προκειμένου, αφενός να καταγραφούν και αφετέρου να αναλάβουν υπηρεσία, επί ποινή απολύσεως στη δεύτερη περίπτωση.

Επίσης, σύμφωνα με την **περίπτωση 3**, αυτοδίκαια απολύεται και ο υπάλληλος που ενώ έχει τεθεί σε καθεστώς διαθεσιμότητας δεν υποβάλλει εμπρόθεσμα δήλωση αποδοχής.

Τέλος, στην **περίπτωση 4**, ορίζεται ότι εκδίδουσα αρχή των αποφάσεων μετάταξης είναι το αρμόδιο όργανο διοίκησης του Φορέα υποδοχής, καθώς και ο χρόνος έναρξης ισχύος των εν λόγω αποφάσεων.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ι.3.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 100 ΤΟΥ Ν.4172/2013

Με την **υποπαράγραφο Ι.3.** τροποποιείται η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και προτείνεται ο συμψηφισμός μεταξύ επιστρεφόμενου ποσού («clawback»), κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής («rebate») και οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας σε περισσότερα του ενός στάδια. Αρχικά μεταξύ επιστρεφόμενου

ποσού, κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής και μη εκκαθαρισμένων οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους και στη συνέχεια η διαδικασία ολοκληρώνεται με τον οριστικό και τελικό συμψηφισμό μεταξύ επιστρεφόμενου ποσού, κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής και οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς τους ιδιώτες παρόχους, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 6 του άρθρου 100 συμπεριλαμβανομένης και της εκκαθάρισης.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ι.4.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν.3918/2011

Σύμφωνα με τη διάταξη του εδ. ε' της παρ. 12 του άρθρου 28 του ν.3918/2011, όπως ισχύει σήμερα, οι συμβάσεις των θεραπειών ιατρών με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. λήγουν την 30^η.3.2014. Επειδή ο απαιτούμενος χρόνος για την κατάρτιση των νέων συμβάσεων δεν επαρκεί, προτείνεται όπως η ισχύς των εν λόγω συμβάσεων παραταθεί μέχρι και την 30^η.6.2014. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών προτείνεται να καθορίζεται το ύψος της αμοιβής και ο αριθμός των επισκέψεων των συμβεβλημένων ιατρών, προκειμένου να υπάρχει η απαραίτητη ευελιξία και αναπροσαρμογή του ύψους των επισκέψεων των συμβεβλημένων με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιατρών, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ι.5.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν.4238/2014

Η προτεινόμενη διάταξη της υποπαραγράφου Ι.5 κρίνεται απαραίτητη για την αποφυγή ερμηνευτικών ζητημάτων κατά την έκδοση και δημοσίευση των ατομικών πράξεων μετάταξης και μεταφοράς.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ι.6. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 45 ΤΟΥ Ν. 3986/2011

Με την τροποποίηση του άρθρου 45 του ν. 3986 διευρύνεται η επιβολή του ετήσιου τέλους λειτουργίας χώρων καπνιζόντων, πέραν των καζίνο και των κέντρων διασκέδασης και σε καταστήματα όπου νομίμως διεξάγονται τυχερά παίγνια. Με τον τρόπο αυτόν εφαρμόζονται με ενιαίο τρόπο οι ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις, ενώ, παράλληλα, προκύπτει σημαντικό δημοσιονομικό έσοδο για το κράτος από τους ως άνω χώρους, στους οποίους, σε κάθε περίπτωση, απαγορεύεται η πρόσβαση σε ανηλίκους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΑ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.1: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ Ο.Α.Ε.Ε.

περίπτωση 1: Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 του π.δ. 258/2005 περί του Καταστατικού του Ο.Α.Ε.Ε. (Α' 316), ο Οργανισμός, για την εισπραξη των εισφορών του, αποστέλλει στον υπόχρεο ασφαλισμένο του, στο πρώτο 10ημερο κάθε μονού μήνα, απόδειξη πληρωμής που αντιστοιχεί στο ποσό δύο μηνιαίων εισφορών. Ο δε ασφαλισμένος, υποχρεούται, βάσει της απόδειξης να καταβάλλει την διμηνιαία εισφορά του εντός της οριζόμενης, από τη διάταξη αυτή, προθεσμίας.

Επειδή η καταβολή του ποσού δύο μηνιαίων εισφορών μαζί, λόγω της παρούσης οικονομικής συγκυρίας, προκαλεί, σε πολλές περιπτώσεις, αδυναμία στους ασφαλισμένους να ανταποκριθούν στην υποχρέωση αυτή και στο πλαίσιο της προσπάθειας για μεγαλύτερη διευκόλυνση αυτών, αλλά και για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση του τρόπου εισπραξης των εισφορών, προτείνεται η θέσπιση διάταξης με την οποία η διμηνιαία καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών του Ο.Α.Ε.Ε. γίνεται μηνιαία.

Με Υπουργική Απόφαση, και ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε. θα καθοριστεί ο χρόνος έναρξης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

περίπτωση 2: Με το άρθρο 39 του ν. 2084/1992 όπως ισχύει, θεσπίστηκε για τους «νέους» ασφαλισμένους (ασφαλισμένους για πρώτη φορά από την 01.01.1993 και εφεξής) ο θεσμός της υποχρεωτικής ασφάλισης σε ένα μόνο φορέα Κύριας Ασφάλισης, ένα φορέα Επικουρικής, ένα φορέα Ασφάλισης Ασθένειας και ένα φορέα Πρόνοιας.

Στο πλαίσιο του θεσμού αυτού, οι «νέοι» ασφαλισμένοι που από την ισχύουσα νομοθεσία υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση περισσότερων του ενός φορέων (όπως στην περίπτωση παράλληλης μισθωτής απασχόλησης στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και αυτοαπασχόλησης στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε.), μπορούν να επιλέξουν την υποχρεωτική ασφάλιση ενός από τους φορείς αυτούς.

Ωστόσο, από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή των διατάξεων αυτών, παρατηρείται ότι τα πρόσωπα αυτά επιλέγουν την ασφάλισή τους στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ως μισθωτοί, πραγματοποιώντας όμως, εκτός ελάχιστων περιπτώσεων, ολίγο αριθμό ημερών ασφάλισης το μήνα, αποφεύγοντας έτσι την ασφάλισή τους στον Ο.Α.Ε.Ε. στον οποίο υποχρεωτικά ασφαλίζονται ολόκληρο το μήνα ως ασκούντα κατά κύρια δραστηριότητα ελεύθερο επάγγελμα.

Επειδή το φαινόμενο αυτό της μειωμένης ασφάλισης των «νέων» ασφαλισμένων αποβαίνει σε βάρος των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων τους, καθώς παρατηρείται εισφοροδιαφυγή και εισφοροαποφυγή, με συνέπεια την απώλεια εσόδων από τους ασφαλιστικούς φορείς (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και Ο.Α.Ε.Ε.), προτείνεται, για την αντιμετώπιση της πραγματικής ασφάλισης των περιπτώσεων αυτών, η θέσπιση της προτεινόμενης διάταξης.

περίπτωση 3. Με τη θέσπιση των διατάξεων του νόμου 3693/2008 περί εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Μαΐου 2006, συμπληρώθηκε και μεταβλήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τον ελεγκτικόλογιστικό θεσμό. Μέχρι την προαναφερθείσα τροποποίηση ίσχυε ο θεσμός του Σώματος Ορκωτών Λογιστών, που με ειδική διάταξη του ν.δ. 33/1973 (άρθρο 1), είχε οριστεί η υποχρεωτική υπαγωγή των ορκωτών λογιστών οι οποίοι ανήκουν στο Σ.Ο.Λ. στην ασφάλιση του κλάδου σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Επίσης, με το π.δ. 226/1992 είχε ιδρυθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών, το οποίο καταργήθηκε με το νόμο 3693/2008. Οι Ορκωτοί Ελεγκτές που δεν ήταν και Ορκωτοί Λογιστές και μέλη του Σ.Ο.Λ., με δεδομένο ότι δεν υπήρχε ειδική ρύθμιση η οποία να τους υπαγάγει στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή άλλου ασφαλιστικού οργανισμού υπήγοντο στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. (τ. ΤΕΒΕ), ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Επιπλέον, με το άρθρο 38 του νόμου 2733/1999 το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών μετονομάστηκε σε Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών. Στο πλαίσιο της διεύρυνσης της ασφαλιστικής βάσης του Ο.Α.Ε.Ε. και για την ενιαιοποίηση του ασφαλιστικού καθεστώτος της κατηγορίας αυτής των ασφαλισμένων προτείνεται οι ορκωτοί ελεγκτές- λογιστές που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) να υπαχθούν από 01.07.2014 στην ασφάλιση του φυσικού τους ασφαλιστικού φορέα, δηλαδή του Ο.Α.Ε.Ε.. Επίσης, για να μην διαταραχθεί ο ασφαλιστικός βίος όσων έχουν την 01.07.2014 εικοσιπέντε (25) έτη ασφάλισης στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. ή έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, προβλέπεται ρητώς η εξαίρεσή τους από την ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. και η παραμονή τους στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Με αίτησή τους, που υποβάλλεται εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δύνανται να εξαιρούνται από την ασφάλιση στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και να υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε..

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.2: ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΕΙΣΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **περίπτωσης 1** βελτιώνεται και διευκολύνεται η διαδικασία εισπραξης των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών, ενώ ταυτόχρονα ενισχύεται η διαλειτουργικότητα μεταξύ των ασφαλιστικών φορέων, της ΗΔΙΚΑ Α.Ε. και του δημοσίου, των ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ. και α.ε. του δημοσίου τομέα.

Με **περίπτωση 2** προβλέπεται ο υποχρεωτικός συμψηφισμός των επιστροφών φόρου προστιθέμενης αξίας και φόρου εισοδήματος με τις οφειλές προς τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης. Οι προϋποθέσεις, η διαδικασία του συμψηφισμού, ο τρόπος απόδοσης των ποσών στον οικείο ασφαλιστικό οργανισμό καθώς και κάθε άλλο ειδικό θέμα ή λεπτομέρεια, θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής

Ασφάλισης και Πρόνοιας. Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της διαδικασίας εισπράξεως των εισφορών αλλά και στη βελτιωτέρη λειτουργία και συνεργασία των φορέων της γενικής κυβέρνησης, έτσι ώστε, προτού επιστραφούν ποσά που αφορούν σε φόρο προστιθέμενης αξίας ή φόρο εισοδήματος να ελέγχεται η ύπαρξη οφειλών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και εφόσον υφίστανται τέτοιες οφειλές, να χωρεί συμψηφισμός αυτών με το ποσό της επιστροφής.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **περίπτωσης 3** τροποποιούνται τα άρθρα 39 και 42 παρ. 3 του ν. 4052/2012 (Α' 41), σχετικά με την ημερομηνία έναρξης τήρησης των ατομικών μερίδων και του νέου τρόπου υπολογισμού των καταβαλλόμενων από το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) συντάξεων.

Συγκεκριμένα, λόγω μη τήρησης ατομικών μερίδων από τους ενταχθέντες στο ΕΤΕΑ φορείς επικουρικής ασφάλισης και αδυναμίας συγκέντρωσης και διασταύρωσης της απαιτούμενης πληροφορίας για τη δημιουργία ατομικών μερίδων αναδρομικά από 1.1.2001 και μετά, όπως προβλέπει το άρθρο 39 του ν. 4052/2012, προτείνεται με την περίπτωση Α η τροποποίηση των σχετικών διατάξεων και η υποχρέωση τήρησης ατομικών μερίδων από 1.1.2014 και μετά. Ακολούθως, το ΕΤΕΑ θα λειτουργεί με βάση το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση για όσους ασφαλιζονται για πρώτη φορά από 1.1.2014, αντί της 1.1.2001.

Σε συνέχεια της ανωτέρω τροποποίησης και προκειμένου να διασφαλιστεί άμεσα η ισορροπία μεταξύ ασφαλιστικών εισφορών και παροχών στο ΕΤΕΑ, προτείνονται οι διατάξεις της περίπτωσης Β και Γ, σύμφωνα με τις οποίες ο νέος αναλογικός τρόπος υπολογισμού των συντάξεων και ο συντελεστής βιωσιμότητας θα εφαρμοστούν στο ΕΤΕΑ από 1.7.2014.

Επιπλέον, από 1.1.2015 οι φορείς, τομείς και κλάδοι Επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και οι Τομείς του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφαλείας (ΤΕΑΠΑΣΑ) αρμοδιότητας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη θα λειτουργούν με βάση το διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση και οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται για κάθε ασφαλισμένο θα τηρούνται σε ατομικές μερίδες. Από την ίδια ημερομηνία θα έχουν ανάλογη εφαρμογή στους εν λόγω φορείς, τομείς και κλάδους οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν.4052/2012 (Α' 41).

Επίσης, το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθώς και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας θα υποβάλλουν υποχρεωτικά κάθε έτος στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή αναλογιστική μελέτη και οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο της βιωσιμότητάς τους.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.3: ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Με την περίπτωση 1 επιδιώκεται η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της μείωσης του εργοδοτικού κόστους και η αύξηση της ζήτησης της εργασίας.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, η συνολική «φορολογική επιβάρυνση» στην Ελλάδα (διαφορά μεταξύ του κόστους του εργοδότη και των καθαρών αποδοχών του εργαζόμενου) δεν είναι ουσιαστικά διαφορετική απ'ότι ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, σε αντίθεση με ό, τι παρατηρείται σε πολλές άλλες ανεπτυγμένες χώρες, η βασική παράμετρος της φορολογικής επιβάρυνσης στην Ελλάδα δεν είναι η φορολογία του εισοδήματος, αλλά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ (μεταξύ των 22 χωρών της ΕΕ, η Ελλάδα κατετάγη στην ένατη με δέκατη θέση σε σχέση με τη συνολική φορολογική επιβάρυνση, αλλά στην τρίτη με πέμπτη, όσον αφορά στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών. Ακόμη και μετά τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών κατά 1,1 μονάδα το έτος 2012, οι ασφαλιστικές εισφορές εξακολουθούν να ανέρχονται στο 44,0% των αποδοχών αναφοράς ενός τυπικού εργαζόμενου ή στο 50,6% αν ο εργαζόμενος/εργαζόμενη απασχολείται σε ένα επικίνδυνο επάγγελμα.

Ως εκ τούτου, η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης μέσω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών θα μειώσει το κόστος εργασίας, αυξάνοντας έτσι την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα του επιχειρηματικού τομέα, καθώς και τη μετατόπιση της παραγωγής προς την κατεύθυνση τεχνικών υψηλής έντασης εργατικού δυναμικού. Ως εκ τούτου, στο σημερινό ελληνικό πλαίσιο (χαμηλή ανταγωνιστικότητα, υψηλή ανεργία), μια τέτοια μείωση θεωρείται επιθυμητή και αναμένεται να ενισχύσει μεσοπρόθεσμα την ανταγωνιστικότητα του επιχειρηματικού τομέα αλλά και τα φορολογικά έσοδα του κράτους.

Στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης (Ιούλιος 2013) προβλέπεται η υποχρέωση της χώρας μας να προβεί σε βαθμιαίο εξορθολογισμό/κατάργηση των ανταποδοτικών χρεώσεων με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο.

Στο πλαίσιο αυτό με την περίπτωση 2 καταργούνται κοινωνικοί πόροι που προβλέπονται υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, προκειμένου να εξαλειφθούν επιβαρύνσεις σε τιμές προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών. Δεδομένου ότι από τους πόρους που έχουν νομοθετηθεί υπέρ των ανωτέρω Φορέων επωφελούνται μόνο συγκεκριμένες ομάδες ασφαλισμένων με το κόστος των πόρων αυτών να μετακυλιέται στο κοινωνικό σύνολο, η κατάργησή τους στόχο έχει αφενός τη μείωση των στρεβλώσεων στην οικονομική δραστηριότητα, αφετέρου την ενίσχυση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότερης διαχείρισης των πόρων αυτών, αλλά και τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.4: ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Στόχος της **περίπτωσης 1** είναι η ενίσχυση των προσπάθειών αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων με σκοπό τη διατήρηση της βιωσιμότητάς τους, με παράλληλη αποφυγή αποδιοργάνωσης της τακτικής απασχόλησης, ώστε οι θέσεις μόνιμης απασχόλησης να μη μετατρέπονται σε θέσεις προσωρινής απασχόλησης. Στο πλαίσιο αυτό, αντικαθίσταται η περίπτωση β) του άρθρου 116 του ν. 4052/2012 (Α' 41) και μειώνονται τα χρονικά όρια κατά τα οποία δεν επιτρέπεται να έχουν προηγηθεί της τοποθέτησης εργαζόμενου μέσω ΕΠΑ σε έμμεσο εργοδότη, αφενός απολύσεις εργαζομένων της ίδιας ειδικότητας για οικονομοτεχνικούς λόγους από έξι σε τρεις μήνες και αφετέρου ομαδικές απολύσεις ιδίων ειδικοτήτων από δώδεκα σε έξι μήνες (στον έμμεσο εργοδότη).

Επίσης, με την **περίπτωση 2** αντικαθίσταται η περίπτωση ε) του άρθρου 116 του ν. 4052/2012 και αφενός συνεχίζει να μην επιτρέπεται η απασχόληση μισθωτού με σύμβαση εργασίας προσωρινής απασχόλησης, όταν ο απασχολούμενος υπάγεται στις ειδικές διατάξεις περί ασφαλίσεως εργατοτεχνιτών οικοδόμων, αφετέρου προστίθεται εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα μόνο για τους εργατοτεχνίτες οικοδόμους που απασχολούνται σε έργα αρχικού προϋπολογισμού 10.000.000,00 ευρώ και άνω, τα οποία γίνονται κατά παραχώρηση ή εργολαβία για λογαριασμό του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ α' και β' βαθμού, δημόσιων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων δημόσιας ή κοινής ωφέλειας και γενικά επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία.

Επιπρόσθετα, με την **περίπτωση 3** και με στόχο την ενίσχυση της προσφυγής στην προσωρινή απασχόληση, μέσω της μείωσης του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων και δεδομένης της δυσκολίας διαπίστωσης συνδρομής συγκεκριμένων λόγων που να δικαιολογούνται από έκτακτες, πρόσκαιρες ή εποχιακές ανάγκες, καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 122 του ν. 4052/2012 που προέβλεπε, ως προϋπόθεση για την παραχώρηση μισθωτού σε έμμεσο εργοδότη, τη συνδρομή συγκεκριμένων λόγων που δικαιολογούνται από έκτακτες, πρόσκαιρες ή εποχιακές ανάγκες.

Για τον ίδιο λόγο, με τις **περιπτώσεις 4 και 5** αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 124 του ν. 4052/2012 και καταργείται η υποχρέωση συμπερίληψης των λόγων παραχώρησης του εργαζόμενου τόσο στη σύμβαση εργασίας μεταξύ της Ε.Π.Α. (άμεσος εργοδότης) και του μισθωτού, όσο και στη σύμβαση μεταξύ της ΕΠΑ και του έμμεσου εργοδότη.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.5: ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο πλαίσιο της μείωσης του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων, με τις περιπτώσεις 1 και 2 καταργείται η υποχρέωση του εργοδότη να αναφέρει στο εκκαθαριστικό σημείωμα που χορηγεί στους εργαζόμενους, που αμείβονται κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη τους με ενιαίο μισθό, τις αποδοχές τις οποίες θα δικαιούνταν να λάβουν εάν αμείβονταν με βάση κλαδική ή επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση και τις επ' αυτών κρατήσεις, ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται ρητά ότι δεν απαιτείται υπογραφή του εργαζόμενου ως απόδειξη παραλαβής του εν λόγω σημειώματος.

Στο ίδιο πλαίσιο της μείωσης των διοικητικών βαρών των επιχειρήσεων, με την περίπτωση 3 απλοποιείται το περιεχόμενο του Βιβλίου αδειών που οφείλουν να τηρούν οι εργοδότες, ενώ ταυτόχρονα καταργείται η υποχρέωσή τους να διατηρούν το εν λόγω Βιβλίο επί πενταετία. Παράλληλα, διευκολύνεται το ελεγκτικό έργο των Επιθεωρήσεων Εργασίας με τη θέσπιση της υποχρέωσης των εργοδοτών να γνωστοποιούν, ετησίως, ηλεκτρονικά, στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ-ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με την ονομασία «ΕΡΓΑΝΗ», συνολικά στοιχεία για την χορήγηση των αδειών και του επιδόματος αδείας, στους εργαζόμενους τους.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.6.: ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

περίπτωση 1: Στις διατάξεις τις σχετικές με τα τεχνικά έργα, τις οικοδομικές εργασίες, τις εργασίες σε εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας πολιτικού μηχανικού για τα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων προβλέψεις για:

1. Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), π.δ. 305/1996 (212 Α') άρθρο 3 παράγραφος 3.
2. Τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), π.δ. 305/1996 (212 Α') άρθρο 3 παράγραφος 3.
3. Την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, π.δ. 305/1996 (212 Α') άρθρο 3 παράγραφος 12.
4. Την Εκτίμηση Κινδύνου, ν. 3850/2010 (84 Α') άρθρο 43 παράγραφος 1 περίπτωση (α).
5. Το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), υ.α. 130646/1984 (154 Β') και π.δ. 305/1996 άρθρο 3 παράγραφος 14 (212 Α').
6. Το Ειδικό Βιβλίο Ατυχημάτων, ν. 3850/2010, άρθρο 43, παράγραφος 2, περίπτωση (β).

7. Τον κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών, ν. 3850/2010, άρθρο 43 παράγραφος 2 περίπτωση (γ).
8. Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, ν. 3850/2010, άρθρο 14 παράγραφος 1 και άρθρο 17 παράγραφος 1.
9. Τις οδηγίες συναρμολόγησης, π.δ. 778/1980 (193 Α') άρθρο 13 παράγραφος 7.
10. Τη βεβαίωση υπεύθυνου μηχανικού για μεταλλικά ικριώματα, π.δ. 778/1980 (193 Α'), άρθρο 3 παράγραφος 2.
11. Τον ορισμό τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, ν. 3850/2010, άρθρα 8 και 9.
12. Το Συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου, π.δ. 305/1996, άρθρο 2 παράγραφος 9.
13. Το Συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου, π.δ. 305/1996, άρθρο 2 παράγραφος 8.
14. Κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση σχετικά με τα παραπάνω στο πλαίσιο εύκολης και αποτελεσματικής ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 1**, παρέχεται επίσης, η δυνατότητα για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων με τις οποίες θα επανεξετασθεί για τις παραπάνω αναφερθείσες περιπτώσεις: ο τρόπος συμπλήρωσης ή ενδεχόμενης θεώρησης ή αναπροσαρμογής εντύπων ή βιβλίων ή μελετών καθώς και η διατήρηση και φύλαξή τους, οι προϋποθέσεις ενοποίησης των εντύπων, η σχετική γνωστοποίηση στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, ο τρόπος υποβολής των σχετικών πληροφοριών ή η διαδικασία της γνωστοποίησης, η σχετική ενημέρωση των απασχολούμενων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια με σκοπό τον εκσυγχρονισμό των διατάξεων, την μείωση του διοικητικού κόστους, του διοικητικού βάρους και της γραφειοκρατίας.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι με όμοιες αποφάσεις, θα καθορισθούν οι προϋποθέσεις για την έκδοση και ισχύ κατευθυντήριων οδηγιών ή εν γένει καλών πρακτικών για την εκτίμηση κινδύνου, για την υιοθέτηση εκτιμήσεων κινδύνου στο πλαίσιο της διαδικτυακής πλατφόρμας OIRA (Online Interactive Risk Assessment tool), για το ΣΑΥ και για τον ΦΑΥ, προκειμένου αυτές να χρησιμοποιούνται ως πρότυπα από τις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η παραπάνω ρύθμιση δεν προκαλεί οικονομική δαπάνη για τον κρατικό προϋπολογισμό, παράλληλα δε, μειώνει το διοικητικό κόστος, το διοικητικό βάρος και την γραφειοκρατία και διευκολύνονται οι επιχειρήσεις στο να ανταποκρίνονται ουσιαστικά στις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Επίσης, με την περίπτωση 2, συμπληρώνεται η εν λόγω διάταξη με νομοθετική διευκρίνιση προς αποφυγή ερμηνευτικών συγχύσεων κατά την εφαρμογή της.

περίπτωση 3: Με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 74 του ν.3863/2010, όπως ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 66 του ν.3996/2011, δόθηκε η δυνατότητα σε απολυόμενους ανέργους ηλικίας 55-64 ετών, ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, να ζητήσουν να αυτασφαλιστούν, μετά την καταγγελία της σύμβασης εργασίας τους, για τη συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης και μέχρι 3 έτη, με την κάλυψη του κόστους από τον πρώην εργοδότη και τον λογαριασμό ΛΑΕΚ του ΟΑΕΔ. Η ανωτέρω ρύθμιση, η οποία είχε μεταβατικό χαρακτήρα, με σκοπό την άμβλυνση των επιπτώσεων σε περίπτωση απολύσεων, προέβλεπε ρητά την προθεσμία της λήξης ισχύος της, η οποία ήταν η 31.12.2012. Κατόπιν αυτού, δεδομένου ότι η δυνατότητα υπαγωγής στην ανωτέρω ρύθμιση έχει ήδη λήξει, με την προτεινόμενη διάταξη και για λόγους ασφάλειας δικαίου κρίνεται σκόπιμη και η τυπική κατάργησή της.

Οι προτεινόμενες διατάξεις αποσκοπούν στην ενιαία αντιμετώπιση της διαδικασίας εφαρμογής του θεσμού της διαθεσιμότητας μισθωτών καταργώντας προηγούμενη ειδικότερη ρύθμιση.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.7: ΕΚΤΑΚΤΑ - ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η διάταξη αυτή, αποτελεί έκτακτο μέτρο για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας πριν αυτή λάβει εκρηκτικές διαστάσεις, και έχει σκοπό τη διευκόλυνση της εισόδου των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας ώστε να προληφθεί η διαρθρωτική ανεργία και ο μόνιμος αποκλεισμός των μακροχρονίως ανέργων από την αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα προσδιορίζονται και άλλες δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από τον ΟΑΕΔ προς στήριξη των μακροχρονίων ανέργων.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.8: ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του σχεδίου της διοικητικής μεταρρύθμισης και της ορθολογικότερης αναδιοργάνωσης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης με σκοπό τη βελτίωση των επιχειρησιακών διαδικασιών, της αποτελεσματικότερης διαχείρισης των ανθρωπίνων και οικονομικών πόρων και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, καταργείται ο ΟΠΑΔ ως αυτοτελής Ν.Π.Δ.Δ. Το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες του ΟΠΑΔ, όπως αυτές προσδιορίστηκαν στον ν.3918/2011 όπως ισχύει.

Για το σκοπό αυτό συστήνονται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δύο Αυτοτελείς Τομείς με λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια, ο Τομέας Ασφαλισμένων Δημοσίου και ο Τομέας Ασφαλισμένων Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Για τη λειτουργία των εν λόγω Τομέων συστήνεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αντίστοιχη Δ/νση Ασφάλισης Παροχών ΟΠΑΔ.

Το σύνολο του προσωπικού του καταργούμενου ΟΠΑΔ τίθεται για χρονικό διάστημα ενός μήνα σε καθεστώς διαθεσιμότητας και στη συνέχεια μετατάσσεται/μεταφέρεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σε συνιστώμενες οργανικές θέσεις με την ίδια εργασιακή σχέση, κλάδο ή ειδικότητα, βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΑ.9.: ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

περιπτώσεις 1-4: Με τη Φ.80000/6180/736/20-03-2013 (ΦΕΚ 641 Β') απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, όπως ισχύει, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 35 του ν.4111/2013 (ΦΕΚ 18 Α), μεταφέρθηκαν από τον ΟΑΕΔ στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, 53 υπάλληλοι κλάδων Μηχανικών, Αρχιτεκτόνων και συναφών κλάδων κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ των καταργηθέντων Οργανισμών Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) και Εργατικής Εστίας (ΟΕΕ). Για την τεχνική υποστήριξη των Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών (ΔΥΠε) μεταφέρεται το προσωπικό αυτό από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ στις οικείες Δ.ΥΠε.

περίπτωση 5: Με το ν.3918/2011 η αρμοδιότητα των παροχών ασθένειας σε είδος μεταφέρθηκε στον ΕΟΠΥΥ. Ωστόσο, υπάλληλοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εξυπηρετούν μέχρι σήμερα τους ασφαλισμένους του Ιδρύματος ως προς τις παροχές αυτές. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμη η μεταφορά προσωπικού στον ΕΟΠΥΥ για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΒ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΒ.1.: ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Πέραν των ζητημάτων αδειοδοτικής φύσεως, ιδιαίτερα κρίσιμα αποδεικνύονται και τα ζητήματα που συνδέονται με τον σχεδιασμό και την πολεοδομική οργάνωση των σιδηροδρομικών ακινήτων. Στο πεδίο αυτό παρατηρείται ειδικότερα ότι, παρά τον πρόδηλο κοινωφελή χαρακτήρα των σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων και υποδομών και των ιδιαίτερων απαιτήσεων, από πλευράς χρήσεων γης και όρων δόμησης, τις οποίες συνεπάγεται η διαδικασία χαρακτηρισμού, ανάπτυξης και οργάνωσης των σιδηροδρομικών ακινήτων, ελλείπουν σήμερα οι κατάλληλες ρυθμίσεις στην

ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία που να διασφαλίζουν την κατά προορισμό ανάπτυξη και χρήση τους. Το έλλειμμα αυτό παρατηρείται καταρχάς στο πεδίο των ρυθμίσεων για τις χρήσεις γης, όπου σήμερα απουσιάζει οποιαδήποτε αναφορά στα σιδηροδρομικά ακίνητα και στις επιτρεπόμενες εντός αυτών σιδηροδρομικές και λοιπές λειτουργίες. Αντίστοιχο έλλειμμα υπάρχει και στο πεδίο των οικοδομικών ρυθμίσεων όπου, ελλείπει ειδικών κανόνων δόμησης, εφαρμόζονται, για μεν τα εκτός σχεδίου σιδηροδρομικά ακίνητα, οι διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης για τα κτίρια συγκοινωνιακών φορέων σε συνδυασμό με τις διατάξεις για τη δόμηση των βιομηχανικών κτιρίων, για δε τα εντός σχεδίου σιδηροδρομικά ακίνητα, οι προβλεπόμενοι από τα σχέδια πόλεως όροι και περιορισμοί δόμησης, οι οποίοι είναι αμφίβολο, ωστόσο, αν προσιδιάζουν στη φύση και τις ειδικές ανάγκες των σιδηροδρομικών κτιρίων και εγκαταστάσεων.

Η έλλειψη ειδικών κανόνων χρήσης και δόμησης των ακινήτων που προορίζονται για την εξυπηρέτηση των σιδηροδρομικών μεταφορών και υποδομών έχει σοβαρές συνέπειες για τη βιωσιμότητα της σιδηροδρομικής υποδομής και λειτουργίας. Έτσι, δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις όπου, μέσω διαφόρων πολεοδομικών σχεδίων (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ, Πολεοδομικές Μελέτες), σιδηροδρομικά ακίνητα με ενεργό σιδηροδρομική λειτουργία αφορίζονται για άλλες χρήσεις γης (π.χ. χώροι ΚΑΠΗ, αθλητικοί χώροι, χώροι υπερτοπικού πρασίνου, παιδικές χαρές κ.λπ.), ασύμβατες προς την κατά προορισμό χρήση και λειτουργία τους.

Το πρόβλημα καθίσταται εντονότερο εν όψει της σχεδιαζόμενης αξιοποίησης των σιδηροδρομικών ακινήτων, για την οποία έχει καταστεί κατά νόμο αρμόδια η ΓΑΙΑΟΣΕ. Η αξιοποίηση αυτή προϋποθέτει τον σαφή προσδιορισμό της πολεοδομικής ταυτότητας των σιδηροδρομικών ακινήτων, δηλαδή την υπαγωγή τους σε σύστημα χρήσεων γης και όρων δόμησης ανάλογα με τη βασική πολεοδομική λειτουργία τους και το ισχύον πολεοδομικό καθεστώς τους (εντός ή εκτός αστικών περιοχών), καθώς και την εισαγωγή ειδικής διοικητικής διαδικασίας για την πολεοδομική ανάπτυξη και οργάνωσή τους.

Για τον σκοπό αυτό, με την παρούσα ρύθμιση προτείνεται η προσθήκη νέου άρθρου 6Α στον ν. 3891/2010 με το οποίο επιδιώκεται:

--- Η δημιουργία ειδικού συστήματος χρήσεων γης για την κατάταξη των σιδηροδρομικών ακινήτων ανάλογα με τα βασικά τους χαρακτηριστικά και την πολεοδομική λειτουργία τους (κεντρικοί περιφερειακοί σταθμοί, περιφερειακοί σιδηροδρομικοί σταθμοί, εμπορευματικοί σταθμοί, ακίνητα κατά μήκος σιδηροδρομικών γραμμών, χώροι ειδικών σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων).

--- Ο καθορισμός συστήματος όρων και περιορισμών δόμησης για όλα τα εκτός σχεδίου σιδηροδρομικά ακίνητα ανάλογα με τη βασική χωροθετική λειτουργία τους (εντός ή εκτός αστικών περιοχών).

--- Η εισαγωγή ειδικής διοικητικής διαδικασίας, μέσω έκδοσης προεδρικού διατάγματος, για τον καθορισμό του κανονιστικού καθεστώτος (χρήσεις γης, όροι δόμησης) πολεοδομικής ανάπτυξης και οργάνωσης των πιο πάνω ακινήτων. Η θέσπιση κανονιστικών όρων για τον σχεδιασμό και την

πολεοδομική οργάνωση των σιδηροδρομικών ακινήτων θα αποτελέσει τη βάση ορθολογικής ανάπτυξης αυτών. Η ειδική αυτή διαδικασία σχεδιασμού προτείνεται να υποστηριχθεί από δύο (2) ειδικές επιστημονικές μελέτες: πρώτον, μία ειδική πολεοδομική μελέτη που θα περιγράφει και τεκμηριώνει τις προτεινόμενες χρήσεις γης και όρους δόμησης του ακινήτου, την ένταξη αυτού στο ευρύτερο περιβάλλον από πολεοδομική, χωροταξική και λειτουργική σκοπιά, καθώς και τη συμβατότητα του προτεινόμενου σχεδίου προς τα δεδομένα του ευρύτερου σχεδιασμού· δεύτερον, τη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) με την οποία θα τεκμηριώνεται ο στρατηγικός περιβαλλοντικός σχεδιασμός του ακινήτου. Μέσω της προτεινόμενης διαδικασίας, μπορεί να παρασχεθεί δυνατότητα για την τροποποίηση γενικών και ειδικών πολεοδομικών ρυθμίσεων της περιοχής, μετά από τη σφαιρική εκτίμηση της ένταξης του σιδηροδρομικού ακινήτου στην ευρύτερη περιοχή με τις παραπάνω μελέτες.

--- Η παροχή εξουσιοδότησης για την τροποποίηση, μέσω προεδρικών διαταγμάτων, των κανονιστικών όρων ανάπτυξης ή και των ρυμοτομικών ρυθμίσεων των εντός σχεδίου πόλεως σιδηροδρομικών ακινήτων, εφόσον οι σχετικές τροποποιήσεις παρίστανται αναγκαίες για την εκπλήρωση των βασικών πολεοδομικών λειτουργιών των σιδηροδρομικών ακινήτων και δεν αλλοιώνουν τη γενική πολεοδομική φυσιογνωμία των περιοχών ή πολεοδομικών ενότητων στις οποίες εντάσσονται τα ακίνητα.

--- Η καθιέρωση ενιαίας διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης για όλα τα έργα, ανεξαρτήτως κατηγορίας, που πραγματοποιούνται εντός του ιδίου σιδηροδρομικού ακινήτου, μέσω της υποβολής ενιαίας και συνολικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η σχετική διαδικασία προτείνεται να διεκπεραιώνεται από τις υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ και να ολοκληρώνεται μέσω της έκδοσης κοινών αποφάσεων των υπουργών Μεταφορών και ΠΕΚΑ. Στο πλαίσιο της προτεινόμενης διαδικασίας, οι σχετικές εγκριτικές αποφάσεις εμπεριέχουν και σχέδιο γενικής διάταξης για το σύνολο των έργων, δραστηριοτήτων και εγκαταστάσεων που υφίστανται ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν εντός των πιο πάνω ακινήτων, καθώς και των βοηθητικών και συνοδών αυτών έργων και εγκαταστάσεων. Εν όψει του ενιαίου και ολοκληρωμένου χαρακτήρα τους, οι πιο πάνω περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις προτείνεται να επέχουν θέση βεβαίωσης χρήσης γης και βεβαίωσης καταλληλότητας κύριας χρήσης καθώς και, ειδικώς περί τουριστικών καταλυμάτων και ειδικών τουριστικών υποδομών που ενδέχεται να περιλαμβάνονται σε σιδηροδρομικά ακίνητα, θέση έγκρισης καταλληλότητας οικοπέδου ή γηπέδου από τον ΕΟΤ και αντιστοίχως θέση έγκρισης σκοπιμότητας ή σκοπιμότητας-χωροθέτησης κατά τις κείμενες διατάξεις. Για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που μπορεί να περιλαμβάνονται εντός σιδηροδρομικών ακινήτων, οι πιο πάνω αποφάσεις προτείνεται να επέχουν θέση προέγκρισης ίδρυσης κατά την έννοια του άρθρου 80 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιτυγχάνεται απλοποίηση και επιτάχυνση της όλης αδειοδοτικής διαδικασίας.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΒ.2.: ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΟΣΕ ΚΑΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των περιπτώσεων 1, 2, 3, 4 και 5 εισάγεται ειδικό νομικό καθεστώς για τον χωρικό σχεδιασμό και την πολεοδομική οργάνωση των σιδηροδρομικών ακινήτων, συμβατό με την κατά προορισμό χρήση και λειτουργία τους, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζονται αδειοδοτικές εκκρεμότητες των υφισταμένων σιδηροδρομικών κτιρίων και εγκαταστάσεων προκειμένου να καταστεί δυνατή η βελτίωση, αναβάθμιση και επέκταση της σιδηροδρομικής υποδομής της Χώρας.

Εισαγωγικά, με τη ρύθμιση της περίπτωσης 1, καταργείται η πρόβλεψη για μεταβίβαση ακινήτων του ΟΣΕ προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ, σε συμφωνία με το αίτημα για την έγκριση κρατικής ενίσχυσης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ για τη διαγραφή των συσσωρευμένων χρεών της.

Με τις υπόλοιπες προβλέψεις των περιπτώσεων 2, 3 και 4 αντιμετωπίζονται ζητήματα αδειοδοτικής φύσεως επί υφισταμένων κτιρίων και εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τη σιδηροδρομική υποδομή και λειτουργία. Σημειώνεται σχετικά ότι μεγάλο μέρος των υφισταμένων σιδηροδρομικών κτιρίων και εγκαταστάσεων στερείται οικοδομικής αδειας, καθώς, ενόψει του χρόνου κατασκευής τους (πριν το 1983), τα δημόσια κτίρια και οι κοινωφελείς εγκαταστάσεις και υποδομές δεν υποβάλλονταν, κατά την τότε κρατούσα διοικητική πρακτική, σε διαδικασία οικοδομικής αδειοδότησης. Η έλλειψη οικοδομικών αδειών στις περιπτώσεις αυτές έχει ως πρακτική συνέπεια την αδυναμία πραγματοποίησης εργασιών βελτίωσης, επισκευής, εκσυγχρονισμού και επέκτασης στα υφιστάμενα σιδηροδρομικά κτίρια και εγκαταστάσεις, καθώς και την αδυναμία ανανέωσης ή τροποποίησης των σχετικών αδειών λειτουργίας, για την έκδοση των οποίων απαιτείται, μεταξύ άλλων, και η προσκόμιση οικοδομικών αδειών. Ο νομοθέτης, έχοντας επίγνωση του προβλήματος αυτού, εισήγαγε στον ν. 3891/2010 (άρθρο 6, παρ. 12, περίπτωση δ) ειδική διαδικασία νομιμοποίησης για τα πάσης φύσεως κτίσματα επί των ακινήτων κυριότητας ΟΣΕ ή και Δημοσίου, τα οποία διαχειρίζεται η ΓΑΙΑΟΣΕ. Η πιο πάνω διαδικασία νομιμοποίησης δεν έτυχε εφαρμογής μέχρι σήμερα, ενώ, μετά την ψήφιση του ν. 4178/2013 με τον οποίο επιχειρείται να διευθετηθεί συνολικά το πρόβλημα των αυθαιρέτων κατασκευών και χρήσεων, καθίσταται πλέον αναγκαία η συσχέτισή της με τις γενικές διατάξεις περί αναστολής ή εξαίρεσης από την κατεδάφιση που εισήχθησαν με τον πιο πάνω νόμο, μεταξύ άλλων, και για κτίρια και εγκαταστάσεις δημοσίου ενδιαφέροντος (άρθρο 16). Για τον σκοπό αυτό, με την περίπτωση 4 αντικαθίσταται η περίπτωση δ' της παραγράφου 12 του άρθρου 6 του ν. 3891/2010 και εισάγεται ειδική διαδικασία για τη νομιμοποίηση σιδηροδρομικών κτιρίων, εγκαταστάσεων και χρήσεων που στερούνται μεν οικοδομικής αδειας αλλά δεν παραβιάζουν τις βασικές πολεοδομικές ρυθμίσεις (συντελεστή δόμησης, κάλυψη και ύψος) που ίσχυαν κατά τον χρόνο κατασκευής ή εγκατάστασης αυτών ή που ισχύουν αντιστοίχως σήμερα. Με την ίδια ρύθμιση προβλέπεται επίσης η δυνατότητα

εξαιρέσης από την κατεδάφιση σιδηροδρομικών κτιρίων και εγκαταστάσεων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κατά τα ανωτέρω διαδικασίας νομιμοποίησης, εφόσον έχουν ανεγερθεί πριν την 1.1.1983, δηλαδή προ της ενάρξεως ισχύος του ν. 1337/1983 «με τον οποίο αναμορφώθηκε το σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού σε εκτέλεση της επιταγής του άρθρου 24 του Συντάγματος και στο πλαίσιο του εισαγόμενου νέου αυτού συστήματος, θεσπίστηκε η διάκριση των αυθαίρετων κατασκευών σε παλαιές και νέες και επιτρεπώς χορηγήθηκε η δυνατότητα εξαιρέσης από την κατεδάφιση των παλαιών, με τις οριζόμενες στις σχετικές διατάξεις προϋποθέσεις, σε αντίθεση προς τις νέες, για τις οποίες επέβαλε την κατεδάφιση, ώστε να αποτραπεί η συνέχιση της νόθευσης και ανατροπής του πολεοδομικού σχεδιασμού υπό το καθεστώς της ανωτέρω συνταγματικής διατάξεως και των εκτελεστικών της νόμων» (ΣτΕ Ολομ. 3341/2013, σκέψη 18, βλ. επίσης, ΣτΕ Ολομ. 3921/2010, 3500/2009).

Σύμφωνα με τα προτεινόμενα στην περίπτωση ε της παραγράφου 12 του άρθρου 6 του ν. 3891/2010, όπως αυτή προστίθεται με την **περίπτωση 5** του ανωτέρω άρθρου, μετά την έκδοση των πιο πάνω αποφάσεων νομιμοποίησης ή εξαιρέσης από την κατεδάφιση αντίστοιχα, επιτρέπεται η έκδοση αδειών δόμησης για προσθήκες και επεκτάσεις, καθώς και για ανέγερση νέων κτιρίων και εγκαταστάσεων, από τη Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών του ΥΠΕΚΑ, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί αδειών δόμησης που ισχύουν για τα δημόσια ακίνητα (άρθρο 15 παρ. 1 ν. 3986/2011).

Επίσης, στην **περίπτωση 5** ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την περιβαλλοντική αδειοδότηση και τη λειτουργική αδειοδότηση υφισταμένων σιδηροδρομικών εγκαταστάσεων. Για τον σκοπό αυτό, προστίθενται περιπτώσεις στ' και ζ' στην παράγραφο 12 του άρθρου 6 του ν. 3891/2010, με τις οποίες προβλέπονται κατά σειράν τα εξής:

- Ορίζεται ότι για την τροποποίηση, βελτίωση, επέκταση και εκσυγχρονισμό υφισταμένων σιδηροδρομικών έργων και εγκαταστάσεων που δεν διαθέτουν εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 1 του ν. 4014/2011. Για την οικονομία της όλης διαδικασίας αλλά και για την ενιαία αντιμετώπιση εγκαταστάσεων με όμοια ή παρεμφερή χαρακτηριστικά, προβλέπεται περαιτέρω ότι, εφόσον πρόκειται για έργα και δραστηριότητες Α κατηγορίας, οι σχετικές αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων εκδίδονται, τόσο για τα έργα που εντάσσονται στην υποκατηγορία Α1 όσο και αυτά που εντάσσονται στην υποκατηγορία Α2, από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και η σχετική διαδικασία διεκπεραιώνεται από τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου. Παρέχεται η δυνατότητα, προκειμένου περί μηχανοστασίων και άλλων συναφών εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τη σιδηροδρομική υποδομή και λειτουργία, να εκδίδονται προσωρινές άδειες λειτουργίας τριετούς διάρκειας, ώστε να παρασχεθεί το αναγκαίο μεταβατικό διάστημα για την έκδοση οριστικών αδειών λειτουργίας αορίστου διάρκειας κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 6** επιδιώκεται η αποσαφήνιση της αντικαθιστώμενης διάταξης και η άρση της ανακύψασας αμφιβολίας, ως προς το εύρος της εφαρμογής της, στα ακίνητα του ΟΣΕ, τα οποία ανήκουν

στην Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, καθώς και ο αποσυσχετισμός της από τις παρεχόμενες ή μη ανταποδοτικές υπηρεσίες των ΟΤΑ, αναφορικά με τα παραπάνω ακίνητα, τα οποία ανήκουν μεν, επί του παρόντος στον ΟΣΕ, πλην όμως, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 3891/2010, θα περιέλθουν κατά πλήρη κυριότητα στο Δημόσιο. Εξάλλου, η ανάγκη υιοθέτησης της προτεινόμενης ρύθμισης της παραγράφου 11 προκύπτει από το γεγονός ότι το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του ΟΣΕ, συμπεριλαμβανομένης και αυτής που αποτελεί την Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, θα περιέλθει εξ ολοκλήρου και κατά πλήρη κυριότητα στο Δημόσιο, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 1 του ν.3891/2010, με συνέπεια να καλείται σήμερα ο ΟΣΕ να καταβάλλει σημαντικά χρηματικά ποσά για φορολόγηση ακινήτων τα οποία, κατ' ουσία, δεν του ανήκουν, αφού τελούν υπό την αίρεση «αυτοδικαίης» και άμεσης μεταβίβασής τους στο Δημόσιο. Περαιτέρω, το συνολικό κόστος το οποίο προκύπτει από την επιβολή του ενιαίου φόρου επί των ακινήτων του ΟΣΕ, πέραν του ότι είναι υπέρογκο, είναι ταυτοχρόνως και αδύνατον να καλυφθεί και να εξυπηρετηθεί από τον ΟΣΕ, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι το ποσό που προκύπτει σε βάρος του ΟΣΕ, ούτε έχει προϋπολογιστεί ούτε συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό ποσό της κρατικής ετήσιας επιχορήγησής του.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 7** επιχειρείται η αποσαφήνιση του νομοθετικού πλαισίου, εντός του οποίου και κατ' εφαρμογή του, οφείλει η Διοίκηση να ενεργήσει κατά τη διαδικασία προσδιορισμού του καταβλητέου, στον αποχωρούντα, εργαζόμενο χρηματικού ποσού, λόγω λύσεως της εργασιακής του σχέσης, κατά τα οριζόμενα στην ίδια διάταξη. Τούτο δε διότι η αρχική διατύπωση της αντικαθιστάμενης διάταξης, δημιουργούσε σύγχυση και αμφιβολία, περί της ορθής ή μη εφαρμογής της, δεδομένης της ισχύουσας, ειδικής και ρητής, διάταξης του άρθρου του άρθρου 2 παρ. 2 του α.ν. 173/1967, σύμφωνα με την οποία τίθεται ποσοτικός περιορισμός, ως προς το ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης, για τις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες εργοδότης είναι, εκτός των λοιπών και Οργανισμοί κοινής ωφελείας ή Επιχειρήσεις επιχορηγούμενες από το Κράτος, όπως, εν προκειμένω, ο ΟΣΕ.

Με την προτεινόμενη στην **περίπτωση 8** τροποποίηση του άρθρου 29 ν. 3891/2010 (Α' 188) «Πόροι - Οικονομική Διαχείριση» επιδιώκεται η επίλυση ενός ζητήματος λειτουργικής ανεξαρτησίας και διοικητικής αυτοτέλειας της Αρχής. Συγκεκριμένα, για το θέμα των μισθώσεων-εκμισθώσεων- ακινήτων για τη στέγαση της Αρχής, προτείνεται ως προς τη ρύθμισή του ανάλογη διαδικασία που προβλέπεται τόσο για τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες διοικητικές αρχές όσο και για ορισμένες μη συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές (βλ. ν. 3832/2010, όπως ισχύει, για την Ελληνική Στατιστική Αρχή, ν.4013/2011 και την πρόσφατα ιδρυθείσα Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων). Η πρόταση για εφαρμογή του π.δ. 715/1979 (Α' 212) «Περί τρόπου ενεργείας υπό των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) προμηθειών, μισθώσεων και εκμισθώσεων εν γένει, αγορών ή εκποιήσεων ακινήτων, εκποιήσεων κινητών πραγμάτων ως και εκτελέσεως εργασιών» για τη μίσθωση κτηρίου για τις ανάγκες της Αρχής,

αποσκοπεί στην άμεση και αποτελεσματική επίλυση του προβλήματος στέγασής της. Η εφαρμογή του π.δ. 715/1979 (Α' 212) για τη μίσθωση κτηρίου στέγασης της Ρ.Α.Σ., με ανοικτή, διαφανή διαγωνιστική διαδικασία, εκτιμούμε ότι είναι περισσότερο ευέλικτη και ως εκ τούτου αποτελεσματική και παράλληλα συνάδει με τη λειτουργική ανεξαρτησία και διοικητική αυτοτέλεια που οφείλει να έχει μια ανεξάρτητη διοικητική αρχή.

Εξάλλου, η Ρ.Α.Σ. με τον ιδρυτικό της νόμο 3891/2010 (Α' 188) ανέλαβε τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του ρυθμιστικού φορέα στην ελληνική σιδηροδρομική αγορά. Ο ίδιος νόμος για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της προέβλεπε στο άρθρο 30 «Προσωπικό της Ρ.Α.Σ.» συνολικά 50 θέσεις προσωπικού με την ακόλουθη κατανομή: 20 θέσεις τακτικού προσωπικού, 28 Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, 1 θέση Νομικού Συμβούλου και 1 θέση Δικηγόρου με έμμοιθη εντολή. Εξ αυτών η Ρ.Α.Σ., αυτή τη στιγμή, έχει καλύψει τις δέκα τέσσερις (14) θέσεις τακτικού προσωπικού. Με τον πρόσφατα ψηφισθέντα ν.4199/2013 (Α' 216) «Δημόσιες υπεραστικές οδικές μεταφορές επιβατών - Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών και άλλες διατάξεις», η Ρ.Α.Σ., παράλληλα με το ρυθμιστικό της ρόλο, ανέλαβε και τα καθήκοντα της Αρχής Ασφάλειας Σιδηροδρομικών Μεταφορών που προβλέπονται στο άρθρο 15 του π.δ. 160/2007 (Α' 201), στο ν. 3911/2011 (Α' 12) και στο π.δ. 104/2010 (Α' 181). Τα καθήκοντα της Εθνικής Αρχής Ασφάλειας Σιδηροδρομικών Μεταφορών ασκούσαν μέχρι τότε από το Τμήμα Ασφάλειας Σιδηροδρόμων του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Η αύξηση των αρμοδιοτήτων της Ρ.Α.Σ. και μάλιστα σε θέματα αρκετά κρίσιμα για την ασφάλεια και τη διαλειτουργικότητα του ελληνικού σιδηρόδρομου δε συνοδεύτηκε με την αναμενόμενη ενίσχυσή της σε ανθρώπινους πόρους αλλά αντίθετα στον ίδιο νόμο στο άρθρο 80 μεταφέρθηκαν είκοσι πέντε (25) θέσεις προσωπικού της (23 Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό και 2 Τακτικό Προσωπικό) στη νεοσυσταθείσα Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την σημαντική αποδυνάμωση της Ρ.Α.Σ., παραμένοντας με είκοσι πέντε (25) θέσεις προσωπικού (5 Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, 18 Τακτικό Προσωπικό, 1 Νομικό Σύμβουλο και 1 Δικηγόρο με πάγια αντιμισθία).

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των **περιπτώσεων 9 και 10** επιδιώκεται να ενισχυθεί με προσωπικό η Ρ.Α.Σ. ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στα αυξημένα καθήκοντα που της έχουν ανατεθεί από την ελληνική νομοθεσία σε εφαρμογή αντίστοιχης ευρωπαϊκής. Για την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της Αρχής κρίνεται ότι το προσωπικό της πρέπει να ανέλθει συνολικά σε 35 άτομα (13 Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, 20 Τακτικό Προσωπικό, 1 Νομικό Σύμβουλο, 1 Δικηγόρο με πάγια αντιμισθία). Επιπλέον, η προτεινόμενη κατάργηση των παρ. 4 και 5 του άρθρου 30 του ν. 3891/2010, που προέβλεπε την αναλυτική κατανομή προσωπικού κατά κατηγορίες και κλάδους, στην ουσία έχει ήδη συντελεστεί με τη ψήφιση του άρθρου 80 παρ.2 του ν.4199/2013 (Α' 216) και τη μεταφορά δύο (2) θέσεων τακτικού προσωπικού και είκοσι τριών (23) θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού, χωρίς περαιτέρω προσδιορισμό κλάδων και ειδικοτήτων, στη Ρυθμιστική Αρχή Επιβατικών Μεταφορών (Ρ.Α.Ε.Μ.).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 40 Ν. 2773/1999

Γενικό Μέρος

Με τις εισαγόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η αγορά των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και έχουν οδηγήσει στην έλλειψη ρευστότητας και συνακόλουθα σε μεγάλες καθυστερήσεις στις πληρωμές προς τους παραγωγούς, καθώς και η ρύθμιση θεμάτων τιμολόγησης της Συμπααραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ). Οι ρυθμίσεις βρίσκονται σε συμφωνία με τις βασικές αρχές της πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α) και ειδικότερα τη δέσμευση για έλεγχο του κόστους προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που καλούνται να επιμεριστούν οι τελικοί καταναλωτές.

Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου αποτελούν τη συνέχεια μιας σειράς παρεμβάσεων με στόχο τον εξορθολογισμό της αγοράς των Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ. Πιο συγκεκριμένα, από τον Ιανουάριο του 2012 ελήφθησαν μέτρα με σκοπό τη μείωση της επιβάρυνσης από το κόστος της ενέργειας που παράγεται από έργα Α.Π.Ε. καθώς και την παράλληλη ενίσχυση του υποστηρικτικού μηχανισμού με την εξεύρεση νέων πόρων. Η ραγδαία μείωση όμως του κόστους των επενδύσεων σε φωτοβολταϊκά (φ/β) σε συνδυασμό με τις μειωμένες αλλά ικανοποιητικές εγγυημένες τιμές, η υπερπροσφορά εξοπλισμού στην αγορά τη δεδομένη χρονική περίοδο καθώς και η στρατηγική επιλογή των πιστωτικών ιδρυμάτων να χρηματοδοτήσουν έργα Α.Π.Ε., διατήρησαν τον ρυθμό νέων εγκαταστάσεων σε υψηλά επίπεδα. Κατά το 2012 καθώς και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013, παρά τα ληφθέντα μέτρα, συνεχίστηκε με αμείωτη ένταση η εγκατάσταση φ/β συστημάτων σε όλη την επικράτεια, με συνέπεια τη συνεχιζόμενη επιβάρυνση του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999. Αναλυτικά στοιχεία εμφανίζονται στα σχετικά δελτία που δημοσιεύει ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Λ.ΑΓ.Η.Ε.) από τον Ιανουάριο του 2013.

Βάσει των ανωτέρω κρίνεται απολύτως απαραίτητη η άμεση ρύθμιση της αγοράς Α.Π.Ε. και η αναπροσαρμογή των τιμών αποζημίωσης των παραγωγών Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ ώστε να καταστεί βιώσιμος ο μηχανισμός στήριξης και να μηδενιστεί το έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 έως το τέλος του 2014 σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της χώρας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ΛΑΓΗΕ, οι τεχνολογίες Α.Π.Ε. αποζημιώνονται σήμερα με πολύ υψηλές τιμές οι οποίες μάλιστα χαρακτηρίζονται από μεγάλη ανομοιομορφία ανάμεσα στις τεχνολογίες. Πιο συγκεκριμένα οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί

αποζημιώνονται κατά μέσο όρο με 397,8€/MWh, οι σταθμοί του «Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (B'1079) με 514,8€/MWh, οι σταθμοί ΣΗΘΥΑ με 179,5 €/MWh ενώ οι αιολικοί σταθμοί με 93,2€/MWh. Οι τιμές αυτές απέχουν πολύ από την Οριακή Τιμή Συστήματος (Ο.Τ.Σ.) η οποία αποτελεί τον βασικό παράγοντα καθορισμού του τμήματος της αποζημίωσης των παραγωγών Α.Π.Ε. που δεν βαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό και η οποία το πρώτο δίμηνο του 2014 κυμαινόταν στα 62€/MWh. Συνεπώς το μεγαλύτερο τμήμα των ανωτέρω αποζημιώσεων βαρύνει τον Ειδικό Λογαριασμό. Κρίνεται λοιπόν απαραίτητο να ληφθούν άμεσα μέτρα για την ελάφρυνση του Ειδικού Λογαριασμού και τον εξορθολογισμό των τιμών αποζημιώσεων των παραγωγών Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ. Προς την κατεύθυνση αυτή κινούνται οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου, οι οποίες, όσον αφορά στην ελάφρυνση του Ειδικού Λογαριασμού, εισάγουν στοχευμένες δράσεις για την ταυτόχρονη άμεση μείωση των τιμών αποζημίωσης αλλά και την διαγραφή τμήματος του υφιστάμενου χρέους του Ειδικού Λογαριασμού μέσω της παροχής πιστωτικών τιμολογίων από τους παραγωγούς Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ. Οι δράσεις αυτές θα εξασφαλίσουν την άμεση δραστική μείωση του χρέους του Ειδικού Λογαριασμού, και στην συνέχεια την εξάλειψή του, καθώς επίσης θα εξασφαλίσουν τις προϋποθέσεις για την βιωσιμότητα του στο άμεσο και μεσοπρόθεσμο μέλλον (έως το 2020).

Ως αντιστάθμισμα των απωλειών εσόδων που επιφέρουν οι προαναφερθείσες παρεμβάσεις σε σχέση με τα αρχικά επιχειρησιακά σχέδια των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, προβλέπεται η χρονική παράταση των συμβάσεων πώλησης και συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας κατά πέντε έτη (και συνακόλουθα των οικείων αδειών παραγωγής και λειτουργίας).

Οι βασικές αρχές σχεδιασμού των εισαγόμενων ρυθμίσεων συνοψίζονται ως εξής:

- Διασφάλιση ασφαλούς και «φθηνής» ηλεκτρικής ενέργειας.
- Αντιμετώπιση του συσσωρευμένου χρέους του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999
- Διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 χωρίς την δημιουργία νέων ελλειμμάτων, σε μακροχρόνια βάση.
- Προστασία των καταναλωτών από υπέρμετρες αυξήσεις στο Ειδικό Τέλος Εκπομπής Αερίων Ρύπων (Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ.) το οποίο, εάν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα θα αυξηθεί σημαντικά βάσει της Απόφασης 86/2014 της ΡΑΕ, στην οποία προβλέπεται υπερδιπλασιασμός του με αύξηση από τη μεσοσταθμική τιμή των 14,96€/MWh σε 33,68€/MWh.
- Συμμετοχή στα νέα μέτρα όλων των έργων και τεχνολογιών κατά το δυνατόν ανάλογα με τα περιθώρια απόδοσης των σχετικών επενδύσεων, παράγοντας στον οποίο αντικατοπτρίζεται και η συμμετοχή τους στην δημιουργία του ελλείμματος.
- Θέσπιση κριτηρίων με σκοπό την αξιολόγηση των αποδόσεων των επενδύσεων και της βιωσιμότητας αυτών.

Επισημαίνεται ότι οι μηχανισμοί στήριξης που εφαρμόστηκαν στην χώρα, αλλά και πανευρωπαϊκά, επέτρεψαν την μεγάλη διείσδυση έργων Α.Π.Ε. και κυρίως φ/β συστημάτων με υψηλό κόστος για το υποστηρικτικό σύστημα σε μια ιδιαίτερος δύσκολη συγκυρία για την ελληνική οικονομία. Η ταχύτητα των εξελίξεων στον τεχνολογικό τομέα σε αντίθεση με τους μηχανισμούς ανάδρασης και προσαρμογής σε επίπεδο κινήτρων αποδείχθηκε ετεροβαρής και σε συνδυασμό με τη δύσκολη οικονομική συγκυρία οδήγησε σε μεγέθυνση των προβλημάτων.

Ειδικό Μέρος

Συγκεκριμένα με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζονται κατά σειρά τα εξής:

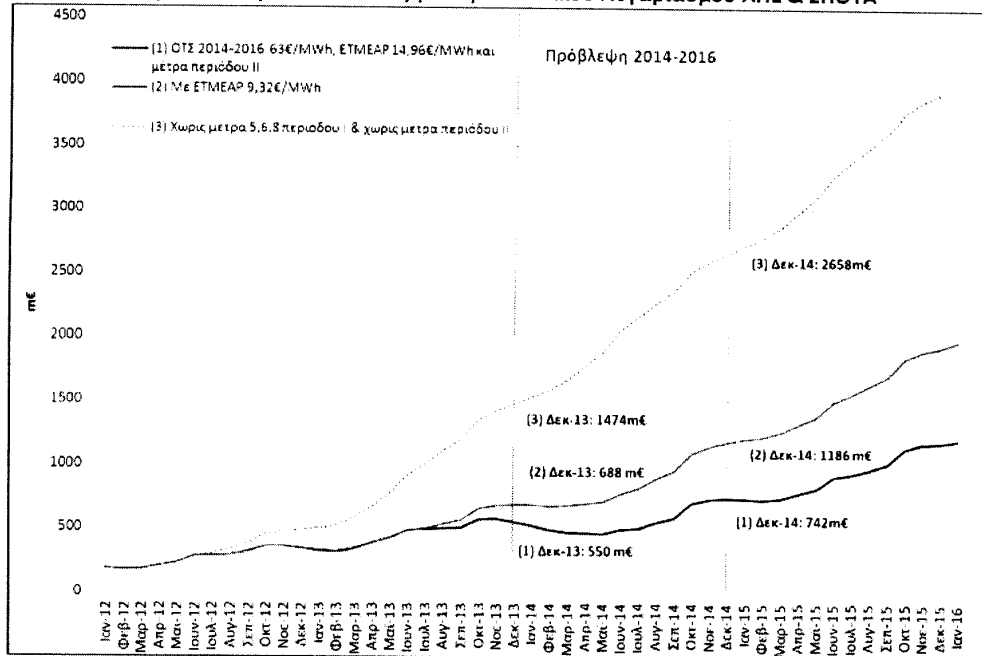
ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.1: ΕΠΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΑΠΕ ΚΑΙ ΣΗΘΥΑ

Με την υποπαράγραφο ΙΓ.1. επανακαθορίζονται οι τιμές αποζημίωσης εν λειτουργία σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ). Ο επανακαθορισμός αφορά την τροποποίηση των τιμών αναφοράς του πίνακα της περ. β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 ν. 3468/2006 (Α' 129) και του πίνακα της παραγράφου 3 του άρθρου 27Α ν. 3734/2009 (Α' 8) καθώς και των τιμών αναφοράς του «Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (Β' 1079) (Ειδικό Πρόγραμμα εφεξής), όπως αυτές οι τιμές έχουν αναπροσαρμοστεί και εφαρμόζονται για την εκτέλεση των συμβάσεων πώλησης για τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ που βρίσκονται σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία. Στόχος είναι η αντιμετώπιση του συσσωρευμένου χρέους του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 καθώς και η εξασφάλιση της βιωσιμότητας του έως το 2020.

Επισημαίνεται ότι ο Ειδικός Λογαριασμός από τα τέλη του 2011 άρχισε να εμφανίζει συνεχώς διογκούμενο έλλειμμα, που οφειλόταν στο συνδυασμό της μεγάλης αύξησης των εξόδων του λογαριασμού (λόγω της μεγάλης αύξησης των μονάδων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, ως αποτέλεσμα των εγγυημένων υψηλών αποδόσεων των συγκεκριμένων επενδύσεων) και της ταυτόχρονης μείωσης ή μη αντιστοίχης αύξησης των εσόδων του λογαριασμού (λόγω της μείωσης του εισπραττόμενου από τους καταναλωτές ΕΤΜΕΑΡ συνεπεία της μείωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος λόγω της οικονομικής κρίσης, της μείωσης των εσόδων από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της πτώσης της οριακής τιμής συστήματος). Παρακάτω δίνεται γράφημα για την έως τώρα εξέλιξη και την πρόβλεψη του ελλείμματος από το ενημερωτικό δελτίο για τον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ που εκδίδει ανά μήνα ο ΛΑΓΗΕ (ενημερωτικό δελτίο Φεβρουαρίου 2014). Φαίνεται καθαρά ότι οι έως τώρα παρεμβάσεις μείωσαν σε σημαντικό βαθμό το έλλειμμα και απέτρεψαν τον πλήρη εκτροχιασμό του αλλά δεν κατάφεραν να ισοσκελίσουν τον Ειδικό Λογαριασμό. Επίσης φαίνεται καθαρά ότι, αν δεν ληφθούν άμεσα νέα μέτρα

για την πλήρη εξυγίανση του μηχανισμού, το πρόβλημα του ελλείμματος και συνεπακόλουθα του χρέους θα ενταθεί, οδηγώντας με μαθηματική ακρίβεια στην κατάρρευση του μηχανισμού στήριξης των Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ.

Διάγραμμα Μηνιαίου Σωρευτικού Ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ

Ενημερωτικό δελτίο ΛΑΓΗΕ (Φεβρουάριος 2014)

Με τις ρυθμίσεις της προτεινόμενης παραγράφου εξασφαλίζεται η δίκαιη και αναλογική κατά το δυνατόν κατανομή του οικονομικού βάρους κυρίως λόγω της ομογενοποίησης των οικονομικών αποδόσεων (εσωτερικός βαθμός απόδοσης, IRR) των διαφορετικών εγκαταστάσεων Α.Π.Ε.. Η Ελληνική Πολιτεία λαμβάνοντας υπ' όψιν την διόγκωση του προβλήματος καθώς και τους δεσμευτικούς στόχους της χώρας σχετικά με τη διείσδυση Α.Π.Ε. προχώρησε από τις αρχές του 2012 στην ανάληψη μέτρων για την εξάλειψη του ελλείμματος. Πιο συγκεκριμένα έχει ήδη εφαρμοσθεί δέσμη μέτρων για την ενίσχυση των εισροών και τον περιορισμό των εκροών του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το έλλειμμα αυτού (μέρος των οποίων επιβάρυναν άμεσα ή έμμεσα όλους τους καταναλωτές, είτε δια της επιβολής του ETMEAP είτε δια των επιπτώσεων στη διαμόρφωση του κόστους παραγωγής της ενέργειας και συνεπώς στις τελικές τιμές ηλεκτρικού ρεύματος).

Το ένα σκέλος από τη δέσμη των ανωτέρω μέτρων, αφορά στην έκδοση της υπουργικής απόφασης της αναστολής διαδικασίας αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς (με αρ. πρωτ. ΥΑΠΕ/Φ1/2300/οικ.16932/09.08.2012, Β'2317) και δύο υπουργικών αποφάσεων αναφορικά με τη μείωση των τιμών πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τους νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς τον Ιανουάριο του 2012 και τον Αύγουστο του 2012 (με αρ. πρωτ. ΥΑΠΕ/Φ1/οικ.2262/31.1.2012, Β' 97

και ΥΑΠΕ/Φ1/2301/οικ.16933/09.08. 2012, Β' 2317). Η άμεση εφαρμογή των εν λόγω μέτρων ήταν επιβεβλημένη εξαιτίας των υψηλών αποζημιώσεων που απολάμβαναν οι παραγωγοί ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς σε σχέση με το κόστος του εξοπλισμού και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι με την έως τότε αδειοδοτική ωρίμανση των σχετικών αιτήσεων ήταν εξασφαλισμένη η επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το 2020.

Το δεύτερο σκέλος από τη δέσμη των ανωτέρω μέτρων, αφορούσε στην αύξηση των πόρων του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 προκειμένου να αποκτήσει την απαιτούμενη ρευστότητα και να ομαλοποιηθεί η διαδικασία πληρωμών των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας αρχικά τον Αύγουστο 2012 αναπροσάρμοσε μεσοσταθμικά το ETMEAP σε 7,50 €/MWh, για την περίοδο Αυγούστου 2012 έως και Ιουνίου 2013, με την απόφαση 698/2012. Όμως στη συνέχεια, τον Ιανουάριο 2013 κρίθηκε αναγκαίο να προβεί σε νέα αναπροσαρμογή μεσοσταθμικά σε 9,3€/MWh, για το α' εξάμηνο του 2013, με την απόφαση 1/2013. Τέλος με την απόφαση 323/2013 τον Ιούλιο του 2013 η ΡΑΕ αναπροσάρμοσε εκ νέου το ETMEAP σε μεσοσταθμική τιμή 14,96€/MWh ενώ με την απόφαση 86/2014 το ETMEAP θα πρέπει να αυξηθεί μεσοσταθμικά σε 33,68€/MWh από την 1^η Απριλίου 2014 στην περίπτωση που δεν ληφθούν άμεσα μέτρα για την μείωση του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999. Επιπλέον, με την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΑΠΕ/Φ1/2303/οικ.16935/09.08.2012 (Β'2317) με τίτλο «Προσδιορισμός ποσοστού της εισφοράς υπέρ της ΕΡΤ ΑΕ του άρθρου 14 του ν. 1730/1987, το οποίο αποτελεί πόρο του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999», ενισχύθηκαν οι πόροι του Ειδικού Λογαριασμού μέσω απόδοσης ποσοστού 25% του τέλους υπέρ ΕΡΤ, ήτοι 48,95 εκατ. ευρώ στα έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού το 2013.

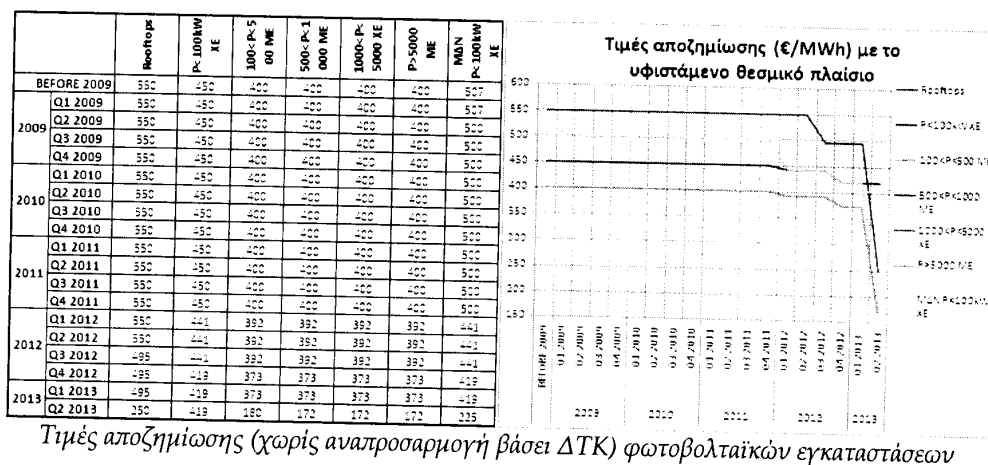
Επισημαίνεται ότι, προς την ίδια κατεύθυνση, το Υπουργείο ΠΕΚΑ θεσμοθέτησε και τις ακόλουθες διαρθρωτικές αλλαγές: α) Χρήση πόρων που προκύπτουν από τη δημοπράτηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων ρύπων του Δημοσίου (άρθρο 25 παρ. Α2 του ν.3468/2006 όπως ισχύει, με την τροποποίησή του με το άρθρο 196 παρ. 2 του ν.4001/2011 (Α'179) και το άρθρο 39 παρ. 2 του ν.4062/2012 (Α' 70), μέτρο που οδήγησε στη συγκέντρωση κατά το έτος 2013 147,27 εκατ. ευρώ και β) Επιβολή ειδικού τέλους 2€/MWh στη λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγή (άρθρο 143 παρ.3 του ν.4001/2011 όπως προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 52 του ν.4042/2012, Α' 24), ήτοι ενίσχυση του Ειδικού Λογαριασμού κατά 46,46 εκατ. ευρώ για το 2013.

Τα εν λόγω μέτρα συμπληρώθηκαν με το άρθρο πρώτο παράγραφος Ι, υποπαράγραφος Ι.2. του ν. ν.4093/2012 «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016 κλπ.» (Α' 222). Στη συνέχεια, με την περίπτωση 8 της υποπαραγράφου Ι.4. της παραγράφου Ι του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 (Α' 107) θεσπίστηκε «ειδική εισφορά αλληλεγγύης» ως επιπλέον έκτακτο εσόδου του Ειδικού Λογαριασμού. Αντίστοιχα, κατά το έτος

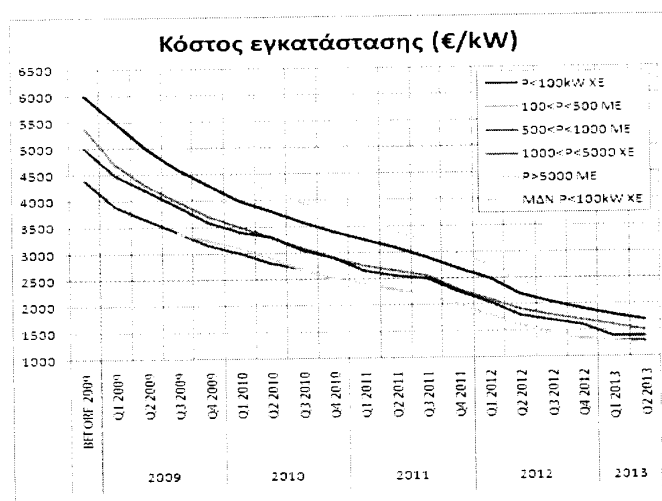
2012 η επιβολή της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης απέφερε στον Ειδικό Λογαριασμό 122,25 εκατ. ευρώ και το 2013 425,75 εκατ. ευρώ.

Τα ανωτέρω οδήγησαν σε σημαντική μείωση του ρυθμού αύξησης του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, όπως αποτυπώνεται στα Μηνιαία Δελτία Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ ΛΑΓΗΕ. Ειδικότερα, σύμφωνα με την τελευταία μηνιαία έκθεση του ΛΑΓΗΕ (Φεβρουάριος 2014) χωρίς τα ως άνω μέτρα το έλλειμμα το Δεκέμβριο του 2014 θα ανερχόταν στο ποσό των 2,658 δις ευρώ. Επίσης, κατά το τέλος του 2013 το έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού ανήλθε στα 549 εκ. ευρώ περίπου, ενώ χωρίς τα μέτρα θα είχε υπερβεί το 1 δις ευρώ περίπου, δηλαδή θα ανερχόταν ήδη σε μη διαχειρίσιμα ποσά.

Τα ανωτέρω μέτρα, οδήγησαν μεν σε σημαντική μείωση του ρυθμού αύξησης του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού, όχι όμως και στον πλήρη μηδενισμό του. Ως εκ τούτου εξακολούθησε να υφίσταται κίνδυνος κατάρρευσης του όλου συστήματος υποστήριξης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, η διατήρηση του οποίου συνιστά επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος για την επίτευξη των νομικά δεσμευτικών στόχων του 2020. Μέχρι στιγμής τούτο δεν επετεύχθη κυρίως λόγω της συνεχούς και πέρα από κάθε πρόβλεψη διείσδυσης φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων σε συνδυασμό με την διατήρηση σχετικά υψηλών τιμών αποζημίωσης για τους υφιστάμενους σταθμούς. Παρακάτω φαίνεται η εξέλιξη των τιμών αποζημίωσης των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις όπως αυτές ίσχυαν ανά περίπτωση. Γίνεται φανερό ότι οι φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις απολάμβαναν έως και το τέλος του 2012 ιδιαίτερα υψηλές τιμές αποζημίωσης. Ενώ λοιπόν το κόστος εγκατάστασης μειωνόταν δραστικά οι τιμές αποζημίωσης δεν ακολουθούσαν την ίδια αποκλιμάκωση, εξασφαλίζοντας πέρα του μέτρου κέρδη για τους παραγωγούς σε μία ιδιαίτερος δύσκολη χρονική συγκυρία για την ελληνική οικονομία.

Ακολουθώντας παρατίθενται ενδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει η μείωση του κόστους εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών σε συνάρτηση με την περίοδο διασύνδεσης.

Εξέλιξη κόστους εγκατάστασης φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων (ενδεικτικές μέσες τιμές)

Είναι ιδιαίτερος σημαντικό να αποσαφηνιστεί ότι η εξυγίανση του Ειδικού Λογαριασμού, όπως και η πρόσφατη εμπειρία έχει αποδείξει, απαιτεί συνδυασμένες δράσεις. Συνεπώς η αναστολή έκδοσης νέων αδειών φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων δεν αρκεί για να αντιμετωπιστεί το συνεχώς διογκούμενο πρόβλημα του χρέους του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. και πρέπει άμεσα να συνδυαστεί με την μείωση των υφιστάμενων συμφωνημένων τιμών αποζημίωσης παραγωγών Α.Π.Ε., ιδιαιτέρως των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων οι οποίες απολαμβάνουν έως σήμερα τις υψηλότερες ανάμεσα στις εγκαταστάσεις Α.Π.Ε.. Κρίνεται συνεπώς αναγκαία η θέσπιση των ρυθμίσεων της παρούσας παραγράφου, που αιτιολογούνται από την πορεία μείωσης του κόστους προμήθειας και εγκατάστασης του εξοπλισμού, στο πλαίσιο ενίσχυσης της προσπάθειας για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999. Για τον λόγο αυτό είναι επιβεβλημένος ο επανακαθορισμός των τιμών αποζημίωσης σε τιμές που θα συνδυάζουν τις εύλογες αποδόσεις για τους παραγωγούς Α.Π.Ε. και την βιωσιμότητα του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999. Επισημαίνεται εξάλλου ότι οι νέες τιμές αποζημίωσης εξασφαλίζουν, κατά το δυνατόν, αποδόσεις που χαρακτηρίζονται από εσωτερικούς βαθμούς απόδοσης της τάξης του 13,5%, ήτοι αρκετά υψηλότερους από τους αντίστοιχους βαθμούς για ευρωπαϊκές χώρες. Άλλωστε και ο Επίτροπος Ενέργειας της Ε.Ε., έχει κάνει λόγο για εύλογη απόδοση των επενδύσεων Α.Π.Ε. της τάξης του 7-8%.

Η παραμετροποίηση των τιμών αποζημίωσης έγινε λαμβάνοντας υπ' όψιν:

- Την τεχνολογία κατασκευής.
- Τον κόστος προμήθειας και εγκατάστασης του εξοπλισμού βάσει της περιόδου σύνδεσης των έργων στο Δίκτυο, μετά από επεξεργασία δημοσιευμένων από φορείς της αγοράς στοιχείων και μελετών, μεταξύ των οποίων αναφέρονται ενδεικτικά η «Πρόταση του ΣΠΕΦ για το New Deal» και το «Τεχνικό Εγχειρίδιο για τη Μελέτη και Υλοποίηση φ/β συστημάτων» του ΤΕΕ.
- Το μέγεθος των εγκαταστάσεων και την επίτευξη οικονομικών κλίμακας

- Την επιχορήγηση ή μη από δημόσιους πόρους.
- Το χρονικό διάστημα λειτουργίας της επένδυσης.

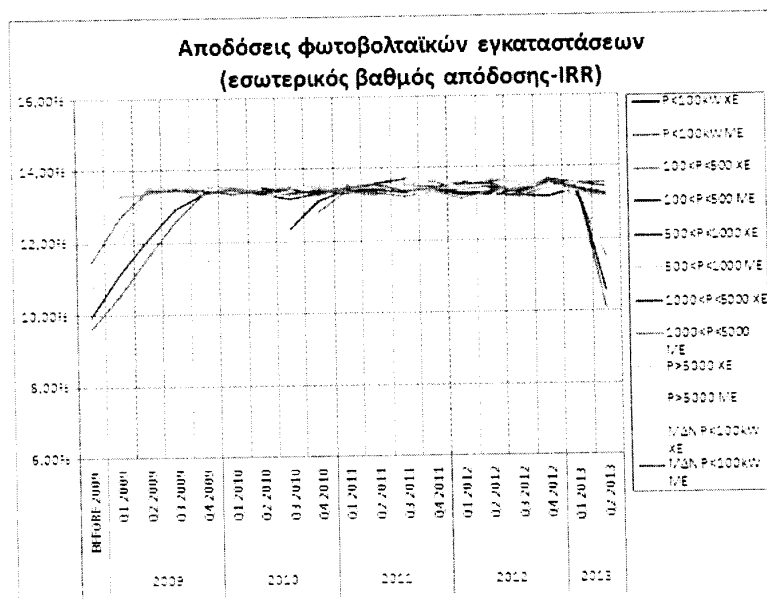
Επιπλέον, για τη διαμόρφωση των τιμών για το 2013 ελήφθησαν υπόψη η γνώμη της ΡΑΕ που υποβλήθηκε στο ΥΠΕΚΑ με σχετικό έγγραφό της καθώς και μελέτη που εκπονήθηκε για το ΥΠΕΚΑ στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας της Task Force Greece (TFG). Πιο συγκεκριμένα για τον υπολογισμό των τιμών αποζημίωσης θεωρήθηκε εύλογο να κριθούν τα έργα υπό το πρίσμα του εσωτερικού βαθμού απόδοσης (IRR). Σε αυτή την περίπτωση οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν και κατόπιν να αναπροσαρμοστούν οι τιμές ώστε έργα που υλοποιήθηκαν με διαφορετικούς όρους να αποκτούν πλέον την ίδια οικονομική απόδοση. Για τον λόγο αυτό έγινε ενδελεχής καταγραφή των έργων ανάλογα με την ισχύ τους και τον τόπο εγκατάστασής του (Διασυνδεδεμένο ή Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα). Δημιουργήθηκαν οι εξής κατηγορίες για φωτοβολταϊκούς σταθμούς:

- Φωτοβολταϊκά που εντάσσονται στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων»
- Σταθμοί έως 100kW στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα
- Σταθμοί από 100 έως 500kW στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα
- Σταθμοί από 500 έως 1000kW στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα
- Σταθμοί από 1000 έως 5000kW στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα
- Σταθμοί μεγαλύτεροι των 5000kW στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα
- Σταθμοί έως 100kW στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα Νήσων
- Σταθμοί μεγαλύτεροι των 100kW στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα Νήσων

Κατόπιν έγινε κατηγοριοποίηση ανάλογα με την συμφωνημένη τιμή αποζημίωσης. Δημιουργήθηκε συνεπώς ο χάρτης των εγκατεστημένων έργων ανά την επικράτεια με κριτήριο τις τιμές αποζημίωσης και τον χρόνο διασύνδεσης. Για τον υπολογισμό του εσωτερικού βαθμού απόδοσης της κάθε εγκατάστασης κρίθηκε απαραίτητο να συλλεχθούν στοιχεία από φορείς της αγοράς, μελέτες ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο. Ελήφθη υπ' όψιν το κόστος κατασκευής, το κόστος λειτουργίας καθώς και δανειακές παράμετροι των εγκατεστημένων έργων. Πιο αναλυτικά για το κόστος κατασκευής έργου χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία ανάλογα με το πότε αυτό διασυνδέθηκε και εάν το έργο βρίσκεται στο Διασυνδεδεμένο ή Μη Σύστημα, και η ανάλυση έγινε ανά κατηγορία σταθμού (όπως αναφέρονται παραπάνω). Συνεπώς δημιουργήθηκε ένα μητρώο με τιμές για το κόστος κατασκευής ανάλογα με τον τόπο και τον χρόνο διασύνδεσης. Το κόστος λειτουργίας επίσης διαφοροποιήθηκε ανάλογα με το μέγεθος του σταθμού και τον τόπο διασύνδεσης. Τέλος για τις δανειακές υποχρεώσεις των σταθμών έγινε χρήση επιτοκίου 9% και ύψους δανείου σε ποσοστό 75%, το οποίο κρίνεται εύλογο για την περίοδο αναφοράς αλλά και το είδος των δανειοδοτούμενων έργων και είναι σε συμφωνία με στοιχεία που ελήφθησαν από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας.

Βάσει των ανωτέρω έγινε ο υπολογισμός των νέων τιμών αποζημίωσης ώστε να προκύψει κοινός κατά το δυνατός βαθμός απόδοσης για τις εξεταζόμενες εγκαταστάσεις. Οι νέες τιμές αποζημίωσης όπως αυτές αποτυπώνονται στις προτεινόμενες διατάξεις εξασφαλίζουν στους σταθμούς απόδοση των έργων περίπου 13,5% ανεξαρτήτως κατηγορίας και τόπου διασύνδεσης. Το μέγεθος αυτό θεωρείται σε κάθε περίπτωση ικανοποιητικό σύμφωνα και με την διεθνή πρακτική.

		Roof tops	P<100kW XL	P<100kW ML	P<100kW XL AGR	P<100kW ML AGR	100<P<500 XL	100<P<500 ML	500<P<1000 0 XL	500<P<1000 0 ML	1000<P<5000 00 XL	1000<P<5000 00 ML	P>5000 XL	P>5000 ML	M&N P<100kW XL	M&N P<100kW ML	M&N P>100 XL	M&N P>100 ML
	BEFORE 2009			9,6%		10,1%		10,0%		10,7%		13,3%				11,5%		12,5%
2009	Q1 2009			10,5%		11,2%		11,1%		12,0%		13,3%				12,7%		
	Q2 2009			11,6%		12,5%		12,1%		13,5%		13,4%				13,4%		
	Q3 2009			12,6%		13,7%		12,9%		13,5%		13,5%				13,4%		
	Q4 2009			13,4%		14,6%		13,4%		13,5%		13,5%				13,4%		
2010	Q1 2010			13,4%		15,9%		13,5%		13,5%		13,5%				13,3%		
	Q2 2010			13,3%		15,8%		13,3%		13,5%		13,5%			13,3%	13,4%		
	Q3 2010			13,3%		16,0%		13,2%		12,4%		13,3%	13,5%	13,5%	13,4%	13,5%	13,5%	13,7%
	Q4 2010			13,3%		15,9%		13,3%		13,5%		13,3%	13,4%	13,5%	13,3%	13,5%	13,6%	13,6%
2011	Q1 2011			13,3%		16,2%	12,8%	13,4%	13,5%	13,5%	13,6%	13,3%	13,4%	13,5%	13,3%	13,5%	13,6%	13,6%
	Q2 2011			13,4%		16,0%	13,3%	13,4%	13,6%	13,5%	13,5%	13,3%	13,5%	13,5%	13,5%	13,6%	13,6%	13,7%
	Q3 2011	20,0%	13,4%	13,6%	14,6%	16,2%	13,2%	13,3%	13,7%	13,5%	13,5%	13,4%	13,4%	13,5%	13,4%	13,6%	13,7%	
	Q4 2011	20,0%	13,4%	13,4%	15,8%	16,0%	13,4%	13,5%	13,6%	13,7%	13,5%	13,4%	13,4%	13,5%	13,3%	13,5%	13,7%	13,7%
2012	Q1 2012	19,9%	13,3%	13,3%	15,9%	15,9%	13,4%	13,6%	13,4%	13,5%	13,2%	13,3%	13,4%	13,5%	13,4%	13,6%	13,6%	
	Q2 2012	19,9%	13,2%	13,3%	15,9%	16,0%	13,3%	13,4%	13,6%	13,7%	13,3%	13,4%	13,6%	13,5%	13,4%	13,6%	13,3%	
	Q3 2012	20,0%	13,2%	13,2%	15,9%	15,9%	13,4%	13,3%	13,5%	13,6%	13,3%	13,4%	13,6%	13,6%	13,4%	13,6%	13,6%	
	Q4 2012	20,0%	13,2%	13,4%	15,9%	16,2%	13,6%	13,7%	13,4%	13,5%	13,6%	13,6%	13,4%	13,4%	13,4%	13,6%	13,6%	
2013	Q1 2013	18,7%	13,4%	13,3%	16,1%	16,2%	13,5%	13,6%	13,5%	13,2%	13,3%	13,6%	13,6%	13,3%	13,5%	13,4%	13,8%	13,4%
	Q2 2013	18,7%	13,3%	13,2%	16,0%	16,1%	10,1%	13,4%	10,6%	13,2%	11,5%	13,6%			12,4%	13,2%		

Αποδόσεις φωτοβολταϊκών σταθμών ανάλογα με τον χρόνο διασύνδεσης.

Όπως γίνεται αντιληπτό και από το ανωτέρω γράφημα έγινε προσπάθεια ώστε τα βάρη να κατανεμηθούν δίκαια και να αποκλειστούν περιπτώσεις υπεραποδόσεων. Επίσης πρέπει να αναφερθεί ότι για όσους σταθμούς ο υπολογιζόμενος εσωτερικός βαθμός απόδοσης είναι μικρότερος του μέσου (13,5%), σε αυτούς τους σταθμούς έγινε η ελάχιστη, κατά το δυνατόν, ή σε κάποιες περιπτώσεις μηδενική μείωση των τιμών αποζημίωσης, ώστε οι αποδόσεις τους να συμβαδίζουν με εκείνες των σταθμών χωρίς ενίσχυση, οι οποίες είναι σημαντικά μικρότερες, αλλά και να προσεγγίζουν το μέσο

εσωτερικό βαθμό απόδοσης (13,5%). Επισημαίνεται ότι η απουσία τιμών σε κελιά του πίνακα Α εξυπηρετεί ακριβώς την ανωτέρω λογική μη μείωσης των υφιστάμενων τιμών για έργα με χαμηλούς βαθμούς απόδοσης. Συνεπώς η αντιμετώπιση των εγκαταστάσεων έγινε όσο το δυνατόν δικαιότερα ελαχιστοποιώντας όπου αυτό ήταν απαραίτητο (ιδιαίτερα σε παλαιότερους σταθμούς) κατά το δυνατόν τις μειώσεις στις τιμές αποζημίωσης. Η ίδια πρόβλεψη ακριβώς έγινε και για τις εγκαταστάσεις που υπάγονται στο Ειδικό Πρόγραμμα αλλά με ειδική μέριμνα η οικονομική απόδοση τους να είναι ελαφρά βελτιωμένη (IRR στη ζώνη 19,5%-20%) καθώς οι εγκαταστάσεις αυτές δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται αυστηρά ως επενδυτικές δράσεις συνεκτιμώντας και το χαμηλό ύψος του επενδεδυμένου κεφαλαίου. Ειδική μέριμνα υπάρχει επίσης για τον ίδιο λόγο και για σταθμούς έως 20 kW καθώς και για σταθμούς που ανήκουν σε κατ' επάγγελμα αγρότες για τους οποίους έχει προβλεφθεί μια προσαύξηση της τάξης του 10% και 15% αντίστοιχα σε σχέση με τις τιμές του πίνακα Α. Ως προς τις διαφοροποιήσεις στις μεσοσταθμικές μειώσεις των σταθμών των κατ' επάγγελμα αγροτών επισημαίνεται ότι οι σχετικές προτεινόμενες διατάξεις θεσπίστηκαν λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι το κόστος επένδυσης ήταν υψηλότερο για τα εν λόγω έργα εξαιτίας του υψηλότερου κόστους δανεισμού. Επίσης για τους σταθμούς, η σύνδεση των οποίων πραγματοποιήθηκε το δεύτερο εξάμηνο του 2013 και για τη σύνδεση των οποίων απαιτήθηκε η κατασκευή νέου Υποσταθμού ΥΤ/ΜΤ, προβλέπονται τιμές βάσει του πίνακα Β του άρθρου 1, καθώς, δεδομένης της μεγάλης μείωσης του κόστους προμήθειας των φωτοβολταϊκών πάνελς, το κόστος κατασκευής του υποσταθμού αποτελεί πλέον σημαντικό τμήμα του συνολικού κόστους της επένδυσης.

Με την ίδια λογική έγινε ανάλυση και για τις αιολικές εγκαταστάσεις καθώς και για τα Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα. Η ανάλυση περιελάμβανε την καταγραφή των έργων ανά περίοδο σύνδεσης και ανά τιμή αποζημίωσης. Ο υπολογισμός των αποδόσεων βασίζεται, όπως και για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς, στο κόστος εγκατάστασης, το κόστος λειτουργίας καθώς και τις δανειακές παραμέτρους των έργων. Οι οικονομικές αποδόσεις των έργων αυτών εξομοιώνονται και κυμαίνονται πλέον στη ζώνη του 12-14%. Ειδική μέριμνα υπάρχει για τους αιολικούς σταθμούς στο Μη Διασυνδεδεμένο Δίκτυο των Νήσων οι οποίοι θα αποζημιώνονται σε διαφορετικές τιμές από εκείνες του Διασυνδεδεμένου Συστήματος εξαιτίας κυρίως των αποκοπών που επιβάλλει ο Διαχειριστής του συστήματος στην παραγωγή τους μειώνοντας έτσι την οικονομική απόδοση των εγκαταστάσεων. Η κατηγοριοποίηση αφορά κυρίως την ισχύ και δευτερευόντως την περίοδο διασύνδεσης. Μεγαλύτεροι σταθμοί αποζημιώνονται ελαφρώς χαμηλότερα κυρίως λόγω οικονομικών κλίμακας.

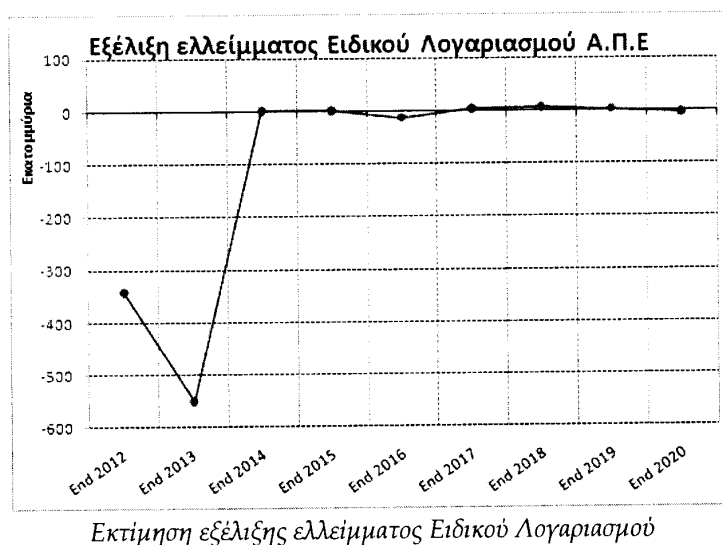
Τόσο για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς όσο και για τους αιολικούς και Μικρούς Υδροηλεκτρικούς σταθμούς, έγινε ξεχωριστός υπολογισμός για τις περιπτώσεις που οι σταθμοί έχουν τύχει των ευεργετημάτων δημόσιας ενίσχυσης. Το μέσο ποσοστό ενίσχυσης (30%) θεωρείται εύλογο από στοιχεία της αγοράς. Στην περίπτωση αυτή οι σταθμοί, στο πλαίσιο πάντα της κοινής απόδοσης μεταξύ τους αλλά και με τους λοιπούς σταθμούς, αποκτούν

διαφορετικές τιμές αποζημίωσης, μειωμένες σε σχέση με τους αντίστοιχους σταθμούς που δεν έλαβαν δημόσια ενίσχυση, ώστε να διατηρείται ο κανόνας της κοινής οικονομικής απόδοσης.

Συνοπτικά οι νέες τιμές αποζημίωσης αντιστοιχούν σε μεσοσταθμική μείωση της τάξης του 29,9% για φωτοβολταϊκούς σταθμούς συμπεριλαμβανομένων των οικιακών φωτοβολταϊκών που εντάσσονται στο Ειδικό Πρόγραμμα. Επισημαίνεται ότι οι μεσοσταθμικές μειώσεις στα οικιακά φωτοβολταϊκά συστήματα είναι μικρότερες από εκείνες των φωτοβολταϊκών σταθμών επί γηπέδων καθώς σε έργα μικρότερης ισχύος το κόστος προμήθειας και εγκατάστασης του εξοπλισμού ήταν υψηλότερο.

Η μεσοσταθμική μείωση για αιολικές εγκαταστάσεις είναι 5,6% ενώ για τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα η αντίστοιχη μείωση είναι 5,4%.

Οι νέες τιμές αποζημίωσης αναμένεται να εξοικονομήσουν περίπου 473 εκατ. € στον ειδικό λογαριασμό. Επίσης εκτιμάται ότι για τον μηδενισμό του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, ο οποίος αναμένεται να επιτευχθεί στο τέλος του 2014, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της χώρας, θα απαιτηθεί μία μικρή αύξηση στο Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. της τάξης των 5€/MWh για το 2014. Μετά τον ισοσκελισμό του Ειδικού Λογαριασμού κατά τα προαναφερθέντα, εκτιμάται ότι το Ε.Τ.Μ.Ε.Α.Ρ. θα μειωθεί εντός των επόμενων ετών. Στο παρακάτω γράφημα φαίνεται η εκτίμηση της εξέλιξης του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού μετά τις παρεμβάσεις και μέχρι το 2020.

Για τους λοιπούς σταθμούς ΑΠΕ, πλην των παραπάνω αναφερόμενων, οι νέες τιμές αποζημίωσης καθορίζονται στην υποπαράγραφο ΙΓ.5. Αυτό κρίθηκε σκόπιμο ώστε να λαμβάνοντας υπόψη επικαιροποιημένα στοιχεία κόστους να περιοριστούν οι υπεραποδόσεις.

Στην **υποπαράγραφο ΙΓ.1** συμπεριλαμβάνεται και ο νέος τρόπος υπολογισμού των τιμών αποζημίωσης για εν λειτουργία μονάδες ΣΗΘΥΑ που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο ως καύσιμο. Η τροποποίηση κρίνεται

απαραίτητη καθώς ο υφιστάμενος τρόπος υπολογισμού δημιουργεί στρεβλώσεις και οδηγεί σε υπεραποδόσεις. Κρίνεται τεchnοοικονομικά ορθό να αποζημιώνονται οι παραγωγοί ΣΗΘΥΑ με τιμή που θα καθορίζεται από σταθερό τμήμα και από προσαύξηση τιμής (ΠΤ) η οποία θα προστίθεται στο σταθερό τμήμα αυτής. Η προσαύξηση δομείται κατάλληλα, λαμβάνοντας υπ' όψιν πρότυπους βαθμούς απόδοσης της εγκατάστασης, ώστε να ελαχιστοποιεί τις υπεραποδόσεις και να περιορίζει ταυτόχρονα την έκθεση των παραγωγών σε μεταβολές της τιμής φυσικού αερίου. Με τον τρόπο αυτό οι παραγωγοί ΣΗΘΥΑ θα ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο που υφίστανται λόγω της έκθεσης τους στην τιμή του φυσικού αερίου χωρίς όμως να εξασφαλίζουν τα πρόσθετα κέρδη που απέρρεαν από τον πολλαπλασιαστικό τύπο υπολογισμού της τιμής αποζημίωσης που ισχύει έως σήμερα.

Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση για τους εν λειτουργία σταθμούς ΣΗΘΥΑ, οι σταθμοί λαμβάνουν τιμή αποζημίωσης σύμφωνα με την ισχύ τους [τρεις κατηγορίες ισχύος: από 0 έως και 1 MW, άνω του 1 έως και 35 MW, άνω των 35 MW, οι οποίες βρίσκονται σε συμφωνία με τις έως σήμερα διατάξεις για την κατηγοριοποίηση σταθμών ΣΗΘΥΑ), την τεχνολογία που χρησιμοποιούν (κατηγοριοποίηση σύμφωνα με την Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Γ/Φ1/οικ.15641/14.07.2009 (Β' 1420)] καθώς και με το αν έχουν λάβει ή όχι δημόσια ενίσχυση. Η τιμή αποζημίωσης, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αποτελείται από ένα σταθερό και ένα μεταβαλλόμενο σκέλος σε αντίθεση με τον έως σήμερα τρόπο υπολογισμού που δημιουργεί στρεβλώσεις. Το μεταβαλλόμενο σκέλος εξαρτάται από την τιμή του φυσικού αερίου και συμπεριλαμβάνει την τιμή πώλησης (ηλεκτροπαραγωγής ή συμπαραγωγής) με το κόστος μεταφοράς και τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης καθώς και το κόστος διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) που αντιστοιχεί στην ηλεκτροπαραγωγή. Η νέα μεθοδολογία αποζημίωσης εξασφαλίζει στις μονάδες ΣΗΘΥΑ εύλογη απόδοση (12-14%), ήτοι αντίστοιχη με αυτή των μονάδων Α.Π.Ε.

Στην περίπτωση που σε σταθμό ΣΗΘΥΑ του σχετικού πίνακα της υποπαραγράφου ΙΓ.1. η παραγόμενη θερμική ενέργεια είτε αξιοποιείται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, και εφόσον η παραγωγή αγροτικών προϊόντων αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του παραγωγού, είτε διατίθεται μέσω δικτύου τηλεθέρμανσης πόλεων, το σταθερό τμήμα της τιμής του πίνακα (τιμή εξαιρουμένου του ΠΤ) προσαυξάνεται κατά 15%. Επιπλέον, σε περίπτωση που σε σταθμό ΣΗΘΥΑ του σχετικού πίνακα της υποπαραγράφου ΙΓ.1. τα καυσάγια αξιοποιούνται για γεωργικούς σκοπούς, το σταθερό τμήμα της τιμής του πίνακα (τιμή εξαιρουμένου του ΠΤ) προσαυξάνεται επιπλέον κατά 15%. Δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα των φορέων των οικείων επιχειρήσεων αλλά ένα ενδιάμεσο στάδιο, απαραίτητο για την παραγωγή θερμικής ενέργειας που χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση της κύριας δραστηριότητας, ήτοι της παραγωγής αγροτικών προϊόντων, κρίνεται σκόπιμη η διαφοροποιημένη μεταχείρισή τους σε σχέση με τις λοιπές ΣΗΘΥΑ, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που έχει η λειτουργία τέτοιων μονάδων για την περαιτέρω ανάπτυξη ενός μοντέλου σύγχρονης αγροτικής ανάπτυξης και την παραγωγή εξαγωγίμων αγροτικών προϊόντων.

Ομοίως, κρίνεται σκόπιμη η διαφοροποιημένη μεταχείριση των σταθμών ΣΗΘΥΑ που κάνουν χρήση φυσικού αερίου και διαθέτουν την παραγόμενη θερμική ενέργεια μέσω δικτύου τηλεθέρμανσης πόλεων, δεδομένου ότι η τηλεθέρμανση συμβάλλει σημαντικά στην εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και στην αντιμετώπιση του υψηλού κόστους θέρμανσης πόλεων, ιδίως σε ακριτικές περιοχές της χώρας.

Τέλος πρέπει να επισημανθεί ότι όσοι παραγωγοί ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ αποζημιώνονται με τιμές μικρότερες από εκείνες που προκύπτουν από τους πίνακες των παραγράφων (α) έως (γ) της υποπαραγράφου ΙΓ.1. δεν αναπροσαρμόζουν τις τιμές τους αλλά διατηρούν τις σημερινές χαμηλότερες τιμές αποζημίωσης.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.2: ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΓ.1

Με τις περιπτώσεις 1 και 2 της υποπαραγράφου ΙΓ.2. καθορίζονται οι προϋποθέσεις ένταξης των έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ στη στήλη ΜΕ (με χρήση ενίσχυσης) των πινάκων της υποπαραγράφου ΙΓ.1.. Ως προϋπόθεση για την ένταξη στη στήλη ΜΕ καθορίζεται η δημόσια ενίσχυση να ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 20% του κόστους του έργου, όπως έχει διαμορφωθεί έως την 31.12.2013, και επιπλέον να έχει καταβληθεί το 50% του συνόλου της ενίσχυσης (άμεσης ή ισοδύναμης) με σκοπό να διασφαλιστεί ότι δεν καταλαμβάνονται περιπτώσεις, για τις οποίες η δημόσια ενίσχυση είναι σημαντικά μικρότερη από αυτή που έχει ληφθεί υπόψη ως μέση ενίσχυση στην ανάλυση για τον καθορισμό των νέων τιμών αποζημίωσης της υποπαραγράφου ΙΓ.1.. Η συνδρομή των εν λόγω προϋποθέσεων διαπιστώνεται στη βάση υποβολής σχετικής υπεύθυνης δήλωσης του παραγωγού και ορίζεται διαδικασία δειγματοληπτικών ελέγχων με συντονισμό της Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα ΑΠΕ του ΥΠΕΚΑ (περίπτωση 5). Αρχικά όλοι οι παραγωγοί κατατάσσονται στην κατηγορία ΜΕ και μετατάσσονται στην κατηγορία ΧΕ (για την οποία οι τιμές αποζημίωσης είναι υψηλότερες, λόγω απουσίας δημόσιας ενίσχυσης) αναδρομικά από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1. στη βάση των δηλούμενων με την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση. Για την διευκόλυνση υπαγωγής των δηλώσεων και λόγω του μεγάλου αριθμού αυτών ο ΛΑΓΗΕ και ο ΔΕΔΔΗΕ, εντός τακτής προθεσμίας, αναπτύσσουν κατάλληλα πληροφοριακά συστήματα για την υποδοχή τους. Ορίζεται σαφώς ότι οι ανωτέρω ηλεκτρονικές δηλώσεις επέχουν θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986. Οι παραγωγοί υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν με νέα σχετική υπεύθυνη δήλωση την ημερομηνία ολοκλήρωσης της καταβολής του 50% της ενίσχυσης, όταν αυτή είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της υποπαραγράφου ΙΓ.1. (περίπτωση 3).

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.3: ΠΑΡΟΧΗ ΕΚΠΤΩΣΗΣ

Οι διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΓ.3. δρουν συμπληρωματικά στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΓ.1. προς επίτευξη του στόχου μηδενισμού του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 στο τέλος του 2014. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 προβλέπεται η έκδοση πιστωτικού - εκπτώτικου τιμολογίου από τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ προς τον ΛΑΓΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ, κατά περίπτωση, για την παροχή έκπτωσης επί της ηλεκτρικής ενέργειας που τιμολογήθηκε εντός της διαχειριστικής χρήσης του 2013.

Το ποσοστό της έκπτωσης διαφοροποιείται βάσει των ακόλουθων:

Η παραμετροποίηση των ποσοστών λαμβάνει υπ' όψιν της το γεγονός ότι οι σταθμοί, μετά και την αναπροσαρμογή των τιμών, έχουν αποκτήσει κατά το δυνατόν κοινό εσωτερικό βαθμό απόδοσης. Συνεπώς θα πρέπει η παραμετροποίηση να εξασφαλίζει ότι η παροχή πιστωτικού τιμολογίου δεν θα επηρεάσει αυτόν τον ήδη διαμορφωμένο κανόνα που εξυπηρετεί τη δικαιότερη ρύθμιση του ζητήματος. Για τον λόγο αυτό και αφού έγινε φανερό ότι οι τιμές αποζημίωσης ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες με τον χρόνο υλοποίησης της εγκατάστασης επιλέχθηκε να γίνει η παραμετροποίηση ως προς τον χρόνο σύνδεσης και όχι ως προς κάποια άλλη παράμετρο η οποία θα ενείχε τον κίνδυνο δημιουργίας νέων στρεβλώσεων. Για το λόγο αυτό υπολογίστηκε η μέση τιμή αποζημίωσης ανά έτος σύνδεσης και στην συνέχεια επελέγησαν συντελεστές οι οποίοι να δημιουργούν κατά το δυνατόν ίσες χρηματικές ροές (πιστωτικά τιμολόγια) για όλους τους παραγωγούς ανεξαρτήτως του χρόνου διασύνδεσης. Με τον τρόπο αυτό οι σταθμοί εξακολουθούν να έχουν κατά το δυνατόν την ίδια οικονομική απόδοση.

Οι συντελεστές παροχής έκπτωσης που επελέγησαν είναι:

- 34%, για σταθμούς που συνδέθηκαν έως 31/12/2009
- 35%, για σταθμούς που συνδέθηκαν από 1/1/2010 έως 31/12/2011
- 37,5%, για σταθμούς που συνδέθηκαν από 1/1/2012 έως 31/12/2012
- 40%, για σταθμούς που συνδέθηκαν από 1/1/2013 έως 31/12/2013

Για τους λοιπούς πλην φωτοβολταϊκών σταθμούς Α.Π.Ε και σταθμούς ΣΗΘΥΑ ο συντελεστής είναι 10%.

Αναφορικά με τον ΦΠΑ που αντιστοιχεί στο ποσό του πιστωτικού τιμολογίου της περίπτωσης 1, και προκειμένου να μην υπάρξει αδικαιολόγητη επιβάρυνση των παραγωγών, θα ληφθεί ειδική μέριμνα για τον συμψηφισμό του με τον ΦΠΑ που οφείλουν να αποδώσουν οι παραγωγοί στο Δημόσιο.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 2** ορίζεται ότι η μη έκδοση του πιστωτικού τιμολογίου της περίπτωσης 1 συνεπάγεται τη μη καταβολή τιμήματος από τον ΛΑΓΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ, κατά περίπτωση, για την ποσότητα ενέργειας που έχει παραδοθεί και δεν έχει εξοφληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 3** ορίζεται ότι η έκτακτη εισφορά, που προβλέπεται στο ν. 4093/2012 και το ν. 4152/2013, για το έτος 2013 θα υπολογιστεί επί της αξίας της εγγεόμενης/πωληθείσας ηλεκτρικής ενέργειας όπως αυτή θα προκύψει μετά την προαναφερθείσα έκπτωση.

Επιπλέον ορίζεται ότι για τα θέματα φορολογικής απεικόνισης πιστωτικών τιμολογίων, ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) και του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ) ν. 4093/2012 με επιφύλαξη των περιπτώσεων 4, 5 και 6 της παρούσας υποπαραγράφου ΙΓ.3. στις οποίες ρυθμίζονται θέματα συμβατότητας των υποχρεώσεων που θεσπίζει η παρούσα παράγραφος με την υφιστάμενη φορολογική νομοθεσία και καθορίζονται διαδικαστικές διευκολύνσεις για τους παραγωγούς. Τέλος με την περίπτωση 7 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον χειρισμό περιπτώσεων κατάσχεσης εις χείρας των ΛΑΓΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ ως τρίτων σε συνδυασμό με την επιβαλλόμενη υποχρέωση στους παραγωγούς για την έκδοση εκπτώτικου τιμολογίου.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.4: ΕΠΕΚΤΑΣΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ως αντιστάθμισμα των απωλειών εσόδων που επιφέρουν οι διατάξεις των υποπαραγράφων ΙΓ.1. και ΙΓ.3. σε σχέση με τα αρχικά επιχειρησιακά σχέδια των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ με την πρώτη περίπτωση της **υποπαραγράφου ΙΓ.4.** προβλέπεται η αυτοδίκαιη επέκταση των συμβάσεων πώλησης και συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας κατά πέντε έτη (και συνακόλουθα των οικείων αδειών παραγωγής και λειτουργίας). Η επέκταση αυτή αφορά την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας με συμβατικούς όρους μέχρι ποσού που αντιστοιχεί σε εύλογους βαθμούς απόδοσης ανά τεχνολογία σε θέσεις της ηπειρωτικής χώρας (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρικά διασυνδεδεμένων νησιών) και των μη διασυνδεδεμένων νησιών. Ο εν λόγω περιορισμός τίθεται ώστε να αποφευχθεί μελλοντική υπερβολική επιβάρυνση στον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 από εξελίξεις στην τεχνολογία οι οποίες είναι πολύ πιθανό να οδηγήσουν σε αύξηση της απόδοσης των σταθμών και συνεπώς σε αύξηση της παραγωγής σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα. Τυχόν πλεόνασμα ενέργειας εγγέεται στο σύστημα/δίκτυο χωρίς αποζημίωση του παραγωγού και υπέρ του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, στη βάση τιμής αποζημίωσης από τον προμηθευτή που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από πρόταση του ΛΑΓΗΕ και γνώμη της ΡΑΕ. Με τις ίδιες διατάξεις δίνεται η δυνατότητα στους παραγωγούς με δήλωσή τους, που υποβάλλεται τουλάχιστον εντός εξαμήνου από τη λήξη της σύμβασης, να επιλέξουν μεταξύ α) τιμής που θα καθορίζεται βάσει μεθοδολογίας που θα εγκριθεί με απόφαση του Υπουργού

Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από πρόταση του ΛΑΓΗΕ και γνώμη της ΡΑΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές ηλεκτρικής ενέργειας όπως αυτές διαμορφώνονται από τη λειτουργία της αγοράς και β) μιας σταθερής τιμής αποζημίωσης που ανέρχεται στα 80 €/MWh.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.5: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΟΥ Ν.3468/2006

Με την υποπαράγραφο ΙΓ.5. καθορίζονται οι τιμές αποζημίωσης νέων σταθμών ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ καθώς και εν λειτουργία σταθμών που δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΓ.1.. Ως νέοι σταθμοί χαρακτηρίζονται εκείνοι οι οποίοι τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους από την έναρξη ισχύος της παρούσας παραγράφου. Διατηρείται η κατηγοριοποίηση ανάμεσα σε σταθμούς που έλαβαν ή όχι δημόσια ενίσχυση όπως και στην υποπαράγραφο ΙΓ.1. Για τον υπολογισμό των νέων τιμών αποζημίωσης ελήφθη υπ' όψιν ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης, οποίος θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 10-12% κατά το δυνατόν ώστε να χαρακτηρίζονται τα έργα ως βιώσιμα. Επίσης ελήφθη υπ' όψιν και το συνολικό ύψος της τιμής αποζημίωσης ανά τεχνολογία το οποίο θα πρέπει να μην δημιουργεί τις συνθήκες για δημιουργία νέων ελλειμμάτων του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999. Για τη διαμόρφωση των τιμών ελήφθησαν υπόψη η γνώμη της ΡΑΕ που υποβλήθηκε στο ΥΠΕΚΑ με σχετικό έγγραφό της, καθώς και μελέτη που εκπονήθηκε για το ΥΠΕΚΑ στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας της Task Force Greece (TFG). Οι εν λόγω τιμές και κατηγορίες του πίνακα της περίπτωσης 1 μπορεί να μεταβάλλονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ (περίπτωση 2). Ο συνδυασμός των ανωτέρω οδήγησε στις τιμές αποζημίωσης ώστε να εξασφαλίζεται ταυτόχρονα η βιωσιμότητα των επενδύσεων αλλά και του μηχανισμού στήριξης Α.Π.Ε και ΣΗΘΥΑ.

Η κατηγοριοποίηση των έργων διατήρησε σε μεγάλο βαθμό την προϋπάρχουσα κατηγοριοποίηση (ν.3851/2010) με σημαντικότερη διαφοροποίηση στις μονάδες ΣΗΘΥΑ όπου και μετά από προτάσεις της ΡΑΕ θεσπίζονται νέες κατηγορίες ανάλογα με την ισχύ και σε αντιστοιχία με την φιλοσοφία που εφαρμόζεται στην υποπαράγραφο ΙΓ.1. για τις υφιστάμενες μονάδες ΣΗΘΥΑ. Διαμορφώθηκε επίσης νέος τρόπος υπολογισμού των τιμών αποζημίωσης μονάδων ΣΗΘΥΑ κατά τα πρότυπα της υποπαραγράφου ΙΓ.1.. Η παραμετροποίηση λαμβάνει υπ' όψιν εάν ο σταθμός παραγωγής έχει λάβει δημόσια επιχορήγηση ή όχι. Η ένταξή του στην αντίστοιχη κατηγορία γίνεται βάσει σχετικής υπεύθυνης δήλωσης. Επίσης επισημαίνεται ότι κατά τα αναφερόμενα στην υποπαράγραφο ΙΓ.1., οι αιολικοί σταθμοί στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα αποζημιώνονται με τιμές που συμπεριλαμβάνουν την πρόβλεψη για ενδεχόμενες αποκοπές παραγωγής που επιβάλλονται από τον Διαχειριστή ενώ για μονάδες ΣΗΘΥΑ στο Μη Διασυνδεδεμένο Σύστημα έχει προβλεφθεί το μεγαλύτερο κόστος καυσίμου σε σχέση με τους αντίστοιχους στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

Προς αποφυγή δημιουργίας ελλειμμάτων στον Ειδικό Λογαριασμό στο μέλλον με την περίπτωση 2 θεσπίζονται και όρια ισχύος (MW) στις εγκαταστάσεις για τις οποίες θα ισχύουν οι υψηλές τιμές αποζημίωσης του πίνακα Α της περίπτωσης 1.

Με τις περιπτώσεις 3 και 4 εισάγονται ρυθμίσεις για την τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από υβριδικούς σταθμούς συνδεδεμένους στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών με σκοπό την ενίσχυση της επενδυτικής ασφάλειας των σχετικών έργων και τη μείωση του υψηλού κόστους ενέργειας στα νησιά. Τέλος με την περίπτωση 5 θεσπίζεται διάταξη για την εντός τριμήνου εξέταση αιτημάτων τροποποίησης αδειών παραγωγής για υβριδικούς σταθμούς που έχουν υποβληθεί στην ΡΑΕ.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.6: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 27Α ΤΟΥ Ν.3734/2009

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι έχει υπερκαλυφθεί ο στόχος, που έχει τεθεί με αρ. πρωτ. Α.Υ./Φ1/Φ1/οικ.19598/01.10.2010 (Β' 1630) υπουργική απόφαση για την επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος ανά τεχνολογία ΑΠΕ, όσον αφορά σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς με χρονικό ορίζοντα τα έτη 2014 και 2020 (όπως προκύπτει και από τα Μηνιαία Δελτία της ΛΑΓΗΕ Α.Ε.), κρίνεται σκόπιμο να επαναπροσδιοριστεί το μέγιστο επίπεδο συνολικής ισχύος φωτοβολταϊκών σταθμών ανά έτος μέχρι το 2020. Επισημαίνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση της υποπαραγράφου ΙΓ.6. θεσπίζεται έχοντας υπόψη ότι τα φωτοβολταϊκά αποτελούν τεχνολογία για την οποία το κόστος προμήθειας και εγκατάστασης δεν έχει ακόμη σταθεροποιηθεί αλλά είναι σε εξέλιξη. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο προκειμένου να μην επαναληφθούν φαινόμενα πολύ υψηλού ρυθμού εγκατάστασης νέων φωτοβολταϊκών σταθμών, όπως παρατηρήθηκε κατά την τριετία 2011 - 2013, να τίθεται ένα όριο ετησίως στο επίπεδο συνολικής ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους μετά την 1.1.2014 και μέχρι και το έτος 2020.

Ειδικότερα, ορίζονται ως ανώτατο όριο συνολικής ισχύος τα 200 MW ανά έτος μέχρι και το 2020. Εάν το σύνολο της ισχύος σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους στο τέλος εκάστου έτους υπολείπεται των 200 MW, η διαφορά προσαυξάνει το επίπεδο συνολικής ισχύος των 200 MW του επόμενου έτους. Επιπλέον για τα έργα που έχουν ενταχθεί στη διαδικασία αδειοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 9 του ν.3775/2009 και των σταθμών που έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων του ν.3894/2010 ορίζεται ξεχωριστά επίπεδο συνολικής ισχύος 300 MW και έως ποσοστό 58% της συνολικής ενταγμένης ισχύος ανά ενταγμένο επενδυτικό σχέδιο.

Προβλέπεται δυνητικά η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, με την οποία θα αυξάνονται τα επίπεδα συνολικής ισχύος λαμβάνοντας υπόψη

συγκεκριμένα κριτήρια και κυρίως τις κατευθύνσεις του ενεργειακού σχεδιασμού.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη ρύθμιση, σε περίπτωση που έχει επέλθει υπέρβαση του επιπέδων συνολικής ισχύος για ένα συγκεκριμένο έτος, η παραγόμενη ενέργεια φωτοβολταϊκών σταθμών που τίθενται σε δοκιμαστική λειτουργία ή ενεργοποιείται η σύνδεσή τους, καθ' υπέρβαση των εν λόγω οριζόμενων επιπέδων συνολικής ισχύος, αποζημιώνεται με τη μεγαλύτερη τιμή μεταξύ της Μέσης Μηνιαίας Τιμής, όπως αυτή ορίζεται στο πλαίσιο λειτουργίας της Προημερησίας Αγοράς (Ημερήσιος Ενεργειακός Προγραμματισμός), και του Μηνιαίου Μεσοσταθμικού Μεταβλητού Κόστους Θερμικών Συμβατικών Σταθμών για τον μήνα που η αντίστοιχη ενέργεια εγχύθηκε στο δίκτυο ή το σύστημα.

Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, με την οποία το ετήσιο επίπεδο των 200 MW μπορεί να επιμερίζεται βάσει μειοδοτικής διαγωνιστικής διαδικασίας.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΓ.7: ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

Με τις περιπτώσεις 1 και 2 της υποπαραγράφου ΙΓ.7. ρυθμίζεται το πλαίσιο χειρισμού, εκ μέρους του αρμόδιου διαχειριστή, των εγγυητικών επιστολών και του ανεκτέλεστου κόστους έργων ηλεκτρικής διασύνδεσης, απαλλασσόμενων από την υποχρέωση έκδοσης άδειας παραγωγής, σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, πλην φωτοβολταϊκών, που δεν υλοποιήθηκαν. Συγκεκριμένα, κατόπιν υπεύθυνης δήλωσης του υποψήφιου παραγωγού περί απόσυρσης του ενδιαφέροντός του για την υλοποίηση του σταθμού, επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή και το ποσό που αντιστοιχεί στο κόστος του μέρους των έργων διασύνδεσης που δεν υλοποιήθηκε, το οποίο είχε καταβληθεί κατά την υπογραφή της σύμβασης υλοποίησης των έργων σύνδεσης. Με τις εν λόγω διατάξεις, η κατατεθείσα εγγυητική επιστολή, δεν καταπίπτει υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 για τη χρηματοδότηση του υποστηρικτικού μηχανισμού των ΑΠΕ όπως προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, αλλά αποδεδεσμεύεται υπέρ του υποψήφιου παραγωγού. Με την επιστροφή της εγγυητικής επιστολής και του κόστους των ανεκτέλεστων έργων σύνδεσης επιτυγχάνεται αντίστοιχη μείωση του διαχειριστικού κόστους με το οποίο ούτως ή άλλως επιβαρύνθηκαν οι υποψήφιοι παραγωγοί για την υλοποίηση των σκοπούμενων σταθμών.

Τέλος ορίζεται ότι με την υποβολή της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης λύονται αυτοδικαίως οι σχετικές συμβάσεις πώλησης και σύνδεσης του σταθμού στο Δίκτυο ή το Σύστημα και ότι ο αρμόδιος διαχειριστής καθώς και ο ΛΑΓΗΕ τηρούν μητρώο των σταθμών για τους οποίους λύονται οι συμβάσεις πώλησης και σύνδεσης.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Π.8: ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με τις περιπτώσεις 1, 2 και 3 καταργείται η ετήσια αναπροσαρμογή των τιμών αποζημίωσης για σταθμούς ΑΠΕ βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή καθώς επίσης και η προσαύξηση στην τιμή για επενδύσεις όλων των τεχνολογιών ΑΠΕ (πλην φωτοβολταϊκών και ηλιοθερμικών) σε περίπτωση που αυτές υλοποιούνταν χωρίς τη χρήση δημόσιας επιχορήγησης, αφού πλέον για τις εν λόγω επενδύσεις προβλέπονται διακριτές τιμές στον πίνακα που θεσπίζεται με την υποπαράγραφο Π.5. της παρούσας παραγράφου.

Με την περίπτωση 4 καταργούνται οι διατάξεις νόμων που επέβαλαν την έκτακτη εισφορά αλληλεγγύης μετά τον επανακαθορισμό που επέρχεται στις τιμές αποζημίωσης ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούντων σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ της υποπαράγραφου Π.1, της παρούσας παραγράφου.

Με την περίπτωση 5 καταργείται η δυνατότητα της -υπό προϋποθέσεις- απαλλαγής εκ της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο βιομάζα, βιοαέριο, βιορευστά εγκατεστημένης ισχύος $\leq 500\text{kW}$ (μετά την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ για την προώθηση των ΑΠΕ, που έλαβε χώρα με το ν. 4062/2012 (Α'70) τα υγρά καύσιμα που παράγονται από βιομάζα και αξιοποιούνται στους τομείς της παραγωγής ηλεκτρισμού, θερμότητας και ψύξης, εκτός των μεταφορών, δεν καλούνται βιοκαύσιμα αλλά ορίζονται βιορευστά). Με την εισαγόμενη ρύθμιση αίρεται υφιστάμενη αντίφαση που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής των ανωτέρω τεχνολογιών, λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α'209), σύμφωνα με την οποία σύνθετο έργο ή δραστηριότητα που περιλαμβάνει επί μέρους έργα ή δραστηριότητες, κατατάσσεται στην περιβαλλοντική υποκατηγορία του επί μέρους έργου ή δραστηριότητας με τις σημαντικότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον (σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 1958/13.01.2012, Β'21), και δεδομένου ότι οι εν λόγω σταθμοί συνιστούν σύνθετα έργα, για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των οποίων λαμβάνονται υπόψη οι κατηγορίες περιβαλλοντικής κατάταξης των επιμέρους έργων και δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, αποσαφηνίζεται το αδειοδοτικό πλαίσιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης των μικρής κλίμακας ισχύος σταθμών $\leq 500\text{kW}$ των ανωτέρω τεχνολογιών, οι οποίοι συνιστούν πλήρεις θερμοηλεκτρικούς σταθμούς, που κατά περίπτωση δύνανται να περιλαμβάνουν ως αναπόσπαστα τμήματά των την υποδοχή, τυχόν επεξεργασία των εισερχομένων καυσίμων (ενδεικτικά θρυμματισμός, κοσκίνισμα, ξήρανση, τυποποίηση κ.ά., απαραίτητων λόγω της φύσεως και της προέλευσης του εισερχόμενου καυσίμου, που εν γένει χαρακτηρίζεται από ετερογένεια στη σύνθεση, στο μέγεθος, στη μορφή του, καθώς και από υψηλά ποσοστά περιεχόμενης υγρασίας), την αποθήκευση, αναερόβια χώνευση, αεριοποίηση, ενεργειακή μετατροπή, διάθεση της παραγόμενης ηλεκτρικής και της συμπαραγόμενης θερμικής ενέργειας, καθώς και την τυποποίηση, μεταφορά και διάθεση τυχόν δευτερογενώς παραγόμενων αέριων, στερεών ή υγρών (υπό-/παρά-) προϊόντων ή

αποβλήτων, που προκύπτουν κατά τη διαδικασία επεξεργασίας της καύσιμης ύλης της μονάδας και την ηλεκτροπαραγωγή.

Με τις **περιπτώσεις 6 και 7** καταργούνται οι διατάξεις του ν. 4223/2013 σχετικά με την αναστολή σύναψης συμβάσεων σύνδεσης και συμβάσεων πώλησης και η υπουργική απόφαση σχετικά με την αναστολή διαδικασίας αδειοδότησης και χορήγησης προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς αντιστοίχως. Επιπλέον με την περίπτωση 7 ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αντιμετώπιση των αιτημάτων που βρίσκονται σε εκκρεμότητα λόγω της αναστολής της διαδικασίας χορήγησης προσφορών σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς.

Με την **περίπτωση 8** καθορίζεται ότι μετά τη λήξη των οικείων συμβάσεων πώλησης ενέργειας οι σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ εντάσσονται στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας με όρους λειτουργίας της αγοράς και προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, για το καθορισμό των λεπτομερειών της διαδικασίας ένταξης βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των εν λόγω σταθμών.

Με την **περίπτωση 9**, για λόγους διαφάνειας, επιβάλλεται στον ΛΑΓΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ η υποχρέωση κατάρτισης πινάκων στους οποίους εμφανίζεται η τιμή αποζημίωσης (€/kWh) για κάθε λειτουργούντα σταθμό ΑΠΕ καθώς και το σταθερό τμήμα της τιμής σταθμών ΣΗΘΥΑ. Οι εν λόγω πίνακες επικαιροποιούνται ανά εξάμηνο και αποστέλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τη ΡΑΕ προκειμένου τα στοιχεία τους να ενταχθούν στα σχετικά μητρώα.

Με την **περίπτωση 10** επεκτείνεται η δυνατότητα επιστροφής εγγυητικών επιστολών, που ορίζεται με την υπουργική απόφαση ΥΑΠΕ/Φ1/οικ.24839/25.11.2010 (Β'1901), αναφορικά με απαλλασσόμενους της υποχρέωσης έκδοσης άδειας παραγωγής σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, σε επενδυτές που η υλοποίηση των έργων τους δεν κατέστη δυνατή χωρίς όμως δική τους υπαιτιότητα αλλά εξαιτίας μη χορήγησης απαιτούμενης άδειας ή έγκρισης στη βάση εφαρμογής περιορισμών που έθεσε μεταγενέστερο του χρόνου υποβολής των εγγυητικών επιστολών θεσμικό πλαίσιο.

Με την **περίπτωση 11** αίρεται η υποχρέωση για μη μεταβίβαση αγροτικών Φ/Β ισχύος έως 100 kW πριν την παρέλευση πενταετίας.

Με τις **περιπτώσεις 12, 13 και 14** επεκτείνεται η έναρξη ισχύος διατάξεων της υποπαραγράφου Ι.1 της παραγράφου Ι του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013 την 1η Ιανουαρίου 2015 και επιπλέον, για το έτος 2014, δε γεννάται για τους παραγωγούς υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδεια παραγωγής. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θεσπίστηκαν με σκοπό να δοθεί χρόνος στους επενδυτές προς λήψη των επιχειρηματικών τους αποφάσεων και στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης εκ μέρους του Υπουργείου των ενεργειών για την ολοκλήρωση της αναθεώρησης της πολιτικής στον τομέα των ΑΠΕ και ενόψει της ολοκλήρωσης εντός του έτους του νέου ενεργειακού σχεδιασμού.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν. 4203/2013 προστέθηκε άρθρο 14 Α στο ν.3468/2006, σύμφωνα με το οποίο δίνεται η δυνατότητα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών και σταθμών μικρών ανεμογεννητριών από αυτοπαραγωγούς. Στην εν λόγω ρύθμιση προβλεπόταν η έκδοση απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή και γνώμη της ΡΑΕ με την οποία θα καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα. Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 15** προσδιορίζονται με σαφήνεια ειδικότερα θέματα που θα καθορίζονται με την προαναφερθείσα υπουργική απόφαση όπως ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται ο συμψηφισμός της παραγόμενης και της καταναλισκόμενης ενέργειας και ειδικότερα οι χρεώσεις που θα περιλαμβάνονται στον συμψηφισμό και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα υπολογίζεται ο συμψηφισμός της παραγόμενης ενέργειας με την καταναλισκόμενη ενέργεια στις εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού που τροφοδοτεί ο σταθμός. Επιπλέον απαλείφεται η δυνατότητα να οριστεί στην εν λόγω υπουργική απόφαση αποζημίωση των αυτοπαραγωγών ή/και του προμηθευτή για ποσοστό του πλεονάσματος ενέργειας που προκύπτει από το συμψηφισμό και ορίζεται ότι το πλεόνασμα ενέργειας εγχέεται στο σύστημα/δίκτυο χωρίς αποζημίωση του παραγωγού και υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, στη βάση τιμής αποζημίωσης από τον προμηθευτή που ορίζεται με την ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Η εισαγωγή εξουσιοδοτικής διάταξης, που παρέχεται με την **περίπτωση 16**, για την κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καλύπτει υφιστάμενο νομοθετικό κενό και παρέχει τη δυνατότητα συμπλήρωσης/τροποποίησης της υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 3137/191/Φ.15/2012 «Αντιστοίχιση των κατηγοριών των βιομηχανικών δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα» (Β'1048), η οποία εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 20 του ν. 3982/2011 (Α'143).

Με την τροποποίηση των διατάξεων του άρθρου 3 του ν. 4203/2013, που συντελείται με την **περίπτωση 17**, διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης περί μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα μετεγκατάστασης σε δρομολογημένα έργα των οποίων η υλοποίηση εμποδίζεται εξαιτίας της μεταβολής του θεσμικού πλαισίου αδειοδότησης και χωροθέτησης στην αρχική θέση εγκατάστασης. Ειδικότερα, καθίσταται επιτρεπτή η μεταβολή του τόπου εγκατάστασης, άπαξ και εντός των ορίων της οικείας Περιφέρειας στην οποία βρισκόταν η αρχική θέση εγκατάστασης, ώστε να διασφαλισθεί η συνέχιση των έργων για τα οποία δεν είναι εφικτή η μετεγκατάσταση εντός της εγγύς περιοχής λόγω του ειδικότερου χωροταξικού πλαισίου στο οποίο εμπίπτουν και η εφαρμογή του οποίου δύναται να καλύπτει μεγάλο μέρος της ευρύτερης περιοχής της αρχικής θέσης εγκατάστασης (τροποποίηση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού

Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε, Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, έκδοση ή τροποποίηση προεδρικών διαταγμάτων προστασίας περιοχών, τροποποίηση νομοθετικού πλαισίου εγκατάστασης έργων ΑΠΕ σε γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας). Επιπλέον, οι ρυθμίσεις στοχεύουν στην άμεση απεμπλοκή δρομολογημένων έργων με τον καθορισμό του τρόπου μεταφοράς της θέσης εγκατάστασης με την έκδοση απόφασης από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και την πρόβλεψη για την κατά προτεραιότητα διεκπεραίωση της αδειοδοτικής διαδικασίας από τις αρμόδιες αρχές. Τέλος, προβλέπεται εύλογη προσαύξηση της τιμής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας δεδομένης της σημαντικής καθυστέρησης για την ενεργοποίηση των εν λόγω σταθμών, η οποία οφείλεται στην απρόβλεπτη μεταβολή του νομικού ή κανονιστικού πλαισίου χωροθέτησης και της μετέπειτα διαδικασίας μετεγκατάστασης που συνεπάγεται υψηλότερες δαπάνες για την υλοποίηση των έργων καθώς και ματαίωση της προσδοκίας κατοχύρωσης υψηλότερης εγγυημένης τιμής.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 18** παρατείνεται η κατάταξη στην κατηγορία των Μεγάλων Πελατών, Πελατών Φυσικού Αερίου που είχαν καταταγεί σε αυτήν την κατηγορία μέχρι την 31.12.2012, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4001/2011. Η προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία κρίνεται σκόπιμη λόγω των ιδιαιτερώσεων οικονομικών συνθηκών κατά τα έτη 2010-2013 και της συνακόλουθης μείωσης στην κατανάλωση, έχει ως στόχο την αποτροπή αύξησης της ενεργειακής δαπάνης μεγάλων καταναλωτών και την ενίσχυση της βιομηχανικής και επενδυτικής δραστηριότητας, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας.

Με γνώμονα την ομαλή και οικονομικά συμφέρουσα τροφοδοσία της ενεργοβόρου βιομηχανικής δραστηριότητας και ειδικότερα παραγωγικών μονάδων εξαγωγικού χαρακτήρα, κρίνεται σκόπιμο η παράταση να ισχύσει μέχρι την 31.12.2015. Το συγκεκριμένο διάστημα κρίνεται εύλογο, καθώς εντός αυτού αναμένεται να ολοκληρωθεί η διαδικασία επεξεργασίας και δημοσίευσης νέου θεσμικού πλαισίου που θα διέπει την χονδρεμπορική και λιανική αγορά φυσικού αερίου εν όψει των απαιτήσεων εναρμόνισης με το «μοντέλο στόχο» («Target Model») της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΓ.9: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΕΥΔΑΠ

Με τη διάταξη της **υποπαραγράφου ΙΓ.9**, τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 5 του ν. 4117/2013, ως προς τον αριθμό των συναρμοδίων Υπουργών, προκειμένου να παρέχεται ευελιξία στην έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης για τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών. Η έκδοση των τιμολογίων πραγματοποιείται στο πλαίσιο της εθνικής τιμολογιακής πολιτικής και έπεται σχετικής εισήγησης του κατεχού αρμοδίου οργάνου, βάσει των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, όπως εκείνες καθορίζονται

στο ν. 3199/2003 (Α' 280), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4117/2013, και στην ΚΥΑ 322/2013 (Β' 679).

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΓ.10: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ
Ε.Υ.Α.Θ.**

Με την παρούσα διάταξη αντικαθίσταται το άρθρο 21 του ν. 2937/2001, έτσι ώστε η διαδικασία καθορισμού τιμολόγησης αναφορικά με τις υπηρεσίες που παρέχει η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. στην περιοχή αρμοδιότητος της και της έγκρισης αυτής από τις αρμόδιες αρχές να ευθυγραμμιστεί με την μέθοδο κοστολόγησης και τιμολόγησης των λοιπών παρόχων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν. 2744/1999, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 3α του άρθρου πέμπτου του ν. 4117/2013 (Α' 29). Η τιμολόγηση των υπηρεσιών της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. αποτελεί κοινή υπουργική απόφαση, η οποία έπεται σχετικής εισήγησης του κατεξοχήν αρμοδίου οργάνου, βάσει των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, όπως εκείνες καθορίζονται στο ν. 3199/2003, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4117/2013 και στην ΚΥΑ 322/2013.

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΓ.11.: ΘΗΤΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΔΑΤΩΝ**

Με την παρούσα διάταξη επιδιώκεται ο καθορισμός θητείας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου για τον Προϊστάμενο της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, λόγω του γεγονότος ότι η Ειδική Γραμματεία Υδάτων έχει αναλάβει αρμοδιότητες ρυθμιστικού χαρακτήρα, οι οποίες αφορούν, inter alia, τη διαμόρφωση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος σε εθνική κλίμακα, καθώς και την εποπτεία τόσο των υφιστάμενων συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών ύδατος όσο και τυχόν τροποποιήσεων εκείνων ή σύναψης νέων συμβάσεων (ΚΥΑ 322/2013, Β' 679). Ο χρονικός προσδιορισμός της θητείας του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων συνάδει πλήρως με την ανάγκη εξασφάλισης διαφάνειας, καθώς και προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας του Προϊσταμένου μίας υπηρεσίας επιφορτισμένης με ρυθμιστικές αρμοδιότητες. Αυτό άλλωστε προβλέπεται και στο άρθρο 101Α του Συντάγματος, όπου παρέχονται τα εχέγγυα λειτουργίας των Ανεξάρτητων Αρχών της χώρας, εφαρμοζόμενο αναλογικά και στην περίπτωση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, εξαιτίας του ρυθμιστικού χαρακτήρα των αρμοδιοτήτων της. Με αυτόν τον τρόπο, διαμορφώνεται κλίμα ασφάλειας για τους καταναλωτές αλλά και για τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, απαραίτητο στοιχείο για την ορθολογική διαχείριση αυτού του φυσικού πόρου.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΓ.12.: ΕΞΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΥ

Με την υποπαράγραφο ΙΓ.12. αντικαθίστανται τα άρθρα 1, 2, 3 και 4 του ν.4663/1930 «Περί εξασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου με στόχο την επικαιροποίηση των ρυθμίσεων που διέπουν το επάγγελμα του Μηχανικού και την εναρμόνιση αυτών με τους κοινοτικούς κανόνες δικαίου.

Ειδικότερα με το προτεινόμενο άρθρο 1 προβλέπεται ότι η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού επιτρέπεται μόνον:

Α) Στους κατόχους διπλώματος Πολιτικού Μηχανικού των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής
Β) Σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 “Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων”

Με το προτεινόμενο άρθρο 2 προβλέπεται ότι η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα Μηχανικού επιτρέπεται μόνον:

Α) Στους κατόχους διπλώματος Αρχιτέκτονα-Μηχανικού των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής
Β) Σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματος του Αρχιτέκτονα - Μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 “Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων”

Με το προτεινόμενο άρθρο 3 προβλέπεται ότι η ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος του Τοπογράφου Μηχανικού/Αγρονόμου-Τοπογράφου Μηχανικού επιτρέπεται μόνον:

Α) Στους κατόχους διπλώματος Τοπογράφου Μηχανικού/Αγρονόμου-Τοπογράφου Μηχανικού των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής
Β) Σε όσους έχει αναγνωριστεί το δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματος του Τοπογράφου Μηχανικού -Αγρονόμου Τοπογράφου Μηχανικού σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 38/2010 “Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005» σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων»

Με το προτεινόμενο άρθρο 4 προβλέπεται περιοριστικά ότι δικαιούνται να φέρουν τον τίτλο του διπλωματούχου ,Μηχανικού οι διπλωματούχοι των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής (των Πολυτεχνείων και των πολυτεχνικών σχολών των Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης της ημεδαπής) ή ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής.

Επίσης αποσαφηνίζεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του παρόντος, επεκτείνονται σε όλους τους διπλωματούχους μηχανικούς της προηγούμενης παραγράφου, το γνωστικό αντικείμενο σπουδών των οποίων αντιστοιχεί σε επιμέρους πτυχές των εν λόγω επαγγελματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προεδρικά διατάγματα τα οποία εκδίδονται μετά από πρόταση των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας και Θρησκευμάτων, και καθορίζουν:

α) Ειδικότητες μηχανικών με ειδικότερα προσόντα, πέραν του βασικού κύκλου σπουδών, που έχουν το δικαίωμα άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων των άρθρων 1, 2 και 3.

β) Το σύνολο των γενικών και ειδικών γνώσεων και ικανοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση των δραστηριοτήτων του προηγούμενου εδαφίου.

γ) Επίπεδα επαγγελματικής δραστηριότητας που προσδιορίζουν τις απαιτήσεις για την ανάληψη συγκεκριμένων έργων κατά την άσκηση των εν λόγω επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

δ) Περιορισμοί ως προς τη δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις τεχνικών έργων ή τμημάτων αυτών των οποίων η μελέτη και η κατασκευή και η λειτουργία τους απαιτεί ιδιαίτερη επιστημονική και τεχνική κατάρτιση και γνώση για λόγους δημοσίου συμφέροντος και δημόσιας ασφάλειας.

Προβλέπεται επίσης ότι τα προεδρικά διατάγματα της προηγούμενης παραγράφου εκδίδονται μετά από σχετική εισήγηση Επιτροπής και γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Η Επιτροπή συνιστάται κατά τα πρότυπα του άρθρου 10 του ν.3982/2011 και θα συγκροτηθεί εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Κατά την πρώτη εφαρμογή της νέας ρύθμισης παρέχεται στο ΤΕΕ προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου για την κατάθεση στην κατά τα ανωτέρω Επιτροπή σχετικής γνωμοδότησης, και περαιτέρω προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της γνωμοδότησης στην ανωτέρω Επιτροπή για την υποβολή της εισήγησής της.

Τέλος προβλέπεται ότι το προτεινόμενο άρθρο 5 του Ν.4663/1930 «Περί εξασκήσεως του επαγγέλματος του πολιτικού μηχανικού, αρχιτέκτονος και τοπογράφου» καταργείται και ότι η ισχύς των ρυθμίσεων που εισάγονται με τον παρόντα νόμο, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 4 του παρόντος, αρχίζει από 1.1.2015.

**ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΔ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΔ.1.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΝΤΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ

Με την περίπτωση 1 σκοπείται η μείωση του εμβαδού των τουριστικών επιπλωμένων επαύλεων, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2160/1993. Στον προηγούμενο νόμο οι τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις ορίζονται μονοκατοικίες, εμβαδού τουλάχιστον 100 τ.μ., ενώ με την παρούσα διάταξη το εμβαδόν των τουριστικών επιπλωμένων επαύλεων μειώνεται στα 80 τ.μ.

περίπτωση 2: Με βάση την διεθνή πρακτική των τελευταίων ετών καταγράφεται μία σημαντική αύξηση αλλοδαπών επισκεπτών σε μία χώρα που για διάφορους λόγους διαμένουν για χρονικό διάστημα πάνω από ένα μήνα. Η ισχύουσα ρύθμιση που καθορίζει ότι μισθώσεις μέχρι ενενήντα ημέρες θεωρούνται τουριστικές και επιβάλλει τον προηγούμενο εφοδιασμό με ειδικό σήμα λειτουργίας σε ακίνητα, όπου λαμβάνουν χώρα τέτοιας διάρκειας μισθώσεις δεν ακολουθεί την διεθνή επικρατούσα πρακτική. Η προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνει υπόψη της τα διεθνώς ισχύοντα προσδιορίζοντας ως ανώτατο όριο χαρακτηρισμού μίσθωσης ακινήτου για τουριστικούς σκοπούς τις 30 ημέρες.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΔ.2.: ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΟΤ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΔ.2. μεταφέρονται στο Υπουργείο Τουρισμού αρμοδιότητες του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού προκειμένου να ενισχυθεί ο σχεδιασμός της τουριστικής πολιτικής και η παρακολούθηση της εφαρμογής της, να επαναπροσδιορισθούν οι αρμοδιότητες και τα θεσμικά αντικείμενα του Υπουργείου, να γίνει αποτελεσματικότερος ο συντονισμός και η εποπτεία μέσω της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου των Περιφερειακών Υπηρεσιών Τουρισμού και της Ειδικής Προώθησης - Αδειοδότηση Τουριστικών Επενδύσεων, να αρθούν παρατηρηθείσες αλληλοεπικαλύψεις και να ανακατανεμηθεί το ανθρώπινο δυναμικό και οι δομές, σύμφωνα και με την σχετική απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης. Ο Ε.Ο.Τ. πλέον επικεντρώνεται στα επιχειρησιακά αντικείμενα της έρευνας αγοράς - διαφήμισης και καθίσταται αποκλειστικά φορέας προβολής και προώθησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος στην διεθνή και εγχώρια αγορά.

Με τις ίδιες διατάξεις ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Τουρισμού τα οποία θα επιβάλουν στο εξής τα πάσης φύσεως πρόστιμα, με δίκες που, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, θα εκκρεμούν στον Ε.Ο.Τ., και με λεπτομέρειες και διαδικασία για τη μεταφορά προσωπικού εκ της επιχειρούμενης αναδιοργάνωσης του Ε.Ο.Τ. και του Υπουργείου Τουρισμού.

**ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.1.:

Η προτεινόμενη ρύθμιση της υποπαραγράφου ΙΕ.1 εισάγει στον Κώδικα περί Δικηγόρων το προστατευτικό πλέγμα της διάταξης του άρθρου 7 του ν. 2112/1920, το οποίο προσαρμόζει στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Η διάταξη αυτή καθιερώνει τεκμήριο υπέρ του απασχολούμενου με καθεστώς έμμοιθης εντολής δικηγόρου πως η εκ μέρους του εντολέα του μονομερούς βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας του ισοδυναμεί με καταγγελία της σύμβασης από τον εργοδότη, με συνέπεια ο δικηγόρος να μπορεί να αποχωρήσει, δικαιούμενος της νόμιμης αποζημίωσης.

Δίνεται το δικαίωμα στον εν λόγω δικηγόρο να θεωρήσει πως εχώρησε καταγγελία της σύμβασης έμμοιθης εντολής από τον εντολέα και να αξιώσει την αποζημίωσή του. Δίχως την εν λόγω ρύθμιση ο δικηγόρος θα έπρεπε να αποδείξει ότι η δυσμενής μεταβολή των εργασιακών όρων γίνεται με πρόθεση καταστρατήγησης των περί καταγγελίας διατάξεων εκ μέρους του εντολέα. Καλύπτεται δηλαδή η περίπτωση που στην πραγματικότητα ο εντολέας εξωθεί τον εντολοδόχο δικηγόρο σε παραίτηση ώστε να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της νόμιμης εκ μέρους του καταγγελίας.

Πρόκειται περί μιας διατάξεως που σκοπεύει στην προστασία των απασχολούμενων με καθεστώς έμμοιθης εντολής δικηγόρων. Καίτοι καθίσταται σαφές ότι παραμένει σεβαστή η διάκριση μεταξύ έμμοιθου εντολής και κάθε άλλης σχέσης εργασίας, δεν συντρέχει λόγος να μην απολαμβάνουν οι απασχολούμενοι καθεστώς έμμοιθης εντολής δικηγόροι της ίδιας προστασίας με άλλους έμμοιθους. Η ιδιαιτερότητα της έμμοιθης εντολής δεν αποτελεί a priori αποτρεπτικό λόγο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 2112/1920 και τούτο το έχουν διαγνώσει πολλάκις τα Ελληνικά Δικαστήρια με σειρά αποφάσεων τους που επέτρεπαν την αναλογική εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.

Η προτεινόμενη διάταξη προσφέρει ασφάλεια δικαίου, ρυθμίζοντας ευθέως ένα υπαρκτό ζήτημα και αποτρέποντας ταυτόχρονα την πιθανότητα δημιουργίας αντιφατικής νομολογίας.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.2.:

Με την προτεινόμενη διάταξη της υποπαραγράφου ΙΕ.2. επιδιώκεται η πλήρης εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 «για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις», στο άρθρο 3 περ. β' της οποίας, ορίζεται ρητώς ότι ως

διαμεσολαβητής νοείται κάθε τρίτο προς τα μέρη πρόσωπο «ανεξαρτήτως του επαγγέλματός του». Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η πρόσβαση στην ιδιότητα του διαμεσολαβητή όλων των επαγγελματικών ομάδων, χωρίς κανένα περιορισμό. Κατά συνέπεια, απαλείφεται και η σχετική διάκριση μεταξύ εγχώριων και διασυννοριακών διαμεσολαβήσεων, την οποίαν εισάγει σήμερα το καταργούμενο εδαφ. γ της περ. γ του άρθρου 4 του ν. 3898/2010.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ ΙΕ.3-ΙΕ.22.:

Με τις διατάξεις των **υποπαραγράφων ΙΕ.3-ΙΕ.22** επιδιώκεται η αναμόρφωση των βασικών ποινικών διατάξεων κατά της «διαφθοράς» του Ποινικού Κώδικα και η βελτίωση της προστασίας των προσώπων που καταγγέλλουν αντιστοιχες πράξεις, προκειμένου να αντιμετωπισθεί η κριτική που έχει δεχθεί η χώρα μας σε διεθνές επίπεδο για την ανεπαρκή και αναποτελεσματική εφαρμογή μιας σειράς δεσμευτικών συμβατικών κειμένων (του ΟΟΣΑ, του Συμβουλίου της Ευρώπης, του ΟΗΕ και της ΕΕ) τα οποία έχει υπογράψει και κυρώσει.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι η εν λόγω κριτική έχει οδηγήσει ήδη στην θέση της Ελλάδος υπό καθεστώς επιτήρησης από την «Ομάδα Κρατών κατά της Διαφθοράς» του Συμβουλίου της Ευρώπης και την «Ομάδα Εργασίας κατά της Δωροδοκίας» του ΟΟΣΑ.

Ειδικότερα, καθόσον αφορά τις προτεινόμενες διατάξεις:

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.3.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 8 Π.Κ.

Με τις προτεινόμενες στην **υποπαραγράφο ΙΕ.3** τροποποιήσεις του άρθρου 8 του Ποινικού Κώδικα ενσωματώνονται στον τελευταίο, κατά ένα μέρος τους, οι προβλέψεις των άρθρων έκτο του ν. 2802/2000 και ενδέκατο του ν. 2803/2000.

Ειδικότερα:

α) Κατά πρώτον διευρύνεται η αρχή της κρατικής προστασίας κατ' άρθρο 8 παρ. 1 γ' του Ποινικού Κώδικα, με την εξομοίωση των αξιόποινων πράξεων που τελούνται στην αλλοδαπή από υπαλλήλους των οργάνων ή οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα, προς εκείνες που τελούνται στην αλλοδαπή από Έλληνες υπαλλήλους. Καλύπτεται, έτσι, η υποχρέωση που προκύπτει από το άρθρο 7 παρ. 1 περ. δ' της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2802/2000 και 6 παρ. 1 περ. δ' του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που κυρώθηκε με τον ν. 2803/2000.

β) Κατά δεύτερον διευρύνεται η αρχή της κρατικής προστασίας κατ' άρθρο 8 παρ. 1 δ' του Ποινικού Κώδικα, με την εξομοίωση των αξιόποινων πράξεων που τελούνται στην αλλοδαπή έναντι Ελλήνων υπαλλήλων οργάνων ή

οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση της υπηρεσίας τους ή σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων τους, προς εκείνες που τελούνται αντίστοιχα στην αλλοδαπή έναντι ημεδαπών και αλλοδαπών υπαλλήλων (λ.χ. επίτιμων προξένων ή διοικητικού προσωπικού προξενείου). Καλύπτεται, έτσι, η υποχρέωση που προκύπτει από το άρθρο άρθρο 7 παρ. 1 περ. γ' της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2802/2000 και 6 παρ. 1 περ. γ' του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που κυρώθηκε με τον ν. 2803/2000.

Η συμπλήρωση των περιπτώσεων που στρέφονται «εναντίον» υπαλλήλων με τις περιπτώσεις που απευθύνονται «προς» τέτοιους υπαλλήλους εξυπηρετεί ειδικά την κάλυψη της ενεργητικής δωροδοκίας έναντι υπαλλήλων του Ελληνικού κράτους και Ελλήνων υπαλλήλων οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία με την ισχύουσα διατύπωση θα προσέκρουε στην προϋπόθεση, η πράξη να στρέφεται κατά του ίδιου του υπαλλήλου (βλ. Χ. Μυλωνόπουλου, Διεθνές Ποινικό Δίκαιο, Β' έκδ., 1993, σελ. 288).

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.4.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 159 Π.Κ.

Με την προτεινόμενη στην υποπαράγραφο ΙΕ.4. τροποποίηση του άρθρου 159 ΠΚ τυποποιείται ως διακεκριμένη μορφή δωροληψίας αυτή που αφορά φορείς της νομοθετικής, εκτελεστικής ή αυτοδιοικητικής λειτουργίας, εφόσον αποβλέπει στον επηρεασμό των προσώπων που διαθέτουν τέτοιες εξουσίες προκειμένου να τις ασκήσουν κατά συγκεκριμένο τρόπο ή να παραλείψουν την άσκησή τους. Όπως και στο άρθρο 237 ΠΚ, που επίσης αναμορφώνεται με την παρούσα πρόταση (βλ. παρακάτω), δεν εισάγεται κάποια διάκριση μεταξύ επηρεασμού του αποτελέσματος της νομοθετικής, εκτελεστικής ή αυτοδιοικητικής λειτουργίας και απλής λήψεως δώρου για έκβαση που θα επήρχετο ούτως ή άλλως, διότι θεωρείται ότι η υποχρέωση των λειτουργών όλων των ανωτέρω λειτουργιών να ενεργούν ανεπηρέαστοι από αθέμιτα ωφελήματα συγκαταλέγεται μεταξύ των θεμελιωδών υποχρεώσεών τους και συνεπώς η απαίτηση ή λήψη τέτοιων ωφελημάτων αντίκειται πάντοτε σε θεμελιώδες καθήκον της θέσεώς τους.

Αντίστοιχα προς όσα εκτίθενται παρακάτω σχετικά με το άρθρο 235 ΠΚ, αφήνεται στη θεωρία και στη νομολογία ο προσδιορισμός της τυχόν κοινωνικής προσφορότητας κάποιων ωφελημάτων, ιδίως εν όψει της πολιτικής λειτουργίας στην οποία συμμετέχουν τα ανωτέρω πρόσωπα, στο πλαίσιο της οποίας δεν μπορεί να παραγνωρισθεί ο παράγων του πολιτικού οφέλους - προσωπικού ή παραταξιακού -, που δύναται να έχει για τον φορέα τέτοιων εξουσιών η μία ή η άλλη απόφαση. Η παρούσα διάταξη δεν επιδιώκει, έτσι, να καλύψει κυρωτικά καθιερωμένες και αποδεκτές εκδηλώσεις πολιτικών συνδιαλλαγών, ούτε εκτείνεται σε νόμιμες και διαφανείς πρακτικές

οικονομικής υποστήριξης της εκλογικής προσπάθειας των πολιτικών και των κομμάτων και παρατάξεών τους.

Οι απειλούμενες ποινές βρίσκονται σε αντιστοιχία με εκείνες που προβλέπονται και για την άλλη περίπτωση διακεκριμένης δωροληψίας φορέων δημόσιας εξουσίας στην οποία αναγνωρίζεται ιδιαίτερη σημασία για την κοινωνική ζωή, ήτοι με αυτές που αφορούν στη δωροληψία των δικαστικών λειτουργών. Η κατάστρωση αυτή των ποινών αποκαθιστά και το αρχικό σχήμα του ΠΚ, σύμφωνα με το οποίο οι δωροληψίες των πολιτικών και των δικαστών τυποποιούνται χωριστά ως διακεκριμένες περιπτώσεις του βασικού αδικήματος του άρθρου 235 ΠΚ και όχι ως ιδιώνυμα αδικήματα.

Η δωροληψία των ανωτέρω προσώπων για πράξεις που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων τους αλλά δεν ενέχουν άσκηση νομοθετικής, εκτελεστικής ή αυτοδιοικητικής λειτουργίας, τιμωρείται σύμφωνα με τη γενική διάταξη του άρθρου 235 ΠΚ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.5.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 159Α ΣΤΟΝ Π.Κ.

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.5.** τυποποιείται ως διακεκριμένη περίπτωση δωροδοκίας η δωροδοκία φορέα νομοθετικής, εκτελεστικής ή αυτοδιοικητικής λειτουργίας για πράξη που ανάγεται στην άσκηση της εξουσίας του. Οι πράξεις του δωροδότη τιμωρούνται με τις ίδιες ποινές, όπως και οι αντιστοιχες πράξεις του δωρολήπτη.

Επίσης, τιμωρείται η από αμέλεια παράληψη του διευθυντή επιχειρήσεως υπέρ της οποίας διαπράχθηκε η πράξη του άρθρου 159, επίσης ως διακεκριμένη μορφή του αδικήματος του άρθρου 236 παρ. 3 ΠΚ (βλ. παρακάτω).

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.6.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 235 Π.Κ.

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.6.** τροποποιείται το άρθρο 235 ΠΚ. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 235 τυποποιείται το κλασικό σχήμα δωροληψίας για πράξη του υπαλλήλου η οποία σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων του, χωρίς όμως να αντικείται προς αυτά. Εδώ εμπίπτουν οι κάθε είδους παράνομες αμοιβές, εξυπηρετήσεις ή όποια άλλα ανταλλάγματα τυχόν αξιώσει ή αποδεχθεί ένας υπάλληλος προκειμένου να ενεργήσει υπέρ του δωροδότη ή άλλου προσώπου, κατά τρόπο που δεν αντιβαίνει κατά τα λοιπά (εκτός δηλ. από το ότι δεν θα έπρεπε να λάβει ανταμοιβή) στα υπηρεσιακά του καθήκοντα. Το όποιο τέτοιο ωφέλημα θα πρέπει επιπλέον να είναι σε θέση, είτε αντικειμενικά είτε υποκειμενικά (αν πρόκειται για αντικείμενο που έχει αξία μόνον για τον συγκεκριμένο δράστη) να επηρεάσει τη βούληση αυτού να ενεργήσει. Με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 τιμωρείται βαρύτερα η πράξη του υπαλλήλου όταν τελεί την πράξη κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια.

Εννοείται, ότι, όπως ισχύει και υπό το ισχύον καθεστώς των εγκλημάτων δωροδοκίας, παραμένουν εκτός της ποινικής τυποποίησης ελάχιστης αξίας ή συμβολικού χαρακτήρα παροχές ή χειρονομίες, στις οποίες μπορεί ο ενδιαφερόμενος πολίτης να προβεί, στο πλαίσιο κοινωνικά πρόσφορων εκδηλώσεων φιλοφροσύνης ή ευπρέπειας - ο προσδιορισμός αυτών των περιπτώσεων απόκειται στην θεωρία και τη νομολογία. Σε ορισμένες έννομες τάξεις θεσπίζονται συγκεκριμένα όρια ως προς την αξία των δώρων που μπορεί ένας υπάλληλος να αποδεχθεί χωρίς αυτό να θεωρείται επιλήψιμο, καθώς και διαδικασίες με τις οποίες τέτοιες χειρονομίες μπορούν να αναφέρονται από τον αποδέκτη υπάλληλο προς την υπηρεσία του, χάριν διαφάνειας. Στην ελληνική έννομη τάξη δεν υφίστανται τέτοιες γενικές προβλέψεις, όπου όμως υπάρχουν - ή όπου εισαχθούν στο μέλλον -, είναι εύλογο ο όρος του θεμιτού να συμπίπτει με την ορισμένη κατά περίπτωση ανώτατη αξία ή να συσχετίζεται με την τήρηση της διαδικασίας που έχει προβλεφθεί για την υπηρεσιακή καταχώρηση της λήψεως του δώρου.

Διαφοροποίηση σε σχέση με το ισχύον δίκαιο εισάγεται ως προς την σχέση της ενέργειας ή παράλειψης του υπαιτίου υπαλλήλου με τον κύκλο των υπηρεσιακών του καθηκόντων και δη με τις αρμοδιότητές του, σημείο για το οποίο η χώρα μας έχει δεχθεί συστάσεις και από τους προαναφερθέντες διεθνείς οργανισμούς. Υπό την ισχύουσα διατύπωση του άρθρου 235 ΠΚ, η ύπαρξη αρμοδιότητας του υπαλλήλου να προβεί στην υπηρεσιακή ενέργεια για την οποία δόθηκε ή ζητήθηκε το δώρο αποτελεί στοιχείο της αντικειμενικής υποστάσεως του αδικήματος και η έλλειψη αυτής ισχυρισμό αρνητικό της κατηγορίας. Με τη διατύπωση που εισάγεται, διευρύνεται ο κύκλος των πράξεων στις οποίες μπορεί να αποβλέπει η παροχή του δώρου, ώστε να καταλαμβάνει και τέτοιες που δεν ανάγονται στον στενό κύκλο των ανατεθειμένων στον υπάλληλο αρμοδιοτήτων, αλλά αυτός μπορεί να διαπράξει επ' ευκαιρία της εκτελέσεως των καθηκόντων του ή επωφελούμενος από τη θέση που κατέχει.

Με βάση, εξάλλου, την σχέση της πράξεως του υπαλλήλου με το υπηρεσιακό του καθήκον, διαφοροποιείται στην παράγραφο 2 και η αντιμετώπισή του ως προς την επαπειλούμενη ποινή. Θεωρείται ότι η απαξία της πράξης είναι μικρότερη αν η ιδιοτελής χρήση της ανατεθειμένης στον υπάλληλο υπηρεσίας συνίσταται στην απόκομιση προσωπικού ωφελήματος για μία υπηρεσιακή ενέργεια (ή την παράλειψή της), στην οποία αυτός θα προέβαινε ακόμα κι αν δεν είχε λάβει το δώρο. Θεωρείται, αντιθέτως, ότι η πρόθεση εκτροπής της υπηρεσιακής λειτουργίας σε ένα αποτέλεσμα διαφορετικό από αυτό στο οποίο θα οδηγούσαν οι δέουσες υπηρεσιακές ενέργειες, συνιστά σημαντικά σοβαρότερη βλάβη του εννόμου αγαθού της ακεραιότητας της δημόσιας υπηρεσίας και της εμπιστοσύνης του κοινού σ' αυτήν, και γι' αυτό τιμωρείται βαρύτερα. Επανεισάγεται, έτσι, στο δίκαιό μας (με ελαφρώς διαφέρουσα πάντως διατύπωση) η επιλεγείσα από τον αρχικό νομοθέτη του Ποινικού Κώδικα, ορθή καταρχήν διάκριση μεταξύ δωροληψίας «χάριν νομίμων πράξεων» αφενός και «χάριν παρανόμων πράξεων» (αντικείμενων στα καθήκοντα του υπαλλήλου) αφετέρου. Στο σημείο δε αυτό θα πρέπει να τονισθεί, χάριν υπενθύμισης, ότι στις αντικείμενες στα υπηρεσιακά

καθήκοντα ενέργειες και παραλείψεις μπορούν σαφώς να περιλαμβάνονται και πράξεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας ενός υπαλλήλου, ανεξαρτήτως της κατά γράμμα τήρησης των σχετικών τυπικών διαδικασιών, στο μέτρο τουλάχιστον που ο χρηματισμός συνδέεται αντικειμενικά προς την υπηρεσιακή ενέργεια και έπαιξε (ή επροοριζέτο να παίξει) κάποιο ρόλο στην άσκηση της ανωτέρω διακριτικής εξουσίας, κλίνοντας την πλάστιγγα ή έστω συνδιαμορφώνοντας την τελική κρίση του υπαλλήλου (βλ. για το εν λόγω ζήτημα *Ν. Ανδρουλάκη*, *Περί της δωροδοκίας υπαλλήλων ασκούντων διακριτικήν εξουσίαν*, *ΠοινΧρ ΙΓ'*, σ. 128 επ. και 193 επ., καθώς και *Ν. Μπιτζιλέκη*, *Υπηρεσιακά Εγκλήματα*, β' έκδ., σ. 197 επ.).

Με την παράγραφο 3 τυποποιείται η λήψη ή αποδοχή περιουσιακής φύσεως παροχών, όχι ενόψει συγκεκριμένης υπηρεσιακής ενέργειας ή παράλειψης του υπαλλήλου, αλλά με σκοπό τον προσεταιρισμό του, ήτοι τη δημιουργία ενός κλίματος κοινωνικής ή προσωπικής υποχρέωσης που να προετοιμάζει την ανταπόδοση μέσω υπηρεσιακής ενέργειας ή παράλειψης – αν και όποτε παραστεί αυτό δυνατό ή αναγκαίο – ή να καθιστά ευκολότερη την προσέγγισή του, προκειμένου να του ζητηθεί ενέργεια ή παράλειψη σχετική με την άσκηση των καθηκόντων του. Και εδώ οι παροχές θα πρέπει να είναι τέτοιες που να υπερβαίνουν τις αναμενόμενες στα πλαίσια της κοινωνικής ευπρέπειας ή αβρότητας. Για την εγκαθίδρυση του αξιοποίνου πρέπει δε αυτές να προσφέρονται προς τον υπάλληλο λόγω ακριβώς αυτής του της ιδιότητας και να γίνονται από αυτόν αποδεκτές εν γνώσει του γεγονότος αυτού – του ότι δηλ. του προσφέρουν κάποιας αξίας δώρα λόγω της ιδιότητας που φέρει και όχι στο πλαίσιο κάποιας ιδιωτικής δραστηριότητάς του ή άλλης κοινωνικής ή βιοτικής σχέσης, υπαρκτής ή επιδιωκόμενης. Ο περιουσιακός χαρακτήρας της παροχής δεν αναιρείται από τυχόν σύνδεση αυτής με ορισμένη επιστημονική, καλλιτεχνική ή ηθική διάκριση ή φερόμενη ως τιμητική ανάθεση καθηκόντων, αλλά απόκειται στον κριτή της κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης να διακρίνει πότε κάποια παροχή είναι παρακολουθηματική μίας τω όντι επιστημονικής, ηθικής κλπ διακρίσεως και πότε αυτή χρησιμοποιείται ως απλό πρόσχημα για την περιουσιακή παροχή. Με την παρ. 4 του άρθρου 235 ΠΚ, ιδρύεται ευθύνη του προϊσταμένου του υπαιτίου υπαλλήλου ή αυτού που είναι επιφορτισμένος με τον υπηρεσιακό ή πειθαρχικό του έλεγχο, αν αυτός παρέλειψε να εμποδίσει τον δράστη από την τέλεση των αδικημάτων δωροληψίας και αποδοχής αθέμιτης παροχής.

Πρόκειται για τυποποίηση που δεν είναι νέα στο ποινικό μας δίκαιο, αφού υφίσταται από το 1950 σε παρόμοια μορφή στο άρθρο 3 ν. 1608/1950, καταλαμβάνοντας μάλιστα όχι μόνον τα αδικήματα δωροδοκίας αλλά και αυτά των άρθρων 216, 218, 242, 256, 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον στρέφονται κατά του Δημοσίου. Βασική διαφοροποίηση που εισάγεται με την παρούσα διάταξη είναι ότι η ευθύνη του προϊσταμένου ή του επιθεωρητή γεννάται αδιαφόρως του μεγέθους της οικονομικής ζημίας που επήλθε ή απειλήθηκε και του αν αυτή είναι σε βάρος του Δημοσίου ή άλλου (πράγμα το οποίο συνιστά και αδικαιολόγητη διάκριση σε βάρος του ιδιώτη ο οποίος βλάπτεται από την δια δωροδοκίας επιτευχθείσα μεροληπτική συμπεριφορά του υπαλλήλου).

Σημειώνεται, ότι η διάταξη του άρθρου 235 παρ.4 δεν τυποποιεί συμμετοχή του προϊσταμένου στην πράξη του υφισταμένου του υπαλλήλου, αλλά τυποποιεί μία άλλη, αυτοτελή συμπεριφορά, ένα *aliud* σε σχέση με τη συμπεριφορά του υπαλλήλου και συγκεκριμένα μία εξ αμελείας παράβαση καθήκοντος που συνδέεται αιτιωδώς με τη διάπραξη του εκ δόλου αδικήματος του υφισταμένου. Η κυρωτική τυποποίηση της συμπεριφοράς αυτής έπεται του κανόνα ότι ο προϊστάμενος ή ο επιθεωρητής μίας υπηρεσίας έχει υπηρεσιακό καθήκον να μεριμνά ώστε να αποτρέπει ειδικά την διάπραξη πράξεων δωροληψίας από τους υφισταμένους του. Η αναφορά σε συγκεκριμένο υπηρεσιακό καθήκον υποδεικνύει ότι για τη θεμελίωση της ποινικής ευθύνης του προϊσταμένου πρέπει να εντοπισθεί η συγκεκριμένη υπηρεσιακή ενέργεια την οποία αυτός από αμέλεια παρέλειψε καίτοι όφειλε να τελέσει (ή τέλεσε κατά τρόπο φέροντα συγκεκριμένη πλημμέλεια), σύμφωνα με το νόμο ή τους θεμιμένους κανόνες λειτουργίας της υπηρεσίας του και η οποία (ενέργεια) θα μπορούσε σίγουρα ή κατά βαθμό μεγάλης πιθανότητας να αποτρέψει τον παραβάτη υφιστάμενό του από την διάπραξη του δικού του αδικήματος, πράγμα που συμφωνεί και με τον τρόπο που η διάταξη του άρθρου 3 ν. 1608/1950 έχει ήδη ερμηνευθεί νομολογιακά (ΑΠ 2/2011).

Καθόσον αφορά την τυχόν εκ προθέσεως αδράνεια του προϊσταμένου, εφαρμογή εξακολουθεί να διεκδικεί το άρθρο 261 εδάφιο β' του Ποινικού Κώδικα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.7.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 236 Π.Κ.

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.7.** τροποποιείται το άρθρο 236 ΠΚ. Ειδικότερα, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 236 τυποποιείται η δωροδοκία για πράξη του υπαλλήλου η οποία είτε σχετίζεται απλώς με την άσκηση των καθηκόντων του, χωρίς όμως να αντίκειται προς αυτά, είτε αντίκειται προς τα υπηρεσιακά του καθήκοντα και αποσκοπεί να αλλοιώσει την έκβαση των υπηρεσιακών ενεργειών. Ισχύουν εδώ τα όσα αντιστοιχώς παρατέθηκαν σε σχέση με το άρθρο 235 ΠΚ. Οι πράξεις του δωροδόκου τιμωρούνται με τις ίδιες ποινές όπως και οι αντιστοιχες πράξεις του δωρολήπτη. Δεν τιμωρούνται όμως οι μη συνδεόμενες με συγκεκριμένη υπηρεσιακή ενέργεια παροχές για την δημιουργία ευνοϊκού κλίματος υπέρ του δωροδότη. Της διακρίσεως αυτής υπόκειται η παραδοχή ότι επιφορτισμένος με την προάσπιση του εμπιστοσύνης του κοινού στην ακεραιότητα και αμεροληψία της δημόσιας υπηρεσίας είναι καταρχήν ο ίδιος ο υπάλληλος, ο οποίος και δύναται να το βλάψει εκμεταλλευόμενος την ιδιότητά του προς ίδιον όφελος. Αντίστοιχη, εξάλλου, με την ευθύνη των προϊστάμενων των υπαιτίων για δωροληψία υπαλλήλων είναι η ευθύνη των διευθυντών επιχειρήσεων προς όφελος των οποίων διαπράττεται δωροδοκία από υπαλλήλους αυτών, την οποία η χώρα μας έχει υποχρέωση να τυποποιήσει για όλα τα υπηρεσιακά εγκλήματα σύμφωνα με τα σχετικά συμβατικά κείμενα της Ευρωπαϊκής

Ένωσης, που έχουν κυρωθεί με τους ν. 2802 και 2803/2000. Η αντιστοιχία υφίσταται υπό την έννοια ότι και στις δύο περιπτώσεις ιδρύεται αυτοτελής υποχρέωση του διευθύνοντος για την αποτροπή πράξεων ενεργητικής και παθητικής δωροδοκίας από τους υφισταμένους του και παρίσταται συνεπές η υποχρέωση αυτή να περιγραφεί σε κυρωτικό επίπεδο με ανάλογο τρόπο. Τέλος, με την νέα παράγραφο 4 του άρθρου 236 διευρύνεται ουσιαστικά η εφαρμογή της αρχής της ενεργητικής προσωπικότητας κατ' άρθρο 6 του Ποινικού Κώδικα, και ενσωματώνονται στον ΠΚ κατά το πλείστον οι προβλέψεις των άρθρων έκτο του ν. 2802/2000, ενδέκατο του ν. 2803/2000, ένατο του ν. 3560/2007 και δέκατο του ν. 3666/2008. Κατά πρώτον η τιμώρηση των πλημμεληματικών πράξεων ενεργητικής δωροδοκίας που τελούνται από ημεδαπούς στην αλλοδαπή δεν προϋποθέτει πλέον την υποβολή αίτησης της κυβέρνησης της χώρας στην οποία τελέσθηκε η πράξη, όπως συμβαίνει ήδη στα κακουργήματα. Και κατά δεύτερον δεν ισχύει πλέον για τις πράξεις ενεργητικής δωροδοκίας που τελούνται από ημεδαπούς στην ημεδαπή η προϋπόθεση του διττού αξιοποίνου. Με δεδομένη την διεύρυνση της έννοια του υπαλλήλου σε αλλοδαπούς υπαλλήλους και αξιωματούχους σύμφωνα με το άρθρο 263Α, όπως τροποποιείται με το παρόν Σχέδιο Νόμου - σε αυτούς αφορά ουσιαστικά η ρύθμιση, αφού οι ημεδαποί υπάλληλοι εμπίπτουν στο το άρθρο 8 ΠΚ -, καλύπτονται, έτσι, οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τα άρθρα 7 παρ. 1 περ. β' της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κυρώθηκε με τον ν. 2802/2000, 6 παρ. 1 περ. β' του Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που κυρώθηκε με τον ν. 2803/2000, και 17 της Σύμβασης κατά της διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης που κυρώθηκε με τον ν. 3560/2007. Σημειωτέον ότι στο πεδίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτημα αμοιβαιότητας δεν τίθεται ούτως ή άλλως, με δεδομένο ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει αντίστοιχες ρυθμίσεις. Θα πρέπει να θεωρηθεί ως αυτονόητο, ότι η περί ης ο λόγος ρύθμιση ισχύει και για τις διακεκριμένες περιπτώσεις ενεργητικής δωροδοκίας μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μελών του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατ' άρθρο 159Α σε συνδυασμό με 159 παρ. 3 και κατ' άρθρο 237 παρ. 2 και 3 σε συνδυασμό με 263Α παρ. 3 αντίστοιχα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.8.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 237 Π.Κ.

Με την προτεινόμενη στην υποπαράγραφο ΙΕ.8. τροποποίηση του άρθρου 237 ΠΚ τυποποιείται ως διακεκριμένη μορφή δωροληψίας και δωροδοκίας αυτή που αφορά δικαστές, εφόσον αποβλέπει στον επηρεασμό της λειτουργίας του δικαστή κατά την απονομή της δικαιοσύνης ή εκείνης του διαιτητή κατά την ανατεθειμένη σε αυτών επίλυση διαφορών. Η διατύπωση «για ενέργειά του ή παράλειψή...που ανάγεται στην εκτέλεση των

καθηκόντων του» προκρίθηκε σε σχέση με την ισχύουσα «να κριθεί μία υπόθεση που τους έχει ανατεθεί υπέρ ή εναντίον κάποιου», προκειμένου να μην υπάρχει αμφιβολία ως προς το ότι η τυποποίηση αυτή καταλαμβάνει και περιπτώσεις ασκήσεως δικαστικών καθηκόντων που δεν περιέχουν «κρίση» υποθέσεως, όπως η άσκηση δίωξης, η επιβολή περιοριστικών όρων, η διενέργεια ανακριτικών πράξεων ή άλλων προκαταρκτικών διαδικαστικών πράξεων της πολιτικής ή διοικητικής δίκης, κλπ. Στην διάταξη αυτή δεν γίνεται διάκριση μεταξύ επηρεασμού του αποτελέσματος της δικαστικής λειτουργίας και απλής λήψεως δώρου για έκβαση που θα επήρχετο ούτως ή άλλως, διότι θεωρείται ότι το αδέκαστο της δικαστικής λειτουργίας είναι εξ ορισμού μεταξύ των θεμελιωδών υποχρεώσεων κάθε λειτουργού της και συνεπώς η απαίτηση ή λήψη ωφελημάτων αντίκειται πάντοτε σε θεμελιώδες καθήκον της θέσεώς του.

Τούτο δεν ισχύει ως προς τα τυχόν μη δικαστικά καθήκοντα του δικαστικού λειτουργού, κατά τη διοίκηση λ.χ. της υπηρεσίας του ή την εκτέλεση άλλων διοικητικής φύσεως καθηκόντων που μπορεί να του ανατίθενται, ως προς τα οποία εφαρμογή έχει η γενική διάταξη του άρθρου 235 ΠΚ.

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.9.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 237 Α ΣΤΟΝ Π.Κ.

Με την υποπαράγραφο ΙΕ.9. μεταφέρεται στον Ποινικό Κώδικα η τυποποίηση της εμπορίας επιρροής, η οποία ως αξιόποινη πράξη περιγράφεται μέχρι σήμερα, με μη ομοιόμορφο τρόπο, από τις διατάξεις των άρθρων 11-12 ν. 5227/1931 «περί μεσαζόντων», έκτου του ν. 3560/2007 και 5 του ν. 3213/2003. Στον τίτλο του νέου άρθρου κρίνεται απαραίτητη για λόγους παράδοσης και σύνδεσης με την υφιστάμενη νομολογία του ν. 5227/1931 η διατήρηση της λέξης «μεσαζόντες». Υποχρέωση για την ποινικοποίηση της - ήδη παλαιόθεν αξιόποινης κατά το δίκαιό μας - εμπορίας επιρροής ανέλαβε η χώρα μας με το άρθρο 12 της Σύμβασης Ποινικού Δικαίου για τη Διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης και με το άρθρο 18 της Σύμβασης του ΟΗΕ για τη Διαφθορά, οι οποίες έχουν κυρωθεί αντίστοιχα με τους νόμους 3560/2007 και 3666/2008.

Όπως εκτίθεται σχετικά και στην αιτιολογική έκθεση της Σύμβασης Ποινικού Δικαίου για τη Διαφθορά του Συμβουλίου της Ευρώπης, η ποινικοποίηση της εμπορίας επιρροής επιχειρεί να φτάσει στο εγγύτερο περιβάλλον των αξιωματούχων ή των πολιτικών κομμάτων στα οποία αυτοί ανήκουν και να εμποδίσει συμπεριφορές προσώπων που βρίσκονται κοντά στην εξουσία και επιχειρούν να επωφεληθούν από τη θέση τους αυτή συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός κλίματος διαφθοράς. Επιτρέπει στα κράτη-μέλη να εμποδίσουν την αποκαλούμενη «παρασκηνιακή διαφθορά», ήτοι αυτήν στην οποία δεν εμπλέκονται ευθέως τα πρόσωπα που βρίσκονται σε θέσεις εξουσίας, όμως υποσκάπτει τη εμπιστοσύνη των πολιτών στην χρηστότητα της δημόσιας διοίκησης και δημιουργεί προϋποθέσεις αθέμιτων συναλλαγών.

Η διατύπωση της διάταξης του νέου άρθρου 237Α ΠΚ ακολουθεί κατά βάση αυτήν του άρθρου 12 της Σύμβασης. Ποινικοποιεί μία τριπρόσωπη (με την έννοια ότι προϋποθέτει τρία πρόσωπα για να λάβει ύπαρξη) και διμερή (με την έννοια ότι υφίσταται μεταξύ δύο εξ αυτών) σχέση διαφθοράς, στην οποία κάποιος, έχοντας πραγματική ή υποτιθέμενη επιρροή σε υπάλληλο, προσφέρει αυτή την επιρροή έναντι ανταλλάγματος σε κάποιον που την επιζητά, με σκοπό ο αρμόδιος φορέας ορισμένης λειτουργίας να επηρεαστεί με αθέμιτο τρόπο ως προς την άσκηση της λειτουργίας του αυτής.

Το αν η δυνατότητα άσκησης επιρροής πράγματι υφίσταται, αν αυτή πράγματι ασκήθηκε και αν μπορεί να οδηγήσει στο σκοπούμενο αποτέλεσμα, είναι αδιάφορο, όπως διευκρινίζεται και από την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 12 της Σύμβασης.

Το αθέμιτο του επηρεασμού βρίσκεται στη βάση της κυρωτικής λειτουργίας της εν λόγω διατάξεως και είναι το πρωτεύον στοιχείο για τη στοιχειοθέτηση του αδικού, αφού αυτή δεν επιδιώκει να αποτρέψει γενικά την επ' αμοιβή υποστήριξη απόψεων ή συμφερόντων, αλλά την υπόσχεση ή αξίωση αμοιβής για προώθηση τέτοιων με επέμβαση στον τρόπο σχηματισμού της βουλήσεως του υπαλλήλου στηριζόμενη σε κριτήρια που βρίσκονται πέρα από τους σκοπούς της δημόσιας υπηρεσίας που αυτός εκτελεί.

Ο «πωλητής» επιρροής, χωρίς να αποκλείεται το να έχει κι αυτός την ιδιότητα του υπαλλήλου, είναι τρίτος σε σχέση με την υπηρεσιακή ενέργεια την οποία επιφέρει ότι μπορεί ή αναλαμβάνει να επηρεάσει.

Σε αντίθεση με τη διεύρυνση του κύκλου των ενεργειών του υπαλλήλου που υπάγονται στην τυποποίηση του αδικήματος της δωροδοκίας (προκειμένου να περιληφθούν σε αυτές και τέτοιες που δεν ανάγονται στον στενό κύκλο των ανατεθειμένων στον υπάλληλο αρμοδιοτήτων, αλλά τις οποίες αυτός μπορεί να διαπράξει επ' ευκαιρία της εκτελέσεως των καθηκόντων του ή επωφελούμενος από τη θέση που κατέχει), στην περίπτωση του αδικήματος της εμπορίας επιρροής η τυποποίηση παραμένει εστιασμένη μόνον σε πράξεις ή παραλείψεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του υπαλλήλου, καθώς τέτοια διεύρυνση δεν περιλαμβάνεται στις σχετικές υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η Ελλάδα με τις Συμβάσεις του ΟΗΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Αντιθέτως, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης αντιλαμβάνεται το αδίκημα ως αναφερόμενο σε επηρεασμό του υπαλλήλου κατά τη λήψη αποφάσεων, πράγμα που προϋποθέτει την ύπαρξη αρμοδιότητας για λήψη των αποφάσεων αυτών.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.10.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 237 Β ΣΤΟΝ Π.Κ.

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.10** αντικαθίσταται η νυν ισχύουσα διάταξη του πέμπτου άρθρου του ν. 3560/2007 και παράλληλα ενσωματώνονται στον ΠΚ οι σε αυτήν περιεχόμενες ρυθμίσεις, με τις οποίες η χώρα μας υλοποίησε την υποχρέωση που ανέλαβε, σύμφωνα με το άρθρο 7 της Σύμβασης Ποινικού

Δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης, για ποινικοποίηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα¹.

Από την άποψη των υποκειμένων που υπάγονται σε αυτήν, η διάταξη αφορά όσους δεν υπάγονται στα άρθρα 13 και 263 Α ΚΠΔ, ήτοι δεν έχουν την ιδιότητα του υπαλλήλου.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση της Σύμβασης, η ποινικοποίηση της σε αυτό περιγραφόμενης συμπεριφοράς επιδιώκει να εξυπηρετήσει τρεις σκοπούς: α) την προστασία της πίστης και της εμπιστοσύνης στις ιδιωτικές συναλλαγές, β) το σεβασμό του υγιούς ανταγωνισμού και γ) τη διατήρηση της ποινικής προστασίας σε τομείς δραστηριοτήτων οι οποίοι μέχρι πρότινος αποτελούσαν αντικείμενο κρατικών παροχών, αλλά μέσω ιδιωτικοποιήσεων μεταφέρονται σταδιακά στη διαχείριση ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Οι εισαγόμενες ορολογικές τροποποιήσεις επιδιώκουν αφενός να εναρμονίσουν την εν λόγω διάταξη με τις νέες διατυπώσεις των άρθρων 235, 236 και 237 ΠΚ και αφετέρου να αποδώσουν πιστότερα τις επιλογές του υπερεθνικού νομοθέτη.

Σε σχέση με το τελευταίο σημειώνεται ότι, όπως και στην αιτιολογική έκθεση της Σύμβασης αναφέρεται:

α) Ο «όρος επιχειρηματική δραστηριότητα» (businessactivity) εκφέρεται με ευρεία έννοια, ώστε να περιλάβει κάθε δραστηριότητα που διεξάγεται με σκοπό το κέρδος, ιδίως την εμπορία αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.

β) Η διατύπωση «εργάζεται ή παρέχει υπηρεσίες» (workfor, inanycapacity) σκοπείται επίσης να περιλάβει κάθε πιθανή σχέση συνεργασίας, στην οποία υφίσταται το στοιχείο του καθήκοντος, με την έννοια της υποχρέωσης πίστωσης ή της σχέσεως εμπιστοσύνης, η οποία δεν περιλαμβάνει μόνον μισθωτούς αλλά και συνεταίρους και συνεργάτες με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, ακόμα και δικηγόρους.

γ) Σε σχέση με την προηγούμενη διατύπωση της διατάξεως, απαλείφθηκε ο όρος «φορείς» του ιδιωτικού τομέα, ο οποίος μπορούσε να θεωρηθεί ότι προϋπέθετε ένα ορισμένο επιχειρηματικό μέγεθος ή απέκλειε κάποιες μορφές επιχειρήσεων (λ.χ. τις ατομικές).

Η διάταξη εισάγεται στο 12ο Κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα, ήτοι αυτό των υπηρεσιακών εγκλημάτων, τα οποία αφορούν καταρχήν την προστασία του δημοσίου εννόμου αγαθού της υπηρεσίας. Όσο και αν η ένταξη της διάταξης στο κεφάλαιο αυτό από συστηματική άποψη δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απολύτως ικανοποιητική, η ομοιότητα της τυποποιούμενης συμπεριφοράς καθιστά το συγκεκριμένο έγκλημα συγγενές προς τα λοιπά αδικήματα δωροδοκίας, παρά την ετερότητα των αντικειμένων προστασίας. Επιπλέον, ως αυτοτελής, σοβαρός πρακτικός λόγος για την ένταξη του αδικήματος στον ΠΚ θα πρέπει να αναφερθεί και η ανάγκη «ορατότητας» της διατάξεως αυτής από

¹ Η οποία ορίζει ότι «Κάθε Μέρος πρέπει να υιοθετήσει τα νομοθετικά και άλλα μέτρα που είναι απαραίτητα για να θεσπίσει ως ποινικά αδικήματα σύμφωνα με το εσωτερικό του δίκαιο, όταν τελούνται με πρόθεση κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας, την υπόσχεση, προσφορά ή παροχή, άμεσα ή έμμεσα, κάθε μη οφειλόμενου πλεονεκτήματος σε οποιονδήποτε που διευθύνει ή εργάζεται, με οποιαδήποτε ιδιότητα, σε φορείς του ιδιωτικού τομέα, για τον ίδιο ή για άλλους, ώστε να προβούν σε πράξη ή να παραλείψουν ενέργεια, κατά παράβαση των καθηκόντων τους».

τους εφαρμοστές του ποινικού δικαίου, όπως επισημαίνεται και στη σχετική σύσταση της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO) του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.11.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 238 Π.Κ.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της υποπαράγραφου ΙΕ.11. τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 238 του Ποινικού Κώδικα, ώστε η ισχύουσα υποχρέωση δήμευσης των δώρων και όποιων άλλων περιουσιακών στοιχείων δόθηκαν ή αποκτήθηκαν από αυτά, να εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των αδικημάτων των νεοεισαχθέντων άρθρων 237Α και 237 Β του ΠΚ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.12.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 263 Α Π.Κ.

Η προτεινόμενη με την υποπαράγραφο ΙΕ.12 τροποποίηση του άρθρου 263Α ΠΚ αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στην ενσωμάτωση στον Ποινικό Κώδικα των - διάσπαρτων σήμερα σε μια σειρά αλληλεπικαλυπτόμενων ειδικών ποινικών νόμων - αδικημάτων δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων υπαλλήλων και αξιωματούχων. Ειδικότερα:

- α) Το ισχύον κείμενο αριθμείται σε 1 και διαγράφεται η φράση «εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 13, οι δήμαρχοι, οι πρόεδροι κοινοτήτων». Η διαγραφή αυτή γίνεται αποκλειστικά και μόνο για λόγους συντόμευσης της διάταξης, αφού δεν προσθέτει σε αυτήν τίποτα το ουσιαστικό. Δήμαρχοι και πρόεδροι κοινοτήτων είναι δεδομένο ότι καλύπτονται ήδη από τον γενικό ορισμό της έννοιας του υπαλλήλου στο άρθρο 13^α ΠΚ.
- β) Στην νέα παράγραφο 1 αντικαθίσταται η περίπτωση δ' κατά τρόπο ώστε να περιορίζεται η ισχύουσα, υπερβολική διεύρυνση της έννοιας του υπαλλήλου. Από την άλλη πλευρά εξομοιώνονται προς τους ημεδαπούς υπαλλήλους για τους σκοπούς των απαριθμούμενων στην εν λόγω παράγραφο υπηρεσιακών εγκλημάτων οι κοινοτικοί υπάλληλοι και λειτουργοί, συμπεριλαμβανομένων των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μελών του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τον τρόπο αυτό ενσωματώνονται στον ΠΚ, κατά το μέρος τους που αφορούν στους κοινοτικούς υπαλλήλους, οι προβλέψεις των άρθρων τρίτο του ν. 2802/2000 και τρίτο και δέκατο παρ. 1 εδ. β' ν. 2803/2000, και μάλιστα ανεξαρτήτως του κατά πόσο πλήττονται ειδικά τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Ως προς το ποιοι «υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιονδήποτε ιδιότητα σε όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης», καλύπτονται σε κάθε περίπτωση όσοι εμπίπτουν στον ορισμό του κοινοτικού υπαλλήλου που αναφέρεται στο στοιχείο β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του από 27.9.1996 Πρωτοκόλλου της Σύμβασης για την προστασία των οικονομικών

συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που κυρώθηκε με τον ν. 2803/2000, και στο άρθρο 1 στοιχείο β' της Σύμβασης περί καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που κυρώθηκε με τον ν. 2802/2000.

γ) Με την νέα παράγραφο 2 ενσωματώνονται στον ΠΚ οι προβλέψεις των άρθρων δεύτερο ν. 2656/2008, τρίτο ν. 2802/2000 (κατά το μέρος του που αφορά στους υπαλλήλους άλλων κρατών μελών της ΕΕ), τρίτου ν. 2803/2000 (κατά το μέρος του που αφορά στους υπαλλήλους άλλων κρατών μελών της ΕΕ), τρίτου και τέταρτου ν. 3560/2007 και τέταρτο και πέμπτο ν. 3666/2008. Για τις κατηγορίες υπαλλήλων και αξιωματούχων που καλύπτονται από τις εν λόγω διατάξεις, υφίσταται πλέον εξομοίωσή τους, για προφανείς λόγους αναλογικότητας και αντιστοιχίας προς την βαρύτητα των προστατευόμενων εννόμων αγαθών, μόνο ως προς την εφαρμογή των άρθρων 235 παρ. 1-2 και 236, και όχι ως προς την εφαρμογή των διακεκριμένων περιπτώσεων των άρθρων 159 και 237 ΠΚ.

Καθόσον αφορά στην περίπτωση α', αυτή περιλαμβάνει οποιονδήποτε λειτουργό ή αντιπρόσωπο ενός δημόσιου διεθνούς οργανισμού, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1 παρ. 4α' της Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές και του άρθρου 2 γ' της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά της διαφθοράς.

Καθόσον αφορά στην περίπτωση β', αυτή περιλαμβάνει κάθε μέλος διεθνούς κοινοβουλευτικής συνέλευσης, στην οποία η Ελλάδα είναι μέλος.

Καθόσον αφορά στην περίπτωση γ', αυτή περιλαμβάνει κάθε μέλος διεθνούς δικαστηρίου, του οποίου η δικαιοδοσία αναγνωρίζεται από την Ελλάδα, περιλαμβανομένων των διεθνών διαιτητικών δικαστηρίων.

Καθόσον αφορά στην περίπτωση δ' και στην έννοια του «προσώπου που ασκεί δημόσιο λειτουργήμα ή υπηρεσία για ξένη χώρα», αυτή περιλαμβάνει οποιοδήποτε πρόσωπο κατέχει ένα νομοθετικό, εκτελεστικό, διοικητικό ή δικαστικό αξίωμα μιας ξένης χώρας, είτε διορισμένο είτε εκλεγμένο, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο ασκεί ένα δημόσιο λειτουργήμα γι' αυτήν, περιλαμβανομένων εκείνων που κατέχουν θέση σε δημόσιο οργανισμό ή δημόσιας επιχείρηση, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 1 παρ. 4α' της Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές και του άρθρου 2β' της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά της διαφθοράς. Η έννοια της «ξένης χώρας» θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει όλα τα επίπεδα και υποδιαιρέσεις μιας κυβέρνησης, από την εθνική μέχρι την τοπική.

Τέλος, καθόσον αφορά στην περίπτωση ε', αυτή καταλαμβάνει όλα τα μέλη των κοινοβουλίων και συνελεύσεων τοπικής αυτοδιοίκησης άλλων κρατών.

δ) Με τη νέα παράγραφο 3 εξομοιώνονται προς τους ημεδαπούς δικαστές για την εφαρμογή ειδικά της διακεκριμένης περίπτωσης του άρθρου 237 ΠΚ τα μέλη του Δικαστηρίου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τον τρόπο αυτό ενσωματώνονται στον ΠΚ, κατά το τμήμα τους

που αφορά στα εν λόγω πρόσωπα, οι προβλέψεις των άρθρων τέταρτο του ν. 2802/2000 και δέκατο παρ. 2 ν. 2803/2000.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.13.: ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΡΘΡΟΥ 263 Β Π.Κ.

Με την υποπαράγραφο ΙΕ.13., που παίρνει τη θέση της πρώτης παραγράφου του άρθρου 263Β, επαναφέρονται στο πλαίσιο των μέτρων επιείκειας γι' αυτούς που συμβάλλουν στην αποκάλυψη πράξεων διαφθοράς και ως κίνητρα στους δράστες πράξεων δωροδοκίας για να αποκαλύψουν τις πράξεις τους αυτές, οι διατάξεις των άρθρων 236 παράγραφος 3 και 237 παράγραφος 4 ΠΚ, που είχαν καταργηθεί με τον ν. 3849/2010. Η επαναφορά των μέτρων αυτών, που οδηγούν σε πλήρη απαλλαγή του δράστη της δωροδοκίας, αν αυτός με δική του βούληση αποκαλύψει την πράξη του, στηρίζεται στην παραδοχή ότι για την έννομη τάξη προέχει η αποκάλυψη της πράξης της δωροληψίας που τέλεσε ο υπάλληλος. Με δεδομένο δε ότι οι πράξεις αυτές τελούνται κατά κανόνα σε περιβάλλον μυστικότητας και η αποκάλυψή τους είναι για τις διωκτικές αρχές ιδιαιτέρως δυσχερής, κρίνεται ανεκτή ακόμη και η απαλλαγή από κάθε συνέπεια του δράστη της ενεργητικής δωροδοκίας, προκειμένου να συλληφθεί η αντιστοιχη πράξη παθητικής δωροδοκίας του υπαλλήλου.

Από την αναριθμούμενη ως δεύτερη παράγραφο του άρθρου απαλείφεται, ως στερούμενη νοήματος, η διάκριση των δραστών παθητικής δωροδοκίας σε υπαλλήλους κι δικαστές, αφού οι δικαστές είναι εξ ορισμού υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 περίπτωση α' του ΠΚ και αυτή είναι η έννοια με την οποία χρησιμοποιείται εδώ ο όρος - όχι εκείνη της διακρίσεως μεταξύ δικαστών και δικαστικών ή δημοσίων υπαλλήλων (όπως αυτή γίνεται λ.χ. στον τίτλο του 1^{ου} κεφαλαίου του 5^{ου} τμήματος του Συντάγματος).

Από την αναριθμούμενη ως τρίτη παράγραφο του άρθρου 263Β απαλείφεται η αναφορά σε «σημαντικά υπερέχουσα» θέση του προσώπου για το οποίο προβαίνει σε αναγγελίες ο επιζητών μέτρο επιείκειας, καθώς αυτή δεν περιείχε κάποιο συγκεκριμένο ποσοτικό προσδιορισμό και ορίζεται ως απλώς «ανώτερη» από αυτή του καταγγέλλοντος. Η σχέση ανωτέρου - κατωτέρου μεταξύ των συμμετόχων δεν αναφέρεται στενά σε πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια υπηρεσιακή ιεραρχία, αλλά σε οποιαδήποτε σχέση υποταγής, εποπτείας ή καθοδήγησης του ενός υπαλλήλου από τον άλλον με βάση το υπηρεσιακό ή τεχνικό ή επιστημονικό αντικείμενο της εργασίας εκάστου.

Στην ίδια παράγραφο τίθεται ως προϋπόθεση της επιείκειας του νόμου, κατά το στάδιο επιμετρήσεως της ποινής, η προηγούμενη μεταβίβαση από τον μεταμελούμενο προς το Δημόσιο των όποιων περιουσιακών ωφελημάτων έχει αποκτήσει αυτός από την πράξη του, η οποία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το στάδιο επιμέτρησης της ποινής, παρεχομένης κατ' εξαίρεση στο δικαστήριο της δυνατότητας, στο πλαίσιο της ίδιας ενιαίας διαδικασίας, να ορίσει τις συγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή άλλες ενέργειες στις οποίες πρέπει ο δράστης να προβεί για να τύχει του σχετικού ευεργετήματος.

Από την αναριθμούμενη ως τέταρτη παράγραφο απαλείφεται η αναφορά σε διάταξη του βουλευματος περί παραπομπής της δικογραφίας στη Βουλή, αφού το αντικείμενο κρίσεως του δικαστικού συμβουλίου είναι αναστολή της ποινικής δίωξης και η τύχη των όρων δικονομικού καταναγκασμού, ενώ η παραπομπή της δικογραφίας στη Βουλή για άσκηση δίωξης εμπίπτει στη λειτουργική αρμοδιότητα εισαγγελέα ή ανακριτή και πρέπει να προκύπτει από τη δικογραφία, όταν αυτή εισάγεται στο συμβούλιο για τα ανωτέρω θέματα.

Στην αναριθμούμενη ως πέμπτη παράγραφο εξομοιώνονται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των ευεργετημάτων επιείκειας σε αυτούς που έχουν προσφέρει αποδεικτικά στοιχεία κατά την παράγραφο τέσσερα εδάφιο πρώτο, είτε η Βουλή αποφασίσει την ποινική δίωξη είτε κριθεί ότι έχει εξαλειφθεί το αξιόποινο ως προς τον Υπουργό ή Υφυπουργό κατ' άρθρο 83 παρ. 3 του Συντάγματος. Η κρίση αυτή, στην δεύτερη περίπτωση, ανατίθεται στο φυσικό δικαστή αυτού που προσέφερε αποδείξεις, αφού η ενασχόληση της Βουλής με την ποινική μεταχείριση συμμετόχων παρίσταται πρακτικά απίθανη αλλά και δογματικά αντιφατική προς τη διάγνωση και την κυρωτική αποτίμηση των πράξεών τους από την τακτική δικαιοσύνη (ΕιδΔικΥπ 1/2011).

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΕ.14.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΑΡΘΡΟΥ 30 ΚΠΔ

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.14.** τροποποιείται το άρθρο 30 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και ενσωματώνεται στον Κώδικα η πρόβλεψη του άρθρου δεύτερου παρ. 4 του ν. 2656/1998, σύμφωνα με την οποία καταργήθηκε το δικαίωμα του Υπουργού Δικαιοσύνης να αναβάλει ή αναστείλει την ποινική δίωξη για δωροδοκία αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές - όπως το αδίκημα αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 1 της κυρούμενης με τον ανωτέρω νόμο Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές. Ικανοποιείται έτσι η απαίτηση του άρθρου 5 της εν λόγω Σύμβασης, σύμφωνα με το οποίο «η έρευνα και δίωξη της δωροδοκίας ενός αλλοδαπού δημόσιου λειτουργού (...) δεν θα επηρεάζονται από λόγους εθνικού οικονομικού συμφέροντος, τις πιθανές επιπτώσεις στις σχέσεις με ένα άλλο κράτος ή από την ταυτότητα των εμπλεκόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων».

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.15.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 45 Β ΣΤΟΝ ΚΠΔ

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.15** προστίθεται νέο άρθρο 45 Β στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Με την προσθήκη αυτή η χώρα μας ανταποκρίνεται στις διεθνείς της υποχρεώσεις και ιδίως στο άρθρο 33 της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά της Διαφθοράς (2003), που κυρώθηκε με το Νόμο 3666/2008 (Α 105) και

στο άρθρο 22 της Σύμβασης του Ποινικού Δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης (1999), που κυρώθηκε με το Νόμο 3560/2007 (Α 103), καθώς και σε σχετικές συστάσεις που έχουν απευθύνει στη χώρα οι αρμόδιοι διεθνείς οργανισμοί και ιδίως ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στο πλαίσιο της Τρίτης Αξιολόγησης για την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές. Δεν πρόκειται άλλωστε για τη μόνη δέσμευση της Ελληνικής Δημοκρατίας, η οποία μετέχει ενεργώς στην κοινή προσπάθεια της παγκόσμιας κοινότητας για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Η σχετική υποχρέωση συμπληρώνεται από πλήθος μη νομικώς δεσμευτικών διατάξεων, τις οποίες πάντως η Ελλάς έχει δεσμευθεί να τηρεί: μεταξύ αυτών το κεφάλαιο 9 των Κατευθυντηρίων Αρχών της Παγκόσμιας Τράπεζας για τη συμμόρφωση σε θέματα ακεραιότητας (2010), το κεφάλαιο 6 των Κατευθυντηρίων Αρχών του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις (2008), τον Οδηγό Καλής Πρακτικής του ΟΟΣΑ για τους Εσωτερικούς Ελέγχους, τη Συμμόρφωση και την Ηθική (2010) και την απόφαση 1729 (2010) της Ολομελείας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Δεν αγνοούνται επίσης πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών όπως οι Κανόνες Συμπεριφοράς του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) για την καταπολέμηση της εκβίασης και της δωροδοκίας (2005), οι Αρχές του Παγκόσμιου Οικονομικού Forum για την αντιμετώπιση της διαφθοράς (2005) και οι Επιχειρηματικές Αρχές για την αντιμετώπιση της διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας (2003).

Πρόκειται για παροχή προστασίας από αδικαιολόγητη μεταχείριση σε πρόσωπα τα οποία, χωρίς να εμπλέκονται τα ίδια στην τέλεση εγκλημάτων διαφθοράς, συμβάλλουν ουσιαστικά στην αποκάλυψη των εν λόγω εγκλημάτων με πληροφορίες που παρέχουν της αρμόδιες δικαστικές Αρχές («μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος» «whistleblowers»). Βεβαίως η ελληνική έννομη τάξη διαθέτει ήδη διατάξεις για την προστασία τέτοιων προσώπων, ωστόσο αυτές βρίσκονται εγκατεσπαρμένες σε πολλαπλά νομοθετήματα και συνήθως αγνοούνται τόσο από τους εφαρμοστές του δικαίου όσο και από τους ενδιαφερόμενους πολίτες.

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 45B ΚΠΔ παρέχονται σημαντικά κίνητρα στα πρόσωπα που γνωρίζουν ή συμπεραίνουν επί τη βάσει συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών ότι τελούνται εγκλήματα διαφθοράς, να συμβάλουν στην αποκάλυψή τους και στην δίωξη των υπαιτιών. Τα εν λόγω πρόσωπα μπορούν με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς να λαμβάνουν την ιδιότητα του «μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος» και να απολαύουν ειδικής προστασίας για όσο χρόνο φέρουν την ως άνω ιδιότητα.

Επίσης θεσπίζεται υπέρ των εν θέματι προσώπων η δυνατότητα οριστικής αποχής από την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος τους, σε περίπτωση που έχει κατατεθεί εναντίον τους (αμυντική) καταγγελία περί τελέσεως εκ μέρους τους ψευδορκίας, ψευδούς καταμήνυσης ή/και συκοφαντικής δυσφημήσεως. Ωστόσο, για να μη περιορίζεται υπέρμετρα η δικαστική προστασία, την οποία ενδέχεται να επιζητήσει ο υπάλληλος που θεωρεί ότι οι πληροφορίες του

μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος προσβάλλουν την τιμή και την υπόληψή του:

- α) θεσμοθετείται *δυνατότητα* αποχής από την ποινική δίωξη (και δυνατότητα *ανάκλησης* της εισαγγελικής πράξης με την οποία προσδόθηκε η ιδιότητα του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος),
- β) ορίζεται ως προϋπόθεση περί οριστικής αποχής από την ποινική δίωξη, ότι η τελευταία δεν πρέπει να κρίνεται απαραίτητη για την προστασία του *δημοσίου συμφέροντος* και
- γ) απαιτείται προς τούτο ομοφωνία μεταξύ του αρμοδίου για την δίωξη των οικείων εγκλημάτων εισαγγελέως πλημμελειοδικών και του Εισαγγελέως Εγκλημάτων Διαφθοράς. Σε περίπτωση μη επιτεύξεως της εν λόγω συμφωνίας ασκείται ποινική δίωξη και εφαρμόζονται κατά περίπτωση τα άρθρα 59 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 366 παρ. 2 του Ποινικού Κώδικα.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.16.: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΡΘΡΟΥ 253 Β ΣΤΟΝ ΚΠΔ

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.16** προστίθεται νέο άρθρο 253Β στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, με το οποίο καταστρώνονται ειδικές ανακριτικές πράξεις για την εξιχνίαση των εγκλημάτων διαφθοράς. Πρόκειται κυρίως για την εισαγωγή στον Κώδικα της λεγόμενης «συγκαλυμμένης έρευνας», η οποία προβλέπεται ήδη (συνήθως ως λόγος άρσης του αδικού) σε περισσότερους Ειδικούς Ποινικούς Νόμους υπό τον τίτλο «πράξεις ελεγκτικών οργάνων». Για την κατάστρωση της συγκαλυμμένης έρευνας ως ανακριτικής πράξης ελήφθησαν υπόψη κυρίως η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και οι απόψεις που διατυπώθηκαν συναφώς στην θεωρία. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω ανακριτική πράξη διαφέρει σημαντικά από την θεσπιζόμενη στο στοιχείο α' της παρ. 1 του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας «ανακριτική διείσδυση», αφού σκοπός της τελευταίας δεν είναι τόσο η αποκάλυψη της τελέσεως μιας αξιόποινης πράξης, αλλά αντίθετα η εξιχνίαση της εφοδιαστικής υποδομής (criminallogistics) μιας μαφιοζικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης.

Στο προτεινόμενο άρθρο 253Β του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και υπό στοιχείο α' ορίζονται α) οι προϋποθέσεις νόμιμης διενέργειας της εν λόγω ανακριτικής πράξης, β) το αντικείμενο και ο σκοπός αυτής, γ) τα πρόσωπα που την ενεργούν, δ) τα πρόσωπα σε βάρος των οποίων ενεργείται, ε) ο χρόνος διάρκειάς της, στ) ο τρόπος καταγραφής των ενεργειών του συγκαλυμμένα δρώντος σε συντασσόμενη έκθεση και, τέλος, ζ) οι αποδεικτικοί περιορισμοί αξιοποίησης μιας πλημμελώς συνταχθείσας εκθέσεως.

Εκτός από την συγκαλυμμένη έρευνα εισάγονται επίσης στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας οι (προβλεπόμενες ήδη στο άρθρο δωδέκατο του ν. 3560/2007 και στο άρθρο έβδομο του ν. 3669/2008) ειδικές ανακριτικές πράξεις της άρσης του απορρήτου, της καταγραφής δραστηριότητας εκτός

κατοικίας και της συσχέτισης ή του συνδυασμού δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές έχουν καταστρωθεί στα στοιχεία γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 253Α.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.17.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ Ν.2225/1994, Ν.2928/2001, Ν.3691/2008, Κ.Ν. 3528/2007

Η περίπτωση 1 της υποπαραγράφου ΙΕ.17 περιέχει τις αναγκαίες προσαρμογές του ν.2225/1994 στις τροποποιήσεις των διατάξεων δωροδοκίας του Ποινικού Κώδικα.

Με την **περίπτωση 2 της υποπαραγράφου** παρέχεται, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας και κατά τα ισχύοντα στην έννομη τάξη μας, προστασία από πιθανολογούμενες πράξεις εκφοβισμού ή αντεκδίκησης σε όσα πρόσωπα καταγγέλλουν πράξεις διαφθοράς στον δημόσιο τομέα ή συμβάλλουν ουσιωδώς στην αποκάλυψή τους. Η προστασία αυτή παρέχεται μέσω της προσθήκης σχετικής διάταξης στο άρθρο 9 του ν. 2928/2001, η οποία ρυθμίζει τον τρόπο λήψης και το περιεχόμενο των σχετικών μέτρων.

περίπτωση 4: Με το άρθρο ένατο του ν. 3875/2010 τροποποιήθηκε το άρθρο 51 του ν. 3691/2008, με τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής του μόνο σε υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και όχι και στα βασικά αδικήματα του άρθρου 3 του συγκεκριμένου νόμου. Ο λόγος για τον οποίο κρίθηκε αναγκαίος ο περιορισμός αυτός ήταν τα προβλήματα σύγχυσης αρμοδιοτήτων και αλληλοεπικαλύψεων που δημιουργούντο έναντι ειδικών διατάξεων που προέβλεπαν ήδη αναλυτικά διοικητικές κυρώσεις σε βάρος νομικών προσώπων για επιμέρους εγκλήματα, όπως κατεξοχήν το άρθρο όγδοο του ν. 2803/2000 και το άρθρο δέκατο του ν. 3560/2007 σε συνδυασμό με το άρθρο όγδοο του ν. 3666/2008. Πλέον, μετά την κατάργηση των τελευταίων αυτών διατάξεων, κρίνεται σκόπιμη η μερική επαναφορά, καθόσον αφορά στα καλυπτόμενα αδικήματα, του προηγούμενου καθεστώτος, με στόχο την συγκέντρωση σταδιακά της πλειονότητας των διαδικασιών επιβολής διοικητικών κυρώσεων κατά νομικών προσώπων υπό την σκέπη του άρθρου 51 του ν. 3691/2008. Η συγκέντρωση αυτή αναμένεται να συμβάλει στην μεγαλύτερη «ορατότητα» της εφαρμοστέας διαδικασίας, στην ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που ενδέχεται να ανακύψουν στην πράξη και εντέλει στην καθιέρωσή της και στη συχνότερη και επιτυχέστερη εφαρμογή της.

Σημειώνεται, πάντως, ότι από την όποια ενιαία ρύθμιση της διοικητικής ευθύνης των νομικών προσώπων εξαιρείται σε κάθε περίπτωση και θα πρέπει να συνεχίσει να εξαιρείται στο μέλλον η περίπτωση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία ανήκει (όπως ρητά προβλέπεται στην παρ. 6 του άρθρου 51 ν. 3691/2008) στο πεδίο ρύθμισης του άρθρου 41 του ν. 3251/2004, με δεδομένο ότι η χρηματοδότηση τρομοκρατικών οργανώσεων από νομικά

πρόσωπα συχνά δεν εξυπηρετεί οικονομικές, αλλά άλλου είδους (λ.χ. ιδεολογικές ή θρησκευτικές) επιδιώξεις.

Η προτεινόμενη τροποποίηση με τις περιπτώσεις 3 και 5 της υποπαραγράφου ΙΕ.17. γίνεται με την συμπερίληψη στην παρούσα φάση των στοιχείων γ', δ' και ε' του άρθρου 3 του ν. 3691/2008 στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 51. Με στόχο την επιμελέστερη ρύθμιση της εφαρμοστέας διαδικασίας, αντικαθίσταται επίσης η παράγραφος 5 του άρθρου 51, κατά τρόπο ώστε: α) να ορίζεται συγκεκριμένα ο εισαγγελέας που χειρίζεται την εκάστοτε υπόθεση ως υπεύθυνος για την ενημέρωση της αρμόδιας για την επιβολή της διοικητικής κύρωσης αρχής, β) να διευκρινίζεται το χρονικό στάδιο ενεργοποίησης της ενλόγου υποχρέωσης, ήτοι εκείνο αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης, και γ) να προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία κρίνεται αναγκαία για τον ακριβή καθορισμό της διαδικασίας επιβολής των κυρώσεων, των αρμόδιων υπηρεσιών εισπραξης και κάθε συναφούς λεπτομέρειας. Σημειώνεται ότι ως αρχικό πρότυπο για την έκδοση της ενλόγου απόφασης μπορεί να χρησιμεύσει η (εκδοθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου δέκατου του ν. 3560/2007) ΚΥΑ 11130/2730 (ΦΕΚ Β' 1818/19.11.2010).

Επιπλέον των ποινικών διατάξεων για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και εν γένει όσων προσώπων συμβάλλουν στην αποκάλυψη πράξεων διαφθοράς στον δημόσιο τομέα, είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί και η διοικητική προστασία των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε να μην υπόκεινται σε δυσμενή μεταχείριση κατά τη διάρκεια του αναγκαίου για τη δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης χρόνου. Η προστασία αυτή είναι απολύτως συναφής προς τη θεμελιώδη υποχρέωση εχεμύθειας των δημοσίων υπαλλήλων, γιατί ουσιαστικά προσδιορίζει το όριο της υποχρέωσης εχεμύθειας, η οποία πρέπει πάντοτε να ασκείται υπέρ του δημοσίου συμφέροντος.

Ενόψει αυτού ρυθμίζεται με την περίπτωση 6 της υποπαραγράφου ΙΕ.17.:

- α) η απαγόρευση κάθε δυσμενούς υπηρεσιακής μεταχείρισης σε πειθαρχικές ή μη διαδικασίες των υπαλλήλων που έχουν προσλάβει την ιδιότητα των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος,
- β) η προστασία της ανωνυμίας των υπαλλήλων που συνέβαλαν ουσιαστικά στην αποκάλυψη και δίωξη πράξεων διαφθοράς,
- γ) η αντιστροφή του βάρους αποδείξεως σε πειθαρχικές διαδικασίες υπέρ των υπαλλήλων που συνέβαλαν ουσιαστικά στην αποκάλυψη και δίωξη πράξεων διαφθοράς, και
- δ) η παροχή κινήτρων σε υπαλλήλους για την αποκάλυψη πράξεων διαφθοράς με τη μεταφορά της σχετικής διάταξης από το άρθρο 263B του Ποινικού Κώδικα στον Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων, όπως αρμόζει από το κανονιστικό του περιεχόμενο. Η διάταξη αυτή θα πρέπει να συσχετίζεται με εκείνη των άρθρων 6 επ. του Ν. 3610/2007.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.18.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Π.Δ. 85/2005

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.18.** τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 9 του π.δ. 85/2005, όπως ισχύει, ώστε στην αρμοδιότητα του Δ' Τμήματος Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων και Κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) να περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις δωροδοκιών αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.19.: ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Με την **υποπαράγραφο ΙΕ.19.** θεσπίζεται διάταξη στην οποία συγκεράζεται το περιεχόμενο των άρθρων τρίτου του ν. 2656/1998 και όγδοου του ν. 3560/2007, κατά τρόπο ώστε να πληρούνται ταυτόχρονα οι υποχρεώσεις της Ελλάδας από τα άρθρα 8 της Σύμβασης του ΟΟΣΑ για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημόσιων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές και 14 της ποινικής Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά της Διαφθοράς.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΕ.20: ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η διάταξη περιέχει ρητή παράθεση των καταργούμενων διατάξεων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΣΤ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΣΤ.1.: ΣΥΣΤΑΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ (Ρ.Α.Λ.)

Οι προτεινόμενες αλλαγές στο άρθρο 43 του ν. 4150/2013 (Α' 102) στην **υποπαράγραφο ΙΣΤ.1.** για τη Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων αποσκοπούν στο να καταστήσουν εναργέστερα τα διοικητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά της ανεξάρτητης αυτής υπηρεσίας, τα οποία την καθιστούν επιχειρησιακά ικανή να ασκήσει αποτελεσματικά τις από το νόμο ανατιθέμενες σε αυτή αρμοδιότητες (**παράγραφος 1**).

Καταρχάς οι νέες ρυθμίσεις δεν υιοθετούν το σχήμα του Δ.Σ. ως οργάνου διοίκησης της ΡΑΛ, αφού η ίδια η ΡΑΛ είναι αυτοτελής υπηρεσία. Περαιτέρω καθίσταται σαφές, ότι ο εποπτεύων αυτή Υπουργός Ναυτιλίας και Αιγαίου ασκεί μόνον έλεγχο νομιμότητας επί των πράξεων αυτής, δηλ. δεν εγκρίνει ούτε επηρεάζει επί της ουσίας τις αποφάσεις της. Περαιτέρω ορίζονται οι κανόνες που διέπουν το βασικό προσωπικό status των μελών της ΡΑΛ και καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας της, ενώ

προβλέπονται και δικονομικής μορφής διατάξεις εις ό,τι αφορά στην προσβολή των εκτελεστών πράξεων της ΡΑΛ.

Εν συνεχεία, διατυπώνονται ακριβέστερα οι αρμοδιότητες της ΡΑΛ, καθώς και η εξουσιοδότηση για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος (παράγραφος 13), όπου περιλαμβάνεται ρητή πρόνοια για τα προς ειδικότερη ρύθμιση ζητήματα που αφορούν την εσωτερική διάρθρωση των υπηρεσιών της και τη στελέχωσή τους και κυρίως τη δέσμευση προς τον κανονιστικό νομοθέτη να προβλέψει συγκεκριμένες διοικητικές ενότητες της ΡΑΛ, αναγκαίες για την αυτοτελή άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Τέλος καθορίζεται ο αριθμός των συνιστώμενων θέσεων για το προσωπικό της ΡΑΛ και τίθενται ειδικότεροι κανόνες που εξυπηρετούν κυρίως την ταχεία στελέχωση των υπηρεσιών της ΡΑΛ μέσω μετατάξεων, αποσπάσεων κ.λ.π. από άλλους φορείς του δημόσιου τομέα ή και από εποπτευόμενους από το ίδιο το ΥΝΑ φορείς (παράγραφοι 9-10).

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΣΤ.2.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 2932/2001 ΚΑΙ Π.Δ. 120/1997

Με το νόμο 4150/2013 (Α' 102) τροποποιήθηκαν βασικές διατάξεις του θεσμικού πλαισίου που διέπει την ακτοπλοΐα, προκειμένου να επιτευχθεί προσαρμογή του κλάδου στο δυναμικό και μεταβαλλόμενο περιβάλλον εντός του οποίου αναπτύσσεται σήμερα η ακτοπλοϊκή δραστηριότητα. Ωστόσο, οι ενδομεταφορές αναπτύσσονται μέσα σε ένα δυναμικό περιβάλλον το οποίο απαιτεί συνεχή προσαρμογή του νομοθετικού πλαισίου και μεγαλύτερη ευελιξία, που συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότητα του κλάδου χωρίς να διαταραχθεί η εξυπηρέτηση των νησιών και η κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Ειδικότερα:

Με τις προτεινόμενες στις **περ. 1, 2 και 3** τροποποιήσεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου τέταρτου, της παραγράφου 2 του άρθρου τέταρτου α' και της παραγράφου 1 του άρθρου όγδοου του ν. 2932/2001 (Α' 145) καταργούνται αναχρονιστικές ρυθμίσεις και απλουστεύονται οι γραφειοκρατικές διαδικασίες κατά τη δήλωση δρομολόγησης πλοίου. Συγκεκριμένα καταργείται η υποχρέωση του πλοιοκτήτη να δηλώνει, την ανώτατη τιμολόγηση της παρεχόμενης υπηρεσίας για την οικονομική ή υπάρχουσα ενιαία θέση και για τα οχήματα, ως προϋπόθεση για την ανακοίνωση της δήλωσης δρομολόγησης και κατά συνέπεια μειώνονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που θα πρέπει να υποβληθούν από αυτόν, προκειμένου να δρομολογήσει του πλοίο του. Επισημαίνεται ότι η κατάργηση της υποχρέωσης δεν αναστέλλει τη δυνατότητα προσφυγής στα αρμόδια όργανα όταν θίγεται το δημόσιο συμφέρον ή καταστρατηγούνται οι όροι του υγιούς ανταγωνισμού.

Με την προτεινόμενη στην **περ. 4** τροποποίηση της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου έκτου του ν. 2932/2001, δημιουργείται μεγαλύτερη ευελιξία στις περιπτώσεις που ο πλοιοκτήτης επιθυμεί να αλλάξει δρομολόγια κατά τη διάρκεια της δρομολογιακής περιόδου μέσα από τη δυνατότητα συγκέντρωσης των ημερών διακοπής δρομολόγησης που δικαιούνται τα πλοία και ανακατανομής τους στη συνέχεια με τον πιο πρόσφορο τρόπο. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν θα προκαλείται διαταραχή στην συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, το δικαίωμα κατανομής των ημερών ακινησίας, σε περιπτώσεις πλοίων που είναι δρομολογημένα σε διαφορετικές γραμμές, δεν παρέχεται απευθείας στον πλοιοκτήτη, αντίθετα ελέγχεται πρώτα η πιθανότητα διατάραξης των συγκοινωνιακών αναγκών και εν συνεχεία, εφόσον κριθεί από το ΣΑΣ ότι οι συγκοινωνιακές ανάγκες δεν διαταράσσονται, εγκρίνεται η κατανομή των ημερών ακινησίας των πλοίων. Σε περίπτωση που κριθεί ότι η κατανομή των ημερών επηρεάζει την ομαλή εξυπηρέτηση του μεταφορικού έργου το Υπουργείο έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί το αίτημα του πλοιοκτήτη με αποτέλεσμα τα πλοία να περιοριστούν στην ακινησία των 60 ημερών όπως ισχύει μέχρι σήμερα. Η προτεινόμενη διάταξη παρέχει ευελιξία στον πλοιοκτήτη για να προσαρμόσει τις χωρητικότητες των πλοίων του σε περιόδους με χαμηλές πληρότητες χωρίς να επηρεάζεται σημαντικά ο χρόνος απασχόλησης ναυτικών επί του συνόλου των πλοίων μιας εταιρείας. Η ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την ορθολογικότερη κατανομή των ημερών διακοπής δρομολογίων με την επιμήκυνση του χρονικού περιθωρίου σε συνδέσεις που δεν εμφανίζουν μεταφορικές ανάγκες και την ενίσχυση των συνδέσεων που παρουσιάζουν αυξημένο μεταφορικό έργο. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται ότι δεν θα μείνουν νησιά ακάλυπτα ως αποτέλεσμα της κατανομής των ημερών ακινησίας.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παραγράφου 5 του άρθρου έκτου δίνεται η δυνατότητα προσωρινής αποδοχής αιτήματος για διακοπή εκτέλεσης δρομολογίων μέχρι την σύγκληση του Σ.Α.Σ και την έκδοση της τελικής απόφαση από τον Υπουργό, καθόσον από τη χρονική στιγμή της υποβολής του σχετικού αιτήματος μέχρι τη χρονική στιγμή σύγκλησης του Σ.Α.Σ, μπορεί να μεσολαβήσει σημαντικός χρόνος.

Με την προτεινόμενη στην **περ. 5** τροποποίηση του άρθρου 1 του π.δ. 120/1997 (Α' 110), καθίσταται δυνατή η έκδοση βεβαιώσεως ηλεκτρονικού συστήματος κράτησης Θέσεων και έκδοσης εισιτηρίων επιβατών και αποδείξεων μεταφοράς οχημάτων (Η.Σ.Κ.Θ.Ε.Ε.Α) και στο όνομα κοινοπραξιών ή άλλων ενώσεων εταιρειών, που έχουν την εκμετάλλευση επιβατηγών ή επιβατηγών-οχηματαγωγών πλοίων. Η διάταξη αποσκοπεί στην διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των ναυτιλιακών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον χώρο της ακτοπλοΐας, καθώς με αυτήν αίρονται τα εμπόδια που θα μπορούσαν να προκύψουν από την αυστηρή ερμηνεία του ισχύοντος π.δ. 120/97, οι διατάξεις του οποίου προέβλεπαν την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης μόνο για πλοιοκτήτες ή εφοπλιστές.

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΙΣΤ.3.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ
ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση συμπληρώνονται επιμέρους διατάξεις του α.ν. 3276/1944 για την αποκέντρωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, με έμφαση στο επίπεδο της επιχείρησης. Για το σκοπό αυτό επιτρέπεται να ρυθμίζονται τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 1 του α.ν. 3276/1944, με επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις στα Επιβατηγά και Επιβατηγά-Οχηματαγωγά πλοία που εκτελούν δρομολογιακούς πλόες μεταξύ λιμένων στην ημεδαπή, ενώ τα οριζόμενα στην παρ.1 του άρθρου 5 του προαναφερόμενου νόμου δεν ισχύουν για τις επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις όσο διαρκεί η εφαρμογή του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής.

Άρθρο δεύτερο

**ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Α: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν.3864/2010 «ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ
ΤΑΜΕΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ»**

ΓΕΝΙΚΑ

Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), ιδρύθηκε με το ν.3864/2010 στα πλαίσια του πρώτου Οικονομικού Προγράμματος Προσαρμογής της Ελλάδας, το οποίο υπέγραψε η Ελληνική Κυβέρνηση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Σκοπός της ίδρυσης του Ταμείου, ήταν να δημιουργηθεί ένα δίκτυο ασφαλείας στην περίπτωση που κάποια τράπεζα περιέλθει σε κατάσταση σημαντικής συρρίκνωσης των ιδίων της κεφαλαίων και χρειαστεί ενίσχυση αυτών.

Το Ταμείο στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα, συνετέλεσε στην ενίσχυση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος προκειμένου αυτό να εκπληρώσει αποτελεσματικότερα το ρόλο του, με ιδιαίτερη έμφαση στην χρηματοδότηση και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Κομβικό σημείο λειτουργίας του Ταμείου αποτέλεσε η ανακεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών με την οποία ενισχύθηκε η χρηματοπιστωτική σταθερότητα μέσα σ' ένα εξαιρετικά ευμετάβλητο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

Εντούτοις, τόσο η ένταση της οικονομικής κρίσης, όσο και το συνεχώς μεταβαλλόμενο τοπίο στον τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα και στην περιοχή της Ευρωζώνης ευρύτερα, δημιούργησαν περαιτέρω κεφαλαιακές ανάγκες για τα πιστωτικά ιδρύματα, για την άμεση κάλυψη των οποίων απαιτείται, μεταξύ των άλλων, τροποποίηση διατάξεων του ν.

3864/2010 προκειμένου να διαμορφωθεί κατάλληλα το νομοθετικό πλαίσιο για να μπορέσει το Ταμείο να επιτελέσει με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο του στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος και της εθνικής οικονομίας.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ

Με την **υποπαράγραφο 1 του άρθρου**, τροποποιείται το άρθρο 2 του ν. 3864/2010 που αφορά τον σκοπό, την έδρα και τη διάρκεια του Ταμείου. Ειδικότερα, αναδιατυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου προς αποσαφήνιση του σκοπού του Ταμείου, τους τρόπους εκπλήρωσης αυτού και την υποχρέωση του Ταμείου να τηρεί και υλοποιεί τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από το Μνημόνιο Συνεργασίας (MEFP/MoU), όπως αυτό επικαιροποιείται μετά από κάθε αξιολόγηση του Προγράμματος. Ειδικότερα, ως προς το σκοπό του Ταμείου, δίνεται έμφαση στη συνεισφορά του για τη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος προς εξυπηρέτηση και εξασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος. Επιπροσθέτως, εξειδικεύονται οι τρόποι και οι διαδικασίες προς εκπλήρωση του σκοπού του ΤΧΣ και διευκρινίζεται, ότι στο σκοπό του Ταμείου δεν εμπίπτει η διαχείριση, η παρακολούθηση και η παρέμβαση στην ενάσκηση της διοίκησης και της ρευστοποίησης της περιουσίας των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων εξουσίες που έχουν απονεμηθεί ρητώς δυνάμει κείμενων διατάξεων στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Με την **υποπαράγραφο 2** αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 3864/2010 που αφορά τις διαδικασίες ενεργοποίησης του Ταμείου προκειμένου να παράσχει κεφαλαιακή ενίσχυση στα πιστωτικά ιδρύματα. Ειδικότερα, περιγράφονται αναλυτικά και με σαφήνεια οι διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν προκειμένου το Ταμείο στα πλαίσια της συνεισφοράς του στη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας να παράσχει νέα κεφάλαια στα πιστωτικά ιδρύματα, αν αυτό απαιτηθεί. Συγκεκριμένα, πιστωτικό ίδρυμα που έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) μπορεί να υποβάλει αίτημα στο Ταμείο για κεφαλαιακή ενίσχυση για ποσό που δεν θα υπερβαίνει αυτό που προσδιορίζεται από την ΤτΕ, η οποία εν συνεχεία ζητά από το πιστωτικό ίδρυμα να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Στο ως άνω σχέδιο γίνεται λεπτομερής αναφορά στα μέτρα άντλησης κεφαλαίων στα οποία δύναται να προχωρήσει το πιστωτικό ίδρυμα, στο χρόνος λήψης και τη διάρκεια κάθε μέτρου. Τα μέτρα, μπορούν να είναι ενδεικτικά: μη διανομή κερδών, αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού και χαρτοφυλακίων ή κλάδων δραστηριότητας για την άντληση κεφαλαίων κ.α.

Το Ταμείο μπορεί να ζητήσει αλλαγές στο σχέδιο αναδιάρθρωσης και αφού αυτό εγκριθεί διαβιβάζεται και υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομικών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς τελική έγκριση. Την έγκριση αυτή, ακολουθεί υλοποίηση των μέτρων του σχεδίου και εφόσον αυτά δεν είναι ικανά να καλύψουν το κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος, η παροχή από το Ταμείο, σύμφωνα με την υποπαράγραφο 4 του παρούσας παραγράφου, η

οποία τροποποιεί το άρθρο 7 του ν.3864/2010, της απαραίτητης κεφαλαιακής ενίσχυσης αφού δημοσιευθεί η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου του άρθρου 6α για την εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων προκειμένου να τηρηθούν και οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Το Ταμείο προκειμένου να πραγματοποιήσει το σκοπό του καθορίζει το πλαίσιο της σύμβασης συνεργασίας με κάθε πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο αποδέχεται το πλαίσιο αυτό και προσχωρεί στη σχετική σύμβαση.

Το Ταμείο δύναται μετά από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, να χορηγεί σε πιστωτικό ίδρυμα το οποίο έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος και το οποίο έχει υποβάλει αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης, βεβαίωση με την οποία δεσμεύεται ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, μέχρι του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Με τη χορήγηση της βεβαίωσης το Ταμείο, και μέχρι την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, ορίζει έως 2 εκπροσώπους στο διοικητικό συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος που έχουν όλες τις εξουσίες που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 10, εισηγούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ταμείου και ζητούν για λογαριασμό του Ταμείου από το πιστωτικό ίδρυμα κάθε στοιχείο και πληροφορία που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση του σκοπού του. Το Ταμείο ενόψει της συμμετοχής του σε κεφαλαιακή ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος προκαταβάλλει την εισφορά του ή μέρος της εισφοράς αυτής και μέχρι του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στα άρθρα 6 και 6Α, ύστερα από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδας, εφόσον : α) έχει υποβληθεί από το πιστωτικό ίδρυμα και έχει εγκριθεί από την ΤτΕ, αίτημα, κεφαλαιακής ενίσχυσης, το οποίο συνοδεύεται από επιχειρησιακό σχέδιο και λεπτομερές χρονοδιάγραμμα, β) η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι η προκαταβολή της εισφοράς είναι αναγκαία, για τη σταθερότητα του πιστωτικού συστήματος και γ) το πιστωτικό ίδρυμα έχει συνάψει με το Ταμείο και το ΕΤΧΣ, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενο, σύμβαση προεγγραφής.

Τέλος, με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ταμείου καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι που συνομολογούνται κατά τη σύναψη των συμβάσεων προεγγραφής μεταξύ του Ταμείου, του πιστωτικού ιδρύματος και του ΕΤΧΣ για τη συμμετοχή του Ταμείου σε μελλοντική αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα επαναγοράς ή παρόμοια δικαιώματα για τις αξίες που εισφέρονται από το Ταμείο, καθώς και ειδικότεροι όροι με τους οποίους εξασφαλίζονται τα δικαιώματα του ΕΤΧΣ, που προβλέπονται στην από 15.3.2012 Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, της οποίας το σχέδιο εγκρίθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4046/2012 (Α' 28)

Με όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι που συνομολογούνται κατά τη σύναψη των συμβάσεων προεγγραφής του Ταμείου, του πιστωτικού ιδρύματος και του ΕΤΧΣ για τη συμμετοχή του

Ταμείου στην κάλυψη υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών εκδόσεως του πιστωτικού ιδρύματος.

Με την **υποπαράγραφο 3** εισάγεται νέο άρθρο 6α στο ν. 3864/2010. Με το άρθρο αυτό η ελληνική νομοθεσία εναρμονίζεται με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης (Τραπεζική Ανακοίνωση, 2013/C 216/01), μετά την 1η Αυγούστου 2013. Η εισαγωγή της σχετικής διάταξης είναι απαραίτητη στο πλαίσιο των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την τήρηση των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, οι οποίοι, έχει καταστεί σαφές από σειρά ανακοινώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ότι ισχύουν ακόμη και μεσούσης της κρίσης. Πολλά κράτη μέλη, όπως η Ολλανδία, η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Σλοβενία έχουν ήδη ενσωματώσει αντίστοιχου περιεχομένου διατάξεις στη νομοθεσία τους, ενώ τα περισσότερα προσαρμόζουν ήδη τις εθνικές διατάξεις περί κρατικών ενισχύσεων προς την κατεύθυνση που απαιτεί η Επιτροπή. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «προκειμένου να περιοριστούν οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ τραπεζών και μεταξύ κρατών μελών στην ενιαία αγορά και για να αντιμετωπιστεί ο ηθικός κίνδυνος, η (κρατική) ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο και σε κατάλληλη ίδια εισφορά στα έξοδα αναδιάρθρωσης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης. Η τράπεζα και οι κάτοχοι του κεφαλαίου της θα πρέπει να συμβάλλουν όσο το δυνατό περισσότερο στην αναδιάρθρωση με δικούς τους πόρους. Η κρατική στήριξη πρέπει να χορηγείται υπό όρους που συνεπάγονται κατάλληλο καταμερισμό των επιβαρύνσεων από όσους έχουν επενδύσει στην τράπεζα».

Υπό το πρίσμα των προαναφερόμενων εξελίξεων, και επιπλέον, προκειμένου το οικονομικό βάρος της διάσωσης ενός πιστωτικού ιδρύματος, που κρίνεται βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος να μην αναλαμβάνεται μόνο και κατ' αρχήν από τους φορολογούμενους, με το νέο άρθρο 6α, προβλέπεται ότι προτού χορηγηθεί σε μια τράπεζα οποιαδήποτε μορφή κρατικής ενίσχυσης, είτε πρόκειται για ανακεφαλαιοποίηση είτε για μέτρο ενίσχυσης απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να έχει εξαντληθεί κάθε δυνατό μέτρο ενίσχυσης των ιδίων κεφαλαίων της από την ίδια την τράπεζα. Στα μέτρα αυτά, συμπεριλαμβάνεται και η μετατροπή τίτλων μειωμένης εξασφάλισης εκδόσεως της τράπεζας, άμεσα ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων, σε κεφάλαιο (μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων), υπό την προϋπόθεση ότι γίνονται σεβαστά θεμελιώδη περιουσιακά δικαιώματα και δεν διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ως εκ τούτου, προτού χορηγηθεί οποιασδήποτε μορφής ενίσχυση σε ένα πιστωτικό ίδρυμα, χρειάζεται να εξασφαλίζεται ότι οι μέτοχοι, και οι κάτοχοι υβριδικού κεφαλαίου και τίτλων μειωμένης εξασφάλισης θα συμμετέχουν στη διάσωση του πιστωτικού ιδρύματος με την απαιτούμενη εισφορά, λαμβάνοντας τα κατάλληλα κάθε φορά μέτρα στο πλαίσιο των κανόνων λήψης αποφάσεων που προβλέπει το εταιρικό δίκαιο. Η υποχρεωτική συμμετοχή του ίδιου του

πιστωτικού ιδρύματος και των κατόχων τίτλων μειωμένης εξασφάλισης αυτού στη διάσωσή του, προβλέπεται μόνο αν διαπιστώνεται η ανεπάρκεια των εθελοντικών μέτρων που καλείται να εφαρμόσει το πιστωτικό ίδρυμα στο πλαίσιο σχεδίου αναδιάρθρωσης που έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Με την **υποπαράγραφο 4** αντικαθίσταται το άρθρο 7 του ν. 3864/2010 που ρυθμίζει τα θέματα χορήγησης κεφαλαιακής ενίσχυσης από το Ταμείο. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, καθίσταται σαφές, ότι το Ταμείο ενεργεί μόνο ως μηχανισμός ύστατης στήριξης για το ποσό που θα ορίσει η Τράπεζα της Ελλάδας, και μόνο μέχρι το ύψος του εναπομείναντος ποσού μετά την εφαρμογή των εθελοντικών και υποχρεωτικών μέτρων μετά από οποιαδήποτε τυχόν συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα στην κάλυψη του κεφαλαιακού ελλείμματος. Η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται μέσω της συμμετοχής του Ταμείου σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών ή με την έκδοση και διάθεση στο Ταμείο υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (Contingent Convertible Securities) ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων, η τιμή διάθεσης (κάλυψης) των οποίων καθορίζεται ως εξής:

- Το Γενικό Συμβούλιο του Ταμείου, με απαρτία δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών που το απαρτίζουν κατά το χρόνο λήψης της απόφασης, αλλά και με ενισχυμένη πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) που υπολογίζεται επί του συνολικού αριθμού των μελών του και ανεξαρτήτως των παρισταμένων στη συνεδρίαση, αποφασίζει για την τιμή λαμβάνοντας υπόψη δύο ανεξάρτητες εκθέσεις αποτίμησης που δύναται να περιλαμβάνουν γνώμатеυση επί της δίκαιης και εύλογης αξίας της τιμής κάλυψης ή διάθεσης από διεθνώς καταξιωμένους συμβούλους, τον σκοπό του Ταμείου καθώς και τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.
- Ο ιδιωτικός τομέας δεν θα μπορεί να συμμετέχει με τιμή χαμηλότερη από αυτή του Ταμείου.
- Η τιμή του Ταμείου μπορεί να είναι χαμηλότερη σε σχέση με την τιμή στην οποία το Ταμείο έχει τυχόν συμμετάσχει σε παλαιότερη αύξηση κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, αλλά και σε σχέση με την τρέχουσα χρηματιστηριακή τιμή.

Επίσης, για λόγους διαφάνειας, η σύνοψη των όρων επιλογής των χρηματοοικονομικών συμβούλων, του αντικειμένου καθώς και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, αναρτώνται και δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα του Ταμείου μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης. Τέλος, προβλέπεται η έκδοση Πράξεως Υπουργικού Συμβουλίου, με την οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες ή άλλα μετατρέψιμα χρηματοοικονομικά μέσα μπορούν να εκδοθούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και να καλυφθούν από το Ταμείο, τους όρους μετατροπής των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών και των άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, εφόσον απαιτηθεί, για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Σημειώνεται ότι η

πρόβλεψη των συντετμημένων προθεσμιών ισχύει για κάθε γενική συνέλευση που αφορά την εφαρμογή του παρόντος νόμου καθώς και για κάθε επαναληπτική αυτών.

Με την **υποπαράγραφο 5** αντικαθίσταται το άρθρο 7α του ν. 3864/2010 που αφορά στην άσκηση του δικαιώματος ψήφου του Ταμείου. Το Ταμείο θα ασκεί χωρίς περιορισμούς τα δικαιώματα ψήφου που αντιστοιχούν στις μετοχές που αναλαμβάνει στο πλαίσιο κεφαλαιακής ενίσχυσης που λαμβάνει χώρα κατά το άρθρο 7, από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφεξής. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 7α του ν. 3864/2010 ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται κατ'εξάιρεση η άσκηση περιορισμένων δικαιωμάτων ψήφου από το Ταμείο για μετοχές που έχουν αναληφθεί απ'αυτό πριν την έναρξη εφαρμογής του παρόντος νόμου. Στην περίπτωση (α) της παραγράφου 2 υπάρχει πρόβλεψη για τις μετοχές ως προς τις οποίες τύγγχαναν εφαρμογής οι εν λόγω περιορισμοί σύμφωνα με το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς ενώ η περίπτωση (β) αναφέρεται σε μετοχές που ενώ αποκτήθηκαν με το προϊσχύσαν νομικό καθεστώς δεν υπόκειντο στους εν λόγω περιορισμούς λόγω της μη επίτευξης του τότε απαιτούμενου ποσοστού συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα. Ειδικώς ως προς την περίπτωση β', προβλέπεται ότι οι εν λόγω περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου του Ταμείου θα ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι η ιδιωτική συμμετοχή είναι τουλάχιστον ίση με το 50% της συνολικής αύξησης κεφαλαίου κατά την αύξηση κεφαλαίου που θα λάβει χώρα μετά τη δημοσίευση του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από τον περιορισμό των δικαιωμάτων ψήφου του Ταμείου, το Ταμείο ασκεί πλήρως τα δικαιώματα ψήφου του σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως η αύξηση και μείωση κεφαλαίου, η συγχώνευση ή εξαγορά. Επίσης, εισάγεται τροποποίηση ως προς τις ανακοινώσεις που γίνονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του ν. 3556/2007, με εξαίρεση από τις υποχρεώσεις των άρθρων 9 παρ. 6, 10 και 11 του ν. 3556/2007 καθ'ον χρόνο το ΤΧΣ έχει περιορισμένα δικαιώματα ψήφου.

Με την **υποπαράγραφο 6** αντικαθίσταται το άρθρο 8 του ν. 3864/2010 σχετικά με τη διάθεση συμμετοχής του Ταμείου. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται λεπτομερείς προβλέψεις για τη διαδικασία της λήψης απόφασης περί διάθεσης (ιδίως έκθεση χρηματοοικονομικών συμβούλων), τους πιθανούς τρόπους διάθεσης (ενδεχομένως και πέραν της πώλησης), τη δυνατότητα μη άσκησης δικαιωμάτων προτίμησης, τον καθορισμό της τιμής διάθεσης και τις δυνατότητες του Ταμείου στην περίπτωση διάθεσης μετοχών σε στρατηγικό επενδυτή. Βασικός στόχος των τροποποιήσεων είναι να προβλέπεται σαφής διαδικασία στο νόμο εντός της οποίας θα μπορεί να λειτουργεί και να λαμβάνει αποφάσεις το Ταμείο. Η τιμή διάθεσης ορίζεται με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 7 του 3864/2010 όπως αυτό τροποποιείται με την υποπαράγραφο 4 του σχεδίου νόμου ήτοι με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του Ταμείου που λαμβάνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην παράγραφο αυτή.

Σε περίπτωση διάθεσης μετοχών από το Ταμείο ή μείωσης της μετοχικής συμμετοχής του Ταμείου σε πιστωτικό ίδρυμα, η τιμή διάθεσης των μετοχών από το Ταμείο στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 και η τιμή κάλυψης των μετοχών από τους ιδιώτες επενδυτές στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 ορίζονται με τη διαδικασία της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του 3864/2010, όπως αυτή τροποποιείται με το παρόν. Οι τιμές κάλυψης ή διάθεσης δύνανται να είναι χαμηλότερες της τιμής κτήσης των μετοχών από το Ταμείο ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής.

Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 8 του ν.3864/2010, όπως αυτές τροποποιούνται, εφαρμόζονται και στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του κ.ν. 2190/1920.

Επίσης, παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο εξουσιοδότηση για την έκδοση απόφασης με την οποία καθορίζεται ο μηχανισμός ανταλλαγής σε περίπτωση εταιρικών πράξεων ή προσαρμογής των όρων και προϋποθέσεων των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων (warrants) που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν, με τρόπο που δε θα μεταφέρεται αξία από το Ταμείο στους ιδιώτες. Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, χωρίς κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης, η προσαρμογή μπορεί να γίνει μόνο στην τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων που ενσωματώνονται στους παραστατικούς τίτλους. Η προσαρμογή μπορεί να γίνει μέχρι του ποσού που αναλογεί στα έσοδα του Ταμείου από την πώληση των δικαιωμάτων προτίμησης και πραγματοποιείται μετά την πώληση. Σκοπός της πρόβλεψης της αναπροσαρμογής, η οποία περιορίζεται στα έσοδα που πιθανώς θα λάβει το Ταμείο από μια τέτοια πώληση είναι να μειωθεί, κατά το δυνατόν, η έκθεση των κατόχων παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων στις συνέπειες της μείωσης του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που αναλογεί στους παραστατικούς τίτλους που αυτοί κατέχουν, αλλά, ταυτόχρονα, να αποφευχθεί η μεταφορά αξίας σε βάρος της περιουσίας του Ταμείου.

Με την **υποπαράγραφο 7** επέρχονται τροποποιήσεις στα άρθρα 4, 5, 10, 13, 16Α, 16Β και 16Γ

Ειδικότερα :

α) Τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 3864/2010 που ρυθμίζει τα ζητήματα διοίκησης του Ταμείου. Ειδικότερα, αυξάνεται ο αριθμός των ανεξάρτητων μελών του Γενικού Συμβουλίου από 5 σε 7 (**περ. 1**) προκειμένου αυτό να εμπλουτισθεί και να ενισχυθεί με πρόσωπα αυξημένου κύρους και διεθνούς εμπειρίας λόγω και των αυξημένων απαιτήσεων λειτουργίας του Ταμείου και παράλληλα αυξάνει ο αριθμός των μελών του Γενικού Συμβουλίου από 7 σε 9 ενώ αντίστοιχα αυξάνει και το όριο της απαρτίας σε 5 μέλη (**περ. 11**). Επίσης, προωθείται αναδιαμόρφωση των παρ. 9 και 10 προς αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών Εκτελεστικής Επιτροπής και Γενικού Συμβουλίου (**περ. 6 και 7**) και παράλληλα διευρύνεται το ασυμβίβαστο των μελών Γενικού Συμβουλίου και Εκτελεστικής Επιτροπής για πρόσωπο . που κατέχει μετοχές τέτοιου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος αξίας εκατό χιλιάδων ευρώ (100.000) ή άνω ή διαθέτει χρηματοοικονομική συμμετοχή που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα

με το μετοχικό κεφάλαιο του ως άνω ιδρύματος για ισόποσο ποσό εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή άνω (περ. 4). Επιπροσθέτως, δεν μπορούν να επιλεγούν ως μέλη των οργάνων του Ταμείου πρόσωπα που έχουν διατελέσει υπάλληλοι ή σύμβουλοι πιστωτικών ιδρυμάτων εποπτευομένων από την Τράπεζα της Ελλάδος ή κατέχουν μετοχικό κεφάλαιο ή διαθέτουν χρηματοοικονομική συμμετοχή που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με το μετοχικό κεφάλαιο τέτοιου ιδρύματος αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή ανώτερης κατά τα τελευταία τρία (3) έτη πριν την τοποθέτησή τους (περ. 5).

Επιπροσθέτως, τροποποιείται το άρθρο 13 του ν. 3864/2010 που ρυθμίζει τα θέματα ελέγχου του Ταμείου, προβλέποντας έγκριση από το ΤΧΣ τόσο των ετήσιων, που ισχυε ήδη, όσο, πλέον, και των τριμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει. Ταυτόχρονα εισάγεται υποχρέωση ανάρτησης αυτών στην ιστοσελίδα του Ταμείου, για λόγους διαφάνειας (περ. 16).

Προκειμένου να διασφαλίζεται η αυτοτέλεια και αυτονομία του Ταμείου όπως προβλέπεται και στο άρθρο 1 του ν.3864/2010, εισάγεται νέα παρ. στο άρθρο 16Α (παράγραφος 5) του ν. 3864/2010 σύμφωνα με την οποία, οι διατάξεις των παραγράφων 4, 5 και 6 του άρθρου 2 του ν. 4111/2013 (Α' 18) δεν εφαρμόζονται για το Ταμείο (περ. 19 και 20).

Επίσης, επέρχεται τροποποίηση στο άρθρο 16Γ του ν. 3864/2010. Πιο αναλυτικά η παράγραφος 3, που αφορά στην απαγόρευση απασχόλησης των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής και του Γενικού Συμβουλίου σε πιστωτικά ιδρύματα (εν γένει) για 6 μήνες μετά τη λήξη της θητείας τους στο ΤΧΣ, τροποποιείται ώστε να διευκρινισθεί ότι η απαγόρευση αφορά σε πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος όσο και σε νομικά πρόσωπα που ανήκουν στον ίδιο με αυτά όμιλο, αλλά και σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) πριν τη λήξη της θητείας των μελών του Ταμείου, είχε συναλλαγή με το Ταμείο μέχρι ορισμένου ποσού και με αντικείμενο συναφές με το βασικό σκοπό του. Η διευκρίνιση περί πιστωτικών ιδρυμάτων κατέστη αναγκαία λόγω του ορισμού της έννοιας του πιστωτικού ιδρύματος στο άρθρο 2 του νόμου ο οποίος καταλαμβάνει τα αδειοδοτημένα από την ΤτΕ πιστωτικά ιδρύματα. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για το προσωπικό του Ταμείου για τρεις (3) μήνες μετά την λήξη της εργασιακής τους σχέσεις (περ. 22).

Επίσης τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου με σκοπό να επαναφέρει την προϊσχύουσα και νομικά πληρέστερη διατύπωση της διάταξης, που οριοθετεί την αστική ευθύνη των μελών έναντι τρίτων για πράξεις ή παραλείψεις που οφείλονται σε δόλο ή βαριά αμέλεια. Επιπροσθέτως, εισάγεται εδάφιο που επιτρέπει, υπό προϋποθέσεις, την καταβολή από το Ταμείο της χρηματικής δαπάνης για νομικές ενέργειες και δικαστικά έξοδα, στα οποία υποχρεώθηκε το μέλος αυτό λόγω νομικών ενεργειών εναντίον του (περ. 22).

Προστίθεται παράγραφος 8, η οποία προβλέπει περιπτώσεις εξαιρέσης από την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης, και παράγραφος 9, που προβλέπει ότι οι μετοχές του Ταμείου δεν δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο δημόσιας πρότασης, στις οποίες μεταφέρεται για λόγους τάξης

και συνάφειας μέρος της παρ. 5 του άρθρου 7 του νόμου (χωρίς να τροποποιείται) (περ. 23).

Οι λοιπές περιπτώσεις αφορούν σε νομοτεχνικές βελτιώσεις υφιστάμενων διατάξεων.

Με την υποπαράγραφο 8 προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του παρόντος σχεδίου νόμου και συγκεκριμένα :

Με την περίπτωση 1 προβλέπεται ότι μέχρι την πλήρωση των δύο επιπλέον μελών του Γενικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 7 του σχεδίου νόμου, το Ταμείο Διοικείται από το υφιστάμενο Γενικό Συμβούλιο και για το διάστημα αυτό το Γενικό Συμβούλιο τελεί σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον τέσσερα (4) μέλη του.

Με την περίπτωση 2 διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του εδαφίου (ε) της παραγράφου 6 και οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν.3864/2010, όπως αυτή τροποποιείται με το παρόν, δεν εφαρμόζονται για τα μέλη των οργάνων του Ταμείου κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έχει ήδη κληθεί με το ν. 3965/2011 να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής. Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η προσαρμογή λειτουργίας του εμπορικού κλάδου του Ταμείου (μη χορήγηση νέων δανείων και καταθέσεων), με βάση το επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής. Σύμφωνα με την Α.Υ.Ο. 2/23510/0094/30-03-2012 (Β' 1083) «Κανονισμός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 3965/2011», ο κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων περιλαμβάνει τις εξής δραστηριότητες:

α) Καταθέσεις, όπως καταθέσεις ταμιευτηρίου φυσικών και νομικών προσώπων, καταθέσεις προθεσμίας φυσικών και νομικών προσώπων και καταθέσεις όψεως (όσες δεν εντάσσονται στον δεσμευμένο τομέα), συμπεριλαμβανομένου και του λογαριασμού εξυπηρέτησης των ΕΛΤΑ, β) Δάνεια, όπως στεγαστικά δάνεια όλων των κατηγοριών, που χορηγούνται με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, δάνεια προς επιχειρήσεις τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), καθώς και τα χορηγηθέντα δάνεια προς την εταιρεία GRIFONAS FINANCE NO.1 PLC.

Με την προσθήκη εδαφίου στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3965/2011 προσαρμόζεται η λειτουργία του εμπορικού κλάδου του Ταμείου με βάση το Επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, σύμφωνα με το οποίο δεν υπάρχει δυνατότητα χορήγησης νέων δανείων και αποδοχής νέων καταθέσεων από τον εμπορικό τομέα του Ταμείου. Ως δεσμευμένος τομέας νοείται το υπόλοιπο των δραστηριοτήτων του όλου Ταμείου μετά τη σύσταση

του κλάδου των εμπορικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του νόμου 3965/2011.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οι προτεινόμενες διατάξεις παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδας την απαραίτητη ευελιξία στην πρόσληψη κατάλληλου ειδικού επιστημονικού προσωπικού, προκειμένου να μπορεί αξιοποιήσει υψηλού επιπέδου ανθρώπινο δυναμικό από την αγορά για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις ολοένα και αυξανόμενες απαιτήσεις που επιβάλλει η εποπτεία του τραπεζικού συστήματος και οι προκλήσεις που αυτό αντιμετωπίζει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο τρίτο

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Α: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΕΔΕ

Με τη διάταξη της περίπτωσης 1 αυξάνεται για κοινωνικούς λόγους από τριακόσια (300) ευρώ που ισχύει σήμερα σε πεντακόσια (500) ευρώ, το συνολικό ποσό της οφειλής και, μάλιστα, από κάθε αιτία, για το οποίο δεν λαμβάνονται το μέτρο της κατάσχεσης κινητών και ακινήτων. Με τη ρύθμιση αυτή δεν επιβαρύνονται οι οφειλέτες μικρών ποσών με έξοδα διοικητικής εκτέλεσης, τα οποία κάποιες φορές υπερβαίνουν την οφειλή. Επίσης, κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών, σε βάρος οφειλετών, για συνολικές οφειλές μικρότερες του ανωτέρω ποσού, αίρονται μετά από αίτηση τους.

Με την προτεινόμενη διάταξη της περίπτωσης 2 δεν επιβάλλεται κατάσχεση απαιτήσεων στα χέρια των πιστωτικών ιδρυμάτων με την διαδικασία του άρθρου 30Α του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ 356/1974, ΦΕΚ 90 Α') για ποσό οφειλής κάτω των 50 ευρώ και εφ' όσον έχει επιβληθεί, δεν υποβάλλεται η δήλωση του άρθρου 32, τυχόν δε υφιστάμενο ποσό δεν αποδίδεται. Σε περίπτωση κατά την οποία επιβλήθηκε κατάσχεση για ποσό άνω των 50 ευρώ και το προς απόδοση υπολείπεται του ποσού των 50 ευρώ, αυτό δεν αποδίδεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο παρόν άρθρο αλλά σε χρόνο κατά τον οποίο θα υπερβεί το παραπάνω όριο. Με τη ρύθμιση αυτή απεμπλέκεται ο μηχανισμός είσπραξης από την διαδικασία λήψης του συγκεκριμένου μέτρου και πίστωσης μικροποσών καθώς και τα πιστωτικά

ιδρύματα από την διαδικασία υποβολής δήλωσης και απόδοσης αντίστοιχα πλήθους πολύ μικρών κατασχεθέντων ποσών, τα οποία πολλές φορές είναι μικρότερα από το κόστος απόδοσης και δίνεται κίνητρο στους τρίτους που εισπράττουν κατά ΚΕΔΕ να ενταχθούν στην εφαρμογή των ηλεκτρονικών κατασχετηρίων.

Με την προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 3**, αυξάνεται το όριο του ακατάσχετου ποσού μισθών, συντάξεων ή ασφαλιστικών βοηθημάτων των οφειλετών του Δημοσίου, στα χέρια του εργοδότη τους ή των ασφαλιστικών εν γένει φορέων, από χίλια (1000) ευρώ, που ίσχυε ως σήμερα, σε χίλια πεντακόσια (1.500) μηνιαίως, αφαιρουμένων των υποχρεωτικών εισφορών. Σε περίπτωση που ο μισθός, η σύνταξη ή το ασφαλιστικό βοήθημα υπερβαίνει τα χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ μηνιαίως, επιτρέπεται η κατάσχεση του $\frac{1}{4}$ αυτών, όμως, σε κάθε περίπτωση, το εναπομένον ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ. Η σημαντική αύξηση του ποσού αυτού, σε χίλια πεντακόσια (1500) ευρώ, κρίνεται επιβεβλημένη, για την προστασία μισθωτών και συνταξιούχων. Επίσης, κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα ισχύος των διατάξεων αυτών, σε βάρος οφειλετών, για συνολικές οφειλές μικρότερες του ανωτέρω ποσού, αίρονται μετά από αίτηση τους

Με την προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 4**, το ακατάσχετο των 1.500 ευρώ εκτείνεται και στις καταθέσεις φυσικών προσώπων σε πιστωτικά ιδρύματα, είτε σε ατομικό είτε σε κοινό λογαριασμό, και σε ένα μόνο πιστωτικό ίδρυμα, μέχρι του ποσού αυτού, για κάθε ένα φυσικό πρόσωπο, ώστε να διασφαλίζεται ένα αποδεκτό επίπεδο διαβίωσης για όλους τους πολίτες. Η εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης περί ακατάσχετου, προϋποθέτει και ισχύει μετά την υποβολή ηλεκτρονικής δήλωσης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, με την οποία γνωστοποιείται σ' αυτή (Φορολογική Διοίκηση) από το φυσικό πρόσωπο ένας και μοναδικός λογαριασμός, ο οποίος, στην περίπτωση της πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, είναι, αποκλειστικά και μόνο, ο λογαριασμός αυτός. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων ορίζονται ο τρόπος υποβολής και πιστοποίησης του χρόνου της παραλαβής και τα στοιχεία της υποβαλλόμενης δήλωσης, ο τρόπος ενημέρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων από τη Φορολογική Διοίκηση για την υποβαλλόμενη δήλωση καθώς και άλλα σχετικά ζητήματα. Είναι αυτονόητο, ότι, μετά την ισχύ της προτεινόμενης ρύθμισης, η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 982 του ΚΠολΔ, δεν μπορεί να έχει εφαρμογή στις κατά ΚΕΔΕ κατασχέσεις στα χέρια πιστωτικών ιδρυμάτων, αφού αφ' ενός μεν η παρούσα ρύθμιση είναι ειδικότερη εκείνης και την αποκλείει, αφ' ετέρου δε διότι η παρούσα ρύθμιση παρέχει μεγαλύτερη και διαρκή προστασία στον οφειλέτη, μέχρι του προτεινόμενου ορίου, και όχι χρονικά περιορισμένη, όπως στην περίπτωση του άρθρου 982 ΚΠολΔ.

Με την διάταξη της περίπτωσης 5 επιμηκύνεται η προθεσμία υποβολής της δήλωσης τρίτου όταν πρόκειται για πιστωτικά ιδρύματα από οκτώ ημέρες σε οκτώ εργάσιμες ημέρες. Η ως άνω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία λόγω του πλήθους των κατασχετηρίων που επιβάλλονται στα χέρια των πιστωτικών ιδρυμάτων ως τρίτων στο πλαίσιο της διαχείρισης αυτών.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.1.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΕΣ

Με την περίπτωση 1 προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση α) της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000), με το οποίο ορίζεται ότι, στην περίπτωση παραγγελιοδοχικών πωλήσεων αγροτικών προϊόντων για λογαριασμό αγροτών φυσικών προσώπων, υπόχρεος είναι ο παραγγελιοδόχος για την απόδοση του ΦΠΑ που αναλογεί στην παράδοση που πραγματοποιείται από τον παραγγελέα προς αυτόν. Επί της ουσίας, με τη διάταξη αυτή οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος που πωλούν τα προϊόντα τους μέσω τρίτων (εμπόρων ή αγροτικών συνεταιρισμών) απαλλάσσονται από την υποχρέωση απόδοσης του φόρου που αναλογεί στο ποσό που τους καταβάλλουν οι παραγγελιοδόχοι από την πώληση των αγροτικών προϊόντων για λογαριασμό τους, καθώς ο ΦΠΑ που αναλογεί στην τελική αξία της πώλησης των αγαθών αποδίδεται από τους παραγγελιοδόχους αυτούς. Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στην αποφυγή της δημιουργίας πρόσθετων διοικητικών βαρών για τους αγρότες, στη βελτίωση της συμμόρφωσης και στη μείωση του κινδύνου μη καταβολής του φόρου από αυτούς.

Με την περίπτωση 2 προστίθεται νέα περίπτωση γ) στην παράγραφο 1 του άρθρου 38 του Κώδικα ΦΠΑ, με την οποία προβλέπεται ότι υποβάλλεται μόνο μία δήλωση ΦΠΑ ετησίως από τους αγρότες φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα για την οποία υποχρεούνται να τηρούν βιβλία και να εκδίδουν στοιχεία. Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στη μείωση των διοικητικών βαρών των αγροτών και στην απλοποίηση της διαδικασίας καταβολής του φόρου που οφείλεται από αυτούς λόγω της ένταξης της αγροτικής τους δραστηριότητας στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ. Στη ρύθμιση αυτή δεν εμπίπτουν οι αγρότες που τηρούν βιβλία και εκδίδουν στοιχεία για άλλη δραστηριότητα, καθώς στην περίπτωση αυτή υποχρεούνται ούτως ή άλλως στην υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ εξ αυτού του λόγου.

Με τις διατάξεις της περίπτωσης 3 επέρχεται αντικατάσταση του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ, με σκοπό να γίνει εξορθολογισμός του ισχύοντος ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ αγροτών, λαμβανομένων υπόψη των νέων φορολογικών

ρυθμίσεων που έχουν υιοθετηθεί με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013), καθώς και αυτών που ισχύουν για τους αγρότες αναφορικά με την υποχρεωτική τήρηση βιβλίων και στοιχείων και την ένταξή τους στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ (διατάξεις ΚΦΑΣ και αποφάσεις ΠΟΛ.1281/2013 και 1055/2014).

Ειδικότερα οι κύριες τροποποιήσεις που επέρχονται με την αντικατάσταση αυτή έχουν ως κατωτέρω:

Με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 41 προβλέπονται τα κριτήρια για την ένταξη των αγροτών στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ και την απαλλαγή τους από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων. Συγκεκριμένα, στο ειδικό καθεστώς εντάσσονται οι αγρότες που κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα κατώτερα των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και είχαν δικαίωμα να λάβουν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Οι προτεινόμενες διατάξεις είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις νέες φορολογικές ρυθμίσεις για τους αγρότες.

Με τις τροποποιήσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 41 ορίζεται ότι, εκτός από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος, και οι αγρότες που εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ εκδίδουν το ειδικό στοιχείο που προβλέπεται για την παράδοση των αγροτικών προϊόντων από την αγροτική εκμετάλλευση στο δικό τους κατάστημα ή στις λαϊκές αγορές ή σε εξαγωγή ή ενδοκοινοτική παράδοση, καθώς η αξία των προϊόντων που αναγράφεται στο ειδικό στοιχείο λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των ακαθαρίστων εσόδων της αγροτικής δραστηριότητας για την ένταξη σε καθεστώς ΦΠΑ από την έναρξη της επόμενης διαχειριστικής περιόδου. Επιπλέον, για λόγους αποφυγής καταστρατηγήσεων προβλέπεται ότι η αξία αγροτικών προϊόντων επί της οποίας υπολογίζεται η επιστροφή πρέπει να προέρχεται από ίδια παραγωγή του αγρότη η οποία προέρχεται από εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων που είτε ανήκουν στον αγρότη κατά κυριότητα, είτε έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης με οποιαδήποτε έννομη σχέση. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι η αποφυγή φαινομένων που έχουν παρατηρηθεί να πραγματοποιείται επιστροφή για αγροτικά προϊόντα άλλων προσώπων τα οποία δεν δικαιούνται την επιστροφή αυτή σύμφωνα με τις διατάξεις του ειδικού καθεστώτος.

Με την τροποποιούμενη παράγραφο 6 ρυθμίζεται η υποχρεωτική ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ λόγω μη πλήρωση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 41. Προβλέπεται προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου για την υποβολή της δήλωσης μεταβολής, για λόγους συμφωνίας με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, άρθρο 10). Επίσης, προβλέπονται ειδικές προθεσμίες για το έτος 2014 λόγω της πρώτης εφαρμογής των νέων φορολογικών ρυθμίσεων για τους αγρότες. Για τον ίδιο λόγο προβλέπεται ειδική προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης αποθεμάτων για το έτος 2014 στην τροποποιούμενη παράγραφο 11 του άρθρου 41.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.2.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΦΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΥΟ Π 2070/1987

Με την **περίπτωση 1** ορίζεται ειδική προθεσμία για την εκκαθάριση κατά εντολέα στις περιπτώσεις πώλησης αγροτικών προϊόντων με σκοπό την απλοποίηση των διαδικασιών προς διευκόλυνση των αγροτών.

Με την **περίπτωση 2** καταργείται η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Π.2070/1820/ΠΟΛ.109/20.3.1987, (ΦΕΚ Β' 189/7.4.1987). Η εν λόγω απόφαση προβλέπει ότι απαλλάσσονται από το φόρο οι παραδόσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούνται από συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό των αγροτών του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ. Η κατάργηση της απόφασης αυτής επιβάλλεται καθώς είναι αντίθετη με το κοινοτικό πλαίσιο περί ΦΠΑ (οδηγία 2006/112/ΕΚ), δεδομένου ότι με τις εν λόγω κοινοτικές διατάξεις προβλέπεται απαλλαγή μόνο των πωλήσεων αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούνται από τους αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ.

Με την προτεινόμενη **περίπτωση 3** εναρμονίζεται η Φορολογική Διοίκηση με την υπ' αριθμ. 1906/2012 απόφαση του ΣτΕ με την οποία κρίθηκε ότι κατά την έννοια των διατάξεων των περιπτ. στ' και ιβ της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 42 ε και 43 παρ. 4 περ. δ' του κ.ν.2190/1920:

α) στα έξοδα πρώτης εγκατάστασης δεν περιλαμβάνονται έξοδα που αντιπροσωπεύουν αξία στοιχείων ενεργητικού, αλλά περιλαμβάνονται δαπάνες με τις οποίες καλύπτονται έξοδα ειδικού χαρακτήρα, τα οποία γίνονται κατά την έναρξη μιας επιχειρήσεως, όπως συμβολαιογραφικά έξοδα, έξοδα έκδοσης τίτλων, έξοδα δημοσιεύσεων, έξοδα διαφημίσεως και προβολής,

β) στα πάγια περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται και τα άυλα αγαθά, δηλαδή περιουσιακά στοιχεία χωρίς φυσική υπόσταση των οποίων η εκμετάλλευση επεκτείνεται σε περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια των οποίων πρέπει να γίνει η απόσβεσή τους.

Συνεπώς, κατά τα οριζόμενα στις παραπάνω διατάξεις, οι δαπάνες που αφορούν απόκτηση άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων (όπως φήμη και πελατεία, αέρας, μισθωτικά δικαιώματα, κλπ) υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση στα έτη της συμβατικής περιόδου. Επίσης, ορίζεται ότι η διάταξη αυτή εφαρμόζεται για τις χρήσεις των ετών 2011, 2012 και 2013.

Προκειμένου να μην τίθενται ερμηνευτικά ζητήματα, με την **περίπτωση 4** ορίζεται ότι δικηγορικές εταιρείες, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα κατά τις διατάξεις των άρθρων 12 του π.δ/τος 152/2000 και 1 του π.δ/τος 81/2005, ως παράρτημα δικηγορικής εταιρείας, που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, φορολογούνται όπως οι αντίστοιχες ελληνικές δικηγορικές εταιρείες,

για εισοδήματα που έχουν αποκτήσει ή αποκτούν στην Ελλάδα υπό την ισχύ των διατάξεων του ν. 2238/1994.

Η προτεινόμενη διάταξη της **περίπτωσης 5** είναι απαραίτητη για λόγους ασφάλειας δικαίου, προκειμένου να αρθεί η οποιαδήποτε αβεβαιότητα ως προς τη φορολόγηση ή μη του 5% της ειδικής εισφοράς επί των ετήσιων ακαθάριστων εισπράξεων των αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ, καθώς και της Δ.Ε.Α.Σ. ΚΩ και ΡΟΔΑ. Η εν λόγω εισφορά διατίθεται αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 13 ν. 2963/2001 (ανανέωση λεωφορείων και υλοποίηση έργων υποδομής, όπως επίσης ενίσχυση των ασθενέστερων ΚΤΕΛ), οπότε η ανάγκη υλοποίησης των ανωτέρων σκοπών επενδυτικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα δικαιολογεί τη μη φορολόγησή της. Η διάταξη καταλαμβάνει μεν τις εκκρεμείς υποθέσεις που δεν έχουν παραγραφεί, προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας προβλέπεται πάντως ρητά ότι τα ανωτέρω τελούν υπό την επιφύλαξη της εφαρμογής πλέον, από την 1^η Ιανουαρίου 2014, των γενικών διατάξεων του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

περίπτωση 6: Με την κατάργηση των ως άνω διατάξεων υπόκεινται πλέον σε έλεγχο όλες οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και Φ.Π.Α. επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών και όχι μόνο αυτές που περιλαμβάνονται στο δείγμα που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 17 του ν.3296/2004. Η διάταξη ισχύει από 1.01.2014.

Με την **περίπτωση 7** και για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης και ενίσχυσης της οικογένειας, ρυθμίζεται η απαλλαγή του ειδικού επιδόματος τριτέκνων και πολυτέκνων του άρθρου 40 του ν.4141/2013 από το φόρο εισοδήματος. Επιπλέον ρυθμίζεται και η απαλλαγή τόσο του ενιαίου επιδόματος στήριξης τέκνων, όσο και του ειδικού επιδόματος τριτέκνων και πολυτέκνων από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν. 3986/2011.

Με την προτεινόμενη, με την **περίπτωση 8**, παράταση δίνεται η δυνατότητα στους μισθωτούς που εισπράττουν, καθυστερημένα και σε έτος μεταγενέστερο, δεδουλευμένες αποδοχές της διαχειριστικής χρήσης 2013 από τις επιχειρήσεις στις οποίες απασχολούνται, να δηλώσουν τις ανωτέρω δεδουλευμένες αποδοχές στο έτος στις οποίες αυτές εισπράττονται και όχι στο έτος που αφορούν (2013).

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 9** γίνονται νομοτεχνικές διορθώσεις στην παράγραφο 16 του άρθρου 11 του ν.4110/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την περίπτωση α της παραγράφου 3 του άρθρου 18 του ν.4223/2013 (Α' 287) και καταργείται η περίπτωση β' της ίδιας παραγράφου, προκειμένου να καταστεί δυνατός ο έλεγχος των συνδεδεμένων επιχειρήσεων από τη φορολογική διοίκηση για τις χρήσεις 2010 και 2011.

Επίσης, γίνονται νομοτεχνικές διορθώσεις στο πρώτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 5 και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν.2523/1997 για να διορθωθεί σχετικά με την επιβολή αυτοτελούς προστίμου στην περίπτωση τήρησης ανεπαρκούς ή ανακριβούς φακέλου τεκμηρίωσης ή υποβολής ανακριβούς συνοπτικού πίνακα ή παραπομπή στην ορθή παράγραφο «4» αντί για «5» του άρθρου 39 Α του Κ.Φ.Ε..

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β.3.: ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Με τις υποπεριπτώσεις α' και β' της περίπτωσης 1 αντικαθίσταται στις περιπτώσεις α' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 37 του Κώδικα ΦΠΑ το διπλότυπο είσπραξης που προσκομίζεται στον συμβολαιογράφο ως αποδεικτικό για την καταβολή του ΦΠΑ που βαρύνει πράξεις επί ακινήτων ή πράξεις για τις οποίες ο φόρος καταβάλλεται με έκτακτη δήλωση, με το αποδεικτικό είσπραξης, το οποίο εφεξής κατά τα προβλεπόμενα στην **υποπερίπτωση γ'** θα ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων. Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία λόγω της επικείμενης κατάργησης των ταμειακών υπηρεσιών στις Δ.Ο.Υ.

Με την **περίπτωση 2** αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 38 του Κώδικα ΦΠΑ και με την προτεινόμενη ρύθμιση καθιερώνεται η πλήρης αποσυσχέτιση της υποβολής των εμπρόθεσμων περιοδικών και εκκαθαριστικών δηλώσεων ΦΠΑ με την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, βάσει της οποίας (αποσυσχέτισης) είναι δυνατή πλέον η υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων, ανεξαρτήτως της καταβολής του οφειλόμενου φόρου. Η υποχρέωση καταβολής του οφειλόμενου ποσού λήγει την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης. Ειδικά για τις εμπρόθεσμες περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, εάν το οφειλόμενο ποσό υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ, διατηρείται η δυνατότητα καταβολής του οφειλόμενου ποσού φόρου σε δύο (2) ισόποσες δόσεις, με την διαφορά, σε σχέση με την έως τώρα υφιστάμενη διάταξη ότι, με την προτεινόμενη ρύθμιση, η δεύτερη δόση δεν επιβαρύνεται με προσαύξηση. Ειδικότερα στην περίπτωση αυτή το ποσό της πρώτης δόσης καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα υποβολής της εμπρόθεσμης δήλωσης και η δεύτερη δόση μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου από την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης μήνα. Τέλος με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται, αντί των τριών (3) ευρώ που ισχύει έως την δημοσίευση του παρόντος νόμου, σε τριάντα (30) ευρώ το ποσό του χρεωστικού υπολοίπου που μεταφέρεται για καταβολή στην επόμενη φορολογική περίοδο, καθώς αξιολογείται ο διοικητικός φόρτος για τους υποκείμενους και τις αρμόδιες υπηρεσίες για την είσπραξη ποσών έως 30 ευρώ.

Με την περίπτωση 3 τροποποιείται το άρθρο 54 του Κώδικα ΦΠΑ και ορίζεται ότι η προθεσμία καταβολής του φόρου ταυτίζεται με την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης για όλες τις λοιπές περιπτώσεις, πλην των οριζόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου 38.

Με την περίπτωση 4 ορίζεται ότι οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν για δηλώσεις που υποβάλλονται από 1.1.2014.

Με την προτεινόμενη περίπτωση 5 ρυθμίζεται η υπαγωγή, από 1.1.2013, στις διατάξεις του άρθρου 27 περί ΦΠΑ των περιπτώσεων που νεοσύστατες εταιρείες, που διαθέτουν πιστοποιητικό διενέργειας παγκοσμίων αερομεταφορών από τον αρμόδιο αερομεταφορέα, καθώς και ανάλογη άδεια εκμετάλλευσης, αλλά για εξαιρετικούς λόγους δεν έχουν ακόμη πραγματοποιήσει πτήσεις κατά το πρώτο έτος της λειτουργίας τους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Γ: ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Με την προτεινόμενη περίπτωση 1, η προθεσμία υποβολής της δήλωσης στοιχείων ακινήτων έτους 2014, που απεικονίζει την περιουσιακή κατάσταση των φορολογουμένων κατά την 1^η Ιανουαρίου 2014 (ήτοι μεταβολές οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εντός του έτους 2013 και ισχύουν κατά την 1^η Ιανουαρίου 2014), υποβάλλεται μέχρι την 30^η Ιουνίου 2014. Το χρονικό διάστημα υποβολής των δηλώσεων αυτών κρίνεται εύλογο, δεδομένου ότι στις δηλώσεις στοιχείων ακινήτων έτους 2014 συμπεριλαμβάνεται και η καταγραφή πληροφοριών που απαιτούνται για την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α..

Η διάταξη είναι απολύτως επιβεβλημένη για την εναρμόνιση των διατάξεων που διέπουν την υποβολή της δήλωσης στοιχείων ακινήτων με αυτές που προβλέπουν τη διαρκή και εντός τριακονταήμερου ενημέρωση του Περιουσιολογίου Ακινήτων.

Κρίνεται απαραίτητο η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων, που αφορούν μεταβολές της περιουσιακής κατάστασης που πραγματοποιήθηκαν από 1.1.2014 μέχρι και τη 31.5.2014, να πραγματοποιηθεί μέχρι 30.6.2014, ώστε να υπάρχει το απαραίτητο χρονικό διάστημα για τη δημιουργία και ένταξη σε παραγωγική λειτουργία του μηχανογραφικού περιβάλλοντος για την υποδοχή των δηλώσεων αυτών, δεδομένου ότι η διάταξη της διαρκούς ενημέρωσης του Περιουσιολογίου Ακινήτων, προβλέφθηκε με το ν. 4223/2013 που δημοσιεύθηκε την 31^η Δεκεμβρίου 2013.

περίπτωση 2: Για τη διευκόλυνση των συναλλαγών επί της ακίνητης περιουσίας, αφενός δεν απαιτείται η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. στη μονομερή εξάλειψη υποθήκης ή άρση κατάσχεσης και αφετέρου θεωρείται έγκυρη η μνημόνευση, επισύναψη ή προσκόμιση του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α., στο οποίο το κτίσμα ή το οικόπεδο αποτυπώνεται με απόκλιση της επιφάνειάς του μέχρι πέντε (5) τετραγωνικά

μέτρα και το αγροτεμάχιο αποτυπώνεται με απόκλιση μέχρι πέντε τοις εκατό (5%) της επιφάνειάς του.

περίπτωση 3: Με τη διάταξη αυτή διευκολύνονται οι συναλλαγές και ταυτόχρονα εισπράττονται έσοδα υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Η αναδιατύπωση της **περίπτωσης 4** κρίθηκε απαραίτητη στα πλαίσια της ασφάλειας δικαίου, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι περιπτώσεις στις οποίες είναι υποχρεωτική η προσκόμιση πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. ενώπιον των Δικαστηρίων.

Η **περίπτωση 5** προτείνεται με σκοπό την ανακούφιση των πληγέντων από τους σεισμούς στη νήσο Κεφαλονιά καθώς και στους νομούς Φθιώτιδας και Φωκίδας, απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., τα κτίσματα τα οποία υπέστησαν αποδεδειγμένα ζημιές λόγω της θεομηνίας.

Η **περίπτωση 6** περιλαμβάνει νομοτεχνική διόρθωση, η οποία είχε εκ παραδρομής εσφαλμένα αναγραφεί.

Με την **περίπτωση 7** εξαιρούνται από τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων οι ανώνυμες εταιρείες με έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον το σύνολο των ανώνυμων μετοχών τους, καταλήγει σε εταιρείες των οποίων οι μετοχές βρίσκονται σε διαπραγμάτευση σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά. Η θέσπιση της συγκεκριμένης διάταξης θεωρήθηκε επιβεβλημένη για λόγους φορολογικής ισότητας και δικαιοσύνης, αφού οι εταιρείες τις οποίες αφορά η εξαίρεση δεν αντιστρατεύονται το ν.3091/2002, το πνεύμα του οποίου είναι να φορολογηθούν νομικά πρόσωπα τα οποία δεν δραστηριοποιούνται «υγιώς» στην οικονομία ή δεν εμφανίζουν με τους κανόνες της δημοσιότητας τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τις μετοχές τους. Η ρύθμιση δεν αναφέρεται σε ανώνυμες εταιρείες με ονομαστικές μετοχές, αφού αυτές καλύπτονται από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο, για να τυχουν απαλλαγής από τον ειδικό φόρο οι ανώνυμες εταιρείες, πρέπει απαραίτητα να έχουν ονομαστικές μετοχές και με την προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα ή, εφόσον τις ονομαστικές μετοχές τις κατέχουν ανώνυμες εταιρείες, και αυτές πρέπει να έχουν ονομαστικές μετοχές και με την ίδια προϋπόθεση ότι τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν έχουν αριθμό φορολογικού μητρώου στην Ελλάδα.

Η προτεινόμενη **περίπτωση 9** κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να καλυφθεί νομοθετικό κενό, το οποίο όμως έχει ήδη στην πράξη καλυφθεί από τη διοικητική νομολογία, με βάση την ερμηνεία που έχει δοθεί για το θέμα. Συγκεκριμένα γίνεται δεκτό ότι οι διατάξεις περί πλασματικής μεταβίβασης εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις μεταβίβασης οριζοντίων ιδιοκτησιών σε εκτέλεση εργολαβικών προσυμφώνων που υπάγονται στο Φ.Π.Α. Τούτο γιατί οι μεταβιβάσεις αυτές, από την άποψη του σκοπού και του περιεχομένου τους,

πληρούν όλες τις τιθέμενες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της πλασματικής μεταβίβασης. Άλλωστε, η νομοθεσία για τη διπλή μεταβίβαση υφίσταται για τη διευκόλυνση της λειτουργίας και εκτέλεσης της εργολαβικής σύμβασης.

Με την προτεινόμενη περίπτωση 10, καταργείται η βεβαίωση του φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών στη δημόσια οικονομική υπηρεσία την αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος του υπόχρεου σε φόρο, για λόγους εναρμόνισης με το πνεύμα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Στο εξής οι φόροι αυτοί θα βεβαιώνονται στη Δ.Ο.Υ. την αρμόδια για τις φορολογίες αυτές.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Δ: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.1.: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται η αναγκαία συμπλήρωση φορολογικών ρυθμίσεων, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη το έτος πρώτης κυκλοφορίας στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε χώρα του ΕΟΧ και όχι το έτος πρώτης κυκλοφορίας στην Ελλάδα. Συνεπώς, για τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που προέρχονται από την Ε.Ε. ή τον ΕΟΧ ως έτος πρώτης κυκλοφορίας στην Ελλάδα ορίζεται το πραγματικό έτος πρώτης κυκλοφορίας σε οποιαδήποτε της Ε.Ε. ή του ΕΟΧ.

Για το λόγο αυτό επιβάλλεται τροποποίηση των διατάξεων του ν.2238/1994 (ισχύοντος μέχρι 31.12.2013 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) του ν.4172/2013 (νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος σε ισχύ από 1.1.2014) σχετικά με τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των οχημάτων στη φορολογία εισοδήματος καθώς και του άρθρου 44 του ν.4111/2013 για την επιβολή του φόρου πολυτελούς διαβίωσης.

Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται για τις φορολογικές χρήσεις 2013 για λόγους χρηστής διοίκησης και φορολογικής δικαιοσύνης αποκαθιστώντας τις δυσμενείς συνέπειες σε χιλιάδες φορολογούμενους που επιβαρύνονταν με αυξημένα τεκμήρια διαβίωσης και φόρο πολυτελούς διαβίωσης.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.2.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Η ρύθμιση της **περίπτωσης 1** κρίνεται αναγκαία για λόγους χρηστής διοίκησης δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατό να χορηγηθούν εγκαίρως, δηλαδή μέχρι 31.12.2013, στους δικαιούχους απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας λόγω αναπηρίας του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), οι ιατρικές βεβαιώσεις από τα ΚΕ.Π.Α. βάσει των διατάξεων της ΚΥΑ Δ18Α 5038263/23.10.2013 (ΦΕΚ 2710 Β'), εξαιτίας των δυσλειτουργιών τους κατά την περίοδο αυτή (μη σύσταση υγειονομικών επιτροπών, απεργιακές κινητοποιήσεις ιατρών κλπ), δικαιολογητικά χωρίς τα οποία δεν χορηγείται η σχετική απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας βάσει των διατάξεων της Υπουργικής Απόφασης Δ18Α 5038645/29.10.2013 (ΦΕΚ 2774 Β'). Επίσης, με την **περίπτωση 2** της ανωτέρω διάταξης εξουσιοδοτείται ο αρμόδιος Υπουργός Εθνικής Άμυνας για την αντιστοίχιση των παθήσεων του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 με τις παθήσεις και τα ποσοστά αναπηρίας που καθορίζονται από την Α.Σ.Υ.Ε.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της **περίπτωσης 3** επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις στο άρθρο 132 του ν. 2960/2001. Ειδικότερα, στην παράγραφο 7 του ανωτέρω άρθρου ορίζεται προθεσμία ενός (1) έτους από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου για την τελωνειακή αποδέσμευση από τους κληρονόμους αυτοκινήτων που έχουν παραληφθεί από άτομα με αναπηρίες σύμφωνα με τις διατάξεις απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης. Επίσης, ορίζεται ότι με υπουργική απόφαση μπορεί να παραταθεί η παραπάνω για έξι (6) επιπλέον μήνες, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ειδικά αιτιολογημένες.

Η ανωτέρω ρύθμιση κρίνεται επιβεβλημένη για λόγους ασφάλειας του δικαίου και με γνώμονα την αρχή της καλής νομοθέτησης, δεδομένου ότι με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 6 του Α.Ν. 896/37 (Α' 395) προβλέπεται γενικότερα διαδικασία τελωνειακής αποδέσμευσης ατελώς εισαχθέντων ειδών, ενώ η διαδικασία τελωνειακής παρακολούθησης και αποδέσμευσης των αυτοκινήτων που έχουν παραληφθεί από άτομα με αναπηρίες με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης διέπεται από ειδικότερες διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας (άρθρο 132 παράγραφος 7 του ν. 2960/2001, αριθμ. Δ.697/35/1990 Α.Υ.Ο. κυρωθείσα με το άρθρο 32 του ν. 1884/1990).

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.3.: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ

Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση αποσκοπεί στην πλήρη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας προς το ισχύον ενωσιακό δίκαιο, σε συνέχεια αιτιολογημένης γνώμης που έχει απευθυνθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς την Ελληνική Δημοκρατία για παραβίαση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων κατά το άρθρο 45, καθώς και της αρχής της ελευθερίας εγκατάστασης κατά το άρθρο 49 της Συνθήκης αντίστοιχα. Έχει δε σκοπό να καλύψει το νομοθετικό κενό, στις περιπτώσεις όπου πρόσωπα με

συνήθη κατοικία στην Ελλάδα, τα οποία εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος, χρησιμοποιούν στη χώρα μας επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος μέλος και στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό.

Οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 περί Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα, της Οδηγίας 83/182/ΕΟΚ που ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με την αριθμ. Δ. 247/88 ΑΥΟ (ΦΕΚ 195/Β') «Περί προσωρινής εισαγωγής ορισμένων μεταφορικών μέσων και ειδών ατομικής χρήσης», όπως έχει κυρωθεί με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του ν. 1839/89 (ΦΕΚ 90/Α') και ισχύει, καθώς και του άρθρου 133 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (ΦΕΚ 265/Α'), παρέχουν το νομικό πλαίσιο ένταξης αυτής της κατηγορίας προσώπων στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις για την υπαγωγή αυτών στο εν λόγω καθεστώς, όσον αφορά τα επιβατικά οχήματά τους.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις στο άρθρο 6 της αριθμ. Δ. 247/88 ΑΥΟ κυρωθείσας με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του ν. 1839/1989, προστίθεται περίπτωση «ι)» αναφορικά με νέα κατηγορία δικαιούχων προσώπων και συγκεκριμένα πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα που εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και χρησιμοποιούν στη χώρα μας επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος μέλος στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η σύμβαση εργασίας ή η συμφωνία του μισθωτού ή μη μισθωτού εργαζόμενου με την εταιρεία να προβλέπει τη χορήγηση αυτοκινήτου ως πρόσθετη παροχή, β) το εταιρικό όχημα να μη χρησιμοποιείται κατά τρόπο μόνιμο εντός της Ελλάδας, με την έννοια ότι χρησιμοποιείται το μεγαλύτερο μέρος του έτους εκτός Ελλάδας, γ) η μη επαγγελματική χρήση του εταιρικού οχήματος να έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την επαγγελματική χρήση του και να προβλέπεται ρητά στη σύμβαση εργασίας, αποτελώντας μέρος, από οικονομική άποψη, της αμοιβής του εργαζομένου και δ) το όχημα να καλύπτεται ασφαλιστικά στην Ελλάδα.

Τέλος, ορίζεται ότι η διάρκεια παραμονής του επιβατικού οχήματος στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής δεν περιορίζεται χρονικά, εφόσον πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.4.: ΜΗ ΑΡΣΗ ΑΚΙΝΗΣΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΛΟΓΩ ΕΞΑΓΩΓΗΣ Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της περίπτωσης 1 ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις που σκοπός κατόχου ή ιδιοκτήτη αυτοκινήτου οχήματος ευρισκομένου σε κατάσταση ακινησίας είναι η διαγραφή του από τα μητρώα

του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, λόγω ολικής καταστροφής του δια της ανακύκλωσης ή λόγω εξαγωγής του, δεν αίρεται η ακινησία (και επομένως δεν οφείλονται τα τέλη κυκλοφορίας του έτους μέσα στο οποίο γίνεται η διαγραφή του), αλλά τα στοιχεία κυκλοφορίας του διαβιβάζονται μετά από αίτηση του κατόχου του στην αρμόδια Δ/νση Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων της οικείας Περιφέρειας.

Σε κάθε δε περίπτωση εξαγωγής οχήματος, δεν γίνεται διαγραφή του εάν δεν καταβληθούν προηγουμένως τυχόν οφειλόμενα τέλη κυκλοφορίας και πρόστιμα από τον τελευταίο κάτοχο ή ιδιοκτήτη. Διευκρινίζεται ότι, για τα οχήματα που βρίσκονται σε ακινησία και οι ιδιοκτήτες επιθυμούν τη διαγραφή αυτών από τα μητρώα του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων, προκειμένου να τα εξάγουν στο εξωτερικό, θα πρέπει προηγουμένως να έχουν καταβληθεί τα τυχόν οφειλόμενα τέλη κυκλοφορίας και πρόστιμα από τον τελευταίο κάτοχο, για το χρονικό διάστημα πρό της θέσης τους σε ακινησία, διαφορετικά τα στοιχεία κυκλοφορίας δεν θα αποστέλλονται στην αρμόδια Δ/νση Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων της Περιφέρειας για διαγραφή.

Εξαίρεση αποτελούν οι διαγραφές όταν η διαδικασία της εξαγωγής ρυθμίζεται από το Ευρωπαϊκό δίκαιο. Επίσης, σε κάθε περίπτωση και προκειμένου να διαγραφεί όχημα από τα μητρώα του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, θα πρέπει να βεβαιώνεται η εξαγωγή του οχήματος από την αρμόδια τελωνειακή υπηρεσία, όταν η εξαγωγή γίνεται σε κράτος μη μέλος της Ε.Ε., ή να βεβαιώνεται η επανатаξινόμησή του από τις αρμόδιες αρχές, όταν η εξαγωγή γίνεται σε κράτος μέλος της Ε.Ε.. Λεπτομέρειες για την εφαρμογή τους καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Με τη θεσμοθέτηση των διατάξεων αυτών αίρονται: 1) οι αμφισβητήσεις περί της οφειλής ή μη των τελών κυκλοφορίας του έτους μέσα στο οποίο διαγράφονται οριστικά τα οχήματα για τους προαναφερόμενους λόγους (μη περαιτέρω κυκλοφορίας τους στην Ελληνική Επικράτεια) και 2) εξασφαλίζεται η καταβολή των τυχόν οφειλομένων τελών και προστίμων στην περίπτωση της διαγραφής λόγω εξαγωγής, καθόσον έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο να διαγράφονται οχήματα που γι' αυτά οφείλονται τέλη και πρόστιμα, χωρίς περαιτέρω δυνατότητα είσπραξής τους κυρίως στις περιπτώσεις μετοικεσίας των κατόχων τους στην αλλοδαπή.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της **περίπτωσης 2** ορίζεται ότι, για τα ενάριθμα και ασφαλισμένα αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες για τα οποία έχει υποβληθεί δήλωση ακινησίας, χορηγείται πλέον προσωρινή άδεια κυκλοφορίας (Μ) μέχρι δύο φορές ετησίως συνολικής διάρκειας μέχρι (3) ημερών κατ' έτος και μόνο για την παράδοσή τους σε σημεία συλλογής οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ) ή για την επισκευή τους και έλεγχο από ΚΤΕΟ. Με την ως άνω προτεινόμενη διάταξη αίρονται οι καταστρατηγήσεις των κείμενων διατάξεων με τις οποίες προβλεπόταν η χορήγηση προσωρινής άδειας (Μ) για τα εν λόγω οχήματα μέχρι (2) ημέρες ανά μήνα για συγκεκριμένους λόγους (δοκιμή, πώληση, κόκ), δεδομένου ότι

στην πράξη γινόταν χρήση της προσωρινής άδειας αυτής για διαφορετικούς λόγους από αυτούς που χορηγούνταν (π.χ εκδρομές, μεταφορές προσώπων κ.λ.π.) χωρίς δυνατότητα ουσιαστικού ελέγχου για την τήρηση των νομίμων προϋποθέσεων χορήγησής της.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.5.: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΔΙΠΛΟΚΑΜΠΙΝΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ- ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΔΙΑΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

Με την προτεινόμενη διάταξη της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης 1 προστίθεται νέα περίπτωση ζ) στην παράγραφο 1 του άρθρου 123 του ν.2960/2001 με την οποία ρυθμίζονται οι περιπτώσεις διασκευών των οχημάτων πολλαπλών χρήσεων (διπλοκάμπινων) τα οποία με την προσθήκη καλύμματος στον ανοικτό χώρο φόρτωσης διασκευάζονται σε οχήματα με μόνιμο κλειστό αμάξωμα, επιβατικά της δασμολογικής κλάσης 87.03 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας ή φορτηγά της δ.κ. 87.04. Η διάταξη αυτή κρίνεται απαραίτητη καθόσον τα διπλοκάμπινα οχήματα αποτελούν χωριστή κατηγορία οχημάτων η οποία δεν υπήρχε κατά τη θέσπιση των διατάξεων περί διασκευών, η δε προσθήκη καλύμματος εξυπηρετεί τις ανάγκες του ιδιοκτήτη τους χωρίς να απαιτούνται τεχνικές εργασίες ιδιαίτερης δυσκολίας.

Με την προτεινόμενη διάταξη της υποπερίπτωσης β' της περίπτωσης 1, τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 123 του ν.2960/2001, προκειμένου στην έννοια του κλειστού αυτοκινήτου οχήματος με μόνιμο κλειστό αμάξωμα να περιλαμβάνεται και εκείνη του αυτοκινήτου οχήματος πολλαπλών χρήσεων (διπλοκάμπινο) το οποίο με την τοποθέτηση καλύμματος από άκαμπτο στερεό υλικό διασκευάζεται σε κλειστό.

Με την προτεινόμενη διάταξη της περίπτωσης 2 προστίθενται παράγραφος 12 στο κεφάλαιο Γ του άρθρου 137 του ν.2960/2001 (υποπερίπτωση β') και τροποποιείται η παράγραφος 1 του ίδιου κεφαλαίου (υποπερίπτωση α'). Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται απαραίτητη καθώς:

Α) σήμερα υφίσταται πολυνομία όσον αφορά τον κολασμό της διασκευής οχημάτων χωρίς την τήρηση των προβλεπόμενων διατυπώσεων, γεγονός που δυσχεραίνει το έργο των τελωνειακών υπαλλήλων και για το λόγο αυτό προτείνεται η αντικατάσταση-κατάργηση των παλαιότερων διατάξεων (άρθρο 9 του ν.1573/1985, περίπτωση 11 και 12 του άρθρου 15 του ν.2386/1996) και η προσθήκη παραγράφου 12 στο άρθρο 137 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν.2960/2001) στο οποίο ορίζονται όλες οι παραβάσεις περί αυτοκινήτων οχημάτων.

Β) τα προβλεπόμενα σήμερα πρόστιμα επιβαρύνουν ιδιαίτερα τα παλαιότερα οχήματα των οποίων η αξία είναι πλέον μικρότερη του αναλογούντος προστίμου. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η επιβολή αναλογικού προστίμου

με ανώτερο όριο το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, λαμβανομένου υπόψη ότι τα οχήματα αυτά χρησιμοποιούνται για επαγγελματική χρήση.

Ειδικότερα :

Η παράγραφος Γ1 τροποποιείται ώστε να προβλεφθεί η δυνατότητα δέσμευσης οχημάτων και στις περιπτώσεις παραβάσεων της παραγράφου 12.

Με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 12 αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις διασκευής αυτοκινήτων οχημάτων χωρίς την έγκριση της τελωνειακής αρχής, με την επιβολή προστίμου ίσου με το 1/5 του αναλογούντος σε αυτά τέλους ταξινόμησης, με ανώτατο όριο το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 12, παρέχεται στις περιπτώσεις παράτυπων διασκευών η δυνατότητα επαναφοράς των αυτοκινήτων οχημάτων στην αρχική τους μορφή χωρίς την καταβολή των αναλογουσών φορολογικών επιβαρύνσεων (διαφορά του τέλους ταξινόμησης) υπό την προϋπόθεση καταβολής του οφειλόμενου προστίμου.

Η δυνατότητα επαναφοράς για λόγους ομοιόμορφης εφαρμογής και ίσης μεταχείρισης παρέχεται σε κάθε είδους όχημα, δεδομένου ότι λόγω των οικονομικών και κοινωνικών συγκυριών οι ιδιοκτήτες τους προβαίνουν όλο και συχνότερα στη διασκευή αυτών, όπως π.χ. για λόγους προστασίας του εξοπλισμού τους με την τοποθέτηση στερεού καλύμματος σε ανοικτό φορτηγό όχημα κάτω των 3,5 τόνων.

Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η ελάφρυνση των ιδιοκτητών οχημάτων από δυσανάλογες επιβαρύνσεις λαμβανομένου υπόψη ότι τα οχήματα αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως για επαγγελματική χρήση έτσι ώστε και λόγω της υπάρχουσας οικονομικής κρίσης πέραν των προστίμων να μην επιβαρύνονται επιπλέον με τις φορολογικές επιβαρύνσεις που προκύπτουν από τη νέα μορφή οχημάτων, οι οποίες είναι ιδιαίτερα υψηλές στις περισσότερες των περιπτώσεων.

Επιπλέον και για την αποφυγή καταστρατήγησης των προτεινόμενων διατάξεων που προβλέπουν την επαναφορά των οχημάτων στην αρχική τους μορφή, προτείνεται η επιβολή του διπλάσιου του προβλεπόμενου από τα προαναφερθέντα εδάφια προστίμου στον ιδιοκτήτη του οχήματος που καταλαμβάνεται εκ νέου να έχει διασκευάσει το ίδιο όχημα κατά παράβαση των διατάξεων του ν.1573/1985.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 3** προτείνεται, για τους προαναφερόμενους λόγους, αλλά και για την αντιμετώπιση παραβάσεων που έχουν ήδη διαπιστωθεί από τις αρμόδιες τελωνειακές αρχές, στις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 137 του ν.2960/2001 να υπαχθούν κατόπιν σχετικής αίτησης των ενδιαφερομένων και οι υποθέσεις που εκκρεμούν στα διοικητικά δικαστήρια.

Επίσης με την **περίπτωση 4**, αντικαθίσταται το άρθρο 9 του ν.1573/1985, αφού πλέον οι σχετικές παραβάσεις όσον αφορά τις παράτυπες διασκευές και οι ποινές που επισύρουν έχουν συμπεριληφθεί στο άρθρο 137 του ν.2960/2001, σύμφωνα με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις. Για λόγους ασφαλείας δικαίου διατηρείται διάταξη με την οποία ορίζεται ότι οι

παραβάσεις του ν.1573/1985 κολάζονται με τις διατάξεις περί τελωνειακών παραβάσεων του ν.2960/2001.

Τέλος, με την **περίπτωση 5** καταργούνται οι παράγραφοι 11, 12 του άρθρου 15 του ν.2386/1996, οι διατάξεις του οποίου θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση των παράνομων διασκευών φορτηγών οχημάτων σε επιβατικά, που μέχρι τη θέσπιση των διατάξεων του ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» συνιστούσαν λαθρεμπορία. Η κατάργηση αυτή κρίνεται σκόπιμη δεδομένου ότι οι παράνομες διασκευές δεν συνιστούν πλέον λαθρεμπορία αλλά απλή τελωνειακή παράβαση και χρήζουν ομοιόμορφης αντιμετώπισης. Εξάλλου, η ρύθμιση αυτή για τη δυνατότητα επαναφοράς των οχημάτων στην αρχική τους μορφή χωρίς την καταβολή των αναλογουσών φορολογικών επιβαρύνσεων έχει συμπεριληφθεί στις κατά τα ανωτέρω προτεινόμενες διατάξεις.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Δ.6.: ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΚΑΤΑΣΧΕΜΕΝΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΟΥ ΟΔΔΥ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού, μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατάσχεσης, προβαίνει στην παραχώρηση των μέσων που έχουν κατασχεθεί κατά χρήση στις Υπηρεσίες του Δημοσίου μετά από γνώμη της Γενικής Γραμματείας ΥΠΔΜΗΔ για την αναλογική κατανομή τους στις υπηρεσίες του Δημοσίου. Επίσης, παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό όλων των θεμάτων σχετικά με την παραχώρηση κατά χρήση των μέσων αυτών στις υπηρεσίες του Δημοσίου, την ηλεκτρονική καταγραφή τους και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ Ε.: ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ε.1. : ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2322/1995

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 1** της προτεινόμενης ρύθμισης αποσαφηνίζεται ότι το Συμβούλιο Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου είναι αρμόδιο να εισηγείται επί αιτημάτων παροχής εγγύησης υποβαλλόμενων αποκλειστικά και μόνο από επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και αποκτούν εισόδημα από την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας.

Με τις διατάξεις της **περίπτωσης 2** της προτεινόμενης ρύθμισης εισάγεται διευκρινιστική ρύθμιση με την οποία αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου με σκοπό την αποφυγή της χρονοβόρου διαδικασίας εισαγωγής προς εξέταση από το Συμβούλιο αιτημάτων για τα οποία δεν απαιτείται νέα

ουσιαστική κρίση και αξιολόγηση, και ειδικότερα οι περιπτώσεις χορήγησης αναστολής καταβολής δόσεων χωρίς επιμήκυνση της συνολικής διάρκειας του δανείου ή επαύξησης της εγγυητικής ευθύνης του Δημοσίου με τις οποίες δεν αλλοιώνονται οι όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες έχει παρασχεθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ συγκεκριμένου δικαιούχου. Το νέο εδάφιο προστίθεται αμέσως μετά το ισχύον εδάφιο της περίπτωσης ii) της υποπαραγράφου α) της παραγράφου 8 του άρθρου 1 και προβλέπεται να ισχύσει από την έναρξη ισχύος του ν. 4151/2013 (Α' 103). Στις περιπτώσεις αυτές η ειδικότερη διαδικασία και το αρμόδιο όργανο θα καθορίζονται με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών με την οποία τροποποιείται το καθεστώς ενίσχυσης ως προς το ζήτημα αυτό.

Με τις διατάξεις των **περιπτώσεων 3 και 5** της προτεινόμενης ρύθμισης επέρχονται οι αναγκαίες αλλαγές στη σύνθεση του προβλεπόμενου από την παράγραφο 8 του άρθρου 1 ν. 2322/1995 (Α' 143) Συμβουλίου Διαχείρισης και Αξιολόγησης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου και της προβλεπόμενης από την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου Υποεπιτροπής, αντίστοιχα, μετά την κατάργηση της Δ23 - Διεύθυνσης Δημοσίου Χρέους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4223/2013 (Α' 287), και τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτής στη Διεύθυνση Δημοσίου Χρέους στον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.ΔΗ.Χ.) και τη σύσταση Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, η οποία είναι κατά κύριο λόγο επιφορτισμένη με την εξέταση της συμβατότητας των προτεινόμενων μέτρων ενίσχυσης με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων οι οποίοι διέπουν τα καθεστώτα ενισχύσεων υπό μορφή κρατικών εγγυήσεων.

Με τις διατάξεις των **περιπτώσεων 4 και 6** της προτεινόμενης ρύθμισης εισάγεται πρόβλεψη για την έκδοση πράξης συγκρότησης του Συμβουλίου της παραγράφου 8 του άρθρου 1 ν. 2322/1995 (Α' 143) και της Υποεπιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, αντίστοιχα, η οποία αποτελεί απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η έκδοσή της είναι απαραίτητη προκειμένου τα ανωτέρω όργανα να έχουν νόμιμη υπόσταση.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ε.2.: ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Με την **περίπτωση 1** τροποποιείται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 29 του ν.4223/2013, καθότι δεν προβλέφθηκε η μεταφορά **και κατά τη διάρκεια του έτους** επιπρόσθετου μέρους των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί στους τακτικούς προϋπολογισμούς των φορέων κεντρικής διοίκησης για μεταβιβάσεις προς φορείς εντός ή εκτός της Γενικής Κυβέρνησης, σε περίπτωση που οι ήδη μεταφερθείσες πιστώσεις δεν επαρκούν για την κάλυψη δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού που θα προκύψουν από τη μετάταξη ή

μεταφορά ή προσωρινή τοποθέτηση υπαλλήλων, καθώς και νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού, στα πλαίσια κινητικότητας, διαθεσιμότητας και γενικότερης ανακατανομής προσωπικού στο δημόσιο τομέα.

Η ανωτέρω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να αντιμετωπισθούν δαπάνες μισθοδοσίας μετακινούμενου ή/και νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού περάν των αρχικών εκτιμήσεων και την αποφυγή επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού.

Η ανωτέρω τροποποίηση καλύπτει επίσης και τη διαδικασία μεταφοράς των ανωτέρω πιστώσεων για το 2014 ως πρώτο έτος εφαρμογής της εν λόγω διαδικασίας, και κατά συνέπεια προτείνεται η διαγραφή της τελευταίας φράσης της πρώτης παραγράφου του άρθρου 29 του ν.4223/2013 (περίπτωση 2).

ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Ε.3.: ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΔΕ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Παρίσταται επιτακτική ανάγκη για την παράταση των προθεσμιών της περίπτωσης 1, για τους παρακάτω λόγους:

1.α. Με τις διατάξεις του άρθρου 7, παρ. 6 του ν. 2362/1995 (Α.247), όπως προστέθηκαν με το άρθρο 10 του ν. 3871/2010 (Α.141), προβλέπεται ότι, η έκδοση των συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων για την εμφάνιση στη δημόσια ληψοδοσία των πληρωμών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου του έτους που έπεται εκείνου κατά το οποίο έγιναν οι πληρωμές.

β. Όπως ορίζεται στο άρθρο 14, παρ. 1 του ν. 2362/1995, μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 16, του ν. 3871/2010, το Γραφείο Συμψηφισμών του Γ.Λ. Κράτους, δύναται να διενεργεί τακτοποιητικές λογιστικές εγγραφές για την εμφάνιση εσόδων και εξόδων του Προϋπολογισμού, τρεις (3) μήνες μετά τη λήξη του οικονομικού έτους.

γ. Περαιτέρω, με βάση το άρθρο 42 του ν. 2362/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 32 του ν. 3871/2010, επιτρέπεται η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής δημόσιων επενδύσεων μέχρι τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους, για τα οποία αποδίδεται λογαριασμός μέχρι τέλος Μαΐου του ίδιου έτους.

2.α. Με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του ν. 4128/2013 (Α.51) τροποποιήθηκε το νομικό πλαίσιο που διέπει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων Περιφερειακού Επιπέδου (ΣΑΕΠΕ/ΣΑΜΠΕ), με αποτέλεσμα να εκδοθούν περί το τέλος του οικονομικού έτους 2013 αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων για την ανάκληση σχετικών πιστώσεων από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στον προϋπολογισμό των οποίων είχαν αρχικά εγγραφεί, και τη

μεταφορά τους στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, την εκ νέου κατανομή αυτών στις Περιφέρειες, κατανομή περαιτέρω των σχετικών χρηματοδοτήσεων στα έργα των ΣΑΕΠΕ/ΣΑΜΠΕ, από τους Περιφερειάρχες κ.λπ.

β. Επιπρόσθετα, η αναδιάρθρωση της δομής των Υπουργείων κυρίως σε επίπεδο Γενικών Γραμματειών και Διοικητικών Τομέων, είχε ως συνέπεια πρόσθετες καθυστερήσεις στη διαδικασία εκτέλεσης του Π.Δ.Ε., λόγω της ανάγκης ανακατανομής των χρηματοδοτήσεων μεταξύ των αρμόδιων φορέων/ κυρίων έργων Π.Δ.Ε.

γ. Με την αριθ. 2/1806/0004/9-1-2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (Β.21) αναδιαρθρώθηκαν οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) που λειτουργούν στα Υπουργεία, προκειμένου να προσαρμοσθούν στη νέα δομή της δημόσιας διοίκησης (π.δ.118/2013/Α.152). Οι υπηρεσίες αυτές λειτούργησαν με τη νέα μορφή τους από 1-1-2014 ήτοι κατά το διάστημα που βρίσκονταν σε εξέλιξη οι εργασίες κλεισίματος του Π.Δ.Ε. οικονομικού έτους 2013, με αποτέλεσμα τη δημιουργία καθυστερήσεων στην όλη διαδικασία.

Στην Ελλάδα από την αρχαιότητα οι ανάπηροι πολέμου τύγχαναν ειδικής προστασίας, φροντίδας και τιμητικών διακρίσεων. Η νεότερη Ελλάδα από την ίδρυσή της μέχρι και σήμερα αντιμετώπιζε αυτές ειδικά τις περιπτώσεις κατά τον ίδιο τρόπο προβλέποντας συνταγματικά την προστασία και την τιμητική διάκριση των ατόμων που προσέφεραν τη σωματική τους αριτιμέλεια και την υγεία τους στην πατρίδα. Ως εκ τούτου, με την προτεινόμενη στην **περίπτωση 2** ρύθμιση επιχειρείται η χορήγηση στους συγκεκριμένους ανθρώπους προσωπικής διαφοράς, αφού αξιολογήθηκε ότι η Χώρα, ακόμη και υπό την παρούσα δυσμενή οικονομική συγκυρία, έχει χρέος να προβεί σε μία τέτοια ενέργεια, αποτιόντας έτσι ελάχιστο φόρο τιμής προς τους εναπομείναντες οκτώ (8) Ανάπηρους Πολέμου Αξιωματικούς Πολεμικής Διαθεσιμότητας σε ένδειξη ευγνωμοσύνης και σεβασμού για τη μεγάλη θυσία τους.

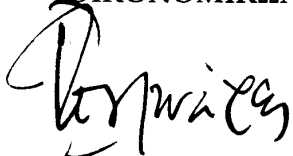
Άρθρο τέταρτο

Τέλος, στο άρθρο τέταρτο ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου αυτού.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

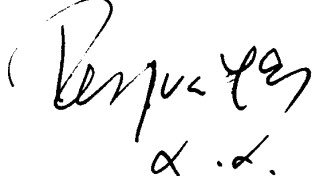
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

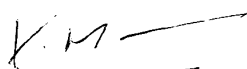
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΕΛΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

α.α.

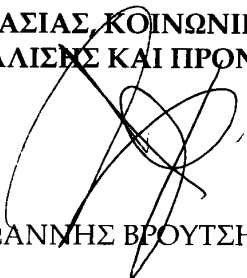
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
& ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

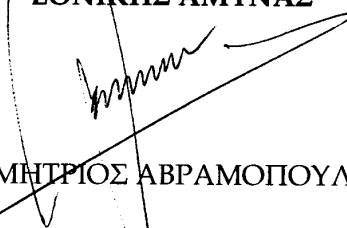
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

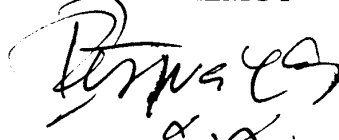
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

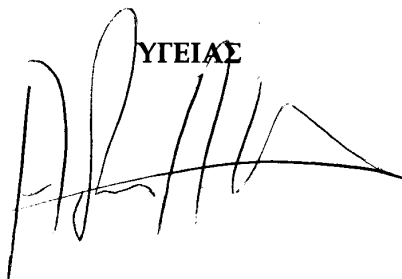
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

α.α.

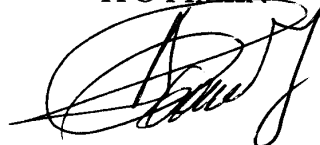
ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ - ΑΛΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ &
ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ &
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΔΑΛΕΙΑΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΕΝΔΙΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΕΤΣΙΩΤΗΣ